

IV

*(Informări)*INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

CURTEA DE CONTURI

În temeiul dispozițiilor articolului 287 alineatele (1) și (4) din TFUE și ale articolelor 129 și 143 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1525/2007 al Consiliului din 17 decembrie 2007, precum și ale articolelor 139 și 156 din Regulamentul (CE) nr. 215/2008 al Consiliului din 18 februarie 2008 privind regulamentul financiar aplicabil celui de Al zecelea fond european de dezvoltare

Curtea de Conturi a Uniunii Europene, în ședința sa din 9 septembrie 2010, a adoptat

**RAPOARTELE ANUALE
privind exercițiul financiar 2009.**

Rapoartele, însoțite de răspunsurile instituțiilor la observațiile Curții, au fost transmise autorităților responsabile de acordarea descărcării de gestiune, precum și celorlalte instituții.

Membrii Curții de Conturi sunt:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (președinte), Hubert WEBER, Maarten B. ENGWIRDA, David BOSTOCK, Morten Louis LEVYSOHN, Ioannis SARMAS, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAI, Kikis KAZAMIAS, Massimo VARI, Juan RAMALLO, Olavi ALA-NISSILÄ, Lars HEIKENSTEN, Karel PINXTEN, Ovidiu ISPIR, Nadejda SANDOLOVA, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN, Eoin O'SHEA, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ.

RAPORTUL ANUAL REFERITOR LA EXECUȚIA BUGETULUI

(2010/C 303/01)

CUPRINS

	<i>Pagina</i>
Introducere generală	7
Capitolul 1 — Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia	9
Capitolul 2 — Venituri	37
Capitolul 3 — Agricultură și resurse naturale	55
Capitolul 4 — Coeziune	95
Capitolul 5 — Cercetare, energie și transport	115
Capitolul 6 — Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	135
Capitolul 7 — Educație și cetățenie	161
Capitolul 8 — Afaceri economice și financiare	175
Capitolul 9 — Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	195
Anexa I — Informații financiare privind bugetul general	219
Anexa II — Lista rapoartelor speciale adoptate de Curtea de Conturi de la publicarea ultimului raport anual	242

INTRODUCERE GENERALĂ

0.1. Curtea de Conturi Europeană este instituția creată prin tratat cu scopul de a efectua auditul finanțelor Uniunii Europene (UE). În calitate de auditor extern al Uniunii Europene, aceasta contribuie la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE și joacă rolul de gardian independent al intereselor financiare ale cetățenilor Uniunii. Mai multe informații cu privire la Curte sunt disponibile în raportul său anual de activitate, care, alături de rapoartele sale speciale referitoare la programele de cheltuieli și la veniturile UE și cu avizele sale referitoare la acte legislative noi sau modificate, se poate accesa pe site-ul Curții: www.eca.europa.eu

0.2. Prezentul document cuprinde cel de al 33-lea raport anual al Curții și se referă la exercițiul financiar 2009. Valoarea totală a angajamentelor s-a ridicat la 142,5 miliarde de euro, iar cea a plăților efectuate, la 118,4 miliarde de euro ⁽¹⁾. Pentru fondurile europene de dezvoltare se publică un raport anual separat.

0.3. Bugetul general al Uniunii Europene se adoptă anual de către Consiliu și Parlamentul European. Raportul anual al Curții, alături de rapoartele speciale ale Curții, furnizează baza pentru procedura de descărcare de gestiune, prin care Parlamentul European se pronunță cu privire la îndeplinirea în mod satisfăcător sau nu de către Comisia Europeană a responsabilităților acesteia de execuție a bugetului. În plus, în acest an, pentru prima dată, Curtea de Conturi transmite raportul său anual parlamentelor naționale simultan cu transmiterea acestuia Parlamentului European și Consiliului, astfel cum este prevăzut în Protocolul nr. 1 la Tratatul de la Lisabona.

0.4. Partea centrală a prezentului raport o constituie declarația de asigurare a Curții („DAS”) cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Uniunii Europene și la legalitatea și regularitatea operațiunilor („regularitatea operațiunilor” ca denumire generică în raport). Raportul începe cu prezentarea declarației de asigurare, majoritatea informațiilor care îi urmează reprezentând o raportare a activităților de audit subiacente acestei declarații.

0.5. Raportul este organizat după cum urmează ⁽²⁾:

- capitolul 1 cuprinde o prezentare generală a constatărilor: o sinteză a principalelor rezultate ale auditului desfășurat de Curte cu privire la fiabilitatea conturilor și la regularitatea operațiunilor, precum și o analiză a capacității de corecție a sistemelor de supraveghere și de control;
- capitolele 2-9 prezintă constatările de audit în mod detaliat sub forma unor „aprecieri specifice” privind veniturile și cheltuielile UE. Capitolul 2 se referă la partea de venituri a bugetului UE; capitolele 3-9 tratează despre șapte grupuri de domenii de politici, domeniile de politici respective corespunzând celor în cadrul cărora sunt autorizate și înregistrate cheltuielile de la bugetul UE. Aceste grupuri de domenii de politici corespund în linii mari rubricilor utilizate în Cadrul financiar 2007-2013, care prezintă planurile generale multianuale de cheltuieli ale UE.

0.6. Precierile specifice se bazează în esență pe: rezultatele testelor efectuate de Curte cu scopul de a verifica regularitatea operațiunilor; evaluarea eficacității principalelor sisteme de supraveghere și de control utilizate pentru veniturile sau pentru cheltuielile în cauză; examinarea fiabilității luărilor de poziție ale Comisiei.

0.7. Răspunsurile Comisiei sau, după caz, ale altor instituții și organisme ale UE la observațiile Curții figurează în prezentul document. La formularea constatărilor și a concluziilor sale, Curtea ia în considerare răspunsul aferent al entității auditate. În calitate de auditor extern independent, Curtea are responsabilitatea de a își face cunoscute constatările, de a formula concluzii pe baza acestor constatări și de a furniza, astfel, o evaluare imparțială a fiabilității conturilor și a legalității și regularității operațiunilor.

⁽¹⁾ Partea B II a Conturilor anuale ale Uniunii Europene, exercițiul financiar 2009, și Raportul privind gestiunea bugetară și financiară, exercițiul financiar 2009, întocmit de DG Buget, conțin informații detaliate referitoare la execuția bugetului pentru 2009. **Anexa I** la prezentul raport anual prezintă de asemenea cifre detaliate.

⁽²⁾ În acest an s-a adus o modificare la nivelul structurii raportului anual. Capitolele anterioare 2 și 3 (referitoare la controlul intern și, respectiv, la gestiunea bugetară) nu figurează în raportul anual pentru 2009; observațiile privind controalele interne ale Comisiei au fost incluse în aprecierile specifice.

CAPITOLUL 1

Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Declarația de asigurare a Curții furnizată Parlamentului European și Consiliului – raport independent de audit	I-X
Opinia privind fiabilitatea conturilor	VII-VIII
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	IX-X
Prezentare generală a constatărilor	1.1-1.50
Introducere	1.1-1.5
Fiabilitatea conturilor	1.6-1.20
Contextul general	1.6
Constatări privind exercițiul financiar 2009	1.7-1.20
Regularitatea operațiunilor și eficacitatea sistemelor	1.21-1.26
Structura aprecierilor specifice realizate în contextul DAS	1.21
Constatări privind exercițiul financiar 2009	1.22-1.25
Comparație cu rezultatele privind exercițiile anterioare	1.26
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	1.27-1.31
Rapoartele anuale de activitate și declarațiile directorilor generali	1.27-1.28
Raportul de sinteză al Comisiei	1.29-1.31
Mecanismele de recuperare și de corecție	1.32-1.50
Introducere	1.32-1.36
Informațiile furnizate de Comisie odată cu conturile aferente exercițiului 2009	1.37-1.48
Concluzia în ceea ce privește capacitatea de corecție a sistemelor de supraveghere și de control	1.49-1.50

DECLARAȚIA DE ASIGURARE A CURȚII FURNIZATĂ PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI CONSILIULUI – RAPORT INDEPENDENT DE AUDIT

I. În temeiul dispozițiilor articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Curtea a auditat următoarele aspecte:

- (a) „conturile anuale ale Uniunii Europene”, care cuprind „situațiile financiare consolidate” ⁽¹⁾ și „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” ⁽²⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2009; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

II. În conformitate cu articolele 310-325 din TFUE și cu Regulamentul financiar, conducerea ⁽³⁾ este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a „conturilor anuale ale Uniunii Europene”, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora:

- (a) responsabilitatea conducerii în ceea ce privește „conturile anuale ale Uniunii Europene” include: conceperea, implementarea și menținerea controlului intern necesar pentru întocmirea, ca și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie cauzate de fraudă, fie cauzate de erori; alegerea și aplicarea unor politici contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei ⁽⁴⁾; și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. În conformitate cu articolul 129 din Regulamentul financiar, Comisia aprobă „conturile anuale ale Uniunii Europene” după ce contabilul-șef al Comisiei le consolidează pe baza informațiilor prezentate de către celelalte instituții ⁽⁵⁾ și organisme ⁽⁶⁾ și după ce acesta întocmește o notă ce însoțește conturile consolidate, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă a situației financiare a Uniunii Europene;
- (b) modul în care conducerea își exercită responsabilitățile privind asigurarea legalității și regularității operațiunilor subiacente depinde de modalitatea de execuție a bugetului. În cazul gestiunii centralizate directe, sarcinile de execuție sunt îndeplinite de serviciile Comisiei. În cazul gestiunii partajate (repartizate), sarcinile de execuție se delegă statelor membre, în cazul gestiunii descentralizate, acestea se delegă țărilor terțe, iar în cazul gestiunii centralizate indirecte, ele se delegă altor organisme. Atunci când se aplică gestiunea în comun, sarcinile de execuție se împart între Comisie și organizațiile internaționale (articolele 53-57 din Regulamentul financiar). Sarcinile de execuție trebuie să respecte principiul bunei gestiuni financiare, conform căruia este necesar să se conceapă, să se implementeze și să se mențină un sistem eficient și eficace de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect. Indiferent de modalitatea de execuție aplicată, responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor Uniunii Europene aparține Comisiei (articolul 317 din TFUE).

⁽¹⁾ „Situațiile financiare consolidate” cuprind: bilanșul, contul rezultatului economic, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor de capital, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și alte note explicative (inclusiv raportarea pe segmente).

⁽²⁾ „Rapoartele consolidate privind execuția bugetară” cuprind rapoartele consolidate (propriu-zise) privind execuția bugetară, precum și o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽³⁾ La nivelul instituțiilor și organismelor europene, conducerea include membrii instituțiilor, directorii agențiilor, ordonatorii de credite delegați și subdelegați, contabilii-șefi, precum și personalul superior al unităților financiare, de audit sau de control. La nivelul statelor membre și al statelor beneficiare, conducerea include ordonatorii de credite, contabilii-șefi și personalul superior al autorităților de plată, al organismelor de certificare și al agențiilor de implementare.

⁽⁴⁾ Normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei se bazează pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards*–IPSAS) emise de Federația Internațională a Contabililor sau, dacă nu este cazul utilizării acestora, pe Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards*–IAS)/Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards*–IFRS) emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board*–IASB). În conformitate cu Regulamentul financiar, „situațiile financiare consolidate” pentru exercițiul financiar 2009 se întocmesc (așa cum se procedează încă începând cu exercițiul financiar 2005) pe baza acestor norme contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei, prin intermediul cărora principiile contabile bazate pe contabilitatea de angajamente sunt adaptate la mediul specific al Uniunii Europene, în timp ce „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” continuă să se bazeze în principal pe mișcări de lichidități.

⁽⁵⁾ Înainte de adoptarea conturilor anuale de către instituții, contabilii-șefi ai respectivelor instituții le semnează, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a instituției în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

⁽⁶⁾ Conturile anuale ale organismelor se întocmesc de către directorii respectivelor organisme și se trimit contabilului-șef al Comisiei, împreună cu avizul consiliului de administrație al organismului în cauză. În plus, contabilii-șefi ai organismelor semnează aceste conturi, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a organismului în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

Responsabilitatea auditorului

III. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului, pe baza auditului pe care l-a efectuat, o declarație de asigurare privind fiabilitatea conturilor și regularitatea operațiunilor. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codurile deontologice ale IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI, în măsura în care acestea sunt aplicabile în contextul Uniunii Europene. Aceste standarde impun Curții planificarea și efectuarea auditului astfel încât să se obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul „conturilor anuale ale Uniunii Europene” și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

IV. Efectuarea auditului implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile furnizate în conturile consolidate și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. Alegerea procedurilor de audit se bazează pe raționamentul auditorilor Curții, inclusiv pe evaluarea riscului ca în cadrul conturilor consolidate să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic al Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități sunt cauzate de fraudă, fie că sunt cauzate de eroare. În cadrul evaluării acestor riscuri, se analizează controlul intern referitor la întocmirea, ca și la prezentarea fidelă a conturilor consolidate, precum și sistemele de supraveghere și de control implementate pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, scopul fiind acela de a defini proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Efectuarea unui audit include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile elaborate, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor consolidate și cea a rapoartelor anuale de activitate.

V. În ceea ce privește veniturile, auditul desfășurat de Curte cu privire la resursele proprii bazate pe taxa pe valoarea adăugată (TVA) și pe venitul național brut (VNB) a avut drept punct de plecare agregatele macroeconomice întocmite de statele membre și transmise Comisiei și a evaluat apoi sistemele Comisiei de prelucrare a datelor până la includerea acestora în conturile finale și până la primirea contribuțiilor din partea statelor membre. În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, Curtea examinează conturile autorităților vamale și analizează fluxul taxelor care fac obiectul supravegherii vamale până la momentul înregistrării sumelor în conturile finale și până la momentul încasării lor de către Comisie.

VI. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

VII. În opinia Curții, „conturile anuale ale Uniunii Europene” prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative⁽⁷⁾, situația financiară a Uniunii la 31 decembrie 2009, precum și rezultatele operațiunilor acesteia și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei.

VIII. Fără a pune în discuție opinia formulată la punctul VII, Curtea observă că este în continuare necesar să se remedieze deficiențele din cadrul sistemelor contabile ale anumitor direcții generale ale Comisiei (în special în ceea ce privește contabilizarea prefinanțării și a separării aferente a exercițiilor financiare, precum și contabilizarea facturilor/declarațiilor de cheltuieli).

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

IX. În opinia Curții, veniturile, angajamentele pentru toate grupurile de politici și plățile subiacente conturilor grupurilor de politici Afaceri economice și financiare și Cheltuielile administrative și alte cheltuieli, aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009, sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

⁽⁷⁾ Potrivit Standardului internațional de audit „Formarea unei opinii și raportarea cu privire la situațiile financiare” (ISA 700, punctul 35), sintagmele „prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative” și „oferă o imagine fidelă” sunt echivalente.

X. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupurile de politici Agricultură și resurse naturale, Coeziune, Cercetare, energie și transport, Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea și Educație și cetățenie sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare. Sistemele de supraveghere și de control sunt parțial eficace în prevenirea sau detectarea și corectarea rambursării de cheltuieli supradecarate sau neeligibile.

9 septembrie 2010

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte

Curtea de Conturi Europeană

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBURG

OBSERVAȚIILE CURȚII

PREZENTARE GENERALĂ A CONSTATĂRILOR**Introducere**

1.1. În temeiul articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea de Conturi prezintă Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor, precum și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente („DAS”). De asemenea, tratatul autorizează Curtea să prezinte, în completarea acestei declarații, aprecieri specifice pentru fiecare domeniu major de activități ale Uniunii Europene.

1.2. Obiectivul activităților referitoare la fiabilitatea conturilor Uniunii Europene este de a obține suficiente probe adecvate pentru a stabili în ce măsură veniturile, cheltuielile, activele și pasivele au fost înregistrate în mod corespunzător, precum și în ce măsură conturile anuale reflectă fidel situația financiară de la 31 decembrie 2009 și rezultatele operațiunilor Uniunii și fluxurile de numerar ale acesteia pentru exercițiul încheiat la această dată (a se vedea punctele 1.6-1.20).

1.3. Obiectivul activităților de audit ale Curții referitoare la regularitatea operațiunilor subiacente conturilor exercițiului 2009 este de a colecta suficiente probe adecvate, directe sau indirecte, în scopul formulării unei opinii cu privire la conformitatea acestor operațiuni cu reglementările sau cu dispozițiile contractuale aplicabile și la exactitatea calculării sumelor aferente (a se vedea punctele 1.21-1.25 pentru o trecere în revistă a rezultatelor și capitolele 2-9 pentru informații mai detaliate).

1.4. Curtea a analizat fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei, și anume declarațiile directorilor generali și rapoartele anuale de activitate ale serviciilor Comisiei, precum și raportul de sinteză aferent, cu scopul de a evalua dacă aceste documente furnizează o evaluare corectă a calității gestiunii financiare și, în special, măsura în care rezervele formulate sunt exhaustive și suficiente (a se vedea punctele 1.27 și 1.28 și secțiunea intitulată „Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei” din cadrul capitolelor 2-9).

1.5. În plus, Curtea a examinat dispozițiile luate pentru efectuarea recuperărilor și pentru aplicarea corecțiilor financiare, precum și pentru raportarea cu privire la aceste acțiuni (a se vedea punctele 1.32-1.50).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Fiabilitatea conturilor*Contextul general*

1.6. Curtea a auditat conturile anuale pentru exercițiul financiar 2009, întocmite de contabilul-șef al Comisiei și aprobate de Comisie în conformitate cu articolul 129 din Regulamentul financiar din 25 iunie 2002 ⁽⁸⁾ și primite de Curte la 23 iulie 2010. Conturile cuprind „situațiile financiare consolidate” – care includ, în special, bilanțul activelor și pasivelor la sfârșitul exercițiului și contul rezultatului economic – și „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” – care includ veniturile și cheltuielile aferente exercițiului respectiv.

Constatările privind exercițiul financiar 2009

1.7. În urma auditului Curții cu privire la situațiile financiare consolidate, s-a constatat că acestea nu conțin denaturări semnificative. Curtea atrage totuși atenția asupra următoarelor aspecte, care au fost semnalate, de asemenea, cu privire la exercițiul 2008 și la exerciții anterioare:

- lipsa sau caracterul incomplet al luărilor de poziție transmise de contabilii-șefi ai anumitor organizații ale căror conturi sunt consolidate cu cele ale Comisiei (a se vedea punctul 1.8);
- sistemele locale de gestiune financiară identificate de contabilul-șef al Comisiei (a se vedea punctele 1.9 și 1.10);
- tratamentul contabil al prefinanțării și al datoriilor pe termen scurt în cursul exercițiului și în cadrul procedurii de separare a exercițiilor financiare (a se vedea punctele 1.11-1.13);
- informațiile privind recuperările efectuate în urma constatării de neregularități (a se vedea punctele 1.14-1.19).

1.7. Comisia se felicită că evaluarea Curții privind fiabilitatea conturilor continuă să fie pozitivă.

- Comisia a înregistrat progrese în acest domeniu și ar dori să sublinieze îmbunătățirile aduse acestor informații în conturile din 2009. Nota 6 a fost îmbunătățită și extinsă, astfel încât să ofere informații mai cuprinzătoare cu privire la toate aspectele procesului de recuperare.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 248, 16.9.2002, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1525/2007 al Consiliului (JO L 343, 27.12.2007, p. 9), prevede transmiterea conturilor finale înainte de data de 31 iulie a următorului exercițiu financiar.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Scrisoarea cuprinzând declarațiile contabilului-șef

1.8. În scrisoarea care conține declarațiile/luările de poziție ale contabilului-șef al Comisiei cu privire la conturile consolidate, acesta a subliniat că au existat trei entități consolidate în cazul cărora contabilii-șefi au omis anumite declarații sau le-au modificat. În special, nu au fost transmise informațiile obligatorii cu privire la validarea sistemelor locale și a sistemelor contabile ⁽⁹⁾.

Validarea sistemelor locale de gestiune financiară ⁽¹⁰⁾

1.9. Date fiind problemele care continuă să afecteze gestiunea conturilor în așteptare și procedurile contabile referitoare la active, contabilul-șef al Comisiei nu a fost nici de această dată în măsură să acorde validarea pentru sistemele locale a două direcții generale ⁽¹¹⁾.

1.10. Majoritatea recomandărilor formulate de contabilul-șef în cursul exercițiilor anterioare au fost puse în aplicare. Problemele nesoluționate nu au avut un impact semnificativ asupra fiabilității conturilor din 2009, însă, având în vedere natura și importanța lor, Comisia ar trebui să le acorde în continuare atenție, printre acestea numărându-se în special anumite aspecte ale procedurilor de separare a exercițiilor financiare, verificarea și validarea prefinanțării și înregistrarea acestora, înregistrarea operațiunilor în timp util și coerența datelor între sistemele locale și ABAC.

Prefinanțările, datoriile pe termen scurt și procedurile de separare a exercițiilor financiare

1.11. Curtea a auditat eșantioane reprezentative de prefinanțări cu o valoare echivalentă de 48 827 de milioane de euro după separarea exercițiilor financiare și de facturi/declarații de cheltuieli cu o valoare echivalentă de 15 260 de milioane de euro. În urma auditului, s-au identificat erori de natură contabilă cu un impact financiar care nu era semnificativ per ansamblu, dar cu o frecvență ridicată. Aceste constatări evidențiază că este necesar să se aducă în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește exactitatea datelor contabile de bază la nivelul anumitor direcții generale. Tipurile de erori cele mai frecvente sunt următoarele:

- înregistrări lipsă sau înregistrări duble;
- înregistrarea unor sume incorecte;
- înregistrarea operațiunilor într-un cont greșit.

1.8. Comisia constată că, dintr-un total de 40 de entități controlate, doar aceste 3 entități nu au furnizat informațiile complete solicitate în scrisorile care conțin declarațiile conducerii pe care aceste unități le-au transmis Curții, ceea ce reprezintă o îmbunătățire semnificativă comparativ cu anul precedent.

1.9. Ambele direcții generale, RELEX și JLS, au înregistrat progrese constante în 2009 în ceea ce privește soluționarea insuficiențelor constatate. Contabilul va solicita în continuare realizarea unor progrese suplimentare în vederea validării complete a sistemelor locale.

1.11. Comisia ia notă de faptul că nicio eroare semnificativă, care să afecteze conturile, nu a fost constatată de Curte, pe baza eșantioanelor sale. Aceasta va continua să depună eforturi pentru a îmbunătăți exactitatea datelor sale contabile prin intermediul unor acțiuni în curs, cum ar fi proiectul privind calitatea contabilității și validarea sistemelor locale.

⁽⁹⁾ Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe ale Statelor Membre, Colegiul European de Poliție și Întreprinderea Comună pentru Inițiativa privind Medicamentele Inovatoare.

⁽¹⁰⁾ Multe direcții generale utilizează sisteme informatice locale proprii în scopul gestiunii financiare și al înregistrării operațiunilor, care sunt transmise în sistemul contabil central (ABAC) prin intermediul unei interfețe. În conformitate cu articolul 61 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul financiar, contabilul-șef trebuie să verifice aceste sisteme cu scopul de a stabili dacă ele funcționează în mod corespunzător.

⁽¹¹⁾ Direcția Generală Relații Externe și Direcția Generală Justiție, Libertate și Securitate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.12. În ceea ce privește contabilizarea prefinanțării, Curtea a pus în evidență, de asemenea, următoarele probleme:

- procedura de verificare și validare a prefinanțării neînchise nu se efectuează întotdeauna în mod corect. Pentru o parte dintre prefinanțări, nu s-a efectuat deloc această procedură sau s-a efectuat pentru sume incorecte, ceea ce a avut drept rezultat o supradecларare, chiar dacă aflată sub un nivel semnificativ, în soldul prefinanțării de la sfârșitul exercițiului;
- unele direcții generale din domeniul cercetării nu prelucrează informațiile disponibile cu privire la progresele realizate și la costurile suportate aferente și nu validează prefinanțările corespundente în funcție de aceste progrese, recurgând în schimb la aproximații atunci când realizează calculele aferente separării exercițiilor (de exemplu, *pro rata temporis*).

1.13. În ceea ce privește facturile/declarațiile de cheltuieli, anumite direcții generale nu au respectat obligația de a înregistra facturile și declarațiile de cheltuieli în termenul de cinci zile lucrătoare ⁽¹²⁾ de la primire.

Informațiile privind recuperările și corecțiile financiare

1.14. În urma auditului desfășurat de Curte, s-a constatat că prezentarea de către Comisie a cifrelor privind corecțiile financiare și recuperările variază foarte mult de la un serviciu la altul (a se vedea, de asemenea, punctele 1.37-1.50).

1.15. Anumite servicii prezintă cifre pentru corecțiile financiare în curs doar după transmiterea unei scrisori de poziție finale, în vreme ce alte servicii își bazează calculul pe estimări statistice care extrapolează experiența anterioară, incluzând chiar și corecții aferente unor sume pentru care procedura de verificare și validare nici nu a început încă.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.12.

- Comisia va analiza situația în ceea ce privește prefinanțarea în cadrul diferitelor servicii și va lua măsuri corective, dacă este cazul.
- Comisia recunoaște că trebuie aduse îmbunătățiri în acest domeniu. Acest aspect face deja obiectul unor inițiative precum programul privind calitatea contabilității și alte orientări și controale centrale ale serviciilor de contabilitate.

1.13. Direcțiile generale au luat măsurile necesare pentru a reduce întârzierile și s-au constatat îmbunătățiri. Întârzierile în înregistrarea facturilor/declarațiilor de cheltuieli sunt abordate în cadrul proiectului privind calitatea contabilității.

1.14. Comisia face referire la răspunsurile pe care le-a oferit cu privire la acest aspect la punctele 1.38-1.50.

1.15. Toate informațiile referitoare la recuperări se regăsesc în prezent într-o singură notă, nota 6 care însoțește conturile consolidate. Mai multe informații detaliate sunt incluse în „Corecțiile financiare în curs”. În conformitate cu politicile contabile și principiile contabile general acceptate, Comisia poate recurge la estimări pentru elaborarea conturilor anuale. Acest lucru se aplică în cazul valorii cheltuielilor care pot fi excluse de la finanțarea UE prin astfel de decizii de conformitate ulterioare. Această estimare ia în considerare informațiile cele mai fiabile disponibile. Deoarece unele corecții sunt decise pe exercițiu financiar de cheltuieli, este posibil să se calculeze media de corecții pe exercițiu financiar încheiat și să se extrapoleze acest procent la exercițiile financiare mai recente pentru care controalele sunt încă în curs.

Fiabilitatea acestei estimări este evaluată pe baza comparației cu valorile corecțiilor financiare în curs pentru anii anteriori în cazul în care aceste informații sunt disponibile.

⁽¹²⁾ Termenul prevăzut în instrucțiunile interne ale contabilului-șef al Comisiei din 10.7.2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.16. Informațiile cu privire la activitățile de corecție financiară (retrageri și recuperare) furnizate de statele membre în domeniul coeziunii și incluse în nota 6 la situațiile financiare nu sunt încă exhaustive sau fiabile (a se vedea, de asemenea, punctul 4.31).

1.17. Pe baza examinării activităților organismelor de certificare și pe baza analizei efectuate de Comisie cu privire la acest aspect, Curtea își exprimă din nou îndoielile cu privire la fiabilitatea creanțelor care trebuie recuperate de la statele membre în domeniul agriculturii (conturile de debitori în cadrul FEAGA) ⁽¹³⁾ (a se vedea, de asemenea, punctul 3.54).

1.18. Cu toate că notele explicative la conturile anuale cuprind informații cu privire la faptul că este probabil ca unele plăți să fie corectate la o dată ulterioară de serviciile Comisiei sau de statele membre, ele nu identifică nici de această dată sumele și domeniile de cheltuieli care pot face obiectul unor proceduri ulterioare de verificare sau de verificare și validare a conturilor ⁽¹⁴⁾.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.16. Datele referitoare la exercițiul financiar 2009, transmise Comisiei de statele membre în prima jumătate a anului 2010, sunt incluse în nota 6 la conturile anuale consolidate. Revizuirea la fața locului a datelor statelor membre efectuată de către Comisie a arătat că sistemele de înregistrare și raportare a datelor nu sunt încă pe deplin fiabile în toate statele membre (a se vedea, de asemenea, răspunsurile la punctele 1.34 și 1.36). Comisia monitorizează orice neconcordanțe ale acestor date și face recomandări statelor membre pentru îmbunătățirea situației.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsul său la punctul 4.31.

1.17. Comisia a obținut de la organismele de certificare (organisme profesionale de audit independente) informații fiabile cu privire la debitori în scopul verificării și în scop contabil. Comisia a propus corecții în valoare de 14,8 milioane EUR pentru exercițiul financiar 2009 pe baza evaluării sale privind erorile constatate de organismele de certificare în rapoartele lor. Erorile financiare constatate sunt monitorizate prin intermediul procedurilor normale de validare a conturilor.

1.18. Regulamentul financiar permite Comisiei să efectueze controale privind toate cheltuielile și după câțiva ani de la încheierea exercițiului financiar în care s-au înregistrat efectiv cheltuielile respective. Conturile nu ar trebui să sugereze că, din cauza controalelor viitoare, toate cheltuielile în cauză trebuie să fie acceptate. În caz contrar, toate cheltuielile bugetare ar putea fi considerate provizorii până la efectuarea unui control ex post sau expirarea termenului de prescripție respectiv. În cazurile în care sumele reprezentând recuperările potențiale se pot cuantifica, acestea sunt precizate în nota 6 anexată conturilor consolidate.

În domeniul agriculturii, o decizie de validare financiară se ia după aproximativ șase luni de la încheierea exercițiului financiar în cauză, prin care Comisia stabilește valoarea cheltuielilor recunoscute ca putând fi plătite din bugetul UE pentru exercițiul respectiv. Acest rol al deciziei de validare financiară nu este pus sub semnul întrebării de faptul că se pot impune statelor membre corecții financiare ulterioare prin intermediul deciziilor referitoare la conformitate. Valoarea cheltuielilor care ar putea fi excluse de la finanțarea UE, prin astfel de decizii ulterioare de conformitate, este indicată într-o notă anexată la situațiile financiare.

⁽¹³⁾ A se vedea punctul 5.61 din Raportul anual privind exercițiul 2006, punctul 5.44 din Raportul anual privind exercițiul 2007 și punctul 5.56 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽¹⁴⁾ A se vedea punctele 1.10 și 1.11 din Raportul anual privind exercițiul 2002, punctul 1.11 din Raportul anual privind exercițiul 2003, punctele 1.12 și 1.13 din Raportul anual privind exercițiul 2004, punctul 1.57 din Raportul anual privind exercițiul 2005, punctul 1.34 din Raportul anual privind exercițiul 2006 și punctul 1.28 din Raportul anual privind exercițiul 2007.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.19. Date fiind complexitatea mecanismelor de recuperare și de corecție financiară, caracterul disparat al elementelor vizate prin acestea și necesitatea de a prezenta informații într-un mod transparent și coerent (a se vedea, de asemenea, punctele 1.37-1.50), Comisia ar trebui să își perfecționeze orientările de raportare financiară cu privire la recunoașterea veniturilor și la activele contingente cu scopul de a stabili obligațiile în materie de înscriere în contabilitate și de prezentare a informațiilor.

Transferul activelor Galileo

1.20. Pentru programul Galileo, proprietatea asupra tuturor activelor create, dezvoltate sau achiziționate a fost transferată juridic Uniunii în iulie 2008, în temeiul unui regulament adoptat în comun de Parlamentul European și de Consiliu ⁽¹⁵⁾. Cu toate acestea, acordurile de transfer încheiate nu au fost încă complet puse în aplicare. Toate cheltuielile suportate până în prezent (aproximativ 2 000 de milioane de euro) sunt tratate cu titlul de cheltuieli în cercetare. Această situație nu are un impact asupra bilanțului aferent exercițiului 2009, dar Comisia ar trebui să depună în continuare eforturi pentru a se asigura că vor fi puse la dispoziție toate informațiile necesare la data la care va avea loc transferul, pentru a garanta o conservare eficace a activelor.

Regularitatea operațiunilor și eficacitatea sistemelor*Structura aprecierilor specifice realizate în contextul DAS*

1.21. Curtea formulează mai multe aprecieri specifice: referitor la venituri, în cadrul capitolului 2, și referitor la grupuri de domenii de politici corespunzătoare celor din bugetul întocmit pe activități (Activity Based Budgeting – ABB), în capitolele 3-9 (a se vedea **tabelul 1.1**). Fiecare apreciere specifică include o introducere, constatări și concluzii referitoare la regularitatea operațiunilor, la eficacitatea sistemelor și la fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei, precum și o situație a acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.19. Comisia respectă cerințele de informare prevăzute în normele sale contabile, în primul rând normele 2, 4 și 10.

Nu există nicio orientare generală în standardele internaționale privind prezentarea acestor informații specifice, de natură necontabilă. Cu toate acestea, ținând cont de observațiile Curții, Comisia a îmbunătățit modul de prezentare a acestor informații.

1.20. Transferul de active create nu este prevăzut înainte de sfârșitul fazei de validare pe orbită (IOV), prevăzută pentru anul 2012. Comisia lucrează deja în strânsă colaborare cu Agenția Europeană Spațială (AES) pentru a se asigura că, la momentul acestui transfer, toate informațiile tehnice și contabile necesare vor fi disponibile în vederea unei tranziții fără dificultăți.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 683/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind punerea în aplicare în continuare a programelor europene de radionavigație prin satelit (EGNOS și Galileo) (JO L 196, 24.7.2008, p. 1).

Tabelul 1.1 — Execuția cheltuielilor în 2009, pe capitole din raportul anual

(milioane de euro)

Secțiuni (S) și titluri (T) ⁽¹⁾ corespunzătoare nomenclurii bugetare din 2009, defalcate pe capitole din raportul anual al Curții	Plăți efectuate în 2009 ⁽²⁾ ⁽³⁾
Capitole din raportul anual	
Agricultură și resurse naturale	56 318
Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)	
Mediu (T.07)	
Afaceri maritime și pescuit (T.11)	
Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)	
Coeziune	35 467
Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)	
Politică regională (T.13)	
Cercetare, energie și transport	7 966
Cercetare (T.08)	
Energie și transport (T.06)	
Societatea informațională și mass-media (T.09)	
Cercetare directă (T.10)	
Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	6 596
Relații externe (T.19)	
Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)	
Extindere (T.22)	
Ajutor umanitar (T.23)	
Educație și cetățenie	2 153
Educație și cultură (T.15)	
Comunicare (T.16)	
Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)	
Afaceri economice și financiare	732
Afaceri economice și financiare (T.01)	
Întreprinderi (T.02)	
Concurență (T.03)	
Piața internă (T.12)	
Comerț (T.20)	
Cheltuielile administrative	9 129
Parlamentul (S. I)	
Consiliul (S. II)	
Comisia (S. III)	
Curtea de Justiție (S. IV)	
Curtea de Conturi (S. V)	
Comitetul Economic și Social (S. VI)	
Comitetul Regiunilor (S. VII)	
Ombudsmanul European (S. VIII)	
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)	
Total general	118 361

⁽¹⁾ Titlurile bugetare 14 și 24-31 din secțiunea III a bugetului general, care se referă în principal la cheltuieli administrative, sunt incluse în secțiunea privind Comisia Europeană din capitolul 9.

⁽²⁾ Cheltuielile administrative sunt deduse din sumele totale aferente grupurilor de politici și sunt prezentate separat, într-o rubrică specială, ceea ce dă naștere la diferențe față de sumele menționate în capitolele 3-8.

⁽³⁾ Pentru cheltuielile care au făcut obiectul auditului pentru fiecare grup de politici, se oferă o explicație la rubrica intitulată „Sfera și abordarea auditului” din capitolele 3-8.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Constatările privind exercițiul financiar 2009

1.22. În ceea ce privește veniturile ⁽¹⁶⁾ (117 285 de milioane de euro), angajamentele aferente tuturor grupurilor de politici și plățile aferente grupului de politici Cheltuielile administrative și alte cheltuieli (9 129 de milioane de euro), Curtea estimează că erorile au un impact financiar mai mic de 2 % din totalul sumelor (a se vedea **tabelul 1.2**) și concluzionează că sistemele de supraveghere și de control sunt eficace (a se vedea, de asemenea, punctele 2.33-2.38 și punctele 9.28-9.29).

1.23. În cazul grupurilor de politici Agricultură și resurse naturale (56 318 milioane de euro), Cercetare, energie și transport (7 966 de milioane de euro), Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea (6 596 de milioane de euro) și Educație și cetățenie [2 153 de milioane de euro ⁽¹⁷⁾], indicele de eroare cel mai probabil estimat de Curte se situează între 2 % și 5 % din plățile efectuate, dar în cazul grupului de politici Coeziune (cheltuieli certificate rambursate în cuantum de 23 081 de milioane de euro), indicele de eroare cel mai probabil este mai mare de 5 % (a se vedea punctele 3.70, 4.34, 5.45, 6.51 și 7.18 și **tabelul 1.2**). Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru aceste grupuri de politici ⁽¹⁸⁾ sunt parțial eficace (a se vedea punctele 3.71-3.72, 4.36, 5.46-5.48, 6.52 și 7.19).

1.23. În ceea ce privește agricultura și resursele naturale, Comisia consideră că indicele de eroare se situează la limita inferioară a intervalului precizat de Curte, confirmându-se astfel rezultatele din ultimii ani. Comisia cunoaște riscurile identificate de către Curte și urmărește să le soluționeze, după cum o demonstrează rezervele emise în raportul anual de activitate al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală.

Mai mult, procedurile de verificare a conformității garantează o acoperire adecvată a riscului pentru bugetul UE. În ceea ce privește grupul de politici Educație și cetățenie, Comisia constată că indicele de eroare aferent închiderilor depășește cu puțin 2 %.

Pentru a evita acumularea de prefinanțări în bilanțul său, în mai 2010 Comisia a propus revizuirea Regulamentului financiar, pentru a se asigura validarea mai adecvată a avansurilor și a plăților intermediare.

În ceea ce privește grupul de politici „Cercetare, energie și transporturi”, Comisia salută tendința pozitivă de reducere a erorilor observate de Curte. Acest rezultat coincide cu propriile constatări ale Comisiei.

În ceea ce privește grupul de politici „Ajutor extern, dezvoltare și extindere”, Comisia salută creșterea „frecvenței” tranzacțiilor, considerate de judecătorii Curții a fi în întregime caracterizate de „regula-ritate” (83 %) în comparație cu cifrele referitoare la 2008 și 2007.

În domeniul coeziunii, s-a constatat o reducere semnificativă a indicelui de eroare în comparație cu anii precedenți. În ultimii trei ani, frecvența erorilor a scăzut, și anume de la 54 % conform raportului anual din 2007 al Curții, la 36 % în acest an, după cum se menționează în anexa 4.1 din raportul Curții (a se vedea, de asemenea, răspunsurile la punctele 1.26 și 4.34).

⁽¹⁶⁾ Pentru informații referitoare la sfera auditului privind veniturile, a se vedea punctele 2.7-2.14.

⁽¹⁷⁾ Din care 1 881 de milioane de euro vizează plăți în avans, iar 272 de milioane de euro vizează plăți intermediare și finale. Acestea din urmă privesc închiderile/regularizările legate de cheltuielile în valoare de 1 399 de milioane de euro pentru care activitățile/proiectele subiacente au fost demarate în principal în 2004 și în 2005, dar au fost aprobate de Comisie abia în 2009 (a se vedea punctele 7.8. și 7.19).

⁽¹⁸⁾ Pentru grupul de politici Coeziune, majoritatea activităților de audit de sistem se referă la noua perioadă și au constatat în examinarea conformității sistemelor cu cerințe din cadrul de reglementare. În urma acestei examinări, sistemele au fost evaluate ca fiind „parțial conforme”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.24. În cazul grupului de politici Afaceri economice și financiare (732 de milioane de euro), Curtea estimează că indicele de eroare cel mai probabil este mai mic de 2 % din totalul plăților (a se vedea punctul 8.30 și **tabelul 1.2**) și concluzionează că sistemele de supraveghere și de control sunt parțial eficace (a se vedea punctul 8.31).

1.25. Curtea estimează că, per ansamblu, plățile sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare (indicele de eroare cel mai probabil estimat de Curte este cuprins între 2 % și 5 %) și concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente plăților sunt, în general, parțial eficace.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.25. Comisia salută această evaluare globală. Aceasta constată că indicele de eroare global calculat pentru toate capitolele luate împreună a scăzut în mod substanțial în ultimii ani, inclusiv în 2009. Comisia depune în continuare eforturi pentru a reduce numărul de tranzacții afectate de erori.

Tabelul 1.2 — Sinteza constatărilor privind exercițiul 2009 în ceea ce privește regularitatea operațiunilor

Aprecieri specifice	Venituri sau cheltuieli operaționale (milioane de euro)	Puncte din raportul anual	Funcționarea sistemelor de supraveghere și de control	Intervalul indicelui de eroare
Venituri	117 285	2.33-2.34		
Agricultură și resurse naturale	56 318	3.71-3.73		
Coeziune	35 467	4.34-4.36	(¹)	(²)
Cercetare, energie și transport	7 966	5.45-5.46		
Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	6 596	6.51-6.52		
Educație și cetățenie	2 153	7.18-7.19	(³)	
Afaceri economice și financiare	732	8.30-8.31		
Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	9 129	9.28-9.29		

Tabelul de mai sus sintetizează evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control, astfel cum a fost prezentată aceasta în capitolele relevante, și prezintă în linii mari rezultatele testelor de fond efectuate de Curte. Tabelul evidențiază elementele-cheie, dar nu poate prezenta toate detaliile relevante (în special referitor la deficiențele care afectează sistemele de supraveghere și de control și la tipurile de erori), pentru care trebuie să se consulte textul raportului, în contextul metodologiei pe care se bazează abordarea de audit adoptată de Curte (a se vedea punctele 3-18 din **anexa 1.1**).

Legendă:

Funcționarea sistemelor de supraveghere și de control

	Eficace
	Parțial eficace (⁴)
	Ineficace

Intervalul indicelui de eroare (⁵)

	Mai mic de 2 % (sub pragul de semnificație)
	Între 2 % și 5 %
	Mai mare de 5 %

(¹) Majoritatea activităților de audit care au avut ca obiect sistemele se referă la noua perioadă și au constat în examinarea conformității sistemelor cu cerințele reglementare, în urma acestei examinări sistemele fiind evaluate ca „parțial conforme” (a se vedea punctul 4.36).

(²) Plăți intermediare și finale care se ridică la 23 081 de milioane de euro, prin care se rambursează cheltuieli certificate (a se vedea punctul 4.15).

(³) Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control se bazează pe o examinare a sistemului instituit de Comisie pentru închiderea programelor și a proiectelor (a se vedea punctul 7.19).

(⁴) Sistemele sunt clasificate ca fiind „parțial eficace” atunci când se consideră că anumite mecanisme de control funcționează în mod corespunzător, în timp ce altele nu. Prin urmare, luate în ansamblu, acestea pot să nu reușească să limiteze la un nivel acceptabil erorile din operațiunile subiacente.

(⁵) Curtea a decis să claseze indicii de eroare (a se vedea punctele 8-12 din **anexa 1.1**) în trei intervale. Aceste intervale ale indicilor de eroare nu pot fi interpretate ca un interval de încredere (în sensul statistic al termenului).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comparație cu rezultatele privind exercițiile anterioare

1.26. Rezultatele auditului Curții indică, în raport cu 2008, o creștere a indicelui de eroare celui mai probabil estimat de aceasta pentru plățile grupului de politici Agricultură și resurse naturale⁽¹⁹⁾, precum și o scădere semnificativă a indicelui de eroare celui mai probabil estimat de aceasta pentru plățile grupului de politici Coeziune⁽²⁰⁾. Luat în ansamblu, acest rezultat confirmă tendința descrescătoare constatată în ultimii ani a indicelui de eroare celui mai probabil estimat de Curte pentru plăți în ansamblul lor.

1.26. Comisia salută declarația pozitivă a Curții privind îmbunătățirea situației globale de-a lungul anilor. Pentru 2009, reducerea semnificativă a indicelui de eroare în domeniul coeziunii compensează pe deplin ușoara creștere înregistrată în domeniul agriculturii, ceea ce determină îmbunătățirea semnificativă a situației generale.

În ceea ce privește domeniul Agricultură și resurse naturale, Comisia consideră că indicele de eroare continuă să oscileze în jurul nivelului de 2 %. În ceea ce privește coeziunea, reducerea limitei inferioare de eroare de la 11 % la 3 % pare să confirme eficacitatea consolidării dispozițiilor privind controlul în cadrul de reglementare 2007-2013, precum și primul impact al planului de acțiune pe 2008 al Comisiei pentru consolidarea rolului său de supraveghere, inclusiv a procedurilor de suspendare și de corecție. Suspendările pot implica un compromis în raport cu execuția bugetară integrală.

Comisia va continua eforturile în vederea asigurării unei reduceri suplimentare a indicelui de eroare.

Fiabilitatea lăurilor de poziție ale Comisiei*Rapoartele anuale de activitate și declarațiile directorilor generali*

1.27. Toți directorii generali au declarat în rapoartele lor anuale de activitate că au obținut o asigurare rezonabilă privind faptul că resursele care le-au fost alocate au fost folosite în scopurile specificate și privind faptul că mecanismele de control intern pe care le-au aplicat au asigurat regularitatea operațiunilor. Cu toate acestea, pentru principalele direcții generale sau servicii care au emis o declarație în 2009, 13 declarații conțin una sau mai multe rezerve, majoritatea rezervelor exprimate vizând deficiențe care privesc regularitatea operațiunilor subiacente⁽²¹⁾.

⁽¹⁹⁾ A se vedea punctele 3.18-3.19 și **anexa 3.1** (Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale) la prezentul raport și punctele 5.13-5.14 din Raportul anual privind exercițiul 2008 și partea 1 (Principalele caracteristici ale testelor efectuate pe operațiunile din cadrul eșantionului) din anexa 5.1 la acesta.

⁽²⁰⁾ A se vedea punctele 4.17-4.19 și **anexa 4.1** (Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni pentru grupul de politici Coeziune); a se vedea, de asemenea, punctele 6.16-6.17 din Raportul anual privind exercițiul 2008 și partea 1 (Principalele caracteristici ale testelor efectuate pe operațiunile din cadrul eșantionului) din anexa 6.1 la acesta.

⁽²¹⁾ Numărul total al rezervelor a crescut de la 15 în 2008 la 20 în 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.28. Curtea a constatat că declarațiile directorilor generali și rapoartele anuale de activitate au furnizat o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității operațiunilor în cazul veniturilor și al grupurilor de politici Coeziune, Cercetare, energie și transport, Educație și cetățenie, Afaceri economice și financiare și Cheltuielile administrative și alte cheltuieli (a se vedea punctele 2.32, 4.33, 5.44, 7.17, 8.29 și 9.11). Pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, Direcția Generală Ajutor Umanitar, Direcția Generală Extindere și Direcția Generală Relații Externe au furnizat o evaluare corectă (a se vedea punctul 6.49), în timp ce Oficiul de Cooperare – EuropeAid nu a furnizat decât o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității operațiunilor (a se vedea punctul 6.50). Pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale, Curtea concluzionează că declarațiile directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează decât o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității operațiunilor (a se vedea punctele 3.66-3.69).

Raportul de sinteză al Comisiei

1.29. Prin adoptarea raportului de sinteză, Comisia își asumă răspunderea politică⁽²²⁾ cu privire la execuția operațională a bugetului UE de către membrii conducerii sale⁽²³⁾. Acest raport este primul adoptat în cursul mandatului actualei Comisii. Comisia consideră că eforturile sale de a întări mecanismele de control „în scopul asigurării legalității și regularității în vederea obținerii unui DAS fără rezerve” au continuat în 2009 cu rezultate pozitive.

1.30. Comisia recunoaște că mai există încă domenii care necesită îmbunătățiri și propune măsuri în vederea remedierii acestor probleme, cum ar fi:

- îmbunătățirea în continuare a concepției sistemelor de finanțare, cu scopul de a consolida mecanismele de control și de gestiune;
- simplificarea în continuare a sistemelor de granturi, continuând totodată îndeplinirea obiectivelor politicilor;
- stabilirea unor criterii adecvate pentru evaluarea gestionării sale a riscurilor (nivelurile de risc admisibil), care să ia în considerare pe deplin costurile și beneficiile controalelor;
- monitorizarea cu atenție a situațiilor rezumative anuale astfel încât acestea să fie mai utile pentru obținerea unei asigurări;
- îmbunătățirea în continuare a rapoartelor anuale de activitate ca mijloc principal prin care membrii conducerii își documentează responsabilitatea în fața colegiului și ca sursă de dovezi pentru DAS.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.28. Comisia salută îmbunătățirea evaluării referitoare la calitatea rapoartelor anuale de activitate ale serviciilor sale.

În timp ce Curtea emite un aviz anual de audit cu privire la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor efectuate, opinia directorilor generali se concentrează mai ales pe corelația dintre cheltuielile efectuate și scopul declarat al acestora, ținând cont de caracterul multianual al controalelor și de eficacitatea acestora în detectarea și corectarea erorilor. Directorii generali formulează un aviz privind gestiunea, bazat pe informații care includ activitatea de audit a Comisiei, rapoartele și observațiile Curții de Conturi și, dacă este cazul, rezultatele controalelor efectuate de statele membre.

A se vedea, de asemenea, răspunsurile Comisiei care figurează în capitolele sectoriale.

⁽²²⁾ În temeiul articolului 317 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

⁽²³⁾ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de Conturi – Sinteza realizărilor Comisiei în materie de gestiune în 2009, COM(2010) 281 final, 2.6.2010.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.31. Curtea identificase anterior alte probleme care au rămas nesoluționate:

- în anumite domenii, sfera de cuprindere și profunzimea rezervelor ar trebui să fie mai largă (a se vedea punctele 3.67-3.68 și 6.50 și **anexele 3.3 și 6.3**) ⁽²⁴⁾;

- datele care trebuie furnizate de statele membre cu privire la recuperări sau la retrageri lipsesc sau sunt incomplete (a se vedea punctele 1.16, 3.54 și 4.31) ⁽²⁵⁾; și

- mecanismele de corecție financiară nu sunt încă pe deplin eficiente (a se vedea punctele 1.37-1.50) ⁽²⁶⁾.

⁽²⁴⁾ A se vedea, de asemenea, punctul 2.15 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽²⁵⁾ A se vedea, de asemenea, punctele 1.16 și 1.17 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽²⁶⁾ A se vedea, de asemenea, punctul 2.17 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.31.

- Responsabilitatea Comisiei (în temeiul articolului 28a din Regulamentul financiar) este de a gestiona sisteme de control cu un raport optim între eficacitate și costuri: și anume în care „controlul potrivit se efectuează la momentul potrivit”. Declarațiile de asigurare din rapoartele anuale de activitate țin seama de capacitatea unor astfel de sisteme de a detecta și corecta erorile pe durata unui program, cu scopul de a minimiza eroarea reziduală nedetectată la sfârșitul perioadei de programare. După cum se precizează în raportul anual de activitate pe anul 2009 al directorului general pentru politică regională, un astfel de exercițiu pentru perioada de programare 1994-1999 privind FEDER a arătat că riscul de erori nedetectate a fost redus substanțial.

Comisia și-a exprimat satisfacția cu privire la faptul că planurile de acțiune concepute de către ordonatorii de credite delegați (OCD) sunt adecvate pentru a remedia deficiențele și a reduce riscurile identificate.

În ceea ce privește agricultura, Comisia consideră că rezervele incluse în raportul anual de activitate pe 2009 al directorului general pentru agricultură și dezvoltare rurală în ceea ce privește măsurile de dezvoltare rurală în cadrul axei 2 și IACS în Bulgaria și România sunt exhaustive și că impactul potențial al acestora s-a reflectat în mod corespunzător la punctele 3.2.1 și 3.2.2 din raportul în cauză. În ceea ce privește Grecia, rezerva din anii anteriori a fost justificată de riscul ridicat pentru reputația Comisiei care a rezultat din punerea în aplicare insuficientă a IACS în Grecia, și nu de riscul financiar pentru bugetul UE cauzat de deficiențe, care a fost întotdeauna acoperit de corecții financiare impuse Greciei, prin intermediul procedurilor de verificare a conformității. Întrucât Grecia își finalizase planul de acțiune menit să remedieze deficiențele înainte de sfârșitul anului 2008 și eficacitatea funcționării sistemului IACS este evaluată în permanență, ridicarea rezervei a fost, prin urmare, pe deplin justificată.

În ceea ce privește ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, Comisia salută recunoașterea, de către Curte, a îmbunătățirii calității informațiilor furnizate în rapoartele anuale de activitate de toate direcțiile generale care fac parte din acest grup de politici (a se vedea punctul 6.51).

Comisia consideră că rezervele emise de directorii generali în rapoartele lor anuale de activitate pe 2009 sau absența rezervelor au fost conforme orientărilor sale interne și au tratat în mod corect riscurile inerente ale programelor.

- În ceea ce privește agricultura, a se vedea răspunsul la punctul 1.17.

În ceea ce privește coeziunea, a se vedea răspunsurile la punctul 1.16.

- A se vedea răspunsurile la punctele 1.38-1.50.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Mecanismele de recuperare și de corecție*Introducere*

1.32. În cadrul execuției bugetului UE, Comisia trebuie să se asigure că se exercită un control intern eficace și eficient cu privire la fiabilitatea informațiilor prezentate, la protecția activelor și a informațiilor, la prevenirea și depistarea fraudelor și a neregularităților și la gestionarea riscurilor legate de regularitatea operațiunilor, ținând seama de caracterul multianual al programelor, precum și de natura plăților respective ⁽²⁷⁾.

1.33. Comisiei îi revine responsabilitatea finală pentru a se asigura că sistemele de supraveghere și de control furnizează o asigurare rezonabilă că eventualele erori din operațiunile subiacente conturilor sunt prevenite sau detectate și corectate. De asemenea, Comisia are responsabilitatea de a se asigura că se pun la dispoziție informații fiabile, atât pentru a putea să își desfășoare gestiunea, cât și pentru părțile interesate și pentru auditorii externi.

1.34. Sumele plătite în mod necuvenit trebuie să se recupereze ⁽²⁸⁾. În practică:

- Comisia nu are posibilitatea de a recupera plăți de la beneficiari decât atunci când exercită o gestiune directă asupra cheltuielilor (este cazul, de exemplu, al celei mai mari părți din cheltuielile aferente grupului de politici Cercetare, energie și transport);
- în cazul cheltuielilor care fac obiectul unei gestiuni partajate (este cazul, de exemplu, al celei mai mari părți din cheltuielile aferente grupurilor de politici Agricultură și resurse naturale și Coeziune), al gestiunii descentralizate (de exemplu, în domeniul Extindere) sau al gestiunii centralizate indirecte (de exemplu, în cadrul grupului de politici Educație și cetățenie), responsabilitatea pentru recuperarea plăților efectuate în mod necuvenit este delegată statelor membre sau țărilor terțe. În cazul cheltuielilor care fac obiectul gestiunii în comun (de exemplu, în domeniul Ajutor umanitar), mecanismele de corecție sunt definite în acordurile încheiate cu organizațiile internaționale. Însă în cazurile în care nu s-au aplicat corect normele care reglementează sistemele de cheltuieli ale UE, Comisia poate să aplice, de asemenea, corecții financiare (a se vedea punctul 1.40).

1.32. Comisia este obligată să asigure un control intern eficace și eficient și consideră că atât recuperările, cât și corecțiile financiare contribuie la protejarea intereselor financiare ale Uniunii (a se vedea răspunsul la punctul 1.50).

1.34.

- Comisia a depus eforturi semnificative în vederea îmbunătățirii calității informațiilor privind recuperările și retragerile transmise de către statele membre pentru programele de coeziune, prin verificarea datelor și auditarea la fața locului a sistemelor statelor membre menite să înregistreze și să raporteze corecțiile. În 2008 și 2009, aceasta a verificat sistemele în 19 state membre. În general, funcționarea acestor sisteme nu este încă pe deplin fiabilă în toate statele membre, deși există dovezi conform cărora calitatea se îmbunătățește și s-au înregistrat unele progrese în comparație cu anii precedenți. Comisia a formulat recomandări adecvate și asigură urmărirea rezultatelor acestora. Comisia se va asigura că informațiile sunt complete la încheierea programelor pentru perioada 2000-2006.

Pentru perioada 2007-2013, există o procedură standardizată de depunere a declarațiilor de recuperare și Comisia se așteaptă ca această procedură de raportare să contribuie la îmbunătățirea suplimentară a calității informațiilor puse la dispoziția sa. Statele membre au, de asemenea, obligația să menționeze în mod distinct corecțiile derivate de cele rezultate ca urmare a auditurilor UE.

⁽²⁷⁾ Articolul 28a din Regulamentul financiar.

⁽²⁸⁾ Articolul 71 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.35. Auditul Curții s-a concentrat, timp de mai mulți ani, pe modalitățile în care Comisia își exercită rolul de supraveghere și aplică aceste mecanisme de corecție. Curtea a examinat, de asemenea, în ce măsură autoritățile naționale și organizațiile internaționale furnizează Comisiei informații corecte cu privire la corecțiile financiare aplicate și la recuperările efectuate.

1.36. Curtea a remarcat în mod repetat că datele cu privire la capacitatea de corecție a sistemelor de supraveghere și de control de la nivelul statelor membre au cunoscut îmbunătățiri, însă că nu sunt încă fiabile și complete, în special în cazul domeniului Coeziune⁽²⁹⁾. Cifrele raportate de Comisie cu privire la propriile activități sunt, în schimb, fiabile. De la procedura de descărcare de gestiune pentru exercițiul 2005, Parlamentul European și Consiliul au încurajat Comisia și statele membre să aducă îmbunătățirile necesare pentru a asigura exhaustivitatea și exactitatea informațiilor disponibile, astfel încât acestea să poată furniza probe fiabile care să permită Curții să evalueze eficacitatea mecanismelor de corecție multianuale privind cheltuielile UE.

Informațiile furnizate de Comisie odată cu conturile aferente exercițiului 2009

1.37. Ca răspuns la aceste observații, Comisia a inclus, în notele la conturile aferente exercițiului 2009, informații mai detaliate și mai numeroase decât în trecut cu privire la recuperări și la corecțiile financiare⁽³⁰⁾. În special, informațiile sunt prezentate defalcat în funcție de stadiul în care se află procedura de recuperare sau de corecție financiară („în curs”, „confirmată” sau „executată” – a se vedea punctul 1.42), de domeniul de cheltuieli, de perioada de programare, acolo unde este cazul, și, în anumite cazuri, de statul membru vizat.

1.36. De la raportul său anual pe 2005, Curtea a recunoscut îmbunătățirea treptată a calității și a domeniului de aplicare al informațiilor prezentate în notele anexate conturilor consolidate în materie de recuperare. Comisia dispune de proceduri care permit prezentarea de cifre fiabile în ceea ce privește corecțiile financiare pe baza propriei activități de audit, astfel cum a constatat Curtea în raportul anual pe 2008 (punctul 1.16).

În domeniul coeziunii și pentru corecțiile financiare efectuate de statele membre ca urmare a propriilor activități de verificare și audit, activitatea Comisiei depinde de calitatea informațiilor transmise de statele membre.

În ultimii ani, Comisia a depus eforturi considerabile pentru a îmbunătăți calitatea informațiilor disponibile privind recuperările și retragerile transmise de către statele membre pentru programele de coeziune. Aceasta a solicitat statelor membre să furnizeze date cumulative și anuale privind retragerile și recuperările, în ciuda faptului că acest lucru depășește cadrul cerințelor de reglementare. Comisia a efectuat, de asemenea, audituri la fața locului ale sistemelor statelor membre menite să înregistreze și să raporteze corecțiile, obținând rezultate destul de bune. În cazul în care s-a constatat necesitatea unei îmbunătățiri, Comisia a formulat recomandări adecvate și asigură urmărirea rezultatelor acestora.

⁽²⁹⁾ Observație generală privind debitorii diverși în rapoartele anuale privind exercițiile 2002, 2003 și 2004. Observații specifice la punctele 6.36-6.41 din Raportul anual privind exercițiul 2005, la punctele 2.26-2.30 din Raportul anual privind exercițiul 2006, la punctele 1.29-1.31 și 7.39 din Raportul anual privind exercițiul 2007 și la punctele 1.16-1.17 și 2.16 litera (c) din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽³⁰⁾ A se vedea Conturile anuale ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2009 – nota 6 la situațiile financiare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.38. Curtea salută punerea la dispoziție a acestor informații. Ea subliniază totuși că este necesară remedierea deficiențelor care afectează prezentarea și coerența informațiilor și a sumelor furnizate de statele membre pentru domeniul coeziunii și că interpretarea informațiilor trebuie să se facă cu precauție (a se vedea, de asemenea, punctele 1.14-1.19 și aspectele prezentate în continuare).

Diferențe între mecanismele de corecție din punctul de vedere al aspectelor vizate și al impactului

1.39. Între recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit de la beneficiarii programelor de cheltuieli ale UE și alte corecții financiare există diferențe sensibile în ceea ce privește obiectivele avute în vedere și impactul. Recuperările au ca scop corectarea încasării de fonduri care nu au fost acordate în conformitate cu reglementările: în principiu, cei care rambursează sumele primite în mod necuvenit sunt beneficiarii acestor fonduri; prin urmare, recuperările pot fi considerate drept un mecanism de corecție a erorilor ⁽³¹⁾.

1.40. În schimb, corecțiile financiare (inclusiv verificarea și validarea cheltuielilor agricole) urmăresc să remedieze, înainte de toate, deficiențele care afectează sistemele de gestiune. Prin corecții financiare, se retrag o parte din fondurile acordate statelor membre sau țărilor terțe care nu sunt în măsură să asigure aplicarea corectă a normelor UE. Consecințele financiare ale unor astfel de corecții sunt suportate, de obicei, de contribuabilii naționali, și nu de beneficiarii sistemului de cheltuieli care a fost incorect aplicat. Corecțiile financiare contribuie la protecția intereselor financiare ale UE, dar ele nu pot fi totuși considerate, nici în principiu, nici în practică, drept o modalitate de corecție a plăților individuale care au fost efectuate incorect.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.38. Prezentarea notei 6 anexată conturilor consolidate a fost revizuită pentru conturile din 2009. Comisia a îmbunătățit această prezentare pentru a răspunde la solicitările părților interesate.

1.39. Comisia este obligată să respecte diferitele practici în materie de corecție prevăzute de diferitele temeuri juridice și moduri de gestiune. În ceea ce privește gestiunea partajată, responsabilitatea revine, în mod clar, în primul rând statelor membre, iar corecțiile financiare ale Comisiei se limitează la cazurile în care statele membre nu au reușit să ia măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor individuale sau sisteme. Acest lucru este explicat în nota 6 anexată conturilor consolidate.

1.40. În domeniul coeziunii, o corecție financiară este un mecanism destinat să corecteze cheltuielile neconforme cu reglementările care au fost incluse pentru a face obiectul unei finanțări UE și, prin urmare, au un impact negativ asupra bugetului UE.

Statele membre ar trebui să recupereze plățile incorecte de la beneficiari. Recuperarea este efectuată fie prin obținerea unei rambursări a sumelor în cauză, fie prin stabilirea sumelor care trebuie rambursate în raport cu plățile ulterioare datorate aceluiași beneficiar.

În situația în care pot fi identificate plăți nejustificate ca urmare a controalelor UE, statele membre au obligația de a asigura supravegherea acestora prin intermediul acțiunilor de recuperare pe lângă beneficiarii respectivi. Cu toate acestea, chiar și în cazurile în care nu este posibilă recuperarea de la beneficiari deoarece corecția financiară este legată în mod exclusiv de carențele sistemului de gestiune și control al statului membru, și nu de plăți necuvenite, corecția rămâne un mijloc important de îmbunătățire a sistemelor din statele membre și, în consecință, de prevenire sau depistare și recuperare a plăților neconforme cu reglementările, efectuate către beneficiari.

Sistemul de verificare a conformității în domeniul agriculturii este menit să excludă din finanțarea UE cheltuielile care nu au fost realizate în conformitate cu normele UE. În schimb, acesta nu constituie un mecanism prin care sunt recuperate plățile neconforme cu reglementările, efectuate către beneficiari, operație de care, conform principiului gestiunii partajate, astfel cum a fost definit la articolul 53b alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar și articolul 9 alineatul (1) litera (a) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului, sunt responsabile în mod exclusiv statele membre.

Prin urmare, în opinia Comisiei, anumite corecții financiare pot fi considerate drept mecanisme de corecție a erorilor în măsura în care sumele în cauză sunt recuperate de la beneficiarul final.

⁽³¹⁾ Cu toate acestea, în agricultură, conform Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului (JO L 209, 11.8.2005, p. 1), un procent de 50 % din orice plată necuvenită pe care statele membre nu au recuperat-o de la beneficiari în termen de patru ani sau în termen de opt ani, în cazul unor proceduri judiciare, va fi suportat în mod automat de bugetul național (așa-numita regulă 50/50) (a se vedea punctele 3.50 și 3.51). Statele membre sunt obligate să continue procedurile de recuperare și să înscrie orice sume recuperate în bugetul UE.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.41. Deși Comisia recunoaște, în notele la situațiile financiare, că există o diferență între recuperări și corecțiile financiare, prezentarea informațiilor în alte documente, cum ar fi raportul de sinteză, nu face încă suficient de clar distincția între cele două mecanisme. Cu toate că, pentru 2009, aproape 90 % din sumele confirmate (în jur de 2 900 de milioane de euro dintr-un total de 3 319 milioane de euro) și aproape 80 % din sumele executate (în jur de 1 400 de milioane de euro dintr-un total de 1 843 de milioane de euro) prezentate de Comisie se referă la corecții financiare suportate de obicei de contribuabilii naționali, observațiile sunt uneori formulate ca și cum ar fi vorba, în totalitate sau în principal, de recuperări.

Diferitele stadii ale mecanismelor de corecție

1.42. Comisia prezintă date pentru trei stadii principale ale procesului:

- o corecție este **în curs** atunci când recuperarea sau corecția financiară este încă în curs de finalizare (de exemplu, prin intermediul unei proceduri juridice sau contradictorii la nivelul Comisiei și/sau al statelor membre);
- o corecție este **confirmată/decisă** atunci când suma corespunzătoare recuperării sau corecției financiare a fost stabilită și finalizată (de exemplu, prin intermediul unei decizii a Comisiei sau al unui acord cu statul membru în cauză);
- o corecție este **executată** atunci când suma corespunzătoare recuperării sau corecției financiare este încasată efectiv (de exemplu, atunci când Comisia primește o rambursare sau când statul membru scade suma în cauză din declarația de cheltuieli).

1.43. Comisia precizează în mod clar că datele privind diferitele stadii ale mecanismelor de corecție prezentate pentru grupul de politici Coeziune se referă strict la recuperări și la corecții financiare pe care ea însăși le-a impus.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.41. Comisia constată că ponderea totală a corecțiilor financiare menționată de Curte este aproximativ corespunzătoare părții din buget executate prin gestiune partajată și că acest domeniu este responsabil de o mare parte din erorile detectate de Curte. Accentul pus de Curte pe diferențele dintre recuperări și corecțiile financiare se reflectă deja în unele rapoarte și va fi luat în considerare în viitoarele rapoarte anuale de activitate.

Conturile anuale ale UE prezintă în mod obiectiv valorile corecțiilor financiare derivate din rolul de supraveghere al Comisiei.

Sumele prezentate drept corecții financiare indică faptul că au fost luate măsuri de către Comisie pentru a proteja bugetul UE de fondurile plătite în mod necuvenit. Observațiile care le însoțesc vizează clarificarea procedurii aplicate de Comisie în acest sens. În final, aceste fonduri vor fi recuperate de la beneficiari prin intermediul procedurilor de recuperare inițiate de statele membre, deoarece este în interesul acestora să recupereze fondurile, în măsura posibilului.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsurile sale la punctele 1.36 și 1.40.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.44. În această privință, se atrage atenția asupra faptului că, în cazul grupului de politici Coeziune, numai 20 % din sumele confirmate în 2009 (2 411 milioane de euro) au fost executate (476 de milioane de euro) în cursul anului respectiv. Adunând și sumele rămase restante din exercițiile precedente, suma totală care încă rămâne de executat la sfârșitul exercițiului 2009 este de 2 332 de milioane de euro. În ipoteza în care statele membre nu vor mai depune alte declarații de cheltuieli în anii următori, corecțiile restante vor reuși să fie executate abia la închiderea programelor ⁽³²⁾.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.44. *Conturile anuale oferă informații detaliate cu privire la corecțiile financiare confirmate, executate și care trebuie executate și explică motivele pentru care a mai rămas de executat o sumă importantă.*

Astfel cum subliniază Curtea în mod justificat, executarea corecțiilor financiare referitoare la ultimii ani se va efectua în principal la încheierea programului, în cazul în care s-a atins plafonul de reglementare pentru plățile intermediare. De asemenea, corecțiile financiare confirmate în timpul duratei programelor pot fi executate prin cereri de plată ulterioare. Prin urmare, este dificil de stabilit o legătură directă între cuantumul corecțiilor financiare confirmate într-un anumit an și sumele executate în cursul aceluiași an.

Ca regulă generală, corecțiile financiare confirmate în timpul duratei programelor sunt executate prin cereri de plată ulterioare. Deoarece este posibil ca plafonul plăților să fi fost atins pentru majoritatea programelor referitoare la perioada 2000-2006, este inevitabil ca deducerea cheltuielilor neeligibile să fie reflectată numai în documentele de închidere, care urmează să fie prezentate de statele membre în 2010.

De îndată ce Comisia deține dovada executării unei corecții prin deducerea cheltuielilor neeligibile dintr-o cerere de plată de închidere, va raporta corecția financiară respectivă drept executată. În nota 6 anexată conturilor consolidate figurează informații detaliate privind executarea corecțiilor financiare.

Deși nu toate corecțiile financiare individuale, ci numai cele cu impact financiar în termeni de contribuție a UE, pot fi urmărite în sistemul contabil al Comisiei, corecțiile financiare a căror execuție în cursul anului 2010 este dovedită vor fi raportate drept executate în conturile Comisiei pentru 2010.

Cifrele variază semnificativ de la un program sau fond la altul, datorită naturii și/sau volumului corecțiilor respective.

⁽³²⁾ În 2009, plafonul de 95 % pentru cheltuielile care pot fi declarate înainte de închidere fusese deja atins pentru majoritatea programelor operaționale aparținând perioadei de programare 2000-2006.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Lipsa unor informații fiabile privind impactul anual al mecanismelor de corecție

1.45. În principiu, dacă ar fi disponibile informații fiabile cu privire la efectul mecanismelor de corecție din trecut, ar fi posibil să se estimeze efectele probabile ale aplicării acelorași mecanisme în viitor. Uneori, s-a sugerat, de asemenea, în mod incorect, că recuperările și corecțiile pot fi comparate cu estimările de eroare ale Curții sau chiar deduse din acestea.

1.46. Însă informații anuale fiabile privind efectele mecanismelor de corecție nu sunt disponibile. Notele la situațiile financiare nu indică în mod sistematic corelația dintre sumele recuperate și diferitele exerciții financiare pe care le vizează acestea, iar, în anumite cazuri, au existat corecții acumulate sau neefectuate, aferente unor exerciții anterioare, care au fost înscrise și contabilizate în exercițiul curent.

1.45. Comisia a observat că indicele de eroare (în special în ceea ce privește coeziunea) pe care Curtea l-a prezentat în raportul său anual, a fost transformat, uneori, în valoare absolută, care a fost apoi comparată cu cifrele corespunzătoare recuperărilor și corecțiilor. Comisia nu este de acord cu această practică.

Comisia a confirmat în mod repetat că programele multianuale fac obiectul unor sisteme de control multianuale și că multe erori detectate de Curte într-un anumit an ar fi fost, în mod normal, detectate și corectate de către sistemele Comisiei în anii următori. Acest lucru poate fi demonstrat prin calcularea indicilor de eroare reziduală în momentul încheierii unui program, care, în trecut, s-au dovedit a fi mai mici decât în perioada de implementare.

Comisia este de acord cu faptul că nu este ușor de comparat indicii de eroare ai Curții în cadrul DAS, care se referă la o examinare anuală a tranzacțiilor, cu eroarea calculată de Comisie.

1.46. După cum însăși Curtea a menționat la punctul 1.44, majoritatea corecțiilor financiare din domeniul coeziunii acceptate în acest stadiu avansat al perioadei de programare 2000-2006 vor fi executate la încheierea programului, și nu în anul în care au fost efectuate sau în momentul confirmării corecției financiare. Această practică ține de caracterul multianual al sistemelor de corecție pentru programele de gestiune partajată.

În plus, se pot impune corecții forfetare în situațiile în care deficiențele sistemelor de control la nivelul statelor membre sunt identificate, dar nu au fost corectate de statul membru respectiv, fără să existe nicio legătură cu un anumit an sau cu cheltuielile specifice care nu au fost acordate în conformitate cu reglementările.

Prin urmare, nu se poate stabili o legătură directă între o corecție financiară și anul de cheltuiești la care se referă aceasta.

Fondurile structurale sunt puse în aplicare conform unui cadru multianual. În cazul în care o corecție financiară nu a fost raportată în anul N, aceasta va fi raportată în anul N+1, fără ca acest lucru să afecteze fiabilitatea procedurii, al cărei obiectiv principal este garantarea corectării tuturor plăților neconforme cu reglementările. Această compensație de la un an la altul în cadrul perioadei de programare este necesară în vederea furnizării unor informații cumulative exacte, transparente și complete privind corecțiile financiare.

Cu toate acestea, notele anexate situațiilor financiare conțin informații privind corecțiile financiare confirmate și executate într-un anumit an, precum și informații cumulative.

În schimb, în domeniul agriculturii (FEGA și FEADR), corecțiile financiare sunt legate de cheltuielile unui exercițiu financiar specific, iar această legătură este menționată în fiecare decizie de conformitate adoptată de Comisie.

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.47. În plus, ciclul aferent multora dintre mecanismele de corecție se poate întinde pe mulți ani, iar variațiile survenite în elementele care pot avea o influență asupra capacității de corecție a multor sisteme de supraveghere și de control (cadru juridic și organizatoric, modalitățile procedurilor de recuperare, tipul, anvergura și durata proiectelor etc.) pot afecta capacitatea acestora de estimare a impactului probabil în viitor.

1.48. În final, trebuie reamintit că mecanismele de corecție ale Comisiei presupun, în principal, alte corecții financiare decât recuperările (a se vedea punctele 1.39 și 1.40).

Concluzia în ceea ce privește capacitatea de corecție a sistemelor de supraveghere și de control

1.49. Comisia a luat măsuri în 2009 în vederea creșterii volumului și a calității informațiilor pe care le furnizează cu privire la mecanismele de corecție aplicate bugetului UE, ceea ce reprezintă un pas înainte. Însă informațiile pe care le furnizează nu sunt încă complet fiabile, întrucât Comisia nu primește întotdeauna informații fiabile de la statele membre. În plus, ar trebui să se analizeze necesitatea de a perfecționa orientările de raportare financiară care precizează ce informații ar trebui incluse și cum ar trebui acestea tratate. În cazul unora dintre domeniile de cheltuieli, informațiile furnizate de Comisie nu reconciliază următoarele elemente: exercițiul în cursul căruia se efectuează plata în cauză, exercițiul în cursul căruia se detectează eroarea în cauză și exercițiul în cursul căruia corecția financiară antrenată este prezentată în notele la conturi.

1.50. Marea majoritate, în termeni valorici, a corecțiilor includ mai curând corecții financiare aplicate statelor membre sau țărilor terțe decât recuperări de la beneficiari individuali care au primit incorect fonduri de la UE. În schimb, erorile detectate în urma testelor Curții corespund, în marea lor parte, unor sume declarate incorect de beneficiari sau plătite în mod necuvenit acestora. Ținând seama de aceste aspecte, Curtea trage concluzia că nu este posibil să se facă o comparație pertinentă între estimările sale cu privire la indicii de eroare și datele referitoare la corecții financiare și la recuperări furnizate de Comisie.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.48. A se vedea răspunsul la punctul 1.39.

1.49. A se vedea răspunsurile la punctele 1.19, 1.40 și 1.46.

O reconciliere a plăților, erorilor și corecțiilor financiare efectuată astfel cum a sugerat Curtea nu este posibilă în cazul în care sistemul de declarare a cheltuielilor este cumulativ pe o perioadă multianuală sau, în unele cazuri, atunci când este vorba de corecții sistemice (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 1.50).

1.50. În gestiunea directă, Comisia corectează erorile fie prin efectuarea unei recuperări (ordin de recuperare sau compensație dintr-o plată ulterioară), fie prin solicitarea unei declarații corectate de cheltuieli.

Cea mai mare parte a bugetului UE, aproximativ 80 %, este executată în gestiune partajată, statele membre fiind principalii responsabili pentru asigurarea regularității cheltuielilor declarate Comisiei și, prin urmare, pentru detectarea și corectarea neregulilor. În acest mod de gestiune, Comisia este, de asemenea, responsabilă să asigure că sistemele create de autoritățile naționale sunt eficace; în caz contrar, Comisia poate impune corecții financiare. Sistemul de corecții financiare prevăzut de legislația în vigoare funcționează, prin urmare, astfel încât Comisia efectuează recuperări/corecții aplicate statelor membre, care, la rândul lor, trebuie să recupereze plățile neconforme cu reglementările de la beneficiari. Cu toate acestea, în cazul în care corecțiile financiare privesc deficiențele sistemice, acestea nu sunt legate de erorile identificate la nivelul beneficiarilor, ci se bazează, de obicei, pe rate forfetare sau extrapolate.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

În consecință, trebuie făcută distincția între:

- informațiile referitoare la corecțiile financiare în urma controalelor și auditurilor UE, care sunt complete și fiabile, dar care, în caz de deficiențe sistemice, nu pot fi direct legate de erori în plățile către un beneficiar și nici, în mod necesar, de un anumit an;
- informațiile transmise Comisiei în legătură cu retragerile și recuperările de cheltuieli neconforme cu reglementările efectuate de statele membre: în timp ce, pentru domeniul agriculturii, informațiile disponibile sunt adecvate (a se vedea răspunsul la punctul 1.17), pentru coeziune, planul de acțiune pe 2008 pentru acțiunile structurale a vizat, în special, calitatea și exhaustivitatea acestor date. În consecință, datele pentru 2009 prezentate de statele membre Comisiei în prima jumătate a anului 2010 sunt de o mai bună calitate și mai complete.

Comisia este de acord cu faptul că nu este relevant să se compare indicii de eroare ai Curții în cadrul DAS, care, în temeiul tratatului, se referă la o examinare anuală a unui eșantion de tranzacții, cu cifrele privind corecțiile financiare. Datorită diferitelor tipuri de corecții financiare indicate mai sus, în domeniul coeziunii, nu este posibil să se stabilească o legătură directă între o corecție financiară și anul cheltuielilor la care se referă aceasta. Cu toate acestea, impactul corecțiilor financiare poate fi identificat în mod clar atunci când se calculează indicii de eroare reziduală după încheierea unui program. De exemplu, o anchetă nestatistică a DG REGIO privind auditul de încheiere pe un eșantion din programele FEDER în perioada 1994-1999, încheiată în ianuarie 2010, arată că, la momentul încheierii și după efectuarea tuturor corecțiilor financiare, riscul general de eroare a fost redus în mod substanțial.

Comisia asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea sistemelor și a procedurilor de gestiune și control prevăzute de Regulamentul financiar și regulamentele sectoriale adaptate de organul legislativ, în scopul prevenirii, detectării și corectării erorilor care prejudiciază bugetul UE.

ANEXA 1.1

ABORDAREA ȘI METODOLOGIA AUDITULUI

PARTEA 1 – Abordarea și metodologia auditului în ceea ce privește fiabilitatea conturilor

1. Pentru a evalua în ce măsură conturile consolidate, care sunt constituite din situațiile financiare consolidate și din rapoartele consolidate privind execuția bugetului ⁽¹⁾, prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Uniunii Europene, precum și rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar la sfârșitul exercițiului, se utilizează următoarele principale criterii de evaluare:

- (a) *legalitatea și regularitatea*: conturile sunt întocmite în conformitate cu normele și creditele bugetare sunt disponibile;
- (b) *exhaustivitatea*: sunt înscrise în conturi toate operațiunile care implică venituri sau cheltuieli și toate activele și pasivele (inclusiv elementele extrabilanțiere) aferente perioadei;
- (c) *realitatea operațiunilor și existența activelor și a pasivelor*: orice operațiune care implică venituri sau cheltuieli este justificată de producerea unui eveniment care este aferent entității și perioadei în cauză; activul sau pasivul există la data întocmirii bilanțului și aparține entității care raportează informațiile financiare;
- (d) *evaluare și estimare*: operațiunile care implică venituri sau cheltuieli, precum și activele și pasivele sunt înscrise în conturi la o valoare adecvată și care respectă principiul prudenței;
- (e) *prezentarea informațiilor*: operațiunile care implică venituri sau cheltuieli, precum și activele și pasivele sunt prezentate și descrise în conformitate cu normele și convențiile contabile aplicabile și respectând principiul transparenței.

2. Auditul constă în următoarele elemente de bază:

- (a) o actualizare a evaluării mediului de control contabil;
- (b) verificarea funcționării principalelor proceduri contabile și a proceselor de închidere a exercițiului;
- (c) verificări analitice (coerența și verosimilitatea) ale principalelor date contabile;
- (d) analize și reconcilieri ale conturilor și/sau ale soldurilor; și
- (e) teste de fond efectuate cu privire la angajamente, plăți și posturi specifice din bilanț, pe baza unor eșantioane reprezentative.

PARTEA 2 – Abordarea și metodologia auditului în ceea ce privește regularitatea operațiunilor

3. Abordarea adoptată de Curte în ceea ce privește auditul regularității operațiunilor subiacente conturilor se sprijină pe **doi piloni principali**:

- teste directe efectuate pe operațiuni cu scopul de a stabili gradul de regularitate al acestora; și
- o evaluare a eficacității sistemelor de supraveghere și de control în ceea ce privește asigurarea regularității operațiunilor.

4. În completarea acestora, se recurge, de asemenea, la probele furnizate în urma activităților desfășurate de alți auditori (dacă sunt pertinente) și la o analiză a declarațiilor/luărilor de poziție ale conducerii Comisiei ⁽²⁾.

Cum testează Curtea operațiunile?

5. Testele pe operațiuni se efectuează pe baza unui **eșantion statistic reprezentativ** de sume încasate (în cazul veniturilor) și de plăți din cadrul grupului de politici în cauză. În urma acestor teste, se obține o estimare statistică a gradului de regularitate a operațiunilor din cadrul populației în cauză.

6. Pentru a determina dimensiunea eșantioanelor necesare pentru a obține un rezultat fiabil, Curtea recurge la un **model de asigurare de audit**. Acesta comportă o evaluare a riscului de producere a unor erori în cadrul operațiunilor (riscul inerent), precum și o evaluare a riscului asociat sistemelor de supraveghere și de control de a nu reuși să prevină producerea unor astfel de erori sau să le detecteze și să le corecteze (riscul de control). Atunci când sistemele sunt considerate a fi eficace în urma testelor, ele pot furniza o parte din asigurarea privind regularitatea operațiunilor. În practică, însă, Curtea se bazează în primul rând pe testele directe pe care le efectuează pe operațiuni.

⁽¹⁾ Inclusiv notele explicative.

⁽²⁾ În special rapoartele anuale de activitate și declarațiile directorilor generali ai Comisiei (a se vedea punctele 16-17) și raportul de sinteză.

7. Testele presupun **examinarea în detaliu** a operațiunilor selecționate, cu scopul de a verifica dacă declarațiile de cheltuieli sau plățile au fost calculate corect și cu respectarea normelor și a reglementărilor aplicabile referitoare la cheltuieli. Curtea extrage un eșantion de operațiuni înregistrate în conturile bugetare și urmărește parcursul plății până la nivelul destinatarului final (de exemplu un fermier, un organizator de cursuri de formare, un promotor al unui proiect derulat în cadrul asistenței pentru dezvoltare), verificând, după caz, dacă se respectă, la fiecare nivel, condițiile aplicabile. În cazul în care o operațiune (indiferent la ce nivel) este calculată incorect sau nu este conformă unei cerințe normative sau unor dispoziții contractuale, se consideră că operațiunea respectivă conține o **eroare**.

Cum evaluează și prezintă Curtea rezultatele testelor efectuate pe operațiuni?

8. Cauzele care determină producerea erorilor în rândul operațiunilor sunt diverse. Erorile pot lua un număr de forme diferite, în funcție de norma sau de obligația contractuală nerespectată și de natura acestei nerespectări. Erorile pot fi legate de o „condiție de plată” sau de „alte criterii de conformitate”.

9. Curtea **clasifică erorile**:

— în funcție de caracterul lor *cuantificabil*; sau

— *necuantificabil*, în cazul în care nu este posibil să se măsoare proporția afectată de eroare din suma plătită de la bugetul UE sau din suma primită la buget sau în cazul în care eroarea este legată de „alte criterii de conformitate” ⁽³⁾; și

— în funcție de *natura* lor, și anume *erori privind eligibilitatea* (plata nu întrunește criteriile de eligibilitate), *erori privind realitatea operațiunilor* (rambursarea unor cheltuieli pentru care nu există probe că ar fi fost suportate efectiv) sau *erori privind exactitatea* (plată calculată incorect).

10. Curtea indică **frecvența** cu care se produc erorile, precizând care este proporția operațiunilor din eșantion care este afectată de erori (atât cuantificabile, cât și necuantificabile). Această proporție reprezintă o estimare în ceea ce privește cât de răspândite sunt erorile în cadrul grupului de politici.

11. Curtea estimează impactul financiar global al erorilor cuantificabile pentru a determina care este **indicele de eroare** cel mai probabil. Indicele de eroare cel mai probabil este clasat în unul dintre următoarele trei intervale:

— sub 2 %;

— între 2 % și 5 %; sau

— peste 5 %.

12. Rezultatele obținute de Curte în urma testelor efectuate pe operațiuni sunt expuse în anexele 1 care însoțesc fiecare dintre capitolele 2-9 și sunt prezentate sintetic în **tabelul 1.2**.

Cum evaluează Curtea sistemele și cum raportează rezultatele?

13. Comisia (alături de statele membre și statele beneficiare) a instituit **sisteme de supraveghere și de control** în vederea gestionării riscurilor la care este expus bugetul UE, inclusiv regularitatea operațiunilor. Evaluarea eficacității sistemelor în ceea ce privește asigurarea regularității reprezintă deci o procedură esențială de audit, cu o utilitate specială pentru identificarea recomandărilor în vederea realizării de îmbunătățiri.

14. Fiecare grup de politici este reglementat de o multitudine de sisteme diferite, fiind nevoie de o durată considerabilă de timp pentru a testa și a evalua fiecare dintre aceste sisteme. Prin urmare, Curtea selectează, în fiecare an, un eșantion de sisteme în vederea examinării. Rezultatele **evaluărilor sistemelor** sunt prezentate sub forma unui tabel intitulat „Rezultatele examinării sistemelor”, care figurează în anexele 2 care însoțesc capitolele 2-9. În cazurile în care a fost posibilă conceperea și efectuarea auditului astfel încât să se permită evaluarea eficacității sistemelor, acestea au fost clasificate ca fiind „eficace” în reducerea riscului de eroare la nivelul operațiunilor, „parțial eficace” (atunci când există un număr de deficiențe care afectează eficacitatea operațională) sau „ineficace” (atunci când deficiențele sunt generalizate și, prin urmare, subminează în totalitate eficacitatea operațională). Pentru celelalte domenii/grupuri de politici, sistemele au fost evaluate din punctul de vedere al respectării de către acestea a cerințelor reglementare.

15. Dacă se obțin suficiente probe de audit adecvate, Curtea furnizează, de asemenea, o **evaluare globală** a sistemelor de supraveghere și de control (prezentată, de asemenea, în anexele 2 ce însoțesc capitolele 2-9), care ține seama atât de evaluarea sistemelor selectate, cât și de rezultatele testelor efectuate pe operațiuni.

⁽³⁾ În anumite cazuri, prevederile aplicabile sistemelor de cheltuieli impun beneficiarilor anumite cerințe juridice a căror nerespectare nu afectează dreptul la plată al beneficiarului, ci conduce la aplicarea unei corecții financiare sau a unei amenzi. Un exemplu notabil este „ecocondiționalitatea” din cadrul agriculturii. Aceste cerințe derivă din legislația privind protecția mediului, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor, bunăstarea animalelor (cerințele de reglementare în materie de gestionare), precum și menținerea terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu (BCAM). În cazul în care un beneficiar de plăți directe în cadrul PAC nu respectă cerințele de ecocondiționalitate aferente, se operează o reducere a sumelor corespunzătoare plăților directe sau o excludere. Atunci când Curtea detectează încălcări ale cerințelor de ecocondiționalitate, le clasifică ca erori necuantificabile, acestea nefiind deci luate în calcul pentru indicele de eroare cel mai probabil.

Cum evaluează Curtea luările de poziție ale Comisiei și cum raportează rezultatele?

16. Fiecare direcție generală elaborează – și publică – un raport anual de activitate, în care raportează cu privire la îndeplinirea obiectivelor politicilor și la sistemele de gestiune și de control instituite pentru a asigura regularitatea operațiunilor și utilizarea optimă a resurselor. Fiecare raport anual de activitate este însoțit de o declarație a directorului general, care acoperă aspecte precum măsura în care resursele au fost utilizate în scopurile pentru care au fost destinate și măsura în care procedurile de control garantează regularitatea operațiunilor ⁽⁴⁾. Raportul împreună cu declarația reprezintă un element-cheie al controlului intern.

17. Curtea evaluează rapoartele anuale de activitate și declarațiile care le însoțesc cu scopul de a stabili în ce măsură acestea oferă o imagine fidelă a gestiunii financiare din perspectiva regularității operațiunilor. În acest scop, Curtea efectuează examinări și analize, precum și o comparație cu propriile sale constatări cu privire la domeniul (domeniile) în cauză.

Cum ajunge Curtea la opinia pe care o exprimă?

18. Curtea evaluează indicele de eroare cel mai probabil, estimat, în raport cu pragul de semnificație de 2 % pentru a determina – pe baza, de asemenea, a altor probe – dacă nivelul de eroare din cadrul operațiunilor este sub pragul de semnificație (opinie „nemodificată”), dacă operațiunile sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare (opinie „contrară”) sau dacă nivelul semnificativ de eroare afectează doar o proporție limitată din populație (opinie „cu rezerve”).

⁽⁴⁾ Informații suplimentare cu privire la aceste procese, precum și linkurile către rapoartele cele mai recente se regăsesc la adresa: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/index_en.htm.

CAPITOLUL 2

Venituri

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	2.1-2.14
Caracteristicile domeniului bugetar	2.2-2.6
Sfera și abordarea auditului	2.7-2.14
Resurse proprii tradiționale	2.8-2.12
Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB	2.13-2.14
Regularitatea operațiunilor	2.15-2.18
Resurse proprii tradiționale	2.16
Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB	2.17
Alte venituri	2.18
Eficacitatea sistemelor	2.19-2.31
Resurse proprii tradiționale	2.20-2.24
Resurse proprii bazate pe TVA	2.25-2.26
Resurse proprii bazate pe VNB	2.27-2.31
Elaborarea conturilor naționale în statele membre	2.27-2.28
Rezerve generale și rezerve specifice	2.29-2.30
Verificarea inventarelor VNB în statele membre	2.31
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	2.32
Concluzii și recomandări	2.33-2.39

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

2.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la venituri, care sunt constituite din resurse proprii și din alte venituri. Principalele informații financiare cu privire la venituri sunt prezentate în **tabelul 2.1**. Resursele proprii reprezintă de departe principala sursă de finanțare a cheltuielilor bugetare (94,1 %).

Tabelul 2.1 – Venituri – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Tip de venituri	Descriere	Venituri în 2009	%
1	Resurse proprii tradiționale	Taxe pe producție pentru zahăr (capitolul 11)	132	0,1
		Taxe vamale (capitolul 12)	14 397	12,3
	Resurse proprii bazate pe TVA	Resurse bazate pe TVA (taxa pe valoarea adăugată) din exercițiul financiar curent (capitolul 13)	13 743	11,7
	Resurse proprii bazate pe VNB	Resurse bazate pe VNB (venitul național brut) din exercițiul financiar curent (capitolul 14)	82 413	70,3
	Corecția dezechilibrelor bugetare	Corecția în favoarea Regatului Unit (capitolul 15)	– 315	– 0,3
	Reducerea brută a contribuțiilor anuale bazate pe VNB	Acordată Țărilor de Jos și Suediei (capitolul 16)	4	0,0
			TOTAL RESURSE PROPRII	110 373
3		Excedente, solduri și ajustări	330	0,3
4		Venituri provenite de la persoane care lucrează în instituții și în alte organisme comunitare	781	0,7
5		Venituri din funcționarea administrativă a instituțiilor	258	0,2
6		Contribuții și restituiri în cadrul acordurilor și al programelor comunitare	4 545	3,9
7		Penalități de întârziere și amenzi	933	0,8
8		Operațiuni de împrumut și de credit	4	0,0
9		Venituri diverse	61	0,1
		TOTAL ALTE VENITURI	6 912	5,9
Total venituri aferente exercițiului			117 285	100,0

Sursa: Conturile anuale, 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Caracteristicile domeniului bugetar

2.2. Există trei categorii de resurse proprii ⁽¹⁾: resurse proprii tradiționale (taxe vamale percepute pentru importuri și taxe pe producție pentru zahăr), resurse proprii calculate pe baza taxei pe valoarea adăugată (TVA) percepute de statele membre și resurse proprii provenite din venitul național brut (VNB) al statelor membre.

2.3. Resursele proprii tradiționale sunt constatate și colectate de statele membre. Trei sferturi din sumele aferente acestor resurse sunt vărsate Uniunii, celălalt sfert fiind reținut pentru a acoperi cheltuielile de colectare. Fiecare stat membru transmite Comisiei o situație lunară a taxelor constatate (situația contabilității „A”) și o situație trimestrială a acelor taxe constatate care nu sunt incluse în contabilitatea „A” (contabilitatea „B”) ⁽²⁾.

2.4. Resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB reprezintă contribuții care rezultă din aplicarea unor rate uniforme bazelor virtual armonizate de calcul al TVA sau venitului național brut al statelor membre, stabilite în conformitate cu normele Uniunii Europene.

2.5. În conformitate cu Decizia 2007/436/CE, Euratom, anumite state membre beneficiază de o cotă redusă a TVA ⁽³⁾ exigibile și de o reducere brută a contribuției lor anuale bazate pe VNB ⁽⁴⁾ pentru perioada 2007-2013. În plus, Regatului Unit i se acordă o corecție în ceea ce privește dezechilibrele bugetare („corecția în favoarea Regatului Unit”), care implică o reducere a plăților pe care le efectuează în contul resurselor proprii bazate pe VNB.

2.6. Resursa proprie bazată pe VNB este utilizată în scopul echilibrării bugetului. Orice subevaluare a VNB-ului pentru un stat membru dat – deși nu afectează resursa proprie bazată pe VNB în ansamblu – determină, până la identificarea și corectarea problemei, creșterea contribuțiilor celorlalte state membre.

⁽¹⁾ A se vedea Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului din 7 iunie 2007 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 163, 23.6.2007, p. 17) și Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 2007/436/CE, Euratom privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (JO L 130, 31.5.2000, p. 1), modificat prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 105/2009 (JO L 36, 5.2.2009, p. 1).

⁽²⁾ În cazul în care taxele sau cotizațiile rămân neplătite și nu a fost prevăzută nicio garanție sau în cazul în care acestea sunt acoperite de garanții, dar fac obiectul unor contestații, statele membre pot suspenda punerea la dispoziție a acestor resurse, înregistrându-le într-o contabilitate separată (contabilitatea „B”).

⁽³⁾ Germania, Țările de Jos, Austria și Suedia.

⁽⁴⁾ Țările de Jos și Suedia.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Sfera și abordarea auditului

2.7. Abordarea generală de audit a Curții, precum și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2** din **anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul veniturilor, a fost testat, la nivelul Comisiei, un eșantion statistic reprezentativ de 62 de ordine de recuperare prelevate din evidențele Comisiei referitoare la toate încasările de venituri (a se vedea **anexa 2.1**).

Resurse proprii tradiționale

2.8. Auditul efectuat de Curte cu privire la operațiunile subiacente conturilor nu poate acoperi importurile nedeclarate sau pe cele sustrate de la supravegherea vamală.

2.9. Curtea a întreprins o evaluare a sistemelor de supraveghere și de control în trei state membre ⁽⁵⁾ și a analizat sistemele contabile pe care le-au aplicat acestea pentru resursele proprii tradiționale. Curtea a examinat fluxul de taxe, de la constatare până la declararea către Comisie, în vederea obținerii unei asigurări rezonabile cu privire la exactitatea sumelor înregistrate. Auditorii au examinat un eșantion aleatoriu de 30 de declarații de import pentru fiecare dintre cele trei state membre selectate.

2.10. În cazul a cinci recuperări privind resursele proprii tradiționale din cadrul eșantionului menționat la punctul 2.7, Curtea a efectuat o regularizare între situațiile lunare selectate și evidențele contabile subiacente ale statelor membre ⁽⁶⁾.

2.11. Curtea a evaluat sistemele de supraveghere și de control utilizate la nivelul Comisiei, inclusiv inspecțiile efectuate de aceasta în statele membre. Auditul a inclus, de asemenea, evaluarea rolului de supraveghere al CCRP ⁽⁷⁾.

2.12. Curtea a luat în considerare rezultatele auditului specific pe care l-a efectuat în 2008 și în 2009 cu privire la procedurile de vămuire simplificate pentru importuri în nouă state membre ⁽⁸⁾.

Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB

2.13. Resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB se bazează pe statistici macroeconomice, ale căror operațiuni subiacente nu pot fi auditate în mod direct. Din acest motiv, auditul a avut drept punct de plecare agregatele macroeconomice întocmite de statele membre și prezentate Comisiei și a evaluat apoi sistemele Comisiei de prelucrare a datelor pentru stabilirea sumelor ce urmează a fi incluse în conturile finale. Astfel, Curtea a examinat faza de stabilire a bugetului și corectitudinea contribuțiilor statelor membre.

⁽⁵⁾ Germania, Irlanda și Letonia.

⁽⁶⁾ Germania, Franța, Italia, Slovenia și Regatul Unit.

⁽⁷⁾ Comitetul consultativ pentru resurse proprii: articolul 20 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000, astfel cum a fost modificat.

⁽⁸⁾ Belgia, Irlanda, Franța, Italia, Ungaria, Țările de Jos, Slovenia, Suedia și Regatul Unit.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.14. De asemenea, auditul a analizat sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei, al căror obiectiv este de a oferi certitudinea că aceste resurse sunt corect calculate și colectate, precum și rolurile comitetelor CCRP și VNB ⁽⁹⁾.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

2.15. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 2.1**.

Resurse proprii tradiționale

2.16. Curtea a constatat că, per ansamblu, situațiile transmise Comisiei de către statele membre nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB

2.17. Conform constatărilor Curții, calculul contribuțiilor statelor membre și plata acestora nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. Totuși, în decembrie 2009, Comisia a detectat o eroare în cadrul calculului pe care l-a efectuat pentru estimările provizorii ale corecției în favoarea Regatului Unit pentru exercițiile 2008 și 2009, reprezentând o supraestimare de 138 de milioane de euro și, respectiv, de 458 de milioane de euro. Deoarece corecția în favoarea Regatului Unit pentru exercițiul 2008 a fost înscrisă în bugetul pentru 2009, statele membre care au finanțat-o au plătit o contribuție mai mare decât era necesar în 2009. Această situație va fi corectată numai atunci când estimările revizuite vor fi înregistrate în bugetul pentru exercițiile următoare.

2.17. *Aceste anomalii, în momentul în care au fost sesizate de Comisie, au fost comunicate statelor membre și Curții. Toate statele membre au fost de acord cu luarea măsurilor de corecție necesare ca parte a procedurilor de rutină pentru revizui și actualizări.*

Alte venituri

2.18. Curtea a constatat că, per ansamblu, operațiunile testate referitor la „alte venituri” nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

EFICACITATEA SISTEMELOR

2.19. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 2.2**.

⁽⁹⁾ Articolul 4 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului: Regulamentul VNB (JO L 181, 19.7.2003, p. 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Resurse proprii tradiționale

2.20. Ca și în anii anteriori⁽¹⁰⁾, Curtea a pus în evidență probleme în cadrul procedurilor și al sistemelor, probleme care au afectat sumele înregistrate în contabilitatea B și care ar trebui remediate. Acestea priveau în special întârzieri în recuperarea taxelor și punerea la dispoziție cu întârziere a sumelor recuperate⁽¹¹⁾, precum și anularea nejustificată de taxe vamale⁽¹²⁾.

2.21. În două dintre statele membre⁽¹³⁾ auditate, autoritățile naționale nu au fost în măsură să justifice în totalitate sumele înregistrate în situațiile contabile B, deoarece acestea nu erau în concordanță cu documentele subiacente. În plus, Curtea a identificat diferențe similare și în cadrul regularizării contabilității A⁽¹⁴⁾.

2.22. Comisia a adoptat poziția conform căreia, în cazurile în care se confiscă mărfuri introduse ilegal pe teritoriul vamal al Comunității, nu există obligația de a înregistra în contabilitatea B datoriile vamale aferente. În hotărârea sa din aprilie 2009⁽¹⁵⁾, Curtea de Justiție a considerat că, pentru a se putea șterge datoriile vamale, aceste confiscări de mărfuri trebuie să aibă loc înainte ca mărfurile să treacă de primul birou vamal situat pe teritoriul respectiv. Astfel, în opinia Curții de Conturi, datoriile aferente mărfurilor confiscate după această etapă ar trebui, într-adevăr, înscrise în evidențele contabile.

2.23. Auditurile la fața locului efectuate de Curte au relevat deficiențe în cadrul supravegherii vamale la nivel național, în special în ceea ce privește efectuarea analizei de risc pentru selectarea operatorilor și a importurilor care urmau să facă obiectul controalelor vamale⁽¹⁶⁾. Această situație implică o creștere a riscului ca neregulile să nu fie detectate, ceea ce ar putea conduce la o pierdere de resurse proprii tradiționale.

2.20. Comisia va solicita statelor membre în cauză să întreprindă măsuri de remediere pentru a aborda deficiențele constatate și, atunci când este necesar, se vor solicita resursele proprii tradiționale neplătite și, de asemenea, orice dobânzi de întârziere datorate.

2.21. Statelor membre în cauză li se va solicita să justifice sumele din conturi, să compenseze plățile insuficiente ale resurselor proprii tradiționale descoperite și, în cazul în care au fost puse la dispoziție cu întârziere, se vor solicita dobânzi de întârziere.

2.22. Poziția Comisiei se întemeiază pe articolul 867a din Regulamentul (CE) nr. 2454/93 de aplicare a Codului vamal comunitar, conform căruia mărfurile sechestrate și confiscate sunt considerate ca fiind plasate sub regim de antrepozit vamal. În cazul mărfurilor care intră sub acest regim, nu se stabilește nicio datorie vamală și nu se înscrie în evidențele contabile. Hotărârea Curții de Justiție din 2009 nu se referă la relevanța articolului 867a în privința datoriilor vamale pentru mărfurile confiscate și, prin urmare, Comisia a așteptat finalizarea unei alte cauze similare, C-230/08. Comisia evaluează consecințele recente hotărâri în această cauză și urmările pe care aceasta le presupune. În orice caz, atunci când dispozițiile din Codul vamal modernizat intră în vigoare, datoria vamală se va șterge întotdeauna în cazul mărfurilor sechestrate, indiferent de locul în care au fost sechestrate.

2.23. Stabilirea propriului sistem de control vamal, pe baza metodelor corespunzătoare de analiză a riscului, este de competența statelor membre. Deficiențele menționate de Curte se referă la trei state membre. În unul dintre acestea s-au făcut constatări identice în auditul Curții privind procedurile simplificate și Comisia urmărește acțiunea întreprinsă. În celelalte două state, deficiențele sunt legate de absența unui element aleatoriu în sistemul de selectare a declarațiilor și a operatorilor. În unul dintre ele, autoritățile naționale au luat măsuri de remediere. În celălalt s-a folosit un element aleatoriu, dar acesta nu a fost încorporat în sistemul automat de selecție a declarațiilor de import/operatorilor pentru verificare.

⁽¹⁰⁾ De exemplu, punctul 4.14 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽¹¹⁾ Germania, Irlanda, Italia și Letonia.

⁽¹²⁾ Germania.

⁽¹³⁾ Irlanda și Letonia.

⁽¹⁴⁾ Irlanda.

⁽¹⁵⁾ Cauza C-459/07 din 2 aprilie 2009.

⁽¹⁶⁾ Germania, Irlanda și Letonia.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.24. Mai mult, în recentul său raport special⁽¹⁷⁾ cu privire la procedurile de vămuire simplificate pentru importuri⁽¹⁸⁾, Curtea a identificat deficiențe de control semnificative în toate statele membre vizitate, precum și o frecvență ridicată a erorilor în majoritatea acestora. Având în vedere că aceste state membre reprezintă mai mult de jumătate din totalul resurselor proprii tradiționale percepute și că aproximativ două treimi din toate declarațiile vamale din cadrul UE se efectuează utilizând proceduri simplificate, aceste deficiențe de control au un impact asupra funcționării sistemelor de supraveghere și de control din statele membre în domeniul resurselor proprii tradiționale. Această situație conduce, la rândul său, la riscul perceperii unor sume incorecte în contul resurselor proprii tradiționale.

Resurse proprii bazate pe TVA

2.25. Punctul de plecare pentru calculul resurselor proprii bazate pe TVA este reprezentat de TVA efectiv încasată în statele membre⁽¹⁹⁾. Un studiu pentru cuantificarea și analizarea diferenței dintre încasările teoretice de TVA și încasările efective de TVA în statele membre UE-25 (cu excepția Ciprului)⁽²⁰⁾, publicat de Comisie în septembrie 2009, estimează că diferența dintre încasările de TVA efectiv percepute și răspunderea teoretică netă pentru plata TVA este în medie de 13 % pentru perioada 2004-2006. Pentru statele membre a căror bază de calcul a TVA nu este redusă⁽²¹⁾, dacă s-ar elimina diferența dintre încasările teoretice de TVA și încasările efective de TVA, contribuția acestora bazată pe TVA la bugetul UE ar crește. Acest fapt ar conduce la diminuarea contribuțiilor bazate pe VNB, deși impactul va fi diferit de la un stat membru la altul.

2.26. Rezervele reprezintă o modalitate care permite aducerea de corecții elementelor îndoielnice care apar în declarațiile de TVA transmise de statele membre după termenul reglementar de patru ani. În 2009, au fost exprimate 67 de rezerve și au fost retrase 63, astfel încât la sfârșitul exercițiului numărul rezervelor exprimate era de 167 (a se vedea **tabelul 2.2**). Deși Curtea a observat îmbunătățiri privind retragerea rezervelor legate de TVA rămase nesoluționate de mult timp, 20 dintre acestea existau încă la sfârșitul lui 2009, acoperind exerciții anterioare exercițiului 2000, în comparație cu 34 la sfârșitul lui 2008.

2.24. Comisia este de acord cu Curtea că aceste controale vamale ar putea fi îmbunătățite și trebuie să evolueze din perspectiva experienței și a celor mai bune practici.

Comisia a luat măsuri pentru a sprijini statele membre să se adapteze la evoluția procedurilor. Acestea li s-au furnizat orientări detaliate, precum și formare privind modul cel mai potrivit de a le aplica. Rezultatele vor fi examinate în timpul vizitelor de control care vor fi efectuate în 2010 și 2011. În plus, în cursul anilor 2009 și 2010, Comisia a efectuat inspecții specifice în fiecare stat membru în ceea ce privește strategiile acestora de control vamal. Pe baza acestor inspecții și a observațiilor de audit ale Curții, Comisia a solicitat deja acțiuni de remediere. Aceasta va pregăti în cursul anului 2010 un raport tematic privind strategia de control vamal în statele membre, care va încorpora concluziile Curții, precum și pe cele ale Comisiei. Acest aspect va fi discutat cu statele membre în cadrul Comitetului consultativ privind resursele proprii (ACOR) în încercarea de a aduce îmbunătățiri în acest domeniu.

2.25. După cum arată Curtea, punctul de plecare pentru calcularea resurselor anuale bazate pe TVA, în funcție de care se fixează contribuțiile din resursele proprii bazate pe TVA, este TVA efectiv încasată în cursul anului respectiv. Deși o diminuare a diferenței dintre încasările teoretice de TVA și încasările efective de TVA poate avea ca rezultat, în teorie, o creștere a resurselor proprii bazate pe TVA, legislatorul a optat pentru o metodă în care orice creștere a resurselor proprii bazate pe TVA ar fi neutralizată, din punct de vedere bugetar, printr-o reducere corespunzătoare a resurselor bazate pe VNB percepute.

2.26. Sunt luate în continuare măsuri proactive pentru a retragere rezervele rămase nesoluționate de mult timp. În 2008, Comisia a clasificat, pe baza riscurilor, toate rezervele rămase nesoluționate de mult timp și a început, împreună cu statele membre în cauză, să rezolve aspectele, luând în considerare aceste priorități relative. Strategia a început să dea rezultate în 2009 și continuă: încă 7 dintre cele mai vechi rezerve au fost retrase în 2010. Comisia consideră că s-au înregistrat progrese semnificative. Alte reuniuni administrative vor fi programate în 2010/2011.

⁽¹⁷⁾ Raportul special nr. 1/2010.

⁽¹⁸⁾ Procedura declarației simplificate și procedura de vămuire la domiciliu în vederea punerii mărfurilor în liberă circulație. În cazul acestor proceduri, operatorilor economici li se poate acorda liberul de vamă pentru mărfuri doar în urma întocmirii unor declarații vamale parțial completate sau pe baza unei înregistrări în evidențele lor. O declarație vamală detaliată și completă și plata taxelor se efectuează, în general, în cursul lunii următoare.

⁽¹⁹⁾ Articolul 3 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului (JO L 155, 7.6.1989, p. 9).

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/tax_cooperation/combating_tax_fraud/reckon_report_sep2009.pdf.

⁽²¹⁾ În temeiul articolului 2 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2007/436/CE, Euratom.

Tabelul 2.2 – Rezerve legate de TVA la 31.12.2009

Stat membru	Numărul de rezerve neresoluate la 31.12.2008	Rezerve formulate în 2009	Rezerve retrase în 2009	Numărul de rezerve neresoluate la 31.12.2009	Cel mai îndepărtat exercițiu căruia i se aplicau rezervele la 31.12.2009
Belgia	8	0	5	3	2000
Bulgaria	0	1	0	1	2007
Republica Cehă	8	1	0	9	2004
Danemarca	0	5	0	5	2004
Germania	18	1	15	4	2001
Estonia	8	0	0	8	2004
Irlanda	16	1	0	17	1998
Grecia	10	4	3	11	1998
Spania	3	0	1	2	2001
Franța	4	6	0	10	1993
Italia	14	2	7	9	1995
Cipru	3	1	1	3	2004
Letonia	2	4	1	5	2004
Lituania	2	12	7	7	2005
Luxemburg	2	1	0	3	2004
Ungaria	5	3	4	4	2004
Malta	6	4	0	10	2004
Țările de Jos	5	3	1	7	2002
România	0	0	0	0	—
Austria	11	4	10	5	2002
Polonia	3	3	0	6	2004
Portugalia	9	1	0	10	1996
Slovenia	0	3	0	3	2004
Slovacia	5	0	2	3	2004
Finlanda	8	4	2	10	1995
Suedia	9	2	4	7	1995
Regatul Unit	4	1	0	5	1998
Total	163	67	63	167	

Sursa: Comisia Europeană.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Resurse proprii bazate pe VNB*Elaborarea conturilor naționale în statele membre*

2.27. În raportul său referitor la statisticile guvernului elen privind deficitul și datoria publică⁽²²⁾ adresat Consiliului (Ecofin), Comisia a pus în discuție calitatea statisticilor macroeconomice ale Greciei, inclusiv cele privind conturile naționale. Comisia și Consiliul au exprimat îndoieli cu privire la funcționarea eficientă a sistemelor de supraveghere și de control la nivelul Serviciului Național de Statistică al Greciei, care elaborează și datele privind VNB-ul pentru calculul resurselor proprii.

2.28. În rapoartele sale anuale anterioare⁽²³⁾, Curtea a exprimat opinia conform căreia diferențele existente în sistemele de supraveghere și de control ale institutelor naționale de statistică din statele membre ar putea afecta comparabilitatea, fiabilitatea și exhaustivitatea conturilor naționale. Eurostat nu a finalizat încă evaluarea pe care o efectuează cu privire la sistemele de supraveghere și de control din cadrul institutelor naționale de statistică și nu a adoptat încă orientări privind aplicarea acestor sisteme în statele membre.

Rezerve generale și rezerve specifice

2.29. La sfârșitul exercițiului 2009 existau rezerve generale⁽²⁴⁾ cu privire la datele VNB ale statelor membre UE-15 pentru perioada 2002-2006 și ale statelor membre UE-10 pentru perioada 2004-2006, în așteptarea finalizării analizei inventarelor VNB noi sau actualizate.

2.30. La începutul exercițiului 2009, erau nesoluționate zece rezerve specifice⁽²⁵⁾ privind VNB-ul, legate de perioada 1995-2001. În cursul anului 2009, Comisia a retras șase rezerve cu privire la Grecia, rămânând un sold de patru rezerve nesoluționate⁽²⁶⁾ la sfârșitul exercițiului.

2.27. Raportul citat se referă la datele privind deficitul și datoria administrației publice din Grecia. O analiză detaliată a potențialului impact al acestor aspecte evidențiate de verificarea deficitului și a datoriilor nu a indicat un impact semnificativ la nivelul PIB/VNB.

Grecia a început să abordeze problemele expuse în raportul Comisiei din 8 ianuarie 2010 prin adoptarea unei noi legi privind sistemul statistic elen, care prevede crearea unei noi autorități statistice (ELSTAT) pentru a garanta independența și integritatea statisticilor.

2.28. Comisia consideră că fiabilitatea conturilor naționale depinde, în primul rând, de sursele și metodele statistice specifice utilizate și și-a bazat abordarea validării VNB pe verificarea și îmbunătățirea acestora. Sisteme de supraveghere și de control (SCS) bine puse la punct în institutelor naționale de statistică ale statelor membre pot contribui la identificarea și reducerea riscurilor de producere a erorilor. Comisia a ținut deja cont de observațiile Curții privind sistemele de supraveghere și control prin modalitățile menționate în răspunsurile sale la punctul 4.24 din raportul din 2008. În plus, în cadrul verificărilor VNB, Comisia a cules informații despre practicile statelor membre, în special pentru atelierul pe care l-a organizat în decembrie 2009. În conformitate cu obiectivele acestui atelier, Comisia va identifica și dezvoltă cele mai bune practici pe care să le recomande statelor membre, precum și proceduri de evaluare în acest domeniu.

2.30. Comisia continuă să coopereze cu cele două țări pentru care există încă rezerve privind PNB-ul pentru perioada 1995-2001 (1 pentru Grecia și 3 pentru Regatul Unit), astfel încât aceste rezerve să poată fi retrase.

⁽²²⁾ COM(2010) 1 final din 8 ianuarie 2010 și procesul-verbal al reuniunii Consiliului (Ecofin) din 19 ianuarie 2010.

⁽²³⁾ Punctele 3.47-3.49 din Raportul anual privind exercițiul 2004, punctele 4.23-4.25 din Raportul anual privind exercițiul 2005 și punctele 4.23-4.24 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽²⁴⁾ Articolul 10 alineatul (7) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000, astfel cum a fost modificat, prevede că, după data de 30 septembrie din cel de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat, eventualele modificări ale PNB/VNB nu mai sunt luate în considerare, cu excepția punctelor notificate înainte de această scadență fie de către Comisie, fie de către statul membru. Aceste puncte sunt cunoscute drept rezerve. O rezervă generală acoperă totalitatea datelor unui stat membru.

⁽²⁵⁾ O rezervă specifică acoperă elemente particulare ale inventarului VNB.

⁽²⁶⁾ Aceste rezerve nesoluționate încă se referă la Grecia și la Regatul Unit și privesc în principal aspecte de metodologie sau de elaborare a conturilor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Verificarea inventarelor VNB în statele membre

2.31. În 2009, Comisia (Eurostat) a efectuat vizite în 16 state membre pentru a verifica inventarele VNB ⁽²⁷⁾ și a desfășurat verificări directe. Totuși, acest demers s-a limitat la un număr foarte mic de componente VNB din statele membre vizitate. După cum se precizează în orientările Eurostat, în urma acestei abordări de verificare directă nu se preconizează, în general, formularea de concluzii cu privire la toate elementele din cadrul estimărilor VNB.

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

2.32. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 2.3**. Curtea atrage atenția asupra recentului raport special cu privire la procedurile de vămire simplificate pentru importuri, prezentat la punctul 2.24. În raportul său anual de activitate pentru exercițiul 2010, Comisia va trebui să țină seama de concluziile formulate în raportul menționat anterior, precum și de măsurile întreprinse ca urmare a propriilor sale verificări efectuate cu privire la procedurile simplificate și la strategia de control a statelor membre.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

2.33. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că:

- declarațiile și plățile statelor membre în ceea ce privește resursele proprii tradiționale;
- calcularea de către Comisie a contribuțiilor statelor membre pe baza datelor referitoare la TVA și VNB primite de la acestea; precum și
- celelalte venituri

pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2009 nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

2.34. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control sunt eficiente în asigurarea regularității veniturilor. Cu toate acestea, Curtea atrage atenția asupra deficiențelor care, deși nu afectează în mod semnificativ eficacitatea sistemelor per ansamblu, necesită luarea măsurilor prezentate în continuare.

Resurse proprii tradiționale

2.35. Auditurile Curții continuă să identifice probleme legate de utilizarea contabilității B; prin urmare, Curtea recomandă Comisiei să își continue eforturile pentru a asigura utilizarea corectă a acestei contabilități, în special în ceea ce privește constatarea și punerea la dispoziție la timp a taxelor vamale (punctul 2.20).

2.31. Comisia utilizează verificările directe pentru a completa verificarea inventarelor VNB ale țărilor, efectuată pe baza Chestionarului de evaluare a inventarului VNB (GIAQ). Comisia consideră că numărul de componente selectate a fost suficient pentru verificările directe, în conformitate cu „Orientările pentru verificări directe” aprobate de Comitetul VNB.

2.32. În inspecțiile sale privind procedurile simplificate și strategia de control a statelor membre, Comisia a găsit, de asemenea, deficiențe în procedurile de control ale acestora și va continua să urmărească atât concluziile Curții, cât și pe cele proprii. De îndată ce această activitatea este terminată, Comisia va dispune de o bază de evaluare mai cuprinzătoare.

2.35. Comisia va continua să efectueze examinări periodice a contabilității B pentru a identifica orice deficiențe care ar putea avea un impact asupra constatării și punerii la dispoziție în timp util a resurselor proprii tradiționale.

⁽²⁷⁾ În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul VNB, statele membre transmit Comisiei (Eurostat) inventarul procedurilor și al statisticilor utilizate pentru calcularea VNB-ului și a componentelor acestuia în conformitate cu SEC 95.

OBSERVAȚIILE CURȚII

2.36. Deficiențele identificate în cadrul auditului specific al Curții referitor la eficacitatea controalelor privind procedurile simplificate, precum și în cadrul altor activități de audit desfășurate în 2009, au condus Curtea la concluzia că sistemele de supraveghere și de control din statele membre în domeniul resurselor proprii tradiționale sunt doar parțial eficace în asigurarea caracterului exhaustiv și corect al taxelor vamale înregistrate (punctele 2.23 și 2.24).

Resurse proprii bazate pe TVA

2.37. Există încă rezerve nesoluționate de mult timp. Comisia ar trebui să continue să exercite presiuni asupra statelor membre pentru ca acestea să furnizeze în mod rapid informații adecvate care i-ar permite să retragă aceste rezerve în cel mai scurt timp posibil și să aducă toate corecțiile necesare bazelor de calcul al TVA ale statelor membre (punctul 2.26).

Resurse proprii bazate pe VNB

2.38. Comisia nu a elaborat încă rapoarte de evaluare privind VNB-ul statelor membre și nu a formulat rezerve specifice pentru perioada de după 2002. În acest scop, Comisia ar trebui să își finalizeze verificarea inventarelor VNB în statele membre, luând în considerare evaluarea pe care a efectuat-o cu privire la sistemele de supraveghere și de control din cadrul institutelor naționale de statistică, utilizate pentru elaborarea conturilor naționale (punctele 2.28 și 2.31). Comisia ar trebui, de asemenea, să definească în mod clar sfera de aplicare a opiniei pe care o formulează în cadrul evaluării sale privind datele VNB ale statelor membre (punctul 2.31).

2.39. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată în **anexa 2.4**.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.36. Comisia va monitoriza aceste deficiențe în paralel cu concluziile propriilor inspecții.

2.37. Până în acest moment, alte 7 rezerve nesoluționate de mult timp au fost retrase în 2010. Alte reuniuni administrative vor fi programate în 2010/2011.

2.38. Comisia va finaliza verificarea inventarelor VNB ale statelor membre și va elabora rapoarte de evaluare la sfârșitul anului 2010/începutul anului 2011. Comisia consideră că abordarea sa (verificări documentare ale chestionarelor privind VNB-ul, verificarea inventarelor VNB folosind chestionarele GIAQ în paralel cu verificările directe) este adecvată pentru o evaluare finală a VNB-ului statelor membre. În acest context, sistemele de supraveghere și de control (SCS) au un caracter organizațional și nu oferă indicații specifice în ceea ce privește fiabilitatea conturilor, care depinde, în primul rând, de sursele și metodele statistice utilizate, chiar dacă SCS pot contribui la reducerea riscurilor de producere a unor erori în conturile naționale.

ANEXA 2.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU VENITURI

	2009				2008	2007
	Resurse proprii tradiționale	TVA/VNB/ Corecția în favoarea Regatului Unit	Altele	Total		
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI						
Total operațiuni (din care):	5	43	14	62	60	66
Ordine de recuperare	5	43	14	62	60	66
REZULTATELE TESTELOR						
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)						
Operațiuni care nu sunt afectate de erori	80 % {4}	100 % {43}	86 % {12}	95 % {59}	100 %	100 %
Operațiuni care sunt afectate de erori	20 % {1}	0 % {0}	14 % {2}	5 % {3}	0 %	0 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE						
Indicele de eroare cel mai probabil:						
< 2 %	X				X	X
2 % - 5 %						
> 5 %						

ANEXA 2.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU VENITURI

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Tipul de venituri	Control intern cheie (Comisie)			Controale interne cheie în statele membre auditate
	Verificări efectuate de Comisie în statele membre	Verificări documentare efectuate de Comisie și gestionarea veniturilor	Gestionarea rezervelor de către Comisie	
Resurse proprii tradiționale			N/A	(¹)
TVA				N/A
VNB				N/A

(¹) În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, Curtea ia în considerare deficiențele pe care le-a constatat în cadrul activităților sale pentru DAS 2009 și pe cele pe care le-a prezentat în cadrul Raportului special nr. 1/2010 cu privire la procedurile de vămire simplificate (punctele 2.23, 2.24 și 2.36).

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

ANEXA 2.3

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU VENITURI

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
BUDG	fără rezerve în ceea ce privește resursele proprii	N/A	—	A

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA VENITURI

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Resurse proprii tradiționale: taxe potențiale care fac obiectul unei discuții între Comisie și Germania			
La punctul 3.23 din Raportul anual privind exercițiul 2004, Curtea observa că, în 2003, Germania a eliminat din contabilitatea B înregistrări în valoare totală de 40,1 milioane de euro, fără a oferi o explicație completă cu privire la această reducere. În 2005, Curtea menționa că taxe potențiale în valoare de 22,7 milioane de euro făceau încă obiectul unor discuții între Comisie și Germania.	La sfârșitul exercițiului 2009, soldul de 22,7 milioane de euro făcea în continuare obiectul unor discuții.	Ar trebui să se stabilească cât mai curând suma finală de recuperat pentru a se putea închide definitiv această chestiune.	În 2009, Comisia mai trebuia să solicite Germaniei clarificări suplimentare cu privire la o mică parte din operațiunile în cauză. După primirea acestor clarificări, Comisia a concluzionat că dispune de o asigurare rezonabilă privind faptul că, în afară de sumele deja plătite de Germania, nu se mai datorează alte sume în contul resurselor proprii tradiționale și al dobânzilor și, în consecință, a închis această chestiune.
Resurse proprii bazate pe TVA: întârzieri în ceea ce privește procedura privind încălcarea dreptului UE			
În Raportul anual privind exercițiul 2008 (punctul 4.19) și în Raportul anual privind exercițiul 2007 (punctul 4.24), Curtea observa durata procedurilor privind încălcarea dreptului UE, care ar putea avea un impact asupra resurselor proprii bazate pe TVA.	Comisia și-a modificat procedurile pentru a permite luarea unor decizii mai frecvente în vederea accelerării procesului.	În 2009, s-au constatat întârzieri în cadrul procedurilor privind încălcarea dreptului UE în diferite etape ale procesului, ceea ce ar putea amâna plata sumelor corecte în ceea ce privește resursele proprii bazate pe TVA. Curtea își menține poziția conform căreia Comisia ar trebui să reducă perioada dintre înregistrarea cauzei în registrul unic al potențialelor încălcări ale dreptului UE și sesizarea cauzelor către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.	Comisia reafirmă faptul că și-a modificat procedurile pentru a permite luarea unor decizii mai frecvente în vederea accelerării procesului. Această schimbare de procedură va produce efecte, însă este necesară o perioadă de timp înainte ca impactul pozitiv al acestor schimbări să devină vizibil. Cu toate acestea, dintr-un total de opt proceduri privind încălcarea dreptului UE, menționate la punctul 4.19 din Raportul anual privind exercițiul 2008, respectiv la punctul 4.24 din Raportul anual privind exercițiul 2007, cinci cazuri au fost închise între timp.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Resurse proprii bazate pe VNB: politica Uniunii Europene în materie de revizuirii (inclusiv urmărirea revizuirii privind Grecia)			
În Raportul anual privind exercițiul 2006, Curtea a formulat o serie de observații referitoare la revizuirea privind VNB-ul Greciei (punctele 4.24-4.26) și, la punctul 4.32, a recomandat Comisiei: (a) să stabilească norme privind comunicarea și să fie înștiințată, în același timp cu Comitetul VNB, cu privire la revizuirile majore; (b) să pună în aplicare o politică coordonată pentru revizuirile datelor referitoare la conturile naționale, inclusiv necesitatea unei analize comparative la intervale regulate; și	(a) Patru state membre au prezentat revizuirii majore în cadrul chestionarelor și rapoartelor lor de calitate privind PNB-ul/VNB-ul pentru 2009. Belgia și Estonia nu au trimis scrisori oficiale de notificare a revizuirilor majore pe care le-au efectuat pentru conturile naționale, deși Eurostat a trimis scrisori prin care li s-a reamintit acest aspect. Malta și Letonia au trimis scrisori oficiale după termenul stabilit. (b) În ședința CMFB (Comitetul pentru statistici monetare, financiare și ale balanței de plăți) din iulie 2009, Comisia și Banca Centrală Europeană au înaintat o propunere pentru o politică comună concretă pentru revizuirea conturilor naționale și a balanței de plăți. Membrii CMFB au hotărât că statele membre ar trebui să efectueze o evaluare a impactului pe care politica propusă în materie de revizuirii la nivelul UE l-ar avea asupra proceselor de elaborare a statisticilor naționale.	(a) Orientările definite de CMFB cu privire la comunicarea revizuirilor statistice majore nu au fost aplicate în niciunul dintre cele patru cazuri. Eurostat ar trebui să ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura de respectarea, de către statele membre, a acestor orientări. (b) În ciuda progreselor realizate, sunt necesare eforturi suplimentare din partea Comisiei și a statelor membre pentru punerea în aplicare în Uniunea Europeană a unei politici comune în materie de revizuirii.	(a) Comisia (Eurostat) reamintește în mod constant statelor membre, în special în cadrul reuniunilor Comitetului VNB și al contactelor bilaterale, necesitatea de a aplica orientările. Deși, în cazul revizuirilor finalizate în 2009 și menționate de Curte, statele membre în cauză au furnizat anticipat anumite informații în cursul reuniunilor Comitetului VNB, Comisia va continua să monitorizeze și să sublinieze importanța respectării de către statele membre a acestei proceduri. (b) Comisia continuă lucrările și discuțiile cu statele membre în vederea punerii în aplicare a unei politici comune în materie de revizuirii în cadrul UE, ținând cont de observațiile Curții.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
(c) să se asigure că acele concluzii rezultate în urma controlului inventarului elen sunt disponibile cu suficient timp înainte pentru a permite integrarea datelor corectate în conturile pentru exercițiul financiar 2007. În rapoartele anuale privind exercițiile 2007, 2008 și 2009, Curtea a luat act de progresele realizate de Comisie și de eforturile suplimentare necesare pentru a pune în aplicare, în cooperare cu statele membre, recomandările formulate anterior.	(c) În iulie 2009, Comisia a retras șase dintre cele șapte rezerve specifice formulate cu privire la Grecia.	(c) Comisia (Eurostat) ar trebui să își continue activitățile în 2010, în cooperare cu Grecia, pentru a finaliza verificarea cu privire la datele referitoare la VNB-ul Greciei aferente perioadei 1995-2001.	(c) Comisia (Eurostat) continuă cooperarea cu autoritățile elene pentru a putea retrage și singura rezervă rămasă, cea privind PNB-ul pentru perioada 1995-2001.
Resurse proprii bazate pe VNB: cuantificarea activităților ilegale în cadrul conturilor naționale			
SEC95 (¹), la punctul 1.13 litera (g) și la punctul 3.08, prevede că activitățile ilegale care îndeplinesc criteriile unei operațiuni economice trebuie incluse în calculul PIB/VNB. În Raportul anual privind exercițiul 2004 [punctul 3.54 litera (c)], Curtea a recomandat Comisiei să se asigure că toate statele membre respectă cerințele SEC95 în ceea ce privește activitățile ilegale.	Comitetul VNB a discutat despre cuantificarea activităților ilegale în cadrul conturilor naționale în martie 2004. Date fiind dificultățile majore întâmpinate în definirea unor orientări în acest domeniu, Comitetul VNB a recomandat să nu se introducă ajustări explicite pentru activitățile ilegale înainte de a dispune de surse și de metode mai bune pentru elaborarea conturilor naționale. În aprilie 2008 și în aprilie 2009, Comitetul VNB a examinat aspecte legate de cuantificarea anumitor categorii de activități ilegale, pe baza rezultatelor unor studii recente efectuate de mai multe state membre. Comisia (Eurostat) a prevăzut să își finalizeze examinarea referitor la practicile actuale în ceea ce privește estimările activităților ilegale în conturile naționale și să propună orientări pentru statele membre în 2010, ținând seama de avizele formulate de Comitetul VNB.	În pofida progreselor realizate în ceea ce privește cuantificarea activităților ilegale în cadrul conturilor naționale, Comisia și statele membre trebuie să depună eforturi suplimentare în acest sens.	La reuniunea sa din 29 aprilie 2010, Comitetul VNB a discutat chestiuni legate de ultima categorie de activități ilegale pe care a identificat-o cu referire la conturile naționale. În urma acestei discuții, în prima jumătate a anului 2011, Comisia va propune soluții cu privire la chestiunea cuantificării activităților ilegale în cadrul conturilor naționale.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Resurse proprii bazate pe VNB: servicii de intermediere financiară măsurate indirect (SIFMI)			
Serviciile de intermediere financiară măsurate indirect (SIFMI) reprezintă o parte din producția instituțiilor financiare care nu este furnizată sub formă de vânzări directe de servicii cu un preț fix, ci prin practicarea unei rate mai ridicate a dobânzii pentru împrumuturi decât cea utilizată pentru depozite. Alocarea de SIFMI în cadrul SEC95 a fost definită în Regulamentul (CE) nr. 448/98 al Consiliului ⁽²⁾ și a fost pusă în aplicare începând cu 1 ianuarie 2005 prin Regulamentul (CE) nr. 1889/2002 al Comisiei ⁽³⁾. Prin derogare, articolul 8 alineatul (1) din primul regulament prevede că decizia de alocare a SIFMI pentru bugetul comunitar și resursele proprii ale acestuia este adoptată de Consiliu prin decizie unanimă, la propunerea Comisiei. În Raportul anual privind exercițiul 2005 [punctul 4.30 litera (e)], Curtea a recomandat Comisiei să prezinte o propunere pentru includerea SIFMI la stabilirea VNB-ului utilizat în vederea calculului resurselor proprii.	În cadrul datelor SEC95 transmise în septembrie/octombrie 2008, toate statele membre au pus la dispoziție date referitoare la conturile naționale cuprinzând și alocarea de SIFMI (ceea ce a condus la creșterea VNB-ului statelor membre în medie cu peste 1 %). În mai 2009, Comisia a formulat o propunere de decizie a Consiliului, cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2005, privind alocarea de SIFMI pentru stabilirea VNB-ului utilizat pentru resursele proprii. Grupul de lucru pentru resurse proprii al Consiliului a discutat propunerea Comisiei și și-a exprimat preocuparea cu privire la metodologia de calcul al SIFMI, precum și la momentul intrării în vigoare și la caracterul retroactiv al propunerii. În octombrie 2009, s-a formulat, de către președinție, o propunere revizuită, conform căreia decizia Consiliului să intre în vigoare la 1 ianuarie 2010. În martie 2010, s-a adoptat Decizia 2010/196/UE, Euratom a Consiliului ⁽⁴⁾.	Curtea va urmări în cadrul auditurilor sale viitoare situația alocării de SIFMI pentru stabilirea VNB-ului utilizat în vederea calculului resurselor proprii.	

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 2223/96 al Consiliului (JO L 310, 30.11.1996, p. 1), astfel cum a fost modificat.

⁽²⁾ JO L 58, 27.2.1998, p. 1.

⁽³⁾ JO L 286, 24.10.2002, p. 11.

⁽⁴⁾ JO L 87, 7.4.2010, p. 31.

CAPITOLUL 3

Agricultură și resurse naturale

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	3.1-3.17
Caracteristicile grupului de politici	3.3-3.16
Sfera și abordarea auditului	3.17
Regularitatea operațiunilor	3.18-3.26
Agricultură și dezvoltare rurală	3.20-3.23
Mediu, Afaceri maritime și pescuit și Sănătate și protecția consumatorilor	3.24-3.26
Eficacitatea sistemelor	3.27-3.64
Domeniul de politici Agricultură și dezvoltare rurală	3.27-3.61
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	3.27-3.49
Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare	3.50-3.61
Domeniile de politici Mediu, Afaceri maritime și pescuit, Sănătate și protecția consumatorilor	3.62-3.64
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	3.65-3.69
Concluzii și recomandări	3.70-3.77

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

3.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Agricultură și resurse naturale, care cuprinde domeniile de politici 05-Agricultură și dezvoltare rurală, 07-Mediu, 11-Afaceri maritime și pescuit și 17-Sănătate și protecția consumatorilor. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **Tabelul 3.1**.

Tabelul 3.1 – Agricultură și resurse naturale – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
5	Agricultură și dezvoltare rurală	Cheltuieli administrative	128	centralizată directă
		Intervenții pe piețele agricole	7 006	partajată
		Ajutoare directe	39 114	partajată
		Dezvoltare rurală	8 738	partajată
		Măsuri de preaderare	254	descentralizată
		Altele	– 31	partajată
		55 209		
7	Mediu	Cheltuieli administrative	87	centralizată directă
		Cheltuieli operaționale	269	centralizată directă/centralizată indirectă
		356		
11	Pescuit și afaceri maritime	Cheltuieli administrative	39	centralizată directă
		Cheltuieli operaționale	553	centralizată/partajată
		592		
17	Sănătate și protecția consumatorilor	Cheltuieli administrative	111	centralizată directă
		Cheltuieli operaționale	416	centralizată directă/centralizată indirectă
		526		
		Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾	366	
		Total cheltuieli operaționale (constând în):	56 318	
		– plăți în avans	518	
		– plăți intermediare/finale	55 800	
		Total plăți aferente exercițiului	56 684	
		Total angajamente aferente exercițiului	62 165	

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.

Sursa: Conturile anuale pentru exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.2. În conformitate cu tratatul, responsabilitatea de ansamblu pentru execuția bugetului Uniunii Europene îi revine Comisiei. În ceea ce privește agricultura și dezvoltarea rurală, practic, toate cheltuielile se efectuează în cadrul gestiunii partajate, prin care sarcinile de execuție sunt delegate statelor membre. În ceea ce privește celelalte domenii, creditele bugetare se cheltuiesc în cadrul gestiunii directe și indirecte a Comisiei, cu excepția Fondului european pentru pescuit (FEP), care se află sub gestiune partajată, realizată pe baza unor programe multianuale.

Caracteristicile grupului de politici

Domeniul de politici Agricultură și dezvoltare rurală

3.3. Potrivit tratatului, politica agricolă comună are ca obiective ⁽¹⁾ creșterea productivității agriculturii astfel încât să asigure un nivel de trai echitabil pentru populația agricolă, stabilizarea piețelor, garantarea siguranței aprovizionărilor și asigurarea unor prețuri rezonabile de livrare către consumatori.

3.4. Bugetul UE finanțează cheltuielile efectuate în cadrul politicii agricole comune în principal prin intermediul a două fonduri ⁽²⁾: Fondul european de garantare agricolă (denumit în continuare „FEGA”), pentru finanțarea integrală a ajutoarelor directe acordate de UE și a măsurilor de intervenție pe piață ⁽³⁾, după cum se va explica în cele ce urmează, și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (denumit în continuare „FEADR”), pentru cofinanțarea la diferite niveluri a programelor de dezvoltare rurală.

⁽¹⁾ Articolul 39 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului din 21 iunie 2005 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 209, 11.8.2005, p. 1).

⁽³⁾ Cu excepția anumitor măsuri, cum ar fi măsurile de promovare și programul de încurajare a consumului de fructe în școli, care sunt cofinanțate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.5. Principalele măsuri finanțate prin intermediul FEGA sunt:

- sistemul de ajutoare directe „Sistemul de plăți unice” (SPU), care a fost introdus cu scopul de a decupla de producție plățile efectuate către fermieri („decuplare”). Pentru a deveni eligibili pentru SPU, fermierii trebuie să obțină mai întâi „drepturi la plată” ⁽⁴⁾. Fiecare dintre aceste drepturi, aferent unui hectar de teren eligibil pentru ajutor declarat de fermier, dă naștere la o plată SPU cel puțin până în 2013 ⁽⁵⁾. Sistemul SPU a crescut în pondere și, în 2009, a reprezentat cheltuieli în valoare de 28 806 de milioane de euro;
- sistemul de ajutoare directe „Sistemul de plăți unice pe suprafață” (SPUS), care prevede plata unor sume uniforme pe hectar eligibil de teren agricol. În prezent, SPUS se aplică în zece dintre noile state membre ⁽⁶⁾ și, în 2009, a reprezentat cheltuieli în valoare de 3 723 de milioane de euro;
- alte sisteme de ajutoare directe (plăți cuplate), concepute cu scopul de a menține producția în zone în care, în lipsa lor, aceasta ar risca să fie abandonată. Sumele implicate, care, în general, sunt în scădere din cauza decuplării suplimentare și a integrării altor sisteme de sprijin în SPU, au reprezentat cheltuieli în valoare de 6 585 de milioane de euro;
- intervențiile pe piețele agricole: principalele măsuri sunt intervenția, stocarea și restituirile la export și alte măsuri, precum sprijinul specific pentru programele din sectorul vinului, al fructelor și legumelor și pentru programele alimentare (care se ridică în total la 3 988 milioane de euro) și Fondul de restructurare a industriei zahărului (3 018 milioane de euro).

⁽⁴⁾ Numărul și valoarea drepturilor la plată ale fiecărui fermier s-au calculat de către autoritățile naționale în conformitate cu unul dintre modelele prevăzute în legislația Uniunii Europene. În conformitate cu *modelul istoric*, fiecărui fermier i se acordă drepturi la plată în funcție de cuantumul mediu al ajutorului primit și de suprafața exploatată în perioada de referință 2000-2002. În conformitate cu *modelul regional*, toate drepturile la plată dintr-o regiune au aceeași valoare forfetară, iar fermierului i se atribuie un drept pentru fiecare hectar eligibil declarat în primul an de declarare. *Modelul hibrid* combină elementul istoric cu o sumă forfetară, iar dacă modelul este *dinamic*, componenta istorică scade în fiecare an, până când sistemul devine în mod predominant unul forfetar.

⁽⁵⁾ În temeiul dispozițiilor articolului 137 din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului (JO L 30, 31.1.2009, p. 16), drepturile la plată alocate fermierilor înainte de 1 ianuarie 2009 sunt considerate conforme cu legile și reglementările începând cu 1 ianuarie 2010. Aceste dispoziții nu se aplică atunci când alocarea s-a efectuat pe baza unor cereri care prezintă greșeli materiale, cu excepția cazurilor în care fermierul nu a putut detecta în mod rezonabil eroarea.

⁽⁶⁾ Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Polonia, România și Slovacia.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.5.

- Plățile efectuate din Fondul de restructurare a sectorului zahărului au fost finanțate de contribuții de la producătorii care dețin cote alocate ca venituri pentru FEGA.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.6. Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) cofinanțează cheltuielile de dezvoltare rurală, care acoperă un număr important de măsuri, cum ar fi sistemele pentru agromediu, sumele compensatorii acordate pentru desfășurarea activităților agricole în zonele defavorizate, investițiile în exploatații agricole și infrastructura în zonele rurale (8 992 de milioane de euro) ⁽⁷⁾. În 2009, în contextul verificării eficienței PAC ⁽⁸⁾ și al Planului european de redresare economică ⁽⁹⁾, s-au acordat fonduri suplimentare în temeiul dezvoltării rurale pentru finanțarea unor priorități precum infrastructura de internet în bandă largă, schimbările climatice, energiile regenerabile, gestionarea resurselor de apă, biodiversitatea și măsurile care însoțesc restructurarea sectorului produselor lactate. Cu toate acestea, în 2009 nu s-a efectuat nicio cheltuială în cadrul măsurilor menționate.

3.7. În cadrul tuturor sistemelor de ajutor direct prin intermediul FEAGA care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului ⁽¹⁰⁾ și al anumitor sisteme de ajutor prin intermediul FEADR, beneficiarii ajutoarelor acordate de UE trebuie să îndeplinească anumite cerințe de „ecocondiționalitate”. Aceste cerințe privesc protecția mediului, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor, bunăstarea animalelor (cerințele de reglementare în materie de gestionare), precum și menținerea terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu (BCAM) ⁽¹¹⁾. Legislația UE prevede că, în cazul nerespectării acestor cerințe, se aplică o reducere a cuantumului total sau o excludere ⁽¹²⁾ de la plățile directe acordate ca urmare a cererilor introduse în cursul anului calendaristic în care s-a făcut constatarea. Testele efectuate de Curte asupra plăților către fermieri nu includ decât un număr redus de cerințe privind ecocondiționalitatea (a se vedea punctul 3.17 a treia liniuță). Atunci când se detectează încălcări, acestea sunt considerate erori necuantificabile și, prin urmare, nu sunt incluse în calculul indicelui de eroare.

⁽⁷⁾ Această sumă cuprinde cheltuieli care corespund unei perioade de programare anterioare, precum și unor instrumente de preaderare.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 74/2009 al Consiliului (JO L 30, 31.1.2009, p. 100).

⁽⁹⁾ Regulamentul (CE) nr. 473/2009 al Consiliului (JO L 144, 9.6.2009, p. 3).

⁽¹⁰⁾ JO L 270, 21.10.2003, p. 1.

⁽¹¹⁾ În timp ce standardele BCAM, astfel cum sunt prevăzute în anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 1782/2003, se aplică în toate statele membre, cerințele de reglementare în materie de gestionare (Statutory Management Requirements), astfel cum sunt prevăzute în anexa III la regulamentul menționat, sunt obligatorii numai în UE-15. În ceea ce privește UE-10, cerințele de reglementare în materie de gestionare sunt aplicate în mod progresiv în perioada 2009-2013, iar în ceea ce privește UE-2, în perioada 2012-2014.

⁽¹²⁾ Conform articolelor 66 și 67 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei (JO L 141, 30.4.2004, p. 18), nivelul reducerii pentru nerespectarea cerințelor de reglementare în materie de gestionare sau a BCAM poate varia între 1 % și 5 % în caz de neglijență și poate conduce la retragerea completă a ajutorului în caz de nerespectare deliberată.

3.6. Statele membre au început să pună în aplicare prioritățile identificate în bilanțul de sănătate și în planul european de redresare economică încă din anul 2009, însă au declarat cheltuielile la Comisie doar începând de la sfârșitul anului 2009, întrucât modificările programelor nu fuseseră aprobate anterior.

Cifra (8 992 de milioane EUR) se referă la creditele de plată pentru capitolele 05 04 și 05 05, care includ:

- asistență tehnică operațională;
- măsuri privind resursele genetice;
- recuperări din programele de garantare FEOGA anterioare (UE-15);
- instrumente de preaderare (SAPARD), care nu fac parte din FEADR, în fapt fiind incluse într-un titlu bugetar separat, precum și într-un alt titlu în cadrul perspectivelor financiare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.8. Numai fermierii sunt eligibili pentru ajutorul pe suprafață acordat de UE. Prin fermier se înțelege o persoană care desfășoară o activitate agricolă. Prin activitate agricolă se înțelege producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulsul, creșterea și deținerea de animale în scopuri agricole sau menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu (BCAM) ⁽¹³⁾. Potrivit normelor UE aplicabile, în cazul în care solicitantul nu desfășoară nicio altă activitate agricolă, menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu reprezintă activitatea agricolă minimă impusă solicitantului pentru a fi eligibil pentru ajutor.

3.9. Cheltuielile din cadrul ambelor fonduri se efectuează prin intermediul a aproximativ 80 de agenții de plată naționale sau regionale. Înainte de a putea solicita efectuarea de cheltuieli de la bugetul UE, aceste agenții trebuie să fie acreditate pe baza unor criterii stabilite de Comisie. Agențiile de plată efectuează plăți către beneficiari și, în prealabil, ele trebuie să verifice, fie direct, fie prin intermediul unor organisme delegate, eligibilitatea cererilor de ajutor. Conturile agențiilor de plată și plățile efectuate de acestea sunt examinate de către organisme de audit independente (organisme de certificare) care întocmesc rapoarte către Comisie în luna februarie a anului următor.

Domeniile de politici Mediu, Afaceri maritime și pescuit, Sănătate și protecția consumatorilor

3.10. Politica Uniunii privind mediul ar trebui să contribuie la protecția și la îmbunătățirea calității mediului și a sănătății umane, precum și la utilizarea rațională a resurselor naturale, inclusiv pe plan internațional. Instrumentul financiar pentru mediu (LIFE) ⁽¹⁴⁾ este cel mai important instrument în ceea ce privește finanțarea, acoperind contribuția UE la proiecte desfășurate în statele membre în sprijinul naturii și al biodiversității, precum și politica în domeniul mediului, guvernarea, informarea și comunicarea.

3.11. Fondul european pentru pescuit ⁽¹⁵⁾ reprezintă principalul instrument pentru domeniul de politici *Afaceri maritime și pescuit*. Politica comună în domeniul pescuitului urmărește aceleași obiective precum politica agricolă comună (a se vedea punctul 3.3).

3.12. În ceea ce privește *Sănătatea și protecția consumatorilor*, UE contribuie, pe de o parte, la protecția sănătății umane, a sănătății animalelor și a plantelor și, pe de altă parte, la bunăstarea consumatorilor.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.9. În conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006 al Comisiei, pe lângă situația anuală, procedurile de control intern ale agențiilor de plată sunt examinate și certificate de către organismele de certificare.

⁽¹³⁾ A se vedea articolul 1 și articolul 2 literele (a) și (c) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 614/2007 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 9.6.2007, p. 1).

⁽¹⁵⁾ Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului (IFOP) a fost înlocuit cu FEP pentru noua perioadă de programare (2007-2013) – Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului (JO L 223, 15.8.2006, p. 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Plăți în avans și plăți intermediare/finale

3.13. În cazul FEGA, cheltuielile constau în principal în rambursarea subvențiilor acordate fermierilor și altor beneficiari de către statele membre.

3.14. În ceea ce privește FEADR și FEP, un avans reprezentând 7 % din contribuția UE la fiecare program s-a plătit după adoptarea acestora de către Comisie⁽¹⁶⁾. În 2009, plățile efectuate din FEADR au reprezentat doar plăți intermediare, în timp ce, în cazul FEP, acestea au cuprins și plăți în avans.

3.15. Plățile pentru domeniul de politici Sănătate și protecția consumatorilor nu cuprind plățile în avans, statele membre primind rambursările pe baza cheltuielilor declarate. În ceea ce privește mediul, prefinanțarea poate reprezenta până la 40 % din contribuția UE pentru un proiect LIFE, după cum se prevede în acordul de subvenționare.

Execuția bugetară

3.16. În ceea ce privește FEADR, la sfârșitul lui 2009⁽¹⁷⁾ s-au anulat credite bugetare în valoare de 1 650 de milioane, în primul rând ca urmare a unei diminuări a cheltuielilor efectuate de către statele membre. Această situație a fost cauzată de dificultățile întâmpinate la asigurarea cofinanțării naționale și, în cazul României și al Bulgariei, de lipsa de experiență în ceea ce privește implementarea programelor de dezvoltare rurală⁽¹⁸⁾.

3.16. Anularea creditelor bugetare FEADR de 1 650 de milioane EUR la finalul anului 2009 a fost cauzată și de întârzierea aprobării inițiale a programelor în mai multe cazuri. În plus, este posibil ca reprogramarea cu scopul de a se ține seama de bilanțul de sănătate și pachetul de redresare europeană să fi determinat, de asemenea, unele întârzieri în ceea ce privește lansarea unor proiecte noi de către statele membre până la adoptarea programelor revizuite de dezvoltare rurală.

Sfera și abordarea auditului

3.17. Abordarea generală de audit a Curții și metodologia generală de audit a acestora sunt descrise în **partea 2 din anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Agricultură și resurse naturale, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

— a fost testat un eșantion de 241 de plăți;

⁽¹⁶⁾ În ceea ce privește FEP, o a doua prefinanțare reprezentând 7 % din contribuție a fost acordată la cerere, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 744/2008 al Consiliului (JO L 202, 31.7.2008, p. 1).

⁽¹⁷⁾ Bugetul rectificativ nr. 10, adoptat de Parlamentul European la 16 decembrie 2009.

⁽¹⁸⁾ Postul bugetar 05 04 05 01: în 2009, plățile s-au ridicat la un total de 8 209,4 milioane de euro. Creditele de plată înscrise în bugetul inițial se ridicau la 9 135,3 milioane de euro, iar 774,9 milioane de euro au fost reportate din 2008.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- evaluarea sistemelor de supraveghere și de control a acoperit, pentru FEGA, agenții de plată selecționate din patru state membre care aplică SPUS – Cipru, Letonia, Lituania și Slovacia – și din patru state membre care aplică SPU: Malta, Grecia, Italia (Emilia-Romagna) și Spania (Țara Bascilor). În plus, în cazul Maltei, auditul a acoperit atribuirea de drepturi la plată ca urmare a introducerii SPU în 2007. În ceea ce privește cheltuielile aferente dezvoltării rurale, Curtea a testat sistemele de supraveghere și de control din Austria, Germania (Bavaria), Regatul Unit (Anglia), Grecia, Republica Cehă, România, Bulgaria și Franța. Pentru domeniul Sănătate și protecția consumatorilor, Curtea a auditat sistemele de supraveghere și de control privind programele de eradicare și de monitorizare a bolilor la animale;
- în ceea ce privește ecocondiționalitatea, atunci când auditează plățile în funcție de suprafață, Curtea își limitează testele la obligațiile BCAM (acoperirea minimă a solurilor, apariția unei vegetații nedorite) cu privire la care se pot obține probe și se poate ajunge la o concluzie în cursul vizitei de audit. Anumite cerințe de reglementare în materie de gestionare (protecția pânzei de apă freatică și a solului împotriva poluării, identificarea și bunăstarea animalelor) au fost testate în contextul plăților efectuate prin intermediul FEADR. Mai mult, în cadrul auditurilor sistemelor IACS, Curtea a analizat implementarea la nivel național a standardelor BCAM și a sistemelor de control introduse de statele membre;
- în plus, în scopul de a evalua temeiul deciziilor de validare financiară adoptate de Comisie, Curtea a analizat 60 de certificate și de rapoarte elaborate de organisme de certificare cu privire la 54 de agenții de plată ⁽¹⁹⁾.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

3.18. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 3.1**. Pe baza acestora, estimarea Curții cu privire la indicele de eroare cel mai probabil pentru domeniul de politici Agricultură și resurse naturale se situează între 2 % și 5 %.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.18. Comisia consideră că un indice care, în ultimii ani, oscilează în jurul valorii de 2 % confirmă evaluarea globală pozitivă din anii precedenți.

În plus, riscul pentru bugetul UE este acoperit în mod corespunzător de procedura privind verificarea conformității.

⁽¹⁹⁾ Numărul agențiilor de plată incluse în eșantionul DAS s-a ridicat la 56 pentru FEGA și la șapte pentru FEADR. Totuși, pentru trei agenții de plată (două pentru FEGA și una pentru FEADR), organisme de certificare competente nu au prezentat în timp util niciun raport și niciun certificat, astfel încât nu s-a realizat nicio analiză. Din același motiv, Comisia a disociat conturile acestor trei agenții de plată.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.19. În 2009, dintre cele 241 de operațiuni verificate, 66 (27 %) ⁽²⁰⁾ erau afectate de erori. 42 (64 %) ⁽²¹⁾ dintre aceste operațiuni erau afectate de erori cuantificabile privind în special eligibilitatea și exactitatea. În cele ce urmează sunt exemplificate diferitele tipuri de erori.

Agricultură și dezvoltare rurală

3.20. În cadrul FEAGA, dintre cele 148 de operațiuni selecționate, 35 (24 %) ⁽²²⁾ erau afectate de erori. 24 (69 %) dintre aceste operațiuni erau afectate de erori cuantificabile. În ceea ce privește cheltuielile aferente dezvoltării rurale, dintre cele 80 de operațiuni selecționate, 25 (31 %) erau afectate de erori. 16 (64 %) dintre aceste operațiuni erau afectate de erori cuantificabile.

3.21. În continuare sunt prezentate exemple de erori privind *eligibilitatea* constatate de Curte:

3.20. Comisia menționează că majoritatea erorilor cuantificabile sunt relativ minore în termeni financiari și se referă, în principal, la diferențe nesemnificative în ceea ce privește remăsurarea parcelelor, efectuată de către Curte (a se vedea punctul 3.22). De asemenea, mai multe erori fuseseră identificate deja de către statul membru în cauză înainte de auditul efectuat de către Curtea de Conturi.

3.21.

⁽²⁰⁾ În 2008, acest procentaj a fost de 66 (32 %).

⁽²¹⁾ În 2008, acest procentaj a fost de 45 (68 %).

⁽²²⁾ O operațiune selecționată a făcut obiectul unei proceduri de validare a conformității în temeiul articolului 11 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006 al Comisiei (JO L 171, 23.6.2006, p. 90), astfel încât nu a fost posibilă o evaluare finală în cursul auditului.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Exemple FEGA

O plată SPUS a fost efectuată în favoarea unui beneficiar fără nicio dovadă a faptului că acesta desfășura o activitate agricolă: beneficiarul, o societate cu răspundere limitată deținută de o autoritate publică locală, a înaintat o cerere de plată în cadrul SPUS pentru mai mult de 530 de hectare de teren care consta în parcele de pajiști și pășuni. Auditorilor nu li s-a furnizat nicio dovadă că societatea era eligibilă pentru ajutor prin faptul că desfășura o activitate agricolă – respectiv, producția sau cultivarea de produse agricole, creșterea sau deținerea de animale în scopuri agricole sau menținerea terenurilor în bune condiții agricole (BCA) –, rezultând că plata ajutorului (30 000 de euro) nu se justifică. Curtea consideră că acest caz reprezintă un exemplu în plus pentru problema evidențiată deja în Raportul său anual privind exercițiul 2008 ⁽²³⁾.

O plată SPU a fost efectuată în favoarea unui beneficiar care a declarat în mod incorect o suprafață închiriată de pășune de calitate inferioară. Suprafața respectivă era un teren public pentru care un alt fermier (locatorul) a declarat că are drepturi de pășunat acordate de autoritatea locală. Beneficiarul, un fermier aflat la pensie, care își înstrăinase proprietatea inițială, însă reținuse o parte din drepturile la plată, a încheiat cu locatorul două contracte specifice cu scopul vădit de a îndeplini cerințele regulamentului:

- un contract de închiriere pentru 57 de hectare din suprafața de pășune menționată anterior;
- un contract de tip „back to back” prin care ceda drepturile de pășunat locatorului.

Pentru parcela respectivă, autoritatea locală nu acordase însă niciun drept de pășunat locatorului. În orice caz, orice subînchiriere (în tot sau în parte) a drepturilor de pășunat este interzisă în mod explicit de normele existente la nivelul autorității locale.

Prin urmare, terenul nu s-a aflat nici la dispoziția locatorului și nici la dispoziția beneficiarului. În consecință, dispozițiile legislației UE ⁽²⁴⁾ nu au fost respectate.

Ultimul caz este considerat a fi o încălcare clară a dispozițiilor articolului 29 din regulamentul aplicabil, care prevede că „nu se face nicio plată în favoarea persoanelor despre care s-a stabilit că au creat în mod artificial condițiile impuse pentru acordarea unor astfel de plăți”.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemple FEGA

Persoanele fizice sau juridice au dreptul de a primi plăți SPUS dacă desfășoară o activitate agricolă sau mențin terenul în bune condiții agricole (BCA) ⁽¹⁾. Astfel, nu este necesară nicio activitate agricolă specifică. Este suficient ca beneficiarul să respecte bunele condiții agricole (BCA).

Acest caz nu vizează regularitatea în temeiul normelor UE relevante, ci mai degrabă alegerea politică făcută de legiuitorul UE în timpul bilanțului de sănătate, care a lăsat la latitudinea statelor membre decizia de a acorda sau nu plăți directe persoanelor fizice sau juridice al căror principal obiect de activitate nu constă în desfășurarea unei activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Acest aspect va fi analizat ulterior, în contextul reformei post-2013 a Politicii agricole comune.

Din datele aflate în dosarul de plată rezultă că în luna septembrie 2008 autoritățile naționale în cauză au verificat la fața locului terenul în cauză, inclusiv unele dintre parcelele inspectate de către Curte, și au stabilit plata pe baza suprafeței pe care au constatat-o a fi în bune condiții pentru agricultură. O vizită la fața locului efectuată de către Comisie în mai 2010 a confirmat faptul că suprafața corespunzătoare plătită continuă să fie în bune condiții agricole.

⁽²³⁾ În Raportul anual privind exercițiul 2008 (punctul 5.17), Curtea a prezentat situația unor plăți SPUS efectuate în favoarea unor beneficiari neeligibili care nu se încadrau în definiția fermierului, întrucât nu desfășurau nicio activitate agricolă. Curtea a dat drept exemplu cazul unor autorități publice locale care beneficiau de plăți SPUS pentru pășuni comunale utilizate de fermierii locali pentru pășunatul animalelor.

⁽²⁴⁾ Articolul 44 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

⁽¹⁾ A se vedea răspunsul Comisiei la punctul 5.17 din Raportul anual 2008 al Curții.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.22. Cea mai mare parte a erorilor cuantificabile erau erori privind *exactitatea* (87 % în cazul FEGA și 81 % în cazul dezvoltării rurale). În plus, cea mai mare parte a erorilor privind exactitatea erau legate de supradecararea de terenuri eligibile. În continuare sunt prezentate alte exemple de erori privind exactitatea constatate de Curte:

Exemple FEGA

În două dintre cele 12 operațiuni auditate într-un stat membru, plățile s-au calculat pe baza unor drepturi înregistrate incorect în baza de date, ceea ce a condus la plăți excedentare de aproximativ 20 % în fiecare caz.

Într-un alt stat membru, o plată SPU s-a calculat pe baza valorii medii a drepturilor deținute de fermier, și nu pe baza valorii medii a drepturilor declarate de acesta în cererea sa, astfel cum se prevede în legislația UE, ceea ce a condus, așadar, la plăți mai mici cu aproximativ 20 %.

3.23. În ceea ce privește erorile necuantificabile, Curtea a constatat, de exemplu, referitor la **FEGA**, că parcelele nu erau identificate în mod clar în cerere, că s-au efectuat plăți după expirarea termenului legal și că nu se preciza data la care solicitantii trebuiau să aibă dreptul de a utiliza în mod exclusiv parcela solicitată. În ceea ce privește **FEADR**, Curtea a constatat un caz în care nu s-au respectat pe deplin anumite condiții aplicabile unui ajutor plătit pentru agricultura ecologică.

Mediu, Afaceri maritime și pescuit și Sănătate și protecția consumatorilor

3.24. În ceea ce privește domeniile Mediu, Afaceri maritime și pescuit și Sănătate și protecția consumatorilor, dintre cele 13 operațiuni selecționate, 6 (46 %) erau afectate de erori. 2 (33 %) dintre aceste operațiuni erau afectate de erori cuantificabile.

3.25. Referitor la Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului (IFOP), Curtea a constatat cazuri în care proiectele fuseseră finalizate în afara perioadei de eligibilitate.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.22.

Exemple FEGA

În ambele cazuri, autoritățile naționale detectaseră deja înaintea Curții faptul că plățile fuseseră calculate pe baza unor drepturi stabilite incorect și că era necesară recuperarea tuturor plăților excedentare.

Comisia regretă faptul că aceste plăți sub valoarea cuvenită, care nu au drept rezultat nicio pierdere pentru bugetul UE, sunt extrapolate la ansamblul cheltuielilor, astfel încât să majoreze indicele de eroare global, și, prin urmare, se creează o impresie eronată conform căreia indicele de eroare demonstrează amploarea plății excedentare.

3.23. Comisia verifică sistematic respectarea termenelor de plată pentru ajutorul direct și, după caz, efectuează corecții financiare. Celelalte erori menționate se referă la formă și nu au consecințe financiare.

3.24. Atunci când a luat decizii cu privire la plățile sale către statele membre în cadrul gestionării partajate, Comisia nu cunoștea posibilele erori identificate de către Curte, produse la nivelul beneficiarului final. Totuși, Comisia a instituit un mediu de control pentru a verifica dacă sistemele de gestionare și control ale statelor membre funcționează cu eficacitate în vederea prevenirii unor astfel de erori.

În ceea ce privește o operațiune din domeniul afacerilor maritime și pescuitului, calculul Comisiei cu privire la plata intermediară a fost o aplicare corectă a normelor aplicabile pentru calcularea acestui gen de plăți, astfel cum se prevede la articolul 76 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 al Consiliului, în baza căruia Comisia nu poate aplica o metodă diferită de calcul, a cărei alegere este lăsată la latitudinea sa.

3.25. Comisia deduce din declarațiile ulterioare de cheltuieli (dacă mai trebuie prezentate astfel de declarații) sumele neeligibile identificate sau, cel târziu, înainte de închiderea programului.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Exemplu

Autoritățile naționale au rambursat cheltuieli efectuate la nouă luni după expirarea termenului limită stabilit pentru construirea unui vas de pescuit. Potrivit legislației, aceste cheltuieli nu sunt eligibile, întrucât un astfel de termen limită poate fi depășit numai în cazuri de forță majoră care apar pe parcursul desfășurării proiectului.

3.26. Curtea a constatat, de asemenea, erori necuantificabile.

Exemple

IFOP: un beneficiar final a declarat, printre altele, cheltuieli cu personalul propriu și cheltuieli pentru utilaje care au fost estimate pe baza prețurilor de vânzare, și nu a costurilor efectiv suportate pentru implementarea proiectului. Întrucât costurile reale suportate de beneficiar nu au putut fi prezentate, această eroare a fost considerată o eroare necuantificabilă.

SANCO: în cazul unei plăți privind difuzarea de spoturi publicitare TV pentru o campanie antifumat, Curtea a constatat că nu s-a verificat în mod corespunzător de către Comisie dacă toate serviciile finanțate au fost efectiv prestate.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplu

În cadrul exercițiului de închidere, Comisia va lua toate măsurile necesare pentru a deduce suma neeligibilă din declarația finală de cheltuieli și cererea finală de plată.

3.26.

Exemple

FIFG: În cadrul exercițiului de închidere, Comisia va lua toate măsurile necesare pentru a deduce suma neeligibilă din declarația finală de cheltuieli și cererea finală de plată.

SANCO: Serviciile Comisiei au efectuat un anumit număr de verificări care au furnizat dovezi potrivit cărora au fost difuzate anunțuri publicitare TV. În viitor vor fi efectuate controale suplimentare.

EFICACITATEA SISTEMELOR

Domeniul de politici Agricultură și dezvoltare rurală

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

3.27. Principalul sistem de control menit să asigure regularitatea operațiunilor este Sistemul integrat de administrare și control (*Integrated Administration and Control System – IACS*) ⁽²⁵⁾.

3.28. IACS este format, în fiecare stat membru, din baze de date privind exploatațiile agricole, cererile de ajutoare, parcelele agricole și, acolo unde plățile sunt încă legate de numărul de animale, dintr-o bază de date privind animalele, precum și dintr-un registru cu drepturile la plată, în acele state membre care implementează SPU. Sistemul prevede mai multe controale de eligibilitate: verificarea administrativă a tuturor cererilor de plată, verificări încrucișate cu baze de date cu scopul de a se evita declararea de două ori a aceluiași teren/a acelorași animale și o rată minimă de 5 % pentru inspecțiile care trebuie efectuate la exploatații de către agențiile de plată.

⁽²⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 73/2009 și Regulamentul (CE) nr. 796/2004.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.29. IACS acoperă SPU, SPUS și toate sistemele de ajutor pe suprafață cuplat, precum și sistemele de prime pentru animale. În cazul FEADR, în special pentru agromediu și pentru zonele defavorizate, anumite elemente de bază, cum ar fi suprafața și numărul animalelor, se verifică prin intermediul IACS, în timp ce alte cerințe se verifică prin sisteme de control special concepute în acest scop ⁽²⁶⁾.

3.30. Curtea a evaluat opt sisteme IACS în cadrul FEAGA și opt sisteme de control specifice în cadrul FEADR (a se vedea punctul 3.17).

3.31. Auditul Curții a vizat respectarea dispozițiilor reglementărilor aplicabile și o evaluare a eficacității sistemelor în ceea ce privește asigurarea regularității operațiunilor. Au fost verificate următoarele elemente:

- I. procedurile și controalele administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date;
- II. sistemele de control pe bază de controale la fața locului;
- III. sistemele destinate să asigure punerea în aplicare și controlul ecocondiționalității.

3.32. Deși sistemul IACS este, în principiu, bine conceput, auditurile anuale ale sistemelor IACS desfășurate de Curte în ultimii ani arată că eficacitatea IACS este afectată în mod negativ de date eronate înregistrate în bazele de date, de verificări încrucișate incomplete sau de o monitorizare incorectă ori incompletă a anomaliilor. Referitor la exercițiile financiare 2006-2008, Curtea a examinat funcționarea sistemelor IACS privind SPU sau SPUS în 20 de agenții de plată din 17 state membre și a prezentat rezultatele acestor audituri în rapoartele sale anuale. IACS a fost evaluat ca eficace pentru o agenție de plată, în vreme ce pentru 12 agenții a fost evaluat ca parțial eficace, iar pentru alte șapte s-au identificat deficiențe semnificative, ceea ce a condus Curtea la concluzia că sistemul nu era eficace.

3.31.

III. Comisia reamintește că respectarea criteriilor de ecocondiționalitate de către fermieri nu constituie un criteriu de eligibilitate și, prin urmare, controalele cu privire la aceste criterii nu vizează legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente. Fermierii care nu respectă aceste criterii au dreptul de a primi plăți, dar sunt sancționați în funcție de gravitatea, amploarea, persistența și repetitivitatea neconformității constatate, precum și în funcție de neglijența sau intenția beneficiarului în cauză.

3.32-3.33. Comisia consideră că, astfel cum a recunoscut Curtea în rapoartele anuale anterioare începând cu anul 2005, IACS este în general un sistem eficace de control pentru limitarea riscului de eroare sau cheltuieli neconforme cu reglementările, cu condiția să fie aplicat corespunzător.

Eficacitatea și îmbunătățirea continuă a IACS este confirmată de rezultatele auditurilor de conformitate pe care Comisia le-a efectuat în ultimii ani în toate statele membre, cu excepția Luxemburgului, precum și de indicele scăzut de eroare evidențiat de statisticile referitoare la controale pe care le primește de la statele membre și care sunt verificate și validate de organisme de certificare. De asemenea, acest indice de eroare scăzut corespunde celui prezentat de Curte în Raportul său anual pe 2008.

⁽²⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 al Comisiei din 7 decembrie 2006 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a ecocondiționalității în ceea ce privește măsurile de sprijin pentru dezvoltarea rurală (JO L 368, 23.12.2006, p. 74).

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.33. În urma auditului desfășurat în 2009 în cadrul a opt agenții de plată, Curtea a constatat că sistemele erau eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților într-o singură agenție, parțial eficace în patru agenții și ineficace în celelalte trei (Grecia, Cipru și Malta).

3.34. Referitor la cele opt sisteme de supraveghere și de control auditate în cadrul dezvoltării rurale, Curtea a constatat că trei dintre sistemele de control implementate erau eficace, iar cinci dintre acestea erau doar parțial eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților.

3.35. Principalele constatări ale auditului Curții sunt reliefate în cadrul punctelor următoare. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 3.2**.

I. Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date

3.36. Controalele administrative trebuie să se efectueze pentru toate cererile de ajutor și pentru toate cererile de plată și trebuie să cuprindă toate elementele pentru care este posibil și necesar un control prin mijloace administrative ⁽²⁷⁾. Controalele administrative trebuie să includă controale încrucișate, printre altele, cu datele înregistrate în bazele de date IACS, ori de câte ori acest lucru este posibil și oportun. Auditul Curții a verificat dacă bazele de date erau complete și fiabile, precum și măsura în care controalele fac posibilă identificarea anomaliilor și aplicarea unei acțiuni corective. Cele mai importante deficiențe care afectează sistemele sunt prezentate în cele ce urmează.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia a constatat că pentru exercițiul 2008 au existat deficiențe semnificative în IACS în Bulgaria și România. Ca urmare, aceste două state membre au stabilit planuri de acțiune în 2009 care au fost monitorizate atent de către Comisie.

Deficiențele din alte state membre sunt mai puțin semnificative în privința IACS, care nu afectează eficiența sistemelor, ci mai degrabă le face perfectibile, și pentru care aceste state membre au luat sau iau măsuri.

Toate aceste deficiențe sunt urmărite prin procedurile de verificare a conformității, care asigură acoperirea adecvată a riscului pentru bugetul UE.

3.34. Punctele slabe ale sistemelor de supraveghere și control al dezvoltării rurale din Bulgaria și România sunt cauzate de deficiențele din cadrul IACS, pentru care este inclusă o rezervă în Raportul anual de activitate pentru 2009 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală.

S-a constatat că sistemul de control în cazul celorlalte state membre auditate de Comisie în 2009 este eficace. Totuși, pot fi aduse îmbunătățiri în privința următoarelor aspecte:

- respectarea orientărilor generale prevăzute în documentul de lucru privind angajamentele de agromediu și posibilitatea verificării acestora, care prevăd, în special, că trebuie utilizate mai multe instrumente de control combinate;
- sunt necesare eforturi continue pentru asigurarea unor criterii simple și clare de eligibilitate și pentru informarea beneficiarilor, în mod clar și fără echivoc, cu privire la obligațiile acestora;
- aplicarea unor controale administrative exhaustive, în special în privința măsurilor de agromediu;
- îmbunătățirea calității rapoartelor de control, pentru a permite o mai bună trasabilitate și concluzii clare ale controalelor efectuate.

⁽²⁷⁾ Articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 și articolul 24 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

FEGA

3.37. Sistemul de identificare a parcelelor agricole (SIPA) este o bază de date în care este repertoriată totalitatea suprafeței agricole (parcelele de referință) a statelor membre. Curtea a constatat, în trei state membre, deficiențe semnificative în ceea ce privește SIPA, care afectează eficacitatea controalelor administrative încrucișate după cum se arată în continuare:

Exemple

Tehnologia SIPA-SIG a devenit obligatorie în 2005. În Grecia, până în anul solicitării 2008 și inclusiv în acel an, SIPA-SIG nu a cuprins nicio informație grafică (ortofotografii) care să arate suprafața eligibilă reală a parcelelor de referință înregistrate. În decembrie 2009, sistemul SIPA-SIG nu era încă pe deplin operațional pentru efectuarea controalelor încrucișate necesare.

În Lituania, Curtea a constatat că autoritățile nu au eliminat elementele care nu sunt eligibile – reprezentând o suprafață totală de 13 700 ha – din suprafața eligibilă a parcelelor înregistrate în SIPA ca fiind eligibile în proporție de 100 %.

În Cipru, noi ortofotografii au fost realizate și analizate în 2008. În urma analizei, a reieșit că peste 39 000 de parcele de referință erau afectate de modificări ale destinației terenurilor și, drept urmare, suprafața eligibilă pentru ajutoare SPUS s-a micșorat cu peste 7 000 ha (respectiv 5 % din suprafața agricolă). Deși dispuneau de informații actualizate, autoritățile cipriote au decis să aleagă ca temei al plăților pentru anul solicitării 2008 ortofotografiile depășite din 2003.

3.37. În general, calitatea LPIS se îmbunătățește constant în statele membre, lucru demonstrat și de răspunsul Comisiei la exemplele la care Curtea face referire mai jos. În plus, începând cu exercițiul 2010, statele membre sunt obligate să efectueze o evaluare anuală a calității LPIS-GIS, în conformitate cu proceduri prestabilite, și să prezinte rapoarte cu privire la rezultate și acțiunile avute în vedere, după caz, pentru îmbunătățirea situației.

Comisia acceptă că au existat probleme în privința IACS din Grecia în exercițiul 2008. Totuși, riscul financiar pentru perioadele din trecut este acoperit de procedura de verificare a conformității prin care, până în prezent, aproximativ 866 de milioane EUR au fost sau sunt excluse din finanțarea acordată de UE.

LPIS-GIS a devenit disponibil în conformitate cu planul de acțiune la 31 decembrie 2008, iar lansarea acestuia a avut loc înainte de începerea exercițiului 2009. Problema din 2009 a fost cauzată de digitalizarea târzie a parcelelor de către fermieri, iar între timp s-au luat măsuri pentru rectificarea situației prin stabilirea unei date-limită pentru digitalizare.

Comisia urmărește deficiențele care au existat în LPIS-GIS din Lituania din 2005 prin proceduri de verificare și validare a conformității. Totuși, autoritățile lituaniene au informat între timp Comisia că au fost puse în aplicare măsuri corective în LPIS-GIS în decembrie 2009.

Comisia urmărește deficiențele din cadrul LPIS-GIS din Cipru încă din 2005. Ca urmare a misiunilor efectuate, Ciprul a luat măsuri de remediere astfel încât, începând cu anul 2009, sistemul este considerat eficace. Această situație este urmărită în cadrul procedurii de verificare a conformității.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.38. Curtea a constatat de asemenea că, în două state membre (Italia, Spania), cele mai recente ortofotografii disponibile nu au fost utilizate pentru a plafona suprafețele eligibile în vederea calculării plăților.

Exemple

În Italia (Emilia Romagna) și în Spania (Țara Bascilor), rata de eligibilitate pentru terenurile de pășunat de calitate inferioară nu se bazează pe cele mai recente informații disponibile (ortofotografii sau inspecții la fața locului), ci pe declarațiile fermierului făcute anterior introducerii SPU. În cazurile examinate, atât fermierilor italieni, cât și celor spanioli li s-a permis să solicite rata de eligibilitate istorică mai ridicată pentru terenuri de pășunat de calitate inferioară care, în ultimele ortofotografii, apar cu rate de eligibilitate mult mai scăzute. Diferențele au condus la acordarea de ajutoare pentru o suprafață mult mai mare decât suprafața eligibilă reală.

3.39. Curtea a constatat în unele state membre (Cipru, Grecia, Italia, Slovacia și Lituania) că baza de date pentru cererile de plată nu permitea identificarea naturii și a momentului modificărilor sau corecțiilor introduse. În lipsa unei piste de audit fiabile, Curtea nu poate să evalueze aplicarea corectă a sancțiunilor UE.

Exemple

În Grecia, cea mai mare parte a controalelor administrative încrucișate și a corecțiilor necesare aduse datelor privind cererile se realizează în cadrul unei proceduri care nu permite păstrarea unei piste de audit și nu conduce la aplicarea de sancțiuni. În Cipru, în documentele aferente cererii de plată și în baza de date, informațiile cu privire la date și la conținutul modificărilor aduse cererilor sunt contradictorii.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.38. Trebuie subliniat că sunt necesare eforturi considerabile pentru ca noile ortofotografii să poată fi efectiv considerate „operaționale” în cadrul sistemului. Acestea trebuie să fie prelucrate și digitalizate, iar rezultatele trebuie verificate din punctul de vedere al calității înainte de a putea fi utilizate cu eficacitate pentru verificări încrucișate. Acest proces necesită timp. Cu toate acestea, Comisia consideră că este foarte util faptul că statele membre pun încă de la început ortofotografiile la dispoziția fermierilor pentru procesul de solicitare și la dispoziția inspectorilor pentru verificările la fața locului, așa cum a fost cazul.

Statele membre sunt obligate să recupereze orice sume din anii anteriori, dacă ulterior se constată declarații excedentare ca urmare a ortofotografiilor. Atunci când Comisia consideră că un stat membru nu este suficient de proactiv în protejarea bugetului UE, aceasta urmărește situația în cadrul procedurii de verificare și validare a conformității.

Italia este în curs de finalizare a unei actualizări totale a LPIS. Aceasta înseamnă că noile ortofotografii vor cuprinde întreaga țară, că imaginile vor fi reînnoite o dată la trei ani și că parcelele de referință vor fi evaluate sistematic, inclusiv prin vizite pe teren, dacă este cazul. Declarațiile excedentare stabilite ca urmare a actualizării sunt în curs de recuperare. Comisia consideră că această abordare reprezintă un progres semnificativ.

În ceea ce privește Spania, Curtea a analizat imagini care nu fuseseră încă prelucrate. Aceste imagini au fost puse la dispoziția fermierilor pentru depunerea de către aceștia a cererilor din 2008.

Comisia urmărește măsurile luate pentru rectificarea declarațiilor excedentare din trecut.

3.39. Pentru Cipru, Grecia și Slovacia, constatări similare celor ale Curții au fost incluse în rapoartele organismelor de certificare pentru exercițiul financiar 2009 și în toate cele trei cazuri agențiile de plăți au răspuns că se iau deja măsuri pentru remedierea problemelor.

Statelor membre li s-a reamintit în cadrul Comitetului pentru fondurile agricole să asigure o pistă de audit completă în aplicațiile lor IT.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.40. O bază de date fiabilă privind drepturile la plată constituie o condiție prealabilă pentru efectuarea corectă a plăților acordate prin SPU. Statele membre au, de asemenea, obligația de a respecta plafoanele naționale globale atât pentru SPU, cât și pentru SPUS. Curtea a constatat o depășire a plafonului (Cipru), care nu a afectat însă bugetul UE, și o acordare incorectă a drepturilor la plată (Malta).

Exemple

Când Malta a introdus SPU în 2007, tuturor fermierilor din sectorul animalelor sau al produselor lactate li s-au alocat drepturi la plată speciale, inclusiv celor care dețineau hectare eligibile, ceea ce este contrar legislației UE. Legislația UE a exonerat Malta de cerința conform căreia solicitantul trebuie să mențină cel puțin 50 % din activitatea istorică de creștere a animalelor pentru a beneficia de plăți în temeiul unui drept special. Pentru activarea acestor drepturi speciale, Malta a decis să nu stabilească cerințe minime la nivel național în ceea ce privește creșterea animalelor. Prin urmare, fermierii care și-au redus în mod semnificativ șeptelul după introducerea SPU rămân eligibili și li se plătesc integral drepturile la plată speciale.

Cipru a depășit cu 1,44 % plafonul pentru ajutorul SPUS acordat de UE. Autoritățile cipriote nu au aplicat o reducere proporțională, ceea ce a condus la plăți excedentare în proporție de 1,44 %, care au afectat totalitatea plăților individuale, chiar dacă au fost finanțate de la bugetul național, și nu de la cel al UE.

3.41. În ceea ce privește corectitudinea plăților, Curtea a descoperit, în cazul unui stat membru, deficiențe semnificative care au avut drept consecință cazuri de păduri declarate drept pășuni permanente (Grecia). De asemenea, Grecia continuă să autorizeze declararea unei suprafețe care depășește suprafața eligibilă a parcelei de referință, astfel cum a fost înregistrată în SIPA, prin aplicarea unei marje de toleranță de 5 % care nu este prevăzută în legislație. Această observație a fost deja făcută de Curte în 2005. În plus, Curtea a descoperit cazuri de plăți efectuate către beneficiari fără a se fi corectat anomaliile cunoscute (Italia) și fără a se fi realizat un control încrucișat al suprafeței declarate cu suprafața eligibilă înregistrată în SIPA (Spania). În plus, s-au identificat exemple în care ajutorul a fost calculat sistematic în mod eronat și în care sancțiunile pentru declararea inexactă a suprafeței și pentru întârzieri la depunerea cererilor de plată au fost aplicate în mod necorespunzător.

3.40.

Exemple

Malta înregistrează o producție deosebit de intensivă de animale, în absența unor parcele de pământ. Consiliul a decis să adopte o derogare pentru Malta în ceea ce privește obligația de menținere a unui procent de cel puțin 50 % din activitatea agricolă desfășurată înainte de tranziția la SPS.

Ciprul urmărește acest aspect ca parte a revizuirii solicitărilor din 2008 în vederea recuperării sumelor în cauză.

3.41. Autoritățile italiene confirmă faptul că, înainte de efectuarea plăților, autoritățile regionale efectuează toate controalele administrative pentru verificarea eligibilității, remediarea anomaliilor și punerea rezultatelor la dispoziția fermierilor. Cu toate acestea, în cazurile în care Comisia observă puncte slabe ale sistemelor care creează un risc de plăți necuvenite, acestea sunt urmărite în procedura de verificare a conturilor.

Autoritățile spaniole confirmă că, în exercițiul 2008, LPIS-GIS a fost utilizat, cu adevărat, doar pentru o parte din verificările încrucișate, dar că au remediat această situație începând cu exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Exemple

În Grecia, anumite suprafețe înregistrate ca păduri în SIPA au fost declarate pășuni permanente și au beneficiat de ajutoare SPU, deși ortofotografiile arătau în mod clar o densitate semnificativă de arbori și de stânci.

De asemenea, s-a constatat că Grecia calcula sistematic în mod incorect ajutoarele SPU în cazurile în care suprafața determinată era insuficientă pentru plata tuturor drepturilor declarate de fermier și în care aceste drepturi aveau valori unitare diferite. O problemă similară a fost observată în Malta, unde, într-un caz, metoda incorectă de calcul a condus la o plată excedentară de 69 %.

În Cipru, sancțiunile prevăzute de legislația UE în caz de supradecларare nu s-au aplicat în 2007, iar în 2008 s-au aplicat în mod incorect.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemple

Comisia acceptă că în trecut au existat probleme cu IACS din Grecia, însă, odată cu noul LPIS-GIS, riscul s-a redus începând din exercițiul 2009. Riscul financiar pentru perioada anterioară este acoperit de procedura de verificare a conformității prin care, până în prezent, aproximativ 866 de milioane EUR au fost sau sunt excluse din finanțarea acordată de UE.

Comisia este de acord cu observațiile Curții. Autoritățile elene au afirmat că vor remedia problema, însă acest aspect are un impact limitat. Același lucru poate fi spus cu privire la cazul din Malta, care afectează în total 519 fermieri sau o suprafață de 203 hectare.

Comisia cunoaște situația pentru 2007, iar Ciprul a evaluat impactul financiar al acesteia în cadrul revizuirii cererilor pentru 2007. În ceea ce privește exercițiul 2008, autoritățile cipriote au confirmat că procedura a fost modificată.

FEADR

3.42. Controalele administrative privesc corectitudinea declarațiilor făcute de solicitant și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate pentru acordarea ajutorului⁽²⁸⁾. Aceste controale includ verificările încrucișate cu date aflate deja la dispoziția administrației, de exemplu în bazele de date IACS.

3.43. În urma auditului s-au constatat erori la stabilirea cursului valutar utilizat pentru a converti în euro cuantumul ajutoarelor plătite în monedele naționale (Regatul Unit, Republica Cehă), precum și deficiențe la calcularea reducerilor aplicabile ajutoarelor ca urmare a controalelor la fața locului [Germania (Bavaria)]. S-au constatat de asemenea deficiențe la nivelul controalelor tehnice cu privire la reducerea poluării cu nitrați (Grecia), precum și în ceea ce privește respectarea unei condiții specifice de eligibilitate, cum este existența unor utilaje agricole adaptate suprafețelor cultivate (Bulgaria).

3.43. Impactul financiar al acestor erori a fost deja corectat în declarațiile ulterioare de cheltuieli (Republica Cehă, Regatul Unit) sau este urmărit în cadrul procedurilor de verificare a conformității. De asemenea, aceste sume pot fi evaluate ca neglijabile în raport cu plățile executate (mult sub 1 %).

Observațiile Curții cu privire la Germania (Bavaria) nu afectează bugetul UE, deoarece reducerea părții din ajutor plătită de la bugetul UE a fost calculată corect.

Punctele slabe constatate de Curte în Bulgaria sunt urmărite printr-o procedură de verificare și validare a conformității.

⁽²⁸⁾ În ceea ce privește măsurile de dezvoltare rurală din cadrul perioadei de programare 2007-2013, cerințele detaliate privind controalele administrative sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1975/2006.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

II. Sisteme de control pe bază de controale la fața locului

3.44. Statele membre trebuie să efectueze anual controale la fața locului care să acopere, pentru cea mai mare parte a sistemelor de ajutor, cel puțin 5 % din totalul beneficiarilor ⁽²⁹⁾. Auditul Curții s-a concentrat pe gradul în care procedurile de analiză a riscurilor permit selecția beneficiarilor în vederea unor astfel de controale, pe calitatea controalelor și pe caracterul adecvat al corecțiilor aduse. În urma auditului Curții s-au constatat deficiențe specifice în cadrul controalelor la fața locului.

3.45. În cadrul FEAGA, Curtea a identificat cazuri de aplicare incorectă a marjelor de toleranță pentru măsurători (Malta, Italia), de calitate inadecvată și de acoperire insuficientă a inspecțiilor la fața locului (Grecia).

Exemplu

În Grecia, auditul a scos în evidență faptul că inspecțiile la fața locului nu erau întotdeauna conforme cu dispozițiile legale potrivit cărora trebuie să se măsoare cel puțin 50 % din parcele și că, în general, suprafețele pentru pășunat nu erau controlate sau erau controlate doar vizual. În mai multe cazuri examinate de Curte, parcele declarate, care, potrivit ortofotografiilor, erau formate din păduri sau din terenuri cu arbuști, nu erau incluse în eșantionul de parcele inspectate la fața locului. În plus, în mai multe rapoarte de inspecție analizate de Curte, coordonatele geografice comunicate pentru parcela măsurată la fața locului nu corespundeau cu locul indicat pentru parcela digitalizată în SIPA-SIG (locații diferite, utilizări diferite, formă și perimetru diferite).

3.46. În cadrul FEADR, Curtea a constatat deficiențe în ceea ce privește exactitatea și exhaustivitatea rapoartelor de control [Germania (Bavaria), România], evaluarea globală a rezultatelor controalelor (Bulgaria) și respectarea termenelor pentru comunicarea către Comisie a informațiilor referitoare la controalele desfășurate [Germania (Bavaria), Franța].

III. Sistemul destinat să asigure punerea în aplicare și controlul ecocondiționalității

3.47. Cerințele în materie de ecocondiționalitate sunt formate din cerințele de reglementare în materie de gestionare și din standardele BCAM (a se vedea punctul 3.7). În timp ce cerințele de reglementare în materie de gestionare sunt prevăzute în diferite directive și regulamente UE, standardele BCAM trebuie definite la nivel național.

3.45. Potrivit autorităților malteze, măsurile rectificative au fost luate pentru 2008 și aplicate și pentru 2009. Autoritățile italiene au confirmat că au aplicat procedurile corecte pentru aplicarea toleranțelor în exercițiul 2009.

Exemplu

Comisia acceptă că în trecut au existat probleme cu IACS din Grecia, însă, odată cu noul LPIS-GIS, riscul s-a redus începând cu exercițiul 2009. Riscul financiar pentru perioada anterioară este acoperit de procedura de verificare și validare a conformității prin care, până în prezent, aproximativ 866 de milioane EUR au fost sau sunt excluse din finanțarea acordată de UE.

3.46. Punctele slabe la care face referire Curtea vizează un control auxiliar, mai degrabă decât unul principal. În ceea ce privește termenele-limită pentru raportare, informațiile au fost transmise Comisiei cu suficient timp în avans pentru a fi luate în considerare în Raportul anual de activitate pentru 2009 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală.

⁽²⁹⁾ Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 și articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.48. Curtea a descoperit insuficiențe cu privire la definirea cerințelor obligatorii pentru menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu și la controlul acestor cerințe.

Exemplu

În Italia, aceleași ovine au fost numărate pentru doi fermieri cu scopul de a se îndeplini cerința privind densitatea minimă a șeptelului.

3.49. În cursul vizitelor la fața locului, Curtea a constatat, în cadrul auditului limitat (a se vedea punctul 3.17 a treia liniuță), încălcări ale cerințelor privind ecocondiționalitatea pentru aproximativ 5 % din plățile supuse unor obligații în acest domeniu. Încălcările constatate priveau atât cerințele de reglementare în materie de gestionare (poluarea apelor subterane, înregistrarea animalelor, bunăstarea animalelor, utilizarea improprie a produselor fitosanitare), cât și BCAM (aparitia unei vegetații nedorite).

Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare

Recuperarea creanțelor vechi

3.50. Un procent de 50 % din orice plată necuvenită pe care statele membre nu au recuperat-o de la beneficiari în termen de patru ani, sau în termen de opt ani în cazul unor proceduri judiciare, va fi suportat în mod automat de bugetul național⁽³⁰⁾ (așa-numita regulă 50/50)⁽³¹⁾. Statele membre sunt obligate să continue procedurile de recuperare. În 2009, regula 50/50 s-a aplicat⁽³²⁾; în consecință, sume nerecuperate care datau din 2000 sau din 2004 (de opt și, respectiv, de patru ani) au fost validate: 31,4 milioane de euro au fost suportate de statele membre, iar 20,1 milioane de euro de bugetul UE.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.48. Punctele slabe în privința definiției și controlului standardelor BCAM au fost detectate în cadrul auditurilor referitoare la ecocondiționalitate efectuate de către Comisie și sunt urmărite în contextul procedurii de verificare și validare a conformității.

Exemplu

Comisia împărtășește punctul de vedere al Curții, conform căruia, în acest caz, nu se respectă BCAM privind densitatea minimă a stocurilor și că ar fi trebuit aplicată sancțiunea corespunzătoare privind ecocondiționalitatea.

3.49. Constatările Curții sunt confirmate de statisticile referitoare la controale pe care Comisia le-a primit de la statele membre. Statisticile arată că se aplică sancțiuni.

3.50. Comisia subliniază că suma de 20,1 milioane EUR a fost suportată de bugetul UE din motive de insolvență a debitorului și că, din acest motiv, suma a fost irecuperabilă înainte de expirarea termenului limită de 4-8 ani.

⁽³⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 1290/2005.

⁽³¹⁾ Plățile necuvenite rezultate din erorile administrative săvârșite de autoritățile naționale sunt excluse de la finanțarea UE.

⁽³²⁾ Decizia 2009/367/CE a Comisiei (JO L 111, 5.5.2009, p. 44).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.51. În Raportul anual de activitate pentru 2009 ⁽³³⁾, DG AGRI declară că a atins, la sfârșitul exercițiului financiar 2009, o rată de recuperare globală de 42 % din cele 1 266 de milioane de euro care rămăneau de recuperat la sfârșitul exercițiului financiar 2006. Potrivit Comisiei, în perioada 2007-2009, statele membre au recuperat 121 de milioane de euro direct de la beneficiari, iar o sumă suplimentară de 411 milioane de euro a fost recuperată de Comisie de la statele membre prin aplicarea regulii 50/50. Curtea a constatat că suma de 121 de milioane de euro recuperată de la beneficiari reprezenta mai puțin de 10 % din totalul sumelor recuperate.

Procedurile de verificare și validare a conturilor aplicate de Comisie

3.52. Deoarece gestiunea cheltuielilor agricole este, în principal, repartizată între statele membre și Comisie, ajutoarele sunt plătite de statele membre, cărora li se rambursează apoi sumele corespunzătoare de către Comisie ⁽³⁴⁾. Acceptarea definitivă a cheltuielilor se efectuează printr-o procedură în două etape, denumită închiderea conturilor (verificarea și validarea conturilor). Cele două etape constau într-o decizie financiară anuală și în deciziile multianuale referitoare la conformitate, adoptate de Comisie.

Verificarea și validarea conturilor din punct de vedere financiar pentru exercițiul financiar 2009

3.53. La 30 aprilie 2010, Comisia a adoptat trei decizii de validare (închidere) financiară pentru cheltuielile efectuate prin FEAGA, FEADR și ITDR (Instrumentul temporar pentru dezvoltare rurală – *Temporary Rural Development Instrument*) și a validat conturile tuturor agențiilor de plată, cu excepția celor prezentate în **anexa 3.5**. Aceste decizii se întemeiază, în principal, pe certificate furnizate de auditori independenți (organisme de certificare). Auditul Curții nu a detectat cheltuieli validate în mod incorect de Comisie în deciziile de validare financiară.

3.54. În ultimii trei ani, Curtea a constatat insuficiențe în ceea ce privește fiabilitatea conturilor de debitori. Pentru exercițiul financiar 2009, Comisia a inițiat corecții financiare cu privire la 13 agenții de plată din 10 state membre pentru suma de 14,8 milioane de euro, reprezentând aproximativ 1,43 % din cele 1 037 milioane de euro care trebuiau recuperate la sfârșitul exercițiului financiar 2009.

3.51. *Procedurile de recuperare sunt de multe ori întârziate de procedurile îndelungate din cadrul instanțelor naționale care, potrivit principiului gestiunii partajate, astfel cum este definit în articolul 53b alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar și articolul 9 alineatul (1) litera (a) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului, sunt în exclusivitate responsabilitatea statelor membre. Din acest motiv, a fost introdus noul mecanism de verificare pentru cazurile de neconformitate cu reglementările și, ca urmare, suma restantă la bugetul UE a fost redusă cu 60 %. Comisia consideră că acest rezultat demonstrează că acest mecanism nou reprezintă o modalitate eficace și eficientă de verificare a cazurilor de nereguli și de protejare a intereselor financiare ale UE și un stimulent puternic pentru ca statele membre să accelereze procedurile de recuperare.*

3.54. *Comisia a obținut suficiente informații cu privire la debitori în scopul verificării și al contabilității. Corecțiile de 14,8 milioane EUR au fost propuse de Comisie pe baza evaluării sale în privința informațiilor furnizate de organismele de certificare în rapoartele acestora. Erorile financiare constatate sunt urmărite prin procedura normală de verificare și închidere a conturilor.*

⁽³³⁾ Raportul anual de activitate pentru 2009 al DG AGRI, p. 60.

⁽³⁴⁾ Lunar, în cazul FEAGA, și trimestrial, în cazul FEADR.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Verificarea și validarea conturilor din punctul de vedere al conformității

3.55. Deciziile referitoare la conformitate sunt luate în urma unor verificări suplimentare efectuate de Comisie cu privire la cheltuielile declarate de către statele membre. Aceste decizii acoperă mai mulți ani, iar obiectivul este de a exclude de la finanțarea UE acele cheltuieli care, conform constatărilor Comisiei, „au fost efectuate cu încălcarea normelor Uniunii Europene” ⁽³⁵⁾.

3.56. În rapoartele anuale anterioare, Curtea a criticat faptul că nu beneficiarii finali, ci administrațiile statelor membre sunt cele care suportă costurile corecțiilor financiare. În plus, metoda prevăzută de legislație pentru calcularea acestor ajustări în cadrul deciziilor referitoare la conformitate, astfel cum este aplicată de Comisie, metodă care presupune utilizarea considerabilă a unor corecții forfetare, face ca sumele astfel recuperate să nu fie legate în mod direct de cuantumul real al plăților neconforme cu reglementările. Sistemul de verificare și de validare a conturilor din punctul de vedere al conformității a rămas neschimbat în exercițiul 2009.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.56. Ceea ce Curtea critică în legătură cu sistemul de verificare a conformității este un aspect inerent al acestui sistem și nu a fost vizat de nicio obiecție din partea niciuneia dintre părțile care au participat la adoptarea Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului.

Verificarea conformității este concepută pentru a exclude din finanțarea acordată de UE a cheltuielilor care nu au fost efectuate în conformitate cu normele UE. În schimb, acesta nu este un mecanism de recuperare a plăților neconforme cu reglementările, efectuate către beneficiari. Această recuperare, conform principiului gestionării partajate, este responsabilitatea exclusivă a statelor membre.

În cazurile în care plățile necuvenite efectuate către beneficiari pot fi identificate ca urmare a verificării conformității, statele membre trebuie să le urmărească prin măsuri de recuperare luate împotriva acestor beneficiari. Totuși, chiar și în cazurile în care nu sunt necesare recuperări de la beneficiari, deoarece corecția financiară are legătură doar cu deficiențe din cadrul sistemului de control al statelor membre, și nu cu plăți necuvenite, aceste corecții reprezintă o modalitate importantă de îmbunătățire a sistemelor statelor membre și, astfel, de prevenire sau identificare și recuperare a plăților neconforme efectuate către beneficiari.

Corecțiile financiare sunt stabilite pe baza naturii și gravității încălcării și a pagubei financiare cauzate bugetului UE. Suma este calculată pe baza pierderii efectiv cauzate sau pe baza unei extrapolări. Atunci când acest lucru nu este posibil, se aplică rate forfetare, care iau în considerare gravitatea deficiențelor din cadrul sistemelor naționale de control pentru a reflecta riscul financiar pentru UE. Prin urmare, Comisia consideră că există o legătură validă între acest tip de corecții financiare și nivelul plăților neconforme cu reglementările efectuate către beneficiarii finali.

Aplicarea ratelor forfetare a fost acceptată de către Curtea de Justiție ca fiind conformă cu normele juridice care reglementează activitatea în domeniul conformității, fiind sprijinită, în anumite circumstanțe, de către Parlamentul European în rezoluția privind descărcarea de gestiune din 2007 (punctul 83).

În fine, cu toate că normele juridice care reglementează sistemul de verificare a conformității au rămas neschimbate, Comisia a luat măsuri pentru a-și îmbunătăți funcționarea, inclusiv prin adoptarea de noi orientări privind corecțiile financiare și propunerea privind consolidarea asigurării la care face referire Curtea la punctul 3.62.

⁽³⁵⁾ Articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Validarea rezultatelor controalelor și inspecțiilor efectuate de statele membre

3.57. Rezultatele inspecțiilor sunt comunicate Comisiei de către agențiile de plată și permit aprecierea regularității cererilor de plată depuse de fermieri. Începând din 2007, aceste rezultate trebuie să fie verificate de organismele de certificare. Pe de o parte, organismele de certificare au obligația de a formula un aviz cu privire la calitatea inspecțiilor la fața locului, prin verificarea unui eșantion de cel puțin 10 inspecții pentru fiecare dintre următoarele patru populații: FEAGA-IACS, FEAGA-non IACS, FEADR-IACS și FEADR-non IACS. Pe de altă parte, acestea trebuie să verifice și să valideze statisticile de control ale statelor membre. În raportul anual de activitate pentru 2009, directorul general al DG AGRI arată că verificarea, de către organismele de certificare, a calității inspecțiilor la fața locului a fost, în general (aproximativ 90 %), pozitivă pentru diferitele populații și că, în ceea ce privește exactitatea statisticilor de control, avizul organismelor de certificare a fost pozitiv pentru 70 % din populația FEAGA și numai pentru 54 % din populația FEADR.

3.58. Orientările Comisiei lasă organismelor de certificare alegerea între a însoți și a reface 10 inspecții la fața locului. Rapoartele organismelor de certificare analizate de Curte au arătat că numai șase dintre acestea au reface inspecțiile, în timp ce 23 au însoțit inspecțiile, iar restul nu și-au precizat abordarea. Curtea consideră că refacearea unei inspecții anterioare ar furniza un temei mai bun pentru a evalua calitatea procedurilor de inspecție în măsura în care prezența organismului de certificare poate influența conduita inspectorilor evaluați.

3.58. Deși Comisia este de acord cu faptul că, dacă se desfășoară la timp, o repetare a unei verificări anterioare oferă o mai bună evaluare a calității verificărilor la fața locului, rămâne încă posibilitatea de a se evalua mediul de control prin inspecții însoțite de organismul de certificare. În unele cazuri se poate întâmpla să nu fie posibilă o repetare în timp a verificării. Aceste limitări sunt inerente în multe controale ex post efectuate de auditori externi. În astfel de situații, inspecțiile însoțite reprezintă o alternativă adecvată. Acestea au, de asemenea, avantajul suplimentar de a reduce sarcina administrativă a fermierilor.

O analiză a rapoartelor organismelor de certificare cu privire la exercițiul financiar 2009 arată că organismele de certificare au verificat în total aproximativ 3 700 de controale. Atunci când organismele de certificare au efectuat verificările necesare:

- în aproximativ 25 % din cazuri, inspecțiile au fost repetate;
- inspecțiile au fost însoțite în alte 50 % din cazuri;
- în 5 % din cazuri au fost utilizate ambele abordări (repetarea pentru anumite populații și inspecții însoțite pentru alte populații);
- în cazul unui procent suplimentar de 20 % din cazuri, organismele de certificare nu au făcut în mod explicit deosebirea între cele două metode. Cu toate acestea, din tabelele prezentate în rapoarte rezultă în mod evident că aceste organisme au verificat, de asemenea, calitatea inspecțiilor, aplicând cel puțin o metodă.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.59. În plus, organismele de certificare nu prezintă întotdeauna informații detaliate cu privire la rezultatele inspecțiilor care au fost reefectuate. Curtea consideră că astfel de informații ar fi utile Comisiei pentru a-i permite să evalueze în mod fiabil calitatea activității desfășurate de organismele de certificare.

3.60. Curtea observă că, pentru un anumit număr de agenții de plată, organismele de certificare nu au fost în măsură să confirme fiabilitatea statisticilor de control fie pentru că rapoartele erau incomplete, fie pentru că acestea nu erau disponibile.

3.61. În 2009, Comisia a oferit statelor membre posibilitatea de a solicita organismelor de certificare să reefectueze un eșantion reprezentativ de controale și să verifice dacă în urma acestor controale la fața locului s-au luat măsuri corespunzătoare. În cazul în care, pe această bază, organismul de certificare poate confirma exactitatea statisticilor de control ale unui stat membru, Comisia va considera că indicele de eroare care rezultă reprezintă riscul maxim posibil, cu alte cuvinte corecțiile financiare pentru exercițiul în cauză nu vor putea depăși niciodată acest nivel. Se estimează că aceste dispoziții vor intra în vigoare în 2010 pentru exercițiile financiare începând cu 2011.

Domeniile de politici Mediu, Afaceri maritime și pescuit, Sănătate și protecția consumatorilor

3.62. Domeniile Mediu, Afaceri maritime și pescuit, precum și Sănătate și protecția consumatorilor sunt gestionate de Comisie în cadrul unor sisteme de control specifice. Auditul a examinat sistemul de control intern cu privire la programele de eradicare și de monitorizare a bolilor la animale⁽³⁶⁾ gestionate de DG SANCO.

Sistemul de control intern privind programele de eradicare și de monitorizare a bolilor la animale

3.63. În acest context, au fost testate 30 de plăți – selecționate în mod aleatoriu – privind programele de eradicare și de monitorizare a bolilor la animale. În urma auditului, s-a constatat că nu există nici o separare sistematică a funcțiilor, nici o definiție clară sau o diferențiere a rolurilor și a sarcinilor persoanelor responsabile de inițiere și de verificare. Aceeași este situația în ceea ce privește persoanele responsabile de serviciile veterinare și de cele financiare. Mai mult, controalele-cheie nu sunt aplicate pe baza unei analize de risc oficiale, revizuită periodic.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.59. Organismele de certificare trebuie să păstreze, pentru fiecare verificare efectuată, o pistă de audit suficient de detaliată. Cu toate acestea, Comisia nu obligă organismele de certificare să prezinte în rapoartele depuse la Comisie detalii cu privire la toate verificările efectuate (în total, aproximativ 3 700 în fiecare an), ci mai degrabă să prezinte un raport de sinteză a activității desfășurate și concluziile generale. Organismelor de certificare li s-a solicitat ca începând cu anul 2010 să prezinte informații mai detaliate în acest sens.

3.60. Organismele de certificare și-au îndeplinit în mod adecvat responsabilitățile, fie prin prezentarea de rapoarte și concluzii cu privire la activitatea desfășurată, fie prin semnalarea cazurilor în care acest lucru nu a fost posibil. Acest aspect a fost raportat cu claritate în Raportul anual de activitate 2009 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală și este urmat de Comisie, care a solicitat agențiilor de plată din statele membre afectate să ia măsurile necesare pentru a asigura prezentarea în viitor a unor informații exacte, în timp util.

3.61. La momentul prezentului raport, mai multe state membre au arătat că vor solicita organismelor de certificare să desfășoare activitatea necesară sau aveau în vedere o astfel de solicitare.

În plus, Comisia observă că repetarea inspecțiilor nu ar fi limitată la verificările la fața locului, ci ar cuprinde întreaga gestionare a dosarului, de la primirea cererii de ajutor până la calcularea și executarea plății finale, inclusiv aplicarea oricăror sancțiuni (verificare de fond).

3.63. Atribuțiile și rolurile funcționarilor (inițiatori și verificatori financiari, inițiatori și verificatori operaționali) sunt prezentate în fișa postului. Comisia va clarifica în continuare separarea funcțiilor între diferiții funcționari. De asemenea, se poate observa din deciziile anuale consecutive în legătură cu contribuțiile preconizate de la bugetul UE pentru programele de eradicare/supraveghere a bolilor că legislația evoluează în funcție de nevoile de pe teren și de riscuri (plafoanele sunt majorate/redușe, măsurile eligibile sunt adaptate și mai bine definite, cerințele de raportare sunt actualizate și adaptate).

⁽³⁶⁾ Linia bugetară nr. 17 04 01 01.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.64. Anumite proceduri importante de control sunt lăsate la latitudinea a diferite persoane responsabile. Întrucât controalele interne nu sunt standardizate, există riscul ca anumite controale importante să nu fie efectuate. Nu există un raport standardizat pe care persoanele responsabile de serviciile veterinare să îl elaboreze cu privire la implementarea programelor operaționale și nici liste de verificare standardizate pentru controalele efectuate. Nu în ultimul rând, numărul redus de audituri *ex post* nu contribuie în mod corespunzător la furnizarea unei asigurări cu privire la faptul că plățile nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

3.65. Curtea a examinat luările de poziție ale Comisiei, în special rapoartele anuale de activitate (RAA) și declarațiile directorilor generali, pentru următoarele direcții generale din cadrul Comisiei: AGRI, ENV, MARE și SANCO. Rezultatele examinării sunt prezentate în mod sintetic în **anexa 3.3**.

3.66. În raportul anual de activitate, directorul general pentru agricultură concluzionează că nu există nicio dovadă a existenței unor probleme majore care ar putea afecta asigurarea furnizată de acesta. Referindu-se la rezultatele auditului realizat de DG AGRI și la rezultatele inspecțiilor la fața locului efectuate de statele membre, acesta concluzionează că indicii de eroare reziduală pentru ajutoarele directe, pentru intervențiile pe piață și pentru măsurile de dezvoltare rurală se situează sub 2 %.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.64. Cu toate că natura programelor nu este complet comparabilă (eradicare spre deosebire de monitorizare), se preconizează un maximum de standardizare pentru controlul intern, raportare și verificare. Trebuie reamintit că inițiatorii financiari și medicii veterinari oficiali au experiență și își desfășoară activitatea sub stricta supraveghere a nivelului ierarhic direct superior.

Din cauza lipsei de resurse umane în 2009 și a faptului că fost necesar să se acorde prioritate auditurilor *ex ante* cu privire la fondul de urgență, doar un număr mic de audituri *ex post* a putut fi efectuat. Cu toate acestea, întrucât controalele *ex post* sunt organizate o dată la doi ani, peste 35 % din suma plătită a putut fi verificată *ex post*. Comisia subliniază că toate elementele luate în ansamblu oferă o asigurare rezonabilă (evaluarea întreprinsă de conducere cu privire la întregul sistem de control intern, rezultatele auditurilor, urmărirea rezervei din anul anterior și a planului de acțiuni pentru audituri din anul anterior și asigurarea primită din partea ordonatorilor de credite în cazurile de subdelegare încrucișată).

3.66. Declarația de asigurare și raportul anual de activitate al directorului general pentru agricultură și dezvoltare rurală au fost stabilite în conformitate cu orientările interne ale Comisiei și, din motivele prezentate în răspunsurile Comisiei la punctele 3.67-3.69, oferă o evaluare corectă a gestiunii financiare în legătură cu regularitatea cheltuielilor pentru agricultură.

Rezerva cu privire la măsurile de dezvoltare rurală în temeiul axei 2 se bazează pe orientările Comisiei care prevăd că relevanța trebuie evaluată la nivelul UE în funcție de fiecare bugetare pe bază de activități. În ceea ce privește eliminarea rezervei referitoare la Grecia, a se vedea răspunsul Comisiei la punctul 3.69.

Raportul anual de activitate 2009 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală menționează faptul că indicii de eroare pentru cheltuielile pentru agricultură în ansamblu este mai mic de 2 %, în timp ce pentru FEADR este puțin mai mare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.67. Curtea nu împărtășește abordarea DG AGRI, care limitează conceptul de eroare reziduală la anomalii detectate în cursul inspecțiilor la fața locului. Această abordare nu ține seama de erorile reziduale care decurg din controale încrucișate efectuate prin utilizarea unor baze de date inexacte sau a unei monitorizări inadecvate a anomaliilor. Curtea utilizează o abordare de audit integrată, care acoperă, pentru fiecare operațiune, ambele componente ale erorii reziduale. Auditul Curții a reliefat faptul că, pentru o serie de operațiuni, controalele administrative nu au condus la detectarea erorilor. Aceste deficiențe care afectează controalele administrative sunt confirmate, de asemenea, de rezultatele auditului realizat de Curte cu privire la sistemele IACS. Mai mult, auditul Curții a evidențiat faptul că se poate furniza doar o asigurare limitată în ceea ce privește calitatea inspecțiilor la fața locului efectuate de statele membre.

3.68. Raportul anual de activitate al directorului general pentru agricultură conține o rezervă cu privire la cheltuielile din cadrul IACS în Bulgaria și în România. Deși aceste rezerve concordă cu rezultatele auditului sistemelor efectuat de Curte în 2008, Curtea reiterează observația potrivit căreia era prematur să se retragă rezerva existentă de mult timp cu privire la sistemul IACS din Grecia.

3.69. Rapoartele anuale de activitate ale directorilor generali pentru mediu și pentru afaceri maritime și pescuit conțin rezerve care corespund constatărilor anterioare ale Curții. Deși raportul anual de activitate al directorului general pentru sănătate și protecția consumatorilor nu conține nicio rezervă, erorile care afectează activitățile din domeniul siguranței alimentelor și al hranei pentru animale, care se adaugă la un grad de acoperire insuficient al auditurilor, ar fi trebuit să conducă la formularea unei rezerve.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

3.70. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.67. Statele membre sunt obligate, în temeiul normelor relevante ale UE, să efectueze controale administrative cu privire la toate cererile de ajutor primite. În consecință, plățile nu sunt afectate, în principiu, de erori care pot fi detectate prin aceste controale administrative. Prin urmare, abordarea DG AGRI privind stabilirea indicelui de eroare reziduală pe baza rezultatelor verificărilor la fața locului, efectuate prin selecție aleatorie, este corectă din punct de vedere conceptual.

Comisia cunoaște faptul că punctele slabe ale controalelor administrative sau ale verificărilor la fața locului implică riscul ca indicii de eroare din statisticile primite de la statele membre să fie subevaluați. Pentru abordarea acestui risc, DG AGRI a aplicat o marjă de siguranță de majorare cu 25 % a acestor indici de eroare.

3.68. Rezerva referitoare la Grecia se justifică prin riscul ridicat privind reputația Comisiei, care a rezultat din punerea insuficientă în aplicare a IACS în Grecia, și nu de riscul financiar pentru bugetul UE cauzat de deficiențe, care a fost întotdeauna acoperit de corecțiile financiare impuse Greciei prin procedurile de verificare a conformității. După finalizarea de către Grecia a planului său de acțiune pentru remedierea deficiențelor până la finalul anului 2008, acest risc ridicat pentru reputația Comisiei nu mai exista și, prin urmare, eliminarea rezervei era complet justificată. În plus, riscul financiar pentru deficiențele din trecut este suficient acoperit în cadrul procedurii de verificare a conformității prin care, până în prezent, aproximativ 866 de milioane EUR au fost sau sunt în curs de excludere din finanțarea acordată de UE.

3.69. Datorită resurselor umane suplimentare și utilizării unei capacități suplimentare prin externalizarea anumitor audituri, o parte importantă din suma totală care urmează a fi plătită în 2010 a fost și va fi auditată. Auditurile ex ante sunt efectuate cu privire la aproximativ 40 % din această sumă. În plus, peste 35 % din sumă va fi auditată ex post. Aceasta va determina un nivel foarte ridicat de acoperire.

3.70. Comisia consideră că un indice de eroare care, în ultimii ani, oscilează în jurul valorii de 2 % confirmă evaluarea globală pozitivă din anii precedenți.

În plus, riscul pentru bugetul UE este acoperit în mod corespunzător de procedura privind verificarea conformității.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.71. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru agricultură și resurse naturale sunt, în general, cel mult parțial eficace în asigurarea regularității plăților.

3.72. În ceea ce privește IACS, Curtea concluzionează că sunt necesare îmbunătățiri semnificative, în special pentru trei dintre cele opt agenții de plată auditate (a se vedea punctul 3.33).

3.73. Curtea recomandă remedierea deficiențelor identificate în cadrul sistemelor. În această privință, referitor la deficiențele de la nivelul SPU și SPUS care trebuie abordate cât mai urgent, sunt necesare următoarele măsuri:

(a) remedierea deficiențelor sistemelor care conduc la erori privind terenuri neeligibile, supradecларarea unor terenuri sau inexactități în ceea ce privește drepturile la plată, în special prin îmbunătățirea fiabilității și a exhaustivității datelor înregistrate în SIPA (de exemplu, cele mai recente ortofotografii);

(b) asigurarea faptului că toate bazele de date IACS furnizează o pistă de audit fiabilă și completă pentru toate modificările efectuate;

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.71-3.72. Comisia consideră în continuare că, astfel cum a recunoscut Curtea în rapoartele anuale anterioare începând cu anul 2005, IACS este în general un sistem eficace de control, care limitează riscul de eroare sau cheltuieli neconforme cu reglementările, cu condiția să fie aplicat în mod adecvat (a se vedea și răspunsul Comisiei la punctele 3.32 și 3.33).

Comisia a constatat că, în ceea ce privește exercițiul 2008, în Bulgaria și România au existat deficiențe semnificative ale IACS. Ca urmare, în 2009 aceste două state membre au stabilit planuri de acțiune, care au fost monitorizate atent de către Comisie. Cu toate acestea, având în vedere că finalizarea acestor planuri de acțiune este prevăzută doar pentru anul 2011 și că există deja unele întârzieri în punerea în aplicare a acțiunilor individuale, directorul general al DG AGRI a formulat, în raportul său anual de activitate pentru 2009, o rezervă cu privire la IACS în Bulgaria și România, pe baza riscului privind reputația Comisiei.

În alte state membre, deficiențele constatate în privința IACS sunt mai puțin semnificative, care nu afectează eficacitatea sistemelor, ci mai degrabă le fac perfectibile, și pentru care au fost luate ori se iau măsuri pentru eliminarea acestor deficiențe.

Toate aceste deficiențe sunt urmărite prin procedurile de verificare a conformității, care asigură acoperirea adecvată a riscului pentru bugetul UE.

Actualizarea LPIS este întotdeauna necesară, întrucât atât posibilitățile tehnice, cât și realitatea din teren evoluează în mod constant. Mai mult decât atât, statele membre au în prezent obligația legală de a efectua o evaluare anuală a calității propriilor LPIS. Rezultatul verificării calității va arăta dacă este necesară o actualizare.

3.73.

(a) Comisia acționează în permanență, împreună cu statele membre, pentru îmbunătățirea fiabilității informațiilor din LPIS-GIS. Începând cu exercițiul 2010, statele membre sunt obligate să efectueze anual o evaluare a calității LPIS-GIS în conformitate cu procedurile prestabilite și să raporteze cu privire la rezultatele și acțiunile preconizate pentru îmbunătățirea situației, dacă este necesar.

(b) Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 885/2006, ca parte a criteriilor de acreditare, solicită deja existența unei piste de audit. Aceste criterii sunt verificate anual de către organismele de certificare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

(c) clarificarea și asigurarea unei mai bune respectări a normelor, astfel încât ajutorul direct din partea UE să nu fie plătit unor solicitanți care nu au utilizat terenul pentru activități agricole și nici nu l-au menținut în bune condiții agricole și de mediu;

(d) stabilirea, la nivelul UE, a unor cerințe anuale minime în materie de întreținere pentru ca suprafețele de pășunat să fie eligibile în vederea obținerii de ajutoare directe din partea UE.

3.74. Curtea reafirmă, de asemenea, că sunt în continuare necesare eforturi în domeniul dezvoltării rurale pentru a se continua procesul de simplificare a normelor și a condițiilor.

3.75. Mai mult, Curtea consideră că este necesară o revizuire a orientărilor Comisiei referitoare la activitățile care trebuie realizate de organismele de certificare în ceea ce privește natura, gradul de acoperire și obligațiile de informare, în special cu privire la sarcinile legate de validarea statisticilor statelor membre referitoare la controale și la inspecții.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

(c) Aspectul privind definiția fermierului la care face referire Curtea a fost abordat în cadrul bilanțului de sănătate, statele membre beneficiind de posibilitatea de a exclude din programele de plăți directe persoanele fizice sau juridice al căror principal obiect de activitate nu constă în desfășurarea unei activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative [articolul 28 articolul (2) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009].

O reflecție mai aprofundată cu privire la acest aspect poate fi preconizată în contextul unei PAC post-2013, având în vedere necesitatea evitării normelor complicate, care ar avea ca rezultat un sistem complex de control, a cărui punere în aplicare ar fi costisitoare și contrară eforturilor Comisiei în materie de simplificare.

(d) Actualul sistem prevede un cadru legal comun în cadrul căruia statele membre sunt responsabile pentru definirea criteriilor de menținere a BCAM. Aceasta permite luarea în considerare a diversității suprafețelor agricole și a tradițiilor în UE.

3.74. Pentru perioada 2007-2013, Comisia a introdus deja simplificări în cadrul Politicii agricole comune, inclusiv dezvoltarea rurală, și va continua să facă acest lucru în viitor. Cu toate acestea, orice astfel de simplificări nu vor fi suficiente pentru diminuarea indicelui de eroare în anumite domenii ale dezvoltării rurale sub pragul prezentat de Curte de 2 % fără riscul de a pune în pericol obiectivele politicii. Prin urmare, Comisia a propus ca, pentru cheltuielile FEADR, un nivel tolerabil al riscului de eroare să fie stabilit în intervalul 2 %-5 %. Un indice de eroare situat la mijlocul acestui interval ar fi acceptabil și justificat. Peste acest nivel, ar trebui luate măsuri suplimentare pentru reducerea riscului de eroare prin controale sporite și abordarea principalelor cauze de eroare.

3.75. Comisia consideră că structura generală și cerințele de raportare ale acestora sunt adecvate, în special ca bază pentru decizia finală de verificare (a se vedea, de asemenea, punctul 3.54). Orientările revizuite pentru exercițiul financiar 2010 au fost distribuite în cadrul reuniunii Comitetului pentru fonduri agricole din 18 iunie 2010. Modificările au fost limitate la modalitățile de raportare și nu au afectat activitatea care trebuie efectuată de către organismele de certificare.

În plus, în ceea ce privește activitatea legată de statisticile privind controalele și inspecțiile, Comisia a introdus recent un sistem prin care statele membre pot consolida cadrul general de obținere a asigurării rezonabile în privința legalității și conformității cu reglementările a operațiunilor la nivelul beneficiarilor finali. În acest sens, organismele de certificare ar trebui să își extindă activitatea în afara cerințelor actuale prin repetarea în totalitate a inspecțiilor, pentru o anumită categorie de cheltuieli, un eșantion reprezentativ al operațiunilor pe care agenția în cauză le-a verificat la fața locului. Activitatea ar cuprinde întreaga gestionare a dosarului, de la primirea cererii de ajutor la calculul și executarea plății finale.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.76. În sfârșit, este necesar să se adopte măsuri eficace, împreună cu autoritățile naționale vizate, pentru a se evita plata unor cheltuieli neeligibile pentru proiecte din domeniul pescuitului. Controalele interne cu privire la plățile acordate statelor membre pentru programele de eradicare și de monitorizare a bolilor la animale necesită o separare clară a funcțiilor între serviciile Comisiei, precum și elaborarea unor proceduri de control oficiale și adecvate.

3.77. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 3.4**.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.76. Pentru perioada de programare 2000-2006, Comisia a luat toate măsurile necesare pentru corectarea sumelor neeligibile. În timpul exercițiului de închidere, se va asigura deducerea sumelor neeligibile din solicitarea finală.

În temeiul FEP, mediul de control a fost consolidat cu noi dispoziții privind funcționarea eficace a sistemelor pentru prevenirea și rectificarea cheltuielilor neeligibile. Comisia exercită un rol de supraveghere, verificând gradul de încredere care poate fi acordat activității autorităților de audit din statele membre. În cadrul gestionării partajate, responsabilitatea pentru controlul la fața locului aparține statelor membre. Mediul de control descris mai sus asigură introducerea de către statele membre a unor sisteme fiabile și eficace de gestionare și control pentru prevenirea și rectificarea cheltuielilor neeligibile.

În plus, Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit, în cooperare cu alte direcții generale care gestionează Fonduri structurale emit cu regularitate note orientative privind teme de interes comun pentru îmbunătățirea eficacității sistemelor de gestionare și control instituite.

3.77. A se vedea răspunsurile Comisiei în anexa 3.4.

ANEXA 3.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AGRICULTURĂ ȘI RESURSE
NATURALE

		2009						2008	2007		
		FEGA		DR		SANCO, ENV, MARE				Total	
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI											
Total operațiuni (din care):		148		80		13		241		204	196
Plăți în avans		0		0		0		0		0	0
Plăți intermediare/finale		148		80		13		241		204	196
REZULTATELE TESTELOR											
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)											
Operațiuni care nu sunt afectate de erori		76 % {113}		69 % {55}		54 % {7}		73 % {175}		68 %	69 %
Operațiuni care sunt afectate de erori		24 % {35}		31 % {25}		46 % {6}		27 % {66}		32 %	31 %
ANALIZA OPERAȚIUNILOR AFECTATE DE ERORI											
(prezentată procentual și pe numere de operațiuni)											
Analiza pe tipuri de eroare											
Erori necuantificabile		31 % {11}		36 % {9}		67 % {4}		36 % {24}		32 %	36 %
Erori cuantificabile		69 % {24}		64 % {16}		33 % {2}		64 % {42}		68 %	64 %
privind:	Eligibilitatea	13 % {3}		13 % {2}		100 % {2}		17 % {7}		20 %	36 %
	Realitatea operațiunilor	0 % {0}		6 % {1}		0 % {0}		2 % {1}		2 %	3 %
	Exactitatea	87 % {21}		81 % {13}		0 % {0}		81 % {34}		78 %	61 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE											
Indicele de eroare cel mai probabil:											
< 2 %										X	
2 %-5 %		X									X
> 5 %											

ANEXA 3.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI AGRICULTURĂ ȘI RESURSE NATURALE

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate – FEAGA

Statul membru (Agenția de plată)	Sistemul	Cheltuielile aferele IACS (milioane de euro)	Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date	Metodologia de inspecție la fața locului, selecția, execuția, controlul calității și raportarea rezultatelor individuale	Implementarea și controlul sistemului BCAM/de ecocondițio- nalitate	Evaluare globală
Lituania	SPUS	183,5	2			
Letonia	SPUS	69,5				
Slovacia	SPUS	179,7	1, 2, 4, 5	A, B, C	a	
Cipru	SPUS	24,6	1, 2, 3, 4, 7, 8	A, D		
Italia (AGREA)	SPU	409,0	6, 7, 9	A	b, c	
Malta	SPU	2,7	3, 4, 5, 7, 10	A		
Grecia	SPU	2 077,1	2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12	A, E, F, D	b, d	
Spania (regiunea bască)	SPU	30,0	1, 5, 6, 7, 13			

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace

- 1 Neexcluderea cauzelor de neeligibilitate / suprafețe eligibile supradecarate în SIPA
- 2 Pistă de audit insuficientă
- 3 Procedura de înregistrare a cererilor nu este complet fiabilă
- 4 Neactualizarea zonelor eligibile în SIPA pe baza unor noi ortofotografii și/sau a controalelor la fața locului
- 5 Neefectuarea unor controale încrucișate (retroactive) pe baza unor informații actualizate cu privire la parcelele de referință
- 6 Deficiențe la stabilirea suprafețelor eligibile pentru terenuri destinate pășunilor permanente și comunale
- 7 Aplicarea incorectă a sancțiunilor
- 8 Plafonul pentru SPUS a fost depășit cu aproximativ 1,44 % și nu s-a aplicat niciun coeficient de reducere
- 9 Plățile SPU se efectuează înainte de a se corecta anomaliile detectate
- 10 S-au acordat drepturi la plată speciale, contrar legislației UE, unor fermieri care dețineau hectare eligibile în anul introducerii SPU
- 11 Întârzieri importante la punerea în aplicare a SIPA-SIG, ceea ce afectează calitatea controalelor încrucișate
- 12 Aplicare nejustificată a unei toleranțe de 5 % la nivelul controalelor administrative încrucișate
- 13 Procedurile administrative pentru stabilirea drepturilor la plată care trebuie cedate rezervei naționale nu au temei juridic
- A Toleranțele în ceea ce privește măsurătorile nu sunt aplicate în mod corect / nu sunt aplicate
- B Nu există date disponibile privind rapoartele de control și de inspecție pentru anul solicitării 2008
- C Nicio compensare între excedentele și deficitele de suprafață în cadrul aceluiași grup de culturi
- D Inspecțiile la fața locului desfășurate de CCE au scos în evidență mari diferențe semnificative
- E Beneficiarii care au declarat suprafețe de pășune de calitate inferioară nu au fost inspecți
- F Calitatea inspecțiilor la fața locului s-a dovedit necorespunzătoare, conducând la rezultate nefiabale
- a Rapoartele de inspecție cu privire la controalele BCAM incomplete / insuficient detaliate
- b Cerințele naționale în materie de BCAM pentru pășuni de calitate inferioară și pentru fânețe sunt insuficiente
- c Controalele BCAM se realizează numai prin teledetecție
- d Aplicarea incorectă a sancțiunilor privind ecocondiționalitatea

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate – Dezvoltarea rurală

Statul membru (Agenția de plată)	Fondul	Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date	Metodologia de inspecție la fața locului, selecția, execuția, controlul calității și raportarea rezultatelor individuale	Implementarea și controlul sistemului BCAM/de ecocondiționa- litate	Evaluare globală
Austria	FEADR				
Bulgaria	FEADR				
Republica Cehă	FEADR				
Germania (Bavaria)	FEADR				
Franța	FEADR				
Grecia	FEADR				
România	SAPARD			N/A	
UK (Anglia)	FEADR				

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: plățile auditate nu țin de sistemul de ecocondiționalitate

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRIILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AGRICULTURĂ ȘI RESURSE NATURALE

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
DG AGRI	cu rezerve	Deficiențe grave în cadrul IACS în Bulgaria și în România. Cheltuieli pentru măsurile de dezvoltare rurală din cadrul axei 2 (ameliorarea mediului și a spațiului rural) pentru perioada de programare 2007-2013.	Auditul sistemelor realizat de Curte în cadrul DAS 2009 a confirmat că, în Grecia, IACS era în continuare ineficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților, și anume, în special în ceea ce privește suprafețele pentru pășunat, ratele de eligibilitate înregistrate în SIPA nu sunt fiabile (a se vedea punctul 3.38), baza de date în care sunt înregistrate cererile este afectată de deficiențe grave în ceea ce privește pista de audit (a se vedea punctul 3.40), iar gradul de acoperire și calitatea controalelor la fața locului sunt insuficiente (a se vedea punctul 3.46). Mai mult, în raportul anual de activitate pentru 2009, Comisia afirmă că acreditarea agenției de plată elene a fost limitată la măsurile FEADR începând cu anul solicitării 2010. Curtea consideră că, în aceste circumstanțe, rezerva privind Grecia nu ar fi trebuit să fie retrasă. Rezerva se întemeiază pe indicii de eroare ce rezultă din controalele la fața locului efectuate de statele membre în 2008. Acești indici de eroare variază în mod considerabil de la un stat membru la altul. Directorul general nu explică de ce rezerva sa se aplică tuturor operațiunilor efectuate în Uniunea Europeană, și nu doar operațiunilor efectuate în statele membre în care indicele de eroare a fost deosebit de ridicat în 2008. Curtea acceptă totuși că, în general, neregularitățile sunt mai probabile în ceea ce privește operațiunile aferente axei 2 decât în ceea ce privește operațiunile aferente altor axe.	B
DG ENV	cu rezerve	Eligibilitatea cheltuielilor declarate de beneficiarii de subvenții.	Rezerva este în concordanță cu constatările anterioare ale Curții. Trebuie menționat faptul că DG ENV a calculat „indicele de eroare” pe o bază nestandardizată (bazată pe analiza riscurilor).	
DG MARE	cu rezerve	Sistemele de gestiune și de control pentru programele operaționale identificate și pentru măsurile din cadrul IFOP (Germania, UK, Spania, Franța). Eligibilitatea plăților efectuate către statele membre pentru a compensa costurile suplimentare legate de comercializarea anumitor produse pescărești provenind din regiunile ultraperiferice.	Rezervele se întemeiază pe activitățile de audit ale direcției generale. Acestea corespund constatărilor Curții.	

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
DG SANCO	fără rezerve	N/A	DG SANCO consideră că o eroare reziduală ar deveni semnificativă în cazul în care impactul său financiar asupra situațiilor financiare ar fi mai mare de 2 % din bugetul anual al DG SANCO. Cu toate acestea, numai bugetul activității corespundente (ABB) ar trebui luat în considerare, conform indicațiilor DG BUDG. Pe baza rezultatelor controlului <i>ex post</i> din 2009 și având în vedere caracterul recurent al nivelului ridicat de erori detectate care se situează deasupra pragului de semnificație (6 %), ar fi trebuit să se formuleze o rezervă cu privire la activitatea privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale (ABB), pentru care indicele de eroare era de 6,9 %.	

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA GRUPUL DE POLITICI AGRICULTURĂ ȘI RESURSE NATURALE

DG	Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Dezvoltare rurală				
AGRI	Subvenții la rata dobânzii: procedurile aplicate în prezent nu asigură o pistă de audit adecvată, rezultatul fiind că nu se poate verifica regularitatea plății subvențiilor din partea UE către beneficiarii finali (Franța) [punctul 5.15 (*)].	Potrivit Comisiei, Franța a introdus un nou sistem administrativ care, începând din 2008, facilitează urmărirea împrumutului de la bancă până la beneficiarul final. Organismul de certificare a examinat toate plățile efectuate în 2009 către bănci care au acordat rate ale dobânzii reduce. Organismul de certificare a constatat că plățile erau corecte, însă a observat că noul sistem nu asigură încă o trasabilitate completă a tuturor împrumuturilor individuale la care fac referire facturile bancare. Comisia a întreprins acțiuni în urma acestei observații, efectuând controale specifice în Franța.	În 2009, era încă dificil să se stabilească o legătură între o factură bancară pentru cuantumul reducerilor aplicate de bancă dobânzilor într-o perioadă dată și împrumuturile individuale acordate beneficiarilor finali.	Comisia consideră, pe baza propriului audit, că pista de audit poate fi urmărită.
Dezvoltare rurală				
AGRI	Sunt în continuare necesare eforturi în domeniul dezvoltării rurale, pentru a se continua procesul de simplificare a normelor și a condițiilor [punctul 5.66 (**)].	În 2009, Consiliul și Comisia au luat măsuri. În cadrul Consiliului, 16 state membre au prezentat propuneri concrete în vederea simplificării diferitelor aspecte ale politicii agricole comune. Anumite propuneri vizau simplificarea normelor și a controalelor privind ecocondiționalitatea și erau, așadar, relevante pentru dezvoltarea rurală. Serviciile Comisiei au examinat aceste propuneri și au preconizat să înainteze Consiliului, în 2010, modificări corespunzătoare ale normelor existente. În cadrul reuniunii din 14-16 decembrie 2009, Consiliul și-a exprimat satisfacția cu privire la intenția Comisiei de a întreprinde acțiuni ca urmare a unui număr de propuneri și a invitat Comisia să prezinte modificările sugerate și să continue activitatea cu privire la diferitele proiecte de simplificare aflate în desfășurare.	Măsurile adoptate în 2009 arată că s-a acordat atenție necesității de a simplifica anumite norme și condiții privind măsurile de dezvoltare rurală. Având în vedere că cheltuielile din domeniul dezvoltării rurale intră și sub incidența normelor naționale, Curtea, în conformitate cu recomandarea Consiliului privind descărcarea de gestiune pentru exercițiul financiar 2008, amintește că simplificarea ar trebui realizată și la nivel național.	A se vedea răspunsurile Comisiei la punctul 3.74.

DG	Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
IACS				
AGRI	Grecia De mai mulți ani, Curtea a ridicat problema insuficienței implementării a IACS în Grecia. În Grecia, SIPA este incomplet și conține erori în ceea ce privește identificarea parcelelor. Mai mult, s-au identificat deficiențe la nivelul controalelor administrative și al controalelor la fața locului. Alte state membre În Regatul Unit (Scoția), în Bulgaria și în România au fost constatate deficiențe semnificative în aplicarea unor elemente-cheie ale sistemului. În consecință, Curtea consideră că, în aceste state membre, IACS nu este eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților [punctul 5.32 (**)].	Până în 2007, raportul anual de activitate al DG AGRI includea o rezervă privind IACS din Grecia. În 2008, Comisia a decis că, începând cu procedura de introducere a cererilor din 2009, toate elementele IACS din Grecia erau prezente și operaționale, iar rezerva putea fi retrasă. Bulgaria și România au stabilit planuri de acțiune în vederea remedierii deficiențelor, planuri care au fost acceptate de Comisie în 2009. Comisia consideră că deficiența identificată în UK are un impact foarte limitat asupra sistemului. Comisia efectuează o urmărire a cazurilor prezentate în cadrul procedurii de verificare și validare a conturilor din punctul de vedere al conformității.	Auditul sistemelor realizat de Curte în cadrul DAS 2009 a confirmat că IACS din Grecia este în continuare ineficace în asigurarea regularității plăților; respectiv, SIPA/SIG din Grecia nu este încă pe deplin operațional, baza de date în care sunt înregistrate cererile este afectată de piste de audit nefiabale, iar gradul de acoperire și calitatea controalelor la fața locului sunt insuficiente [punctele 3.37, 3.39 și 3.45 (***)]. Auditul de acreditare a agenției OPEKEPE realizat de DG AGRI în 2009 a permis constatarea unor deficiențe grave privind gestionarea fondului FEAGA (raportul anual de activitate pe 2009 al DG AGRI, A.1.3, p. 29). Rezultatele acțiunilor întreprinse de Comisie și de statele membre nu pot fi încă evaluate. Finalizarea planurilor de acțiune este prevăzută abia pentru 2011 și se înregistrează deja anumite întârzieri în implementarea acțiunilor individuale (raportul anual de activitate pe 2009 al DG AGRI). Rezultatele acțiunilor întreprinse de Comisie și de statele membre nu pot fi încă evaluate. Pentru anul solicitării 2008, s-au constatat deficiențe la nivelul SIPA în Grecia, Cipru, Lituania, Italia și Spania [punctele 3.37 și 3.38 (***)]. Curtea a constatat din nou deficiențe la nivelul sistemului de gestionare a aplicării de sancțiuni. Curtea recomandă remedierea deficiențelor identificate la nivelul sistemelor.	Comisia acceptă faptul că în trecut au existat probleme cu IACS din Grecia, însă, odată cu introducerea noului LPIS-GIS, problemele au fost soluționate, riscul fiind redus începând cu exercițiul 2009. În ceea ce privește auditul de acreditare al agenției OPEKEPE în 2009, DG AGRI a constatat deficiențe grave în legătură cu FEADR, mai degrabă decât cu FEAGA. Acreditarea pentru OPEKEPE a fost, în consecință, limitată la măsuri FEADR pentru care au fost introduse proceduri și un sistem adecvat de control. Comisia a constatat că pentru exercițiul 2008 au existat deficiențe semnificative în Bulgaria și România. Ca urmare, în 2009 aceste state membre au stabilit planuri de acțiune care au fost urmărite atent de Comisie. Având în vedere faptul că se preconizează ca planurile de acțiune să fie definitive în 2011 și că au fost constatate deja întârzieri de către Comisie, directorul general al DG AGRI a formulat, în raportul său anual de activitate din 2009, o rezervă pe motive legate de reputație. Alte state membre au probleme mai puțin grave în privința propriilor IACS, care nu afectează eficacitatea acestor sisteme, ci, mai degrabă, le face perfectibile. Pentru aceste state membre, au fost stabilite planuri de acțiune, iar problemele constatate în anii anteriori au fost rectificate sau se înregistrează progrese semnificative în acest sens. Pentru Grecia, Italia, Spania și Portugalia, punctele slabe ale controalelor administrative fac parte din procedurile continue privind conformitatea.

DG	Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
	SIPA Curtea a constatat, în două state membre (BG și UK), deficiențe semnificative în ceea ce privește SIPA, care afectează în mod grav eficacitatea controalelor administrative încrucișate. În cazul unui alt stat membru (ES), din cauza coeficienților generoși care s-au aplicat, au fost acceptate în vederea plății ajutorului unele suprafețe neeligibile (terenuri pentru pășunat parțial împădurite și/sau stâncoase) [punctul 5.36 (**)]. În anumite țări, componenta grafică a SIPA (SIG) conține fotografii aeriene depășite [punctele 5.30 literele (b) și (c) (*)]. De asemenea, Curtea a constatat că, în cazul unui stat membru, suprafața eligibilă determinată pe baza ortofotografiilor nu avea un efect adecvat de plafonare asupra plăților (PL). Controale administrative În cadrul auditului DAS privind exercițiul 2007 din Grecia, Italia, Spania și Portugalia s-au identificat deficiențe în controalele administrative ale plăților directe cuplate: introducerea greșită a datelor din cererile de plată, mai multe plăți efectuate pentru aceeași parcelă, acordate prin sisteme de ajutoare incompatibile și neaplicarea corectă a penalizărilor și a sancțiunilor, ceea ce duce la plăți excedentare [punctul 5.27 litera (a) (*)].	Comisia a modificat Regulamentul (CE) nr. 1122/2009 [modificare realizată prin Regulamentul (CE) nr. 146/2010], introducând obligația pentru statele membre de a efectua o evaluare anuală a calității SIPA și, dacă este cazul, de a elabora un plan de acțiune în vederea remedierii deficiențelor identificate (raportul anual de activitate pe 2009 al DG AGRI, p. 48) Comisia efectuează o urmărire a cazurilor prezentate în cadrul procedurii de verificare și validare a conturilor din punctul de vedere al conformității. Comisia efectuează o urmărire a cazurilor prezentate în cadrul procedurii de verificare și validare a conturilor din punctul de vedere al conformității.		
SPU				
AGRI	Auditul a constatat deficiențe sistematice în ceea ce privește calcularea drepturilor la plată [punctele 5.22-5.26 (*), 5.38 (**)]. În urma reefectuării de către Curte a controalelor, s-a constatat un număr de deficiențe specifice care afectează calitatea controalelor la fața locului și s-au identificat suprafețe sau parcele neeligibile care ar fi trebuit să fie excluse de inspectorii naționali (Grecia, Italia, Spania, Portugalia) [punctul 5.28 (*)].	Comisia efectuează o urmărire a cazurilor prezentate în cadrul procedurii de verificare și validare a conturilor din punctul de vedere al conformității.	Auditurile realizate de Curte continuă să scoată în evidență deficiențe în calcularea drepturilor la plată și insuficiențe în ceea ce privește controalele [punctele 3.40, 3.41, 3.44, 3.45 (***)].	Comisia urmărește deficiențele identificate în contextul procedurii de verificare a conformității conturilor.

DG	Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Cerințe privind BCAM				
AGRI	Curtea a descoperit insuficiențe în ceea ce privește definirea de către statele membre a noțiunii de fermier și a cerințelor obligatorii pentru menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu, astfel încât se ajunge la situații în care se plătesc ajutoare în cadrul sistemelor SPU sau SPUS unor beneficiari care nu fac niciun demers pentru a întreține terenul în cauză [punctul 5.49 (**)].	În Regulamentul (CE) nr. 73/2009, articolul 28 a introdus o dispoziție – facultativă pentru statele membre – care prevede excluderea de la sistemele de plată a persoanelor fizice sau juridice ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Pe de altă parte, însă, în ceea ce privește întreținerea terenurilor, Comisia consideră că sistemul actual prezintă suficiente garanții că terenul este gestionat cu respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (raportul anual pe 2009 al DG AGRI). Prin urmare, Comisia nu intenționează să adopte nicio măsură suplimentară în această privință.	Curtea recomandă consolidarea normelor privind BCAM și întreținerea minimă [punctul 3.73 literele (c), (d) (***)].	A se vedea răspunsurile Comisiei la punctul 3.73.
ENV	În ceea ce privește măsurile de mediu, proiectele finanțate prin fondul principal (proiectele LIFE) includeau cheltuieli neeligibile [punctul 5.49 (*)].	În 2008, DG Mediu a stabilit un plan de acțiune pentru îmbunătățirea eligibilității cheltuielilor declarate de beneficiarii de subvenții. Un plan de acțiune suplimentar privind sensibilizarea beneficiarilor și acțiunile de prevenire este în curs de adoptare în 2010.	Impactul acestor planuri de acțiune trebuie încă evaluat, însă DG ENV a emis o rezervă cu privire la cheltuielile neeligibile declarate.	Curtea și-a bazat estimarea pe rapoartele de audit emise în 2009. Datorită eforturilor depuse pentru recuperarea întârzierilor, în 2009 s-a reușit prezentarea majorității rapoartelor restante, efectul fiind o aparentă tergiversare a prezentării rapoartelor.
	Finalizarea auditurilor continua să fie afectată de întârzieri semnificative. Cu toate acestea, situația s-a îmbunătățit în 2007 [punctul 5.49 (*)].	DG ENV a arătat că a depus eforturi pentru a reduce întârzierile.	În medie, perioada pentru elaborarea rapoartelor de audit a crescut de la 191,6 zile în 2006 la 230,5 zile în 2009 (între data misiunii de audit și data raportului de audit). Probele arată că DG ENV nu a reușit încă să corecteze această deficiență.	Comisia are convingerea că întârzierile vor diminua în 2010, deoarece, în realitate, întârzierile privind rapoartele prezentate în acest an sunt de 116,56 de zile.
MARE	În domeniul pescuitului, lipsa unor norme juridice corespunzătoare și documentarea neadecvată a cheltuielilor legate de colectarea de date pentru gestionarea resurselor halieutice cresc riscul efectuării de plăți neconforme cu reglementările [punctul 5.49 (*)].	Comisia a arătat că normele juridice vor fi modificate în 2008. Noul temei juridic va cuprinde norme clare și ar trebui să răspundă preocupărilor Curții.	Regulamentul (CE) nr. 1078/2008, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2009, descrie criteriile de eligibilitate și documentația care trebuie prezentată odată cu cererile de rambursare. Cu toate acestea, au fost identificate deficiențe la nivelul sistemelor de gestionare și de control instituite de autoritățile naționale, iar auditurile realizate de Comisie în 2009 au detectat în continuare cheltuieli neeligibile.	Este corect faptul că au fost detectate punctele slabe din sistemul de gestionare și control pentru punerea în aplicare a programelor naționale de colectare a datelor și că au fost identificate cheltuielile neeligibile. Cu toate acestea, auditurile au fost efectuate în totalitate cu privire la punerea în aplicare a acestor programe în conformitate cu cadrul legal anterior, care a expirat înainte de sfârșitul anului 2008. Auditurile conforme cu noul cadru legal, inclusiv Regulamentul (CE) nr. 1078/2008 al Comisiei, sunt planificate pentru anul următor, respectiv după efectuarea plății soldurilor pentru primul an de punere în aplicare a noului cadru legal.

DG	Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
	Obligațiile financiare ce decurg din anumite acorduri bilaterale de pescuit reinnoite nu au fost acoperite la timp prin angajarea unor credite corespunzătoare [punctul 5.49 (*)].	Comisia a considerat că angajamentele bugetare care acoperă acordurile de pescuit pot fi luate numai după adoptarea actului (decizie și/sau regulament al Consiliului) care va constitui temeiul juridic.	Comisia este pe punctul de a pune în aplicare o politică de inițiere precoce a procedurii de renegociere a protocoalelor și a acordurilor care permit luarea angajamentului bugetar înainte de intrarea în vigoare a angajamentului juridic.	Comisia inițiază procedura de renegociere a protocoalelor în cel mai scurt timp, cu mult timp înainte de expirarea lor. Aceasta depinde și de disponibilitatea țărilor terțe în cauză de a reîncepe renegocierea cât mai devreme.
	Curtea a descoperit cheltuieli neeligibile în ceea ce privește Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului (IFOP) [punctul 5.25 (**)].	Comisia a introdus o strategie de control și desfășoară o activitate de audit <i>ex post</i> pentru a verifica dacă sistemele de gestionare și de control ale statelor membre funcționează în mod eficace astfel încât să se evite asemenea erori.	În 2009, nivelul semnificativ al costurilor neeligibile detectate de Comisie a condus la formularea unei rezerve în raportul anual de activitate al DG MARE.	În cadrul exercițiului de închidere, Comisia va lua toate măsurile corespunzătoare pentru a deduce din declarația finală de cheltuieli și din solicitarea finală de plată toate sumele neeligibile identificate fie de auditurile Comisiei, fie de auditurile externe, fie în alt mod.
SANCO	În domeniul sănătății și protecției consumatorilor, s-au efectuat plăți pentru măsuri veterinare, deși nu se furnizaseră toate documentele justificative necesare [punctul 5.49 (*)].	Pentru noile contracte, Comisia a introdus o clauză care stipulează că producătorul vaccinurilor trebuie să facă dovada că vaccinurile au fost trimise la locul stabilit de Comisie.	Comisia a adoptat măsuri corective. Eficacitatea acestor măsuri va trebui evaluată.	

(*) Număr de punct din Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul 2007.

(**) Număr de punct din Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul 2008.

(***) Număr de punct din Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul 2009.

ANEXA 3.5

CONTURI ALE AGENȚIILOR DE PLATĂ CARE AU FOST DISOCIATE ÎN 2009

(milioane de euro)

Statul membru	Agenția de plată	Conturi disociate ⁽¹⁾		
		FEGA	FEADR	ITDR
Germania	Baden-Württemberg	428	82	
Germania	Bayern StMELF		194	
Germania	Hessen	222	16	
Germania	IBH	1	12	
Germania	Helaba	4	5	
Germania	Renania Palatinat		36	
Germania	Thüringen		73	
Estonia	PRIA			3
Italia	AGEA	3 005		
Italia	Basilicata (ARBEA)	110	17	
România	APDRP		565	
România	APIA	581		
Spania	Andaluzia		85	
Spania	Asturii		36	
Total		4 351	1 121	3

⁽¹⁾ Conturi pe care Comisia, în deciziile sale din 30 aprilie 2010, a considerat că nu poate să le valideze din motive ce pot fi atribuite statelor membre în cauză și care impun investigații suplimentare.

Sursa: Deciziile 2010/257/UE, 2010/258/UE și 2010/263/UE ale Comisiei (JO L 112, 5.5.2010, JO L 113, 6.5.2010).

CAPITOLUL 4

Coeziune

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	4.1-4.16
Caracteristicile grupului de politici	4.2-4.14
Sfera și abordarea auditului	4.15-4.16
Regularitatea operațiunilor	4.17-4.23
Observații cu privire la sisteme	4.24-4.31
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	4.25-4.29
Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare	4.30-4.31
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	4.32-4.33
Concluzii și recomandări	4.34-4.39

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

4.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Coeziune, care cuprinde domeniile de politici 04 – Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale și 13 – Politică regională. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 4.1**.

4.1. Comisia constată că rubricile bugetare 4 și 13 au un domeniu de aplicare mai amplu decât politica de coeziune. Acestea includ dialogul social, politica privind egalitatea de gen, asistența pentru preaderare și subvențiile operaționale nerambursabile acordate agențiilor europene.

Tabelul 4.1 – Coeziune – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
4	Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale	Cheltuieli administrative	97	Centralizată directă
		Fondul social european	8 562	Partajată
		A lucra în Europa – dialog social și mobilitate	57	Centralizată directă
		Ocuparea forței de muncă, solidaritatea socială și egalitatea între femei și bărbați	113	Centralizată directă
		Fondul european pentru adaptare la globalizare	12	Partajată
		Instrumentul de asistență pentru preaderare	65	Descentralizată
			8 906	
13	Politică regională	Cheltuieli administrative	83	Centralizată directă
		Fondul european de dezvoltare regională și alte intervenții la nivel regional	18 250	Partajată
		Fondul de coeziune (inclusiv fostul ISPA)	7 080	Partajată
		Intervenții de preaderare legate de politicile structurale	705	Descentralizată
		Fondul de solidaritate	623	Partajată
			26 741	

Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾ 180Total cheltuieli operaționale ⁽²⁾ (cuprinzând): 35 467

— prefinanțare 12 386

— plăți intermediare/finale 23 081

Total plăți aferente exercițiului 35 647**Total angajamente aferente exercițiului 49 719**

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.

⁽²⁾ 25,4 miliarde de euro (71 %) din cheltuielile operaționale au vizat perioada de programare 2007-2013 pentru FEDR, FC și FSE, iar 8,4 miliarde de euro (24 %), perioada 2000-2006 în ceea ce privește aceste fonduri. În ceea ce privește perioada 2007-2013, 11,3 miliarde de euro (44 %) au reprezentat prefinanțări.

Notă: Informații detaliate cu privire la execuția bugetară pentru exercițiul 2009 pot fi obținute consultând partea II a Conturilor anuale ale Comunităților Europene pentru exercițiul financiar 2009, documentul CE (DG Buget) intitulat Report on budgetary and financial management - financial year 2009 (Raport privind gestiunea bugetară și financiară - exercițiul financiar 2009), precum și raportul referitor la „analiza execuției bugetare a fondurilor structurale și de coeziune în 2009” (Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2009).

Notă: Acest capitol acoperă, pentru ambele perioade, și Instrumentul (special) pentru preaderare I(S)PA, precum și politicile privind dialogul social și mobilitatea și măsurile privind egalitatea între femei și bărbați, aceste elemente nefăcând propriu-zis parte din grupul de politici Coeziune. Cheltuielile legate de dezvoltarea rurală și de pescuit sunt prezentate în secțiunile aferente domeniilor de politici 5 - Agricultură și dezvoltare rurală și 11 - Pescuit.

Sursa: Conturile anuale pentru exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Caracteristicile grupului de politici**Obiectivele și instrumentele de politici**

4.2. Politica de coeziune are drept scop consolidarea coeziunii economice și sociale din cadrul Uniunii Europene, prin reducerea decalajului de dezvoltare dintre diferitele regiuni.

4.3. Marea majoritate a cheltuielilor se realizează prin intermediul următoarelor trei fonduri:

- (a) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), destinat investițiilor în infrastructură, în măsuri de creare sau de menținere de locuri de muncă, în inițiative de dezvoltare locală și în activitățile întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri);
- (b) Fondul social european (FSE), prin care se furnizează asistență financiară pentru combaterea șomajului, pentru dezvoltarea resurselor umane și pentru promovarea integrării pe piața muncii; și
- (c) Fondul de coeziune (FC), care finanțează investiții în infrastructură în domeniul mediului și al transporturilor în acele state membre cu un venit național brut pe cap de locuitor sub 90 % din media UE.

4.4. Gestiunea cheltuielilor din domeniul coeziunii este partajată cu statele membre. De asemenea, statele membre cofinanțează proiectele aferente acestor măsuri. Planificarea cheltuielilor legate de grupul de politici Coeziune se realizează într-un cadru delimitat de „perioade de programare” multianuale: plățile vizează cheltuielile efectuate în perioada de eligibilitate aferentă⁽¹⁾ și, prin urmare, pot continua să se deruleze timp de mai mulți ani de la încheierea perioadelor de programare cărora le corespund. Pentru acest capitol, perioadele de programare relevante sunt 2000-2006 și 2007-2013.

4.5. Cheltuielile se efectuează prin intermediul unui număr mare de „programe operaționale” (PO)⁽²⁾ multianuale, care se aplică fie diferitelor state membre, fie diferitelor regiuni ale acestora. Programele operaționale se aprobă de către Comisie, pe baza propunerilor înaintate de statele membre. În ceea ce privește statele membre, acestea aleg proiectele concrete care urmează să fie incluse în programele operaționale. Proiectele sunt implementate de diferite categorii de promotori (persoane fizice, asociații, întreprinderi publice sau private, organisme locale, regionale sau naționale). La debutul programelor, Comisia efectuează plata unor prefinanțări către statele membre. Promotorii înaintează către autoritățile responsabile din statele membre solicitări privind finanțarea costurilor eligibile pe care și le-au asumat. La rândul său, statul membru în cauză solicită apoi rambursări din partea Comisiei, pe baza unor declarații certificate de cheltuieli. Aceste solicitări iau forma cererilor de plată pentru plăți intermediare și finale.

⁽¹⁾ Pentru perioada de programare 2000-2006, perioada de eligibilitate lua sfârșit, inițial, la 31 decembrie 2008. În contextul pachetului de măsuri anticriză, perioada de eligibilitate a fost însă extinsă până la 30 iunie 2009 pentru toate statele membre care au adresat Comisiei o solicitare în acest sens.

⁽²⁾ Prin intermediul unui program operațional se stabilesc prioritățile naționale, regionale sau sectoriale în ceea ce privește acordarea de fonduri.

OBSERVAȚIILE CURȚII

4.6. În 2009, cheltuielile aferente FEDR, FC și FSE au constat, în cea mai mare parte, în plăți intermediare și finale (a se vedea **tabelul 4.1**). Pentru perioada de programare 2007-2013, s-au realizat plăți intermediare în valoare de 14,1 miliarde de euro și s-au plătit prefinanțări în valoare de 11,3 miliarde de euro. Plățile intermediare și finale aferente perioadei 2000-2006 s-au ridicat la 8,4 miliarde de euro.

Supravegherea și controlul cheltuielilor din cadrul grupului de politici Coeziune

4.7. Responsabilitatea pentru implementarea FEDR, FSE și FC revine statelor membre. Responsabilitățile ținând de administrarea curentă și de controalele „de prim nivel” – care au rolul de a preveni sau de a detecta și corecta rambursările incorecte ale cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor sau alte neregularități – revin autorităților de management și organismelor intermediare. Autoritățile de certificare efectuează verificări suplimentare anterior transmiterii către Comisie a cererilor de plată.

4.8. Pentru perioada de programare 2007-2013, dispozițiile privind auditul și controlul au fost consolidate⁽³⁾. Statele membre au obligația de a transmite Comisiei, în vederea aprobării de către aceasta, un raport și un aviz pentru fiecare PO. În raport trebuie să se specifice dacă sistemele de gestiune și de control sunt conforme cu reglementările relevante („raport de evaluare a conformității”). Autoritatea de audit trebuie să prezinte o strategie de audit în termen de nouă luni de la aprobarea programului. În plus, autoritatea de audit are responsabilitatea de a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la funcționarea eficace a sistemelor de gestiune și de control ale programului și, prin urmare, cu privire la regularitatea cheltuielilor certificate⁽⁴⁾. Această asigurare trebuie furnizată Comisiei, prin intermediul unor rapoarte anuale de control⁽⁵⁾ și al unor opinii anuale.

4.9. Statelor membre le revine, de asemenea, responsabilitatea primară în ceea ce privește corectarea cheltuielilor neconforme pe care le detectează, ele având și obligația de a transmite raportări Comisiei cu privire la aceste fapte. Statele membre trebuie să ia măsuri în vederea recuperării sumelor necuvenite vărsate beneficiarilor cheltuielilor din domeniul coeziunii sau a retragerii plăților necuvenite efectuate în favoarea acestora.

⁽³⁾ A se vedea Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 210, 31.7.2006, p. 25) și Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei (JO L 371, 27.12.2006, p. 1).

⁽⁴⁾ A se vedea în special articolul 62 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

⁽⁵⁾ Raportul anual de control 2009 (care a avut drept termen-limită pentru transmitere sfârșitul anului 2009) prezintă rezultatele auditurilor efectuate în perioada iulie 2008-iunie 2009. Raportul acoperă auditurile de sistem efectuate și audituri ale operațiunilor pentru cheltuielile declarate Comisiei în perioada ianuarie 2007-decembrie 2008.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

4.10. Comisia supraveghează activitatea statelor membre și urmărește să se asigure că sistemele de gestiune și de control de la nivelul acestora funcționează în mod corespunzător. În cazul în care auditurile Comisiei arată că statele membre nu au corectat cheltuielile neconforme sau că sistemele de gestiune și de control prezintă deficiențe grave, Comisia întrerupe derularea plăților către statele membre în cauză și/sau suspendă plățile respective⁽⁶⁾. Dacă statul membru vizat nu procedează la recuperarea sau la retragerea cheltuielilor neconforme (înlocuirea cheltuielilor care au fost excluse cu alte cheltuieli, care să fie eligibile) sau dacă acesta nu remediază deficiențele identificate la nivelul sistemelor, Comisia poate dispune corecții financiare, reducând finanțarea UE în măsura impusă de aceste neregularități.

Riscuri particulare în ceea ce privește regularitatea

4.11. Cadrul de reglementare aplicabil grupului de politici Coeziune este unul complex, presupunând conformitatea cu diferite politici și norme ale UE, cum ar fi cele privind achizițiile publice și ajutoarele de stat, precum și cu cerințe specifice cheltuielilor din acest domeniu.

4.12. Numărul autorităților responsabile de implementarea politicii de coeziune în statele membre (autorități naționale, autorități regionale, organisme intermediare) este foarte mare, iar cel al beneficiarilor și al destinatarilor sprijinului comunitar este și mai mare. Se poate întâmpla ca actorii implicați în implementarea programelor operaționale și a proiectelor la nivel național sau regional să nu fie la curent cu normele aplicabile sau să nu fie siguri de modalitatea corectă de interpretare a acestora. Astfel, entitățile respective pot întocmi declarații incorecte sau nejustificate.

4.13. În cadrul programelor operaționale, efectuarea de plăți către beneficiari pentru cheltuielile efectuate în cursul perioadei de eligibilitate continuă, de obicei, și după încheierea perioadei de programare, până la finalizarea tuturor proiectelor și până la închiderea programului în cauză. Întrucât perioada de eligibilitate aferentă perioadei de programare 2000-2006 a luat sfârșit în 2009, este posibil ca autoritățile naționale să se fi confruntat cu presiunea de a absorbi fondurile UE care fuseseră angajate. După cum Curtea a afirmat deja în Raportul anual privind exercițiul 2008, acest lucru crește riscul rambursării de la bugetul UE a unor proiecte neeligibile, atunci când cheltuieli dovedite neeligibile sunt înlocuite cu noi cheltuieli (mecanismul de „retragere”) fără ca statul membru să efectueze o verificare ex ante eficace, înaintea închiderii programului⁽⁷⁾.

4.10. Statele membre sunt primele responsabile pentru asigurarea regularității cheltuielilor declarate Comisiei. Comisia își îndeplinește rolul de supraveghere printr-o activitate de audit proprie, ținând seama, de asemenea, de alte acțiuni de audit întreprinse la nivel comunitar și național, precum și prin negocierea programelor, participarea la comitetele de monitorizare, reuniunile anuale cu autoritățile de gestionare și audit și prin acordarea de îndrumare amplă, precum și prin organizarea de seminarii.

Comisia și-a consolidat rolul de supraveghere prin punerea în aplicare a Planului său de acțiune din 2008 [COM (2008) 97 final].

În 2009, Comisia a adoptat 7 decizii de suspendare și a impus corecții financiare în valoare de 2,3 miliarde EUR.

4.11. Comisia face trimitere la vastul exercițiu de simplificare a cadrului de reglementare în domeniul coeziunii, inițiat în 2008 și definitivat în 2010, care a cuprins cerințele specifice ale reglementărilor sectoriale.

Posibilele neajunsuri privind punerea în aplicare a normelor UE privind achizițiile publice și ajutoarele de stat la nivel național, regional sau local și punerea în aplicare a legislației UE nu sunt legate în mod expres de implementarea proiectelor din domeniul coeziunii.

4.12. Cadrul de reglementare 2007-2013 a fost consolidat pentru a se asigura informarea beneficiarilor cu privire la toate condițiile specifice în materie de finanțare, punere în aplicare și raportare, și pentru a se asigura că autoritățile de gestionare au certitudinea că beneficiarii au capacitatea de a îndeplini aceste condiții, înainte de aprobarea proiectelor.

În plus, de la începutul perioadei de programare Comisia a asigurat formarea periodică și îndrumarea autorităților competente din statele membre. În Planul de acțiune al Comisiei adoptat în februarie 2008 [COM (2008) 97 final] în acest domeniu au fost prevăzute, de asemenea, acțiuni de formare specifice, desfășurate cu regularitate.

4.13. Cadrul de reglementare pentru perioadele 2000-2006 și 2007-2013 prevede că alocările de fonduri vor fi utilizate în decurs de 2-3 ani de la data la care au fost angajate, astfel încât să se evite dezangajarea automată a fondurilor. În acest fel se asigură angajarea și plata cu regularitate a cheltuielilor pe toată perioada, evitându-se astfel concentrarea acestora în ultimul an din perioada respectivă.

De asemenea, Comisia este deosebit de atentă ca sistemele de gestionare și control ale statelor membre să fie eficiente pe toată perioada de punere în aplicare până la încheiere și, dacă este necesar, impune corecții financiare.

⁽⁶⁾ Articolul 39 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului (JO L 161, 26.6.1999, p. 1); articolele 91 și 92 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006.

⁽⁷⁾ A se vedea punctele 6.19 și 6.33 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

OBSERVAȚIILE CURȚII

4.14. În ceea ce privește perioada de programare 2007-2013, primul element esențial al cadrului de control pentru politica de coeziune îl reprezintă acceptarea de către Comisie a evaluărilor de conformitate (care însoțesc rapoartele descriptive cu privire la sistemele de gestiune și de control) și a strategiilor de audit ale statelor membre. Comisia nu autorizează plăți intermediare către programe decât după ce aprobă evaluările de conformitate. Pe de altă parte, până la primirea aprobării din partea Comisiei, statele membre au dreptul de a începe să efectueze plăți către beneficiari prin intermediul sistemelor, încă neaprobat, de care dispun. Cheltuielile efectuate în acest interval implică un risc mai ridicat de eroare.

Sfera și abordarea auditului

4.15. Abordarea generală de audit a Curții, precum și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2 din anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Coeziune, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

- a fost testat un eșantion format din 180 de plăți intermediare și finale, 69 % din aceste plăți selectate în mod aleatoriu vizând proiecte aferente perioadei de programare 2007-2013; și
- în eșantion nu au fost incluse și plăți efectuate cu titlu de prefinanțare, datorită riscului foarte scăzut presupus de acest tip de plăți.

4.16. Evaluarea sistemelor a vizat sistemele de gestiune și de control legate de:

- conformitatea cu anumite dispoziții-cheie ale cadrului de reglementare, pentru 16 programe operaționale aferente perioadei de programare 2007-2013, implementate în 13 state membre; și
- prelucrarea și raportarea recuperărilor și a retragerilor, pentru patru programe operaționale și o inițiativă comunitară, aferente perioadei de programare 2000-2006 și implementate în șase state membre.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia urmărește în mod activ riscul identificat în Raportul anual 2008 al Curții de Conturi, în special în contextul închiderii programelor aferente perioadei 2000-2006.

4.14. Comisia și-a îndeplinit procedurile de aprobare (a rapoartelor de evaluare a conformității și a strategiilor naționale de audit) înăuntrul termenelor stabilite. Riscul identificat de Curtea de Conturi este inerent pentru durata reglementară de prezentare de către statele membre a rapoartelor de evaluare a conformității și a strategiilor de audit.

Comisia consideră că riscul este scăzut, întrucât faptul că nu a aprobat încă sistemele de gestionare și control nu înseamnă că aceste sisteme, aprobate la nivel național, nu sunt conforme cu cerințele și nu funcționează eficient.

Sunt instituite controale de atenuare, iar direcțiile generale care gestionează fonduri structurale au ținut seama de acest risc în strategia de audit și, de asemenea, au atras atenția autorităților de audit cu privire la acest risc. Fiecare autoritate de audit trebuie să prezinte Comisiei concluziile care s-au desprins din auditurile efectuate pe eșantioane reprezentative de operațiuni, care acoperă cheltuielile declarate în fiecare an, precum și un aviz anual privind eficacitatea sistemelor de gestionare și control.

4.15.

- Comisia constată că prefinanțarea, care prin definiție nu comportă aproape niciun risc, reprezintă o treime din plățile pe care le-a efectuat în 2009 în materie de coeziune (a se vedea tabelul 4.1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

4.17. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 4.1**.

4.18. Ca și în exercițiile anterioare, foarte multe dintre plățile efectuate pentru proiectele din domeniul coeziunii au fost afectate de erori. Pentru exercițiul 2009, este vorba de 36 % ⁽⁸⁾ din cele 180 de proiecte auditate.

4.19. Curtea estimează indicele de eroare cel mai probabil la peste 5 % ⁽⁹⁾.

4.20. La baza unei părți importante din indicele de eroare estimat stau erorile de eligibilitate, care reprezintă cel mai frecvent tip de eroare cuantificabilă din eșantionul de audit. Aceste erori au fost identificate în cadrul a 24 din plățile aferente proiectelor auditate. Principalele cauze ale erorilor de eligibilitate au fost includerea unor costuri care nu sunt eligibile pentru rambursare și încălcările grave ale normelor privind achizițiile publice (a se vedea exemplele prezentate în continuare).

4.18. Comisia constată că în ultimii trei ani s-a remarcat o tendință de scădere a frecvenței erorilor, și anume de la 54 % conform raportului anual 2007 al Curții de Conturi, la 36 % în acest an, după cum se menționează în anexa 4.1 din raportul Curții de Conturi.

De asemenea, Comisia subliniază că 53 % din erori nu pot fi cuantificate. În unele cazuri aceste erori de conformitate nu ar fi avut un impact asupra rambursării cheltuielilor, chiar dacă ar fi fost depistate înainte de certificarea cheltuielilor prezentate Comisiei.

4.19. În 2009, Curtea de Conturi a estimat că cel puțin 3 % din cheltuielile certificate Comisiei nu ar fi trebuit rambursate, comparativ cu cel puțin 11 % pentru 2008. Acest lucru reprezintă o îmbunătățire semnificativă în comparație cu anii precedenți (a se vedea punctul 1.26). Comisia consideră că această îmbunătățire reflectă măsurile de intensificare a controlului, prevăzute de cadrul de reglementare 2007-2013 în materie de coeziune, și reprezintă primul impact al Planului de acțiune al Comisiei din 2008 privind consolidarea rolului său de supraveghere în domeniul acțiunilor structurale. Comisia s-a angajat să continue în mod activ eforturile sale de a reduce și mai mult erorile.

Comisia consideră că, în opt cazuri privind FEDER afectate de o eroare cuantificabilă, autoritățile naționale aplicaseră deja coercții financiare proporționale înainte de a declara cheltuielile la Comisie. În consecință nu există un impact financiar negativ asupra bugetului UE [a se vedea litera (d) din caseta de mai jos].

4.20. Comisia urmărește cu rigurozitate toate erorile depistate de Curtea de Conturi și se asigură că sunt aplicate corecții corespunzătoare atunci când este necesar, așa cum a procedat în anii anteriori (a se vedea anexa 4.4 la raportul Curții de Conturi).

Posibilele deficiențe în punerea în aplicare a normelor privind achizițiile publice la nivel național, regional sau local și la punerea în aplicare a legislației UE nu sunt strict legate de implementarea proiectelor din domeniul coeziunii.

Comisia a ținut seama de aceste erori atunci când a efectuat evaluarea riscului în cadrul activității sale de audit. De asemenea, Comisia a adoptat alte măsuri, cum ar fi organizarea a numeroase cursuri specializate de formare profesională în domeniul procedurilor privind achizițiile publice și, de asemenea, a emis orientări pentru autoritățile responsabile de programe.

⁽⁸⁾ A se vedea **anexa 4.1**. În 2008 și în 2007, acest procentaj a fost de 43 % și, respectiv, de 54 %.

⁽⁹⁾ Indicii de eroare sunt calculați pe baza unui eșantion statistic reprezentativ selecționat din plățile intermediare și finale pentru 2009 (23 de miliarde de euro), nivelul de încredere fiind de 95 %, după cum se arată în **tabelul 4.1**. În ceea ce privește exercițiul 2009, Curtea estimează că cel puțin 3 % din cheltuielile din domeniul coeziunii pentru care statele membre au transmis certificări Comisiei nu ar fi trebuit să fie rambursate. Pentru 2008 (Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 6.17) și pentru 2007 (Raportul anual privind exercițiul 2007, punctul 6.27), procentajul respectiv a fost de 11 %.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemple de erori privind eligibilitatea

- (a) Supradecларarea costurilor de personal: în cazul unui proiect FSE care sprijinea acțiuni de formare profesională pentru elevii din învățământul secundar, beneficiarul a facturat în mod incorect în contul proiectului diverse costuri indirecte (salarii, asigurări, combustibil, telefonie și amortizare).
- (b) Utilizarea nejustificată a procedurii de negociere: în cazul unui proiect FC, achiziția de servicii privind pregătirea administrativă și planificarea tehnică pentru un proiect de infrastructură s-a realizat prin intermediul procedurii de negociere. Auditul Curții a arătat însă că nu fuseseră îndeplinite condițiile necesare pentru a putea utiliza procedura de negociere.
- (c) Atribuirea directă a unui contract: în cazul unui proiect FEDR vizând construirea unor drumuri de acces și ridicarea unor construcții ușoare la intrările într-un parc național, beneficiarul a atribuit în mod direct execuția de lucrări. În plus, contractantul respectiv a facturat și lucrări care nu făceau obiectul contractului. Având în vedere faptul că nu s-a organizat o procedură de achiziții publice, Curtea consideră că plățile aferente acestui contract sunt neconforme.
- (d) Aplicarea criteriilor de atribuire în mod contrar legii: în cazul a zece proiecte FEDR vizând construcția de drumuri, ofertanții care au oferit un preț mai mic sau egal cu media nu au fost diferențiați, ceea ce înseamnă că avantajul concurențial al celor care au oferit prețurile cele mai mici a fost eliminat. Această situație a fost detectată prin intermediul controalelor interne ale programelor, fiind efectuate corecții pentru a compensa impactul financiar al acestei proceduri ilegale înaintea declarării cheltuielilor către Comisie. Cu toate acestea, faptele respective au avut drept rezultat atribuirea unor contracte cofinanțate de FEDR unor ofertanți care, în nouă din cele 10 cazuri, nu au depus oferta cu cea mai bună combinație preț-calitate.

Exemple de erori privind eligibilitatea

- (a) Comisia va urmări această chestiune și se va asigura că au fost efectuate corecțiile necesare. Comisia va încuraja în continuare statele membre să extindă utilizarea costurilor forfetare indirecte pentru evitarea unor asemenea erori.
- (b) Comisia constată că valoarea contractului a depășit pragul stabilit prin Directiva UE privind achizițiile publice. Comisia recunoaște existența unei erori în acest caz. Eroarea a fost recunoscută și de statul membru, care va aplica o corecție financiară conformă cu orientările Comisiei.
- (c) Comisia constată că valoarea contractului s-a situat sub pragul stabilit prin directiva UE privind achizițiile publice. Comisia recunoaște existența unei erori în acest caz și va aplica o corecție financiară conformă cu orientările Comisiei.
- (d) Comisia constată că valoarea contractelor s-a situat sub pragurile stabilite prin Directiva UE privind achizițiile publice.

Comisia consideră că, în cele opt cazuri privind FEDER afectate de o eroare cuantificabilă, autoritățile naționale au aplicat deja corecții financiare proporționale înainte de certificarea cheltuielilor prezentate Comisiei. Prin urmare, nu există un impact financiar negativ asupra bugetului UE.

4.21. Din toate erorile cuantificabile, 43 % au la bază strict nerespectarea normelor privind achizițiile publice, acest tip de încălcări contribuind în proporție de aproximativ trei sferturi la indicele de eroare estimat.

4.21. Recent, Comisia a inițiat o evaluare retrospectivă privind relevanța, eficacitatea și eficiența cadrului legislativ al UE privind achizițiile publice. Principalul obiectiv al evaluării este analizarea eficacității procedurilor și normelor în domeniul achizițiilor publice, din punct de vedere al costurilor. De asemenea, evaluarea va include o descriere a structurii administrative și de execuție din statele membre, necesară pentru implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, inclusiv a legislației UE în domeniu. Rezultatele evaluării vor fi obținute în vara anului 2011.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

4.22. În cazul a 53 % din plățile afectate de erori, a fost vorba de erori necuantificabile, aceste plăți nefiind, așadar, luate în considerare la estimarea indicelui de eroare. Majoritatea acestor erori priveau „alte criterii de conformitate”, fiind legate, în principal, de deficiențe în cadrul procedurilor privind atribuirea contractelor de achiziții publice și privind contractarea.

4.23. Pentru cel puțin 30 % din erorile identificate de Curte în eșantionul aferent acestui exercițiu, existau suficiente informații care să le permită autorităților naționale responsabile de implementarea programelor operaționale să detecteze și să corecteze eroarea în cauză anterior transmiterii către Comisie a certificării pentru cheltuieli.

OBSERVAȚII CU PRIVIRE LA SISTEME

4.24. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 4.2**.

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

Statele membre

4.25. Curtea a evaluat 16 sisteme de gestiune și de control, aplicate în 13 state membre, din perspectiva conformității cu anumite dispoziții-cheie ale cadrului de reglementare (a se vedea **partea 1 din anexa 4.2**).

4.26. Auditul Curții a arătat că, în cazul a 11 dintre cele 16 programe operaționale auditate, verificările efectuate de autoritățile de management nu erau decât parțial conforme cu cerințele cadrului de reglementare.

În plus, o echipă operativă interservicii a Comisiei examinează aspectele cel mai des constatate în domeniul achizițiilor publice, apărute în contextul implementării proiectelor în domeniul coeziunii.

Comisia va continua să desfășoare acțiuni de formare profesională a autorităților din statele membre cu privire la aplicarea corectă a normelor din domeniul achizițiilor publice. Atunci când este cazul, Comisia va continua să verifice modul de punere în aplicare a directivelor UE privind achizițiile publice, prin efectuarea propriilor cercetări în anumite cazuri sau prin solicitarea autorităților de audit din statele membre de a întreprinde astfel de verificări în numele Comisiei.

Comisia se referă, de asemenea, la răspunsul formulat la punctul 4.20.

4.23. Comisia consideră că pentru cea mai mare parte din erorile rămase și identificate de Curtea de Conturi, autoritățile naționale nu au dispus de informații suficiente pentru detectarea erorilor atunci când prezintă Comisiei situația cheltuielilor.

4.25. Comisia constată că, în conformitate cu evaluarea efectuată de către Curtea de Conturi, toate cele 16 sisteme sunt conforme în totalitate sau parțial cu cerințele-cheie testate.

4.26. Comisia împărtășește opinia Curții de Conturi conform căreia verificările privind modul de gestionare reprezintă controale care au un rol esențial în prevenirea neregulilor. Acestea ar trebui îmbunătățite, în special pentru unele programe, în timp ce Comisia va depune în continuare eforturi în această direcție prin consultanță, acțiuni de formare profesională și audituri specifice.

OBSERVAȚIILE CURȚII

4.27. În ceea ce privește majoritatea programelor operaționale auditate, Curtea a constatat întârzieri în implementarea strategiei naționale de audit aprobate. Majoritatea autorităților de audit nu au efectuat suficiente audituri ale plăților la timp pentru includerea în raportul anual de control 2009.

4.28. Curtea a constatat, de asemenea, diferențe semnificative în ceea ce privește gradul de execuție până la sfârșitul anului 2009 a activităților de audit legate de sisteme. Unele state membre nu au efectuat niciun audit al sistemelor înaintea declarării cheltuielilor către Comisie ⁽¹⁰⁾.

4.29. Pentru două dintre cele 16 programe operaționale auditate, se concluzionează că autoritățile de audit nu s-au aliniat decât parțial la cerința-cheie din reglementări referitoare la auditurile de sistem.

Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare

Statele membre

4.30. Curtea a procedat la evaluarea sistemelor prin care se asigură prelucrarea erorilor detectate în urma diferitelor controale ex post naționale și prin care se asigură raportarea către Comisie a recuperărilor și a retragerilor. Evaluarea a vizat patru programe operaționale și o inițiativă comunitară, implementate în șase state membre ⁽¹¹⁾.

4.31. Ca și în exercițiul anterior ⁽¹²⁾, aspectul cel mai puțin satisfăcător identificat în ceea ce privește sistemele auditate vizează raportarea corecțiilor către Comisie (a se vedea **partea 2 din anexa 4.2**). În anumite cazuri, au existat informații relevante care nu au fost comunicate Comisiei, iar în alte cazuri, informațiile transmise nu erau fiabile sau nu erau prezentate conform instrucțiunilor comunicate de Comisie. Datele cumulative înseamnă că, în cazurile respective, serviciile Comisiei nu dispun de informații fiabile cu privire la recuperările și la retragerile implementate de statele membre. Comisia a făcut la rândul ei referire la existența unor deficiențe în acest sens ⁽¹³⁾.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

4.27.-4.28. În conformitate cu cadrul de reglementare, autoritățile de audit sunt solicitate să auditeze operațiunile numai în cazul în care cheltuielile au fost declarate Comisiei până la sfârșitul anului care precede anul auditului. În 2008, situația cheltuielilor a fost declarată numai pentru două dintre cele 16 programe auditate de Curtea de Conturi.

4.29. Comisia constată că, în conformitate cu evaluarea efectuată de către Curtea de Conturi, dintre cele 16 autorități de audit 14 sunt conforme în totalitate sau parțial cu cerințele-cheie testate.

4.31. Cu toate că raportarea corecțiilor de către statele membre nu este deplin satisfăcătoare, în unele cazuri Comisia consideră că datele aferente anului 2009 prezentate Comisiei în prima jumătate a anului 2010 sunt de o calitate superioară. Datele cumulative sunt publicate în conturile anuale finale ale Comisiei. În cadrul Planului său de acțiune din 2008, Comisia a desfășurat audituri ale sistemelor statelor membre de retrageri și recuperări, similare cu auditurile efectuate de Curtea de Conturi, în 19 state membre. Celelalte state membre vor fi auditate în 2010.

Pentru perioada 2007-2013, procedura de depunere a declarațiilor de recuperare este standardizată prin sistemul informatic SFC2007. Comisia preconizează că această procedură de raportare va îmbunătăți calitatea informațiilor primite. De asemenea, statele membre sunt solicitate să facă deosebirea între corecțiile rezultate din propriile controale și corecțiile rezultate din auditurile UE.

⁽¹⁰⁾ Pentru majoritatea programelor operaționale auditate, certificarea pentru primele cheltuieli a fost transmisă Comisiei abia în cea de a doua jumătate a anului 2009.

⁽¹¹⁾ Curtea nu a evaluat eficacitatea statelor membre în ceea ce privește detectarea erorilor.

⁽¹²⁾ A se vedea Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 6.30.

⁽¹³⁾ COM(2010) 52, punctul 1.6.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

4.32. Curtea a examinat rapoartele anuale de activitate pentru 2009 și declarațiile aferente ale directorilor generali pentru politică regională și pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și egalitatea de șanse.

4.33. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 4.3**.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

4.34. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile intermediare și finale aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupul de politici Coeziune sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

4.35. Cel puțin 30 % din erorile identificate ar fi putut și ar fi trebuit să fie detectate și corectate de statele membre anterior transmiterii către Comisie a certificărilor pentru cheltuieli (a se vedea punctul 4.23).

4.36. În ceea ce privește sistemele auditate, Curtea concluzionează că:

- (a) pentru 12 dintre cele 16 programe operaționale auditate, s-au identificat deficiențe cu privire la verificările efectuate de autoritățile de management și/sau cu privire la auditurile de sistem efectuate de autoritățile de audit. Per ansamblu, sistemele de supraveghere și de control aferente perioadei de programare 2007-2013 erau cel puțin parțial conforme cu dispozițiile-cheie din cadrul de reglementare care au fost examinate de Curte (a se vedea punctele 4.25-4.29); și

4.33. Comisia salută evaluarea efectuată de Curtea de Conturi și prezentată în anexa 4.3 și la punctul 1.28, din care rezultă o îmbunătățire comparativ cu anii anteriori.

4.34. Comisia constată că în acest an rata erorilor este semnificativ mai scăzută comparativ cu anii anteriori și că frecvența erorilor din cazurile auditate de Curtea de Conturi continuă să scadă pentru al treilea an consecutiv.

Comisia consideră că acest lucru constituie un bun indiciu privind eficacitatea măsurilor privind intensificarea controlului prevăzute de cadrul de reglementare 2007-2013 în materie de coeziune, și reprezintă primul impact al Planului de acțiune al Comisiei din 2008 privind consolidarea rolului său de supraveghere în materie de acțiuni structurale. Comisia va depune în continuare eforturi susținute pentru a aduce rata erorilor la niveluri mai scăzute.

4.35. Comisia urmărește toate cazurile în care au fost identificate puncte slabe ale sistemelor de gestionare și control, pentru a se asigura că acestea funcționează eficient.

Comisia consideră că, în ceea ce privește majoritatea celorlalte erori depistate de către Curtea de Conturi, autoritățile naționale nu au dispus de informații suficiente pe baza cărora să poată detecta erorile atunci când au declarat la Comisie situația cheltuielilor.

4.36.

- (a) Comisia constată că, în conformitate cu evaluarea efectuată de către Curtea de Conturi, toate cele 16 sisteme auditate sunt conforme în totalitate sau parțial, ceea ce este un rezultat încurajator pentru perioada de programare 2007-2013.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsurile sale, formulate în legătură cu punctele 4.26 și 4.29.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- (b) pentru perioada de programare 2000-2006, sistemele utilizate de statele membre pentru înregistrarea și corectarea erorilor de care aveau cunoștință erau eficace. Sistemele pentru raportarea recuperărilor și a retragerilor erau parțial eficace, ceea ce înseamnă că serviciile Comisiei nu primesc întotdeauna din partea statelor membre informații fiabile cu privire la aceste corecții financiare (a se vedea punctele 4.30 și 4.31).

4.37. Curtea recomandă Comisiei următoarele:

- (a) să încurajeze autoritățile naționale să aplice în mod riguros mecanismele de corecție anterior transmiterii către Comisie a certificărilor pentru cheltuieli;
- (b) să se asigure că înlocuirea cheltuielilor neeligibile cu noi cheltuieli (mecanismul de retragere) nu are drept rezultat declararea de către statele membre a unor noi cheltuieli neconforme; și
- (c) să asigure, prin demersurile sale de supraveghere, o funcționare eficace a sistemelor naționale de gestiune și de control pentru perioada de programare 2007-2013.

4.38. În ceea ce privește normele referitoare la achizițiile publice (a se vedea punctul 4.21), Curtea încurajează Comisia să monitorizeze îndeaproape aplicarea corectă în statele membre a directivelor UE privind achizițiile publice.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (b) Calitatea și exhaustivitatea datelor s-a ameliorat constant datorită eforturilor Comisiei în cadrul Planului de acțiune pentru 2008. În 2010, Comisia va finaliza auditul la fața locului a sistemelor statelor membre în domeniul recuperărilor și va formula recomandări pentru îmbunătățirea ulterioară a raportărilor întocmite de statele membre.

În ceea ce privește perioada 2007-2013, a fost consolidat cadrul legislativ, care prevede depunerea standardizată a informațiilor, ceea ce va ameliora calitatea informațiilor de care dispune Comisia.

Comisia se referă, de asemenea, la răspunsul formulat în legătură cu punctul 4.31.

4.37.

- (a) Comisia face trimitere la acțiunile sale privind îmbunătățirea verificărilor în materie de gestionare și a avizării cheltuielilor prezentate de Comisie, în conformitate cu planul său de acțiune adoptat în februarie 2008. Comisia își reafirmă angajamentul de a încuraja autoritățile naționale prin acordarea de consultanță, formare profesională și îndrumare, precum și prin urmărirea îndeaproape a situațiilor constatate în urma auditurilor.
- (b) Comisia urmărește în mod activ riscul identificat în raportul anual 2008 al Curții de Conturi, în special în contextul închiderii programelor aferente perioadei 2000-2006.
- (c) Comisia își va continua eforturile depuse în cadrul Planului său de acțiune pentru 2008 privind îmbunătățirea sistemelor de gestionare și control din statele membre. Pe baza opiniilor privind auditul anual exprimate de autoritățile de audit, precum și pe baza propriei activități de audit, Comisia va da curs constatărilor Curții de Conturi și va continua să verifice funcționarea sistemelor de gestionare și control ale statelor membre.

4.38. Recent, Comisia a inițiat o evaluare retrospectivă privind relevanța, eficacitatea și eficiența cadrului legislativ al UE privind achizițiile publice. Principalul obiectiv al evaluării este analizarea eficacității procedurilor și normelor din domeniul achizițiilor publice, din punct de vedere al costurilor. De asemenea, evaluarea va include o descriere a structurii administrative și de execuție din statele membre, necesară pentru implementarea politicii în domeniul achizițiilor publice, inclusiv a legislației UE în domeniu. Rezultatele evaluării vor fi obținute în vara anului 2011. În plus, o echipă operativă interservicii a Comisiei examinează aspectele cel mai des constatate în domeniul achizițiilor publice, apărute în contextul implementării proiectelor din domeniul coeziunii.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

4.39. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 4.4**.

Comisia va continua să desfășoare acțiuni de formare profesională a autorităților din statele membre cu privire la aplicarea corectă a normelor din domeniul achizițiilor publice. Atunci când este cazul, Comisia va continua să verifice modul de punere în aplicare a directivelor UE privind achizițiile publice, prin efectuarea propriilor cercetări în anumite cazuri sau prin solicitarea autorităților de audit din statele membre de a întreprinde astfel de verificări în numele Comisiei.

4.39. A se vedea răspunsurile Comisiei din anexa 4.4.

ANEXA 4.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI COEZIUNE

		2009								2008	2007
		FSE		FEDR		FC		Total			
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI											
Total operațiuni (din care):		44		118		18		180		170	180
Prefinanțare		0		0		0		0		0	0
Plăți intermediare/finale		44		118		18		180		170	180
REZULTATELE TESTELOR											
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)											
Operațiuni care nu sunt afectate de erori		75 % {33}		60 % {71}		67 % {12}		64 % {116}		57 %	46 %
Operațiuni care sunt afectate de erori		25 % {11}		40 % {47}		33 % {6}		36 % {64}		43 %	54 %
ANALIZA OPERAȚIUNILOR AFECTATE DE ERORI											
(prezentată procentual și pe numere de operațiuni)											
Analiza operațiunilor afectate de erori (pe tipuri de eroare)											
Erori necuantificabile		0 % {0}		62 % {29}		83 % {5}		53 % {34}		38 %	35 %
Erori cuantificabile		100 % {11}		38 % {18}		17 % {1}		47 % {30}		62 %	65 %
privind:	Eligibilitatea	64 % {7}		89 % {16}		100 % {1}		80 % {24}		91 %	79 %
	Realitatea operațiunilor	0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 %	13 %
	Exactitatea	36 % {4}		11 % {2}		0 % {0}		20 % {6}		9 %	8 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE											
Indicele de eroare cel mai probabil:											
< 2 %											
2 % - 5 %											
> 5 %		X								X	X

Notă: Indicii de eroare sunt calculați pe baza unui eșantion statistic reprezentativ selecționat din plățile intermediare și finale aferente exercițiului 2009 (23 de miliarde de euro), nivelul de încredere fiind de 95 %.

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI COEZIUNE

1. Perioada de programare 2007-2013 – Sisteme legate de regularitatea operațiunilor, de la nivelul statelor membre: conformitatea cu dispoziții-cheie ale cadrului de reglementare

	Autoritatea de management și organismul intermediar ⁽¹⁾	Autoritatea de certificare ⁽²⁾	Autoritatea de audit ⁽³⁾
FSE - Portugalia - Azore, <i>Pro-Emprego</i>			
FSE - Danemarca - Locuri de muncă mai numeroase și mai bune			
FEDR - Ungaria - Dezvoltare economică			
FEDR - Grecia - Competitivitate și antreprenoriat			
FEDR - Germania - Saxonia Superioară, Convergență			
FEDR - Germania - Lüneburger Heide			
FEDR - Estonia - Dezvoltarea mediului economic			
FSE - Polonia - Capital uman			
FSE - Portugalia - Potențial uman			
FEDR - Suedia - Mellersta Norland			
FEDR - Franța - Regiunea Loarei			
FSE - Franța - Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă			
FEDR - Lituania - Creștere economică			
FC - Ungaria - Mediu și energie			
FEDR - INTERREG Regatul Unit/Irlanda			
FEDR - Spania - Castilia La Mancha			

Legendă

	Conforme
	Parțial conforme
	Neconforme
N/A	Neevaluate

Cerințe-cheie testate

- (¹) Verificările autorităților însărcinate cu gestiunea
 (²) Certificări fiabile, bazate pe elemente solide
 (³) Audit corespunzător al sistemelor

2. Perioada de programare 2000-2006 – Sisteme utilizate la nivelul statelor membre în ceea ce privește prelucrarea și raportarea recuperărilor și a retragerilor

	Înregistrarea erorilor	Corectarea erorilor	Înregistrarea corecțiilor	Raportarea corecțiilor către Comisie	Raportarea neregularităților către OLAF
FEDR - Grecia - Axe rutiere					
FEDR - Spania - Societatea informațională					
FEDR - Luxemburg - Obiectivul 2					
FEDR – INTERREG Germania/Republica Cehă - sistemul Germaniei					
FEDR – INTERREG Germania/Republica Cehă - sistemul Republicii Cehe					
FEDR - Polonia - Îmbunătățirea competitivității					

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRIILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU GRUPUL DE POLITICI COEZIUNE

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
REGIO	cu rezerve	În 2009, au fost afectate în total 138 de programe operaționale, față de 99 în 2008 și de 185 în 2007. Potrivit cuantificărilor elaborate de direcțiile generale, impactul acestor rezerve este de 183,7 milioane de euro (față de 201 milioane de euro în 2008 și de 726 de milioane de euro în 2007).	În ceea ce privește grupul de politici Coeziune, Curtea consideră că declarațiile directorilor generali și rapoartele anuale de activitate au fost întocmite conform orientărilor aplicabile ale Comisiei. Curtea constată că DG REGIO și DG EMPL au formulat, pentru ambele perioade, rezerve cărora le corespunde un impact cuantificabil. Pentru grupul de politici Coeziune, profunzimea rezervelor corespunde într-o măsură mai mare decât în exercițiile anterioare cu rezultatele auditului Curții.	A
EMPL	cu rezerve	În cazul DG REGIO, impactul rezervelor se ridică, potrivit cuantificărilor, la 31,4 milioane de euro pentru perioada 2000-2006 (0,44 % din plățile intermediare și finale) și la 65,2 milioane de euro pentru perioada 2007-2013 (0,69 % din plățile intermediare). În cazul DG EMPL, impactul rezervelor se ridică, potrivit cuantificărilor, la 11,9 milioane de euro pentru perioada 2000-2006 (0,77 % din plățile intermediare și finale) și la 75,2 milioane de euro pentru perioada 2007-2013 (1,77 % din plățile intermediare).		

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE PENTRU GRUPUL DE POLITICI COEZIUNE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Declarația de asigurare pentru exercițiile 2006, 2007 și 2008: acțiunile întreprinse de Comisie în urma observațiilor Curții			
Testele efectuate de Curte de-a lungul ultimilor trei ani au evidențiat deficiențe de sistem, precum și erori, în declarațiile de cheltuieli aferente mai multor programe operaționale și proiecte incluse în eșantioanele auditate. Toate aceste constatări vizează perioada de programare 2000-2006.	În urma auditurilor Curții, Comisia a întreprins o serie de acțiuni. Pe baza acțiunilor întreprinse în urma auditurilor Curții, Comisia a implementat corecții financiare de 191,6 milioane de euro, de 80 de milioane de euro și de 0,2 milioane de euro.	În ceea ce privește auditurile efectuate de Curte referitor la exercițiul financiar 2006, Comisia a luat măsuri corective, în conformitate cu propriile sale norme și proceduri, pentru toate cazurile examinate, iar în ceea ce privește exercițiul 2007, există două cazuri pentru care analiza este încă în curs. În ceea ce privește auditurile efectuate de Curte referitor la exercițiul financiar 2008, Comisia derulează încă acțiuni de urmărire a situației.	Comisia salută evaluarea pozitivă de către Curtea de Conturi a modului în care s-a dat curs constatărilor sale din 2006, 2007 și 2008, precum și modul de auditare a operațiunilor de către Comisie în 2009, pe baza unei metodologii similare cu cea a Curții de Conturi. Acesta este rezultatul uneia dintre acțiunile prevăzute de Planul de acțiune al Comisiei din februarie 2008 care vizează consolidarea rolului său de supraveghere.
2. Acțiunile Comisiei în vederea consolidării rolului său de supraveghere în cadrul gestiunii partajate a acțiunilor structurale			
Curtea a evaluat sistemele de control din statele membre drept ineficace sau parțial eficace și a constatat că supravegherea asigurată de Comisie nu este eficace în ceea ce privește prevenirea apariției erorilor la nivelul statelor membre.	În ultimii ani, Comisia a întreprins diverse acțiuni în vederea consolidării rolului său de supraveghere, acțiuni descrise în „Planul de acțiune privind întărirea rolului de supraveghere al Comisiei din cadrul gestionării repartizate a acțiunilor structurale” ⁽¹⁾. Potrivit informațiilor raportate, 28 din 37 de acțiuni au fost finalizate până la sfârșitul exercițiului 2008. Celelalte 9 acțiuni au fost integrate în strategia comună de audit pentru Coeziune adoptată de Comisie ⁽²⁾. În plus, în 2008, Comisia a adoptat norme simplificate de eligibilitate pentru cheltuieli (precum utilizarea normelor naționale de eligibilitate, a sumelor forfetare, a baremurilor standard pentru costurile unitare și rambursarea costurilor indirecte pe bază de cote standard), care pot fi aplicate pentru perioada 2007-2013.	Auditul efectuat de Comisie în 2009 cu privire la operațiuni În 2009, activitățile de audit ale Comisiei au vizat, printre alte aspecte, auditarea unui eșantion de operațiuni din statele membre reprezentativ din punct de vedere statistic (aplicând o metodologie similară cu cea utilizată în cadrul modelului de asigurare al Curții), pentru a evalua legalitatea și regularitatea cheltuielilor certificate declarate Comisiei pentru perioada de programare 2007-2013. Curtea a analizat abordarea de audit a Comisiei pentru această examinare și a analizat, de asemenea, documentele de lucru aferente unui eșantion de dosare de audit. Curtea consideră că metodologia aplicată de Comisie a fost, per ansamblu, una adecvată. După cum a indicat Comisia, aceste rezultate trebuie însă interpretate în mod prudent, având în vedere specificitățile populației auditate.	În raportul de impact privind Planul de acțiune al Comisiei [COM (2010) 52 final], aceasta din urmă arată că rezultatele operațiunilor de audit pe care le-a efectuat în 2009 oferă un bun indiciu conform căruia dispozițiile privind intensificarea controlului pentru cadrul de reglementare 2007-2013 și măsurile preventive adoptate de Comisie au început să dea rezultate.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
		Simplificarea normelor de eligibilitate Posibilitatea de a simplifica normele naționale de eligibilitate, introdusă de către Comisie, are în special rolul de a sprijini beneficiarii în demersul de declarare a costurilor de personal și a costurilor indirecte. În 2009, această posibilitate nu exista decât pentru FSE. Până la sfârșitul anului 2009, 22 din 27 de state membre implementaseră măsuri de simplificare într-o formă sau alta. Eficacitatea acestor măsuri de simplificare nu va putea fi evaluată decât în exercițiile următoare.	

⁽¹⁾ A se vedea COM(2008) 97, aprobat la 19 februarie 2008, și raportul final privind implementarea, COM(2009) 42/3.

⁽²⁾ A se vedea DG Politică Regională, DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse, DG Afaceri Maritime și Pescuit și DG Agricultură și Dezvoltare Rurală, *Joint Audit Strategy for Structural Actions 2009-11* (Strategie comună de audit pentru acțiunile structurale, 2009-2011), aprilie 2009, C(2004) 3115 în prima versiune, actualizată anual până în prezent.

CAPITOLUL 5

Cercetare, energie și transport

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	5.1-5.17
Caracteristicile grupului de politici	5.2-5.16
Obiectivele politicilor	5.2-5.5
Instrumentele politicilor	5.6-5.14
Riscurile pentru regularitatea plăților	5.15-5.16
Sfera și abordarea auditului	5.17
Regularitatea operațiunilor	5.18-5.22
Eficacitatea sistemelor	5.23-5.42
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	5.25-5.40
Controale documentare <i>ex ante</i> ale declarațiilor de cheltuieli	5.25-5.27
Certificatele de audit pentru declarațiile de cheltuieli în cadrul PC6	5.28-5.31
Certificarea <i>ex ante</i> a metodologiei utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor în cadrul PC7	5.32-5.36
Strategia de audit <i>ex post</i> a Comisiei	5.37-5.40
Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare	5.41-5.42
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	5.43-5.44
Concluzii și recomandări	5.45-5.53
Întreprinderile comune ale Uniunii Europene	5.54-5.57

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

5.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Cercetare, energie și transport, care cuprinde domeniile de politici 06-Energie și transport; 08-Cercetare; 09-Societatea informațională și mass-media și 10-Cercetare directă. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 5.1**.

Tabelul 5.1 – Cercetare, energie și transport – Informații de bază

(milioane euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
6	Energie și transport	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	143	centralizată directă
		Transportul terestru, aerian și maritim	875	centralizată directă
		Rețele transeuropene (TEN – <i>Trans-European Networks</i>)	839	centralizată directă
		Energii convenționale și energii regenerabile	67	centralizată directă
		Energie nucleară	129	centralizată directă/centralizată indirectă/descentralizată și în comun
		Cercetarea în domeniul energiei și al transportului (PC7)	131	centralizată directă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	68	centralizată directă
		Securitatea și protecția utilizatorilor de energie și de transport	1	centralizată directă
			2 253	
8	Cercetare	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	300	centralizată directă
		PC7	2 817	centralizată directă
		ITER: Fusion for Energy	267	centralizată indirectă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	1 388	centralizată directă
		CECO – EIT	54	centralizată directă
			4 826	
9	Societatea informațională și mass-media	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	134	centralizată directă
		PC7	698	centralizată directă
		Finalizarea programelor-cadru (PC) anterioare	314	centralizată directă
		Mass-media	105	centralizată directă
		Programul-cadru pentru competitivitate și inovare și alte programe-cadru	124	centralizată directă
			1 375	

(milioane euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
10	Cercetare directă	Personal, cheltuieli de funcționare și investiții	321	centralizată directă
		PC7	40	centralizată directă
		Obligații istorice care rezultă din activități nucleare	19	centralizată directă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	30	centralizată directă
			410	

Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾	898
Total pentru programe-cadru	5 486
Total pentru rețele transeuropene	839
Total pentru alte activități	1 641
Total cheltuieli operaționale (cuprinzând):	7 966
— plăți în avans ⁽²⁾	4 543
— plăți intermediare/finale ⁽³⁾	3 423
Total plăți aferente exercițiului	8 864

Total angajamente aferente exercițiului	11 876
--	---------------

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.

⁽²⁾ Valoarea plăților în avans efectuate în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru (2007-2013) s-a ridicat la 2 101 milioane de euro.

⁽³⁾ Valoarea plăților intermediare/finale efectuate în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru (2007-2013) și al celui de Al șaselea program-cadru (2002-2006) s-a ridicat la 1 585 de milioane de euro și, respectiv, la 1 800 de milioane de euro.

Sursa: Conturile anuale ale Uniunii Europene pentru exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Caracteristicile grupului de politici*Obiectivele politicilor*

5.2. Politicile privind energia și transportul urmăresc să pună la dispoziția cetățenilor și a întreprinderilor europene sisteme energetice și de transport competitive, să crească sustenabilitatea producției și a consumului de energie, să creeze condițiile necesare pentru continuitatea și securitatea în ceea ce privește alimentarea cu energie și serviciile de transport în Uniunea Europeană, să sporească siguranța transporturilor și a energiei și să promoveze la nivel internațional politicile Uniunii vizând competitivitatea, sustenabilitatea, siguranța și securitatea în domeniile transportului și energiei.

5.3. Politica privind cercetarea vizează favorizarea investițiilor în cercetare și a tranziției către o economie bazată pe cunoaștere, în scopul consolidării competitivității Uniunii Europene. Ea vizează, în egală măsură, consolidarea bazei științifice și tehnice a Spațiului de cercetare european (SEC), îmbunătățirea nivelului de excelență în domeniul cercetării în Europa, o mai mare deschidere și atractivitate a Spațiului de cercetare european și valorificarea la maximum a cooperării internaționale.

5.4. Politicile privind societatea informațională și mass-media urmăresc crearea unui spațiu unic inovator, deschis și competitiv pentru societatea informațională și serviciile mass-media, continuând astfel procesul de tranziție către noile rețele și internet. Ele vizează creșterea nivelului de angajare și de eficiență a investițiilor Uniunii Europene în cercetarea și adoptarea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC), precum și luarea unor măsuri pentru a corecta fragmentarea existentă pe piața unică pentru economia digitală. Aceste politici aspiră, de asemenea, să creeze o societate informațională europeană cuprinzătoare, care să contribuie la creșterea economică și să furnizeze locuri de muncă în spiritul unei dezvoltări durabile și care să acorde prioritate ameliorării serviciilor publice și a calității vieții.

5.5. Cheltuielile din cadrul cercetării directe finanțează activitățile de cercetare și activitățile conexe acestora desfășurate de Centrul Comun de Cercetare (CCC), care este o direcție generală din cadrul Comisiei. Scopul CCC este de a furniza sprijin științific și tehnic adaptat la nevoile clientului, în vederea conceperii, a dezvoltării, a implementării și a monitorizării politicilor UE, precum și de a asigura un program pe termen lung de dezafectare nucleară și de gestionare a deșeurilor nucleare.

Instrumentele politicilor

5.6. Majoritatea cheltuielilor aferente acestui grup de politici sunt executate de Comisie în cadrul gestiunii centralizate directe și, din ce în ce mai frecvent, în cadrul gestiunii centralizate indirecte, prin intermediul unor agenții și al unor întreprinderi comune. Fondurile pentru dezafectarea nucleară fac obiectul unei gestiuni în comun cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Cercetare

5.7. În jur de 70 % din cheltuielile operaționale din cadrul acestui grup de politici sunt alocate unor proiecte de cercetare din cadrul programelor-cadru (PC) multianuale, programe care dispun de mai multe sisteme de finanțare și care vizează sprijinirea unor diverse domenii tematice și tipuri de proiecte. De regulă, Comisia efectuează plăți către beneficiari fără participarea autorităților naționale, regionale sau locale din statele membre.

5.8. Beneficiarii pot fi institute de cercetare, universități, administrații publice, societăți sau persoane fizice. În general, beneficiarii sau partenerii din mai multe state membre, state asociate sau alte țări se reunesc într-un consorțiu de parteneri, lucrând pe baza unui acord de atribuire a unui grant încheiat cu Comisia. În ceea ce privește PC7, fiecare proiect implică, în medie, șase parteneri, însă numărul acestora poate varia între 1 și 64, în funcție de sistemul de finanțare. Partenerii pot participa la mai multe proiecte.

5.9. Până la sfârșitul anului 2009, valoarea granturilor pentru cercetare din cadrul PC7 a variat între 7 500 de euro pentru cercetători persoane fizice și 93 de milioane de euro pentru proiecte de colaborare majore. Deși există peste 12 000 de beneficiari, primii 250 ca importanță primesc în jur de 50 % din contribuția totală a UE.

5.10. Începând cu jumătatea anului 2009, anumite aspecte din cadrul PC7 sunt gestionate de Agenția Executivă pentru Cercetare și de Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare. În plus, la sfârșitul anului 2009, funcționau patru întreprinderi comune în domeniul cercetării, pentru care contribuția totală a UE s-a ridicat la 288 de milioane de euro pentru exercițiul în cauză⁽¹⁾. Întreprinderile comune gestionează fonduri puse la dispoziție de UE sau de alți parteneri publici sau privați în scopul unor inițiative de cercetare precise.

Energie și transport

5.11. O altă categorie majoră de cheltuieli aferente exercițiului 2009 (reprezentând în jur de 11 % din total) vizează proiecte de amploare în domeniile energiei și transportului, în cadrul programului privind rețelele transeuropene (*trans-European networks* – TEN). Beneficiarii sunt, în general, autorități din statele membre, însă aceștia pot fi și societăți publice sau private. Proiectele se caracterizează, în general, prin complexitatea tehnică, fiind în majoritate transnaționale.

5.12. În 2009, erau în derulare 404 proiecte în domeniul transportului (TEN-T), beneficiind de granturi în valoare medie de 18,05 milioane de euro, și 49 de proiecte în domeniul energiei (TEN-E), beneficiind de granturi în valoare medie de 1,53 milioane de euro.

5.7. *Programele-cadru de cercetare implică proiecte complexe din punct de vedere tehnic și financiar. Mediul de control se caracterizează printr-un număr mare de beneficiari, fiecare având sisteme de control proprii.*

Deoarece mediul legislativ și contractual actual face ca gestionarea proiectului să fie complexă atât pentru beneficiari, cât și pentru Comisie, aceasta a luat măsuri de simplificare pentru punerea în aplicare a PC7.

5.10. *Majoritatea cheltuielilor sunt gestionate direct de către Comisie, dar PC7 permite și execuția bugetară prin gestiune centralizată indirectă; și anume, Comisia încredințează sarcinile de execuție agențiilor executive, întreprinderilor comune instituite de UE și „inițiativele articolului 185”, care sunt structuri create pentru punerea în aplicare a programelor de cercetare la care participă în comun mai multe state membre.*

(¹) Întreprinderea comună pentru dezvoltarea energiei de fuziune (gestionarea contribuției Euratom la dezvoltarea instalației de fuziune nucleară ITER), Întreprinderea comună privind medicamentele inovatoare (îmbunătățirea eficienței și a eficacității procesului de dezvoltare a medicamentelor), Întreprinderea comună Clean Sky (dezvoltarea de tehnologii curate în transportul aerian) și Întreprinderea comună Artemis (dezvoltarea de sisteme informatice integrate).

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.13. Programul TEN-T este gestionat de Agenția Executivă pentru Rețeaua Transeuropeană de Transport, iar anumite părți din cheltuielile pentru energie și pentru transport sunt gestionate de Agenția Executivă pentru Competitivitate și Inovare. Întreprinderea comună SESAR gestionează faza de dezvoltare a proiectului UE ce are ca scop modernizarea sistemului european de gestionare a traficului aerian, dispunând în 2009 de un buget de 157 de milioane de euro.

Alte plăți

5.14. Printre alte plăți care s-au efectuat în 2009 sunt incluse plăți în avans efectuate de Comisie în cadrul acordurilor încheiate cu Agenția Spațială Europeană (*European Space Agency* – ESA) pentru implementarea sistemului de navigație prin satelit Galileo, contribuții la programele de dezafectare nucleară și alte cheltuieli specifice, cum ar fi plățile efectuate în cadrul acordurilor cu Banca Europeană de Investiții (BEI) pentru Fondul de garantare a împrumuturilor din cadrul TEN-T și pentru Mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor din cadrul PC7.

Riscurile pentru regularitatea plăților

5.15. Atât pentru proiectele din domeniul cercetării, cât și pentru cele din domeniile transportului și energiei, granturile sunt plătite în tranșe: o plată în avans după finalizarea procesului de selecție a proiectelor, la semnarea acordului de atribuire a grantului sau a deciziei de finanțare, urmată de plăți intermediare și plăți finale destinate să ramburseze cheltuielile eligibile raportate de beneficiari în declarațiile periodice de cheltuieli. În stadiul actual al ciclului de programare, în jur de jumătate dintre plățile pentru cercetare reprezintă plăți în avans efectuate pentru proiecte din cadrul PC7. Restul reprezintă plăți intermediare și plăți finale efectuate pentru proiecte din cadrul PC6 și plăți intermediare efectuate pentru proiecte din cadrul PC7.

5.16. În cazul plăților intermediare și al plăților finale, principalul risc îl constituie faptul că beneficiarii pot include în declarațiile lor de cheltuieli costuri neeligibile, care pot să rămână nedetectate sau necorectate de sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei înainte de rambursarea cheltuielilor declarate. Acest risc este amplificat de complexitatea normelor privind calcularea costurilor eligibile, inclusiv de numărul mare al criteriilor de eligibilitate, precum și de faptul că beneficiarilor li s-a impus să treacă în contul proiectelor cheltuielile de personal și cheltuielile indirecte, trebuind totodată să scadă diverse elemente considerate a fi neeligibile pentru cofinanțare de la UE. Condițiile de plată pentru plățile în avans sunt mai puțin complexe, acestea efectuându-se în urma semnării acordului de atribuire a grantului sau a deciziei de finanțare. Plățile în avans au fost totuși afectate de erori în exercițiile precedente, deși aceste erori nu sunt în general cuantificabile și au corespuns unor deficiențe de ordin procedural, cum ar fi întârzieri în efectuarea plăților.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.16. Comisia este de acord cu opinia Curții. Într-adevăr, complexitatea normelor este o sursă majoră de erori și de cereri de decont neeligibile. Comunicarea Comisiei privind simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare ⁽¹⁾ propune acțiuni pentru contracararea acestui risc. Întrucât aceste propuneri vor fi puse în aplicare doar în viitorul program-cadru și întrucât este necesar să se soluționeze problemele cauzate de cerințele complexe de eligibilitate pentru beneficiarii granturilor, la 26 mai 2010, Comisia a adoptat o comunicare ⁽²⁾ către alte instituții, care propune un nivel al riscului admisibil de eroare în acest domeniu între 2 % și 5 %. Nivelul propus al riscului admisibil de eroare este stabilit luând în considerare eficacitatea controalelor din punct de vedere al costurilor și un nivel acceptabil al erorii reziduale, care este justificată ținând cont de aceste costuri.

⁽¹⁾ COM(2010) 187 din 29.4.2010.

⁽²⁾ COM(2010) 261 din 26.5.2010.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sfera și abordarea auditului

5.17. Abordarea generală de audit a Curții și metodologia generală de audit a acestora sunt descrise în **partea 2 din anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Cercetare, energie și transport, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

- a fost testat un eșantion de 150 de operațiuni, care a cuprins 86 de plăți în avans și 64 de plăți intermediare și finale;
- evaluarea sistemelor s-a axat pe plățile efectuate în domeniul cercetării și a acoperit:
 - controalele documentare *ex ante* ale declarațiilor de cheltuieli depuse de beneficiari;
 - certificatele de audit emise de auditori independenți pentru declarațiile de cheltuieli;
 - certificarea *ex ante* a metodologiei utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor;
 - auditurile financiare *ex post* efectuate cu privire la proiecte; și
 - punerea în aplicare a recuperărilor și a corecțiilor financiare.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

5.18. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 5.1**. Indicele de eroare cel mai probabil estimat de Curte este cuprins între 2 % și 5 %.

5.19. Curtea a constatat că, în total, 36 de operațiuni din eșantionul de 150 erau afectate de eroare. În 23 de cazuri, erorile privesc rambursarea unor costuri neeligibile sau incorect declarate din cadrul unor plăți intermediare și finale efectuate pentru o serie de proiecte de cercetare. Sursa principală de eroare rămâne rambursarea unor cheltuieli de personal și a unor cheltuieli indirecte supradecarate, fapt ilustrat în cele două exemple prezentate în continuare.

5.19.**Exemplul 1: cheltuieli de personal**

Curtea a constatat că beneficiarul care a făcut obiectul auditului a înregistrat 17 om-luni în declarația depusă la Comisie, dar că suma solicitată era echivalentă, în realitate, cu 42 de om-luni de muncă realizată în favoarea beneficiarului. Curtea nu a găsit probe care să ateste că această sumă suplimentară corespunzătoare cheltuielilor de personal declarate este legată de proiect. În plus, cererea de plată a inclus cheltuieli de deplasare care nu au fost efectuate în interesul proiectului. Eroarea a însumat 73 000 de euro, ceea ce reprezintă 50 % din cheltuielile declarate.

Exemplul 1

Comisia își exprimă acordul față de constatările Curții și procesul de recuperare este în curs de desfășurare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplul 2: cheltuieli indirecte

Conform modelului de acord de atribuire a unui grant, cheltuielile indirecte trebuie să fie reale și necesare pentru derularea proiectului, iar sistemul contabil al beneficiarului trebuie să le justifice indicând că au fost efectuate în relație directă cu cheltuielile directe eligibile ale proiectului. Curtea a constatat că, în conturile beneficiarului care a făcut obiectul auditului, nu era indicată o legătură directă între cheltuieli și diversele proiecte. În consecință, deși conturile demonstau că beneficiarul suportase costuri indirecte pentru proiect, era imposibil să se determine care era suma reală direct legată de proiectul în cauză. Luând în considerare și costurile directe neeligibile identificate, Curtea a raportat o eroare de 62 000 de euro, ceea ce reprezintă 10 % din totalul cheltuielilor declarate.

5.20. Eșantionul selecționat de Curte în vederea efectuării de teste pe operațiuni a inclus și 13 plăți intermediare efectuate pentru proiecte din cadrul PC7. Curtea a identificat șase cazuri în care au intervenit erori, similare celor care au afectat proiectele din cadrul PC6.

5.21. Per ansamblu, constatările privind regularitatea operațiunilor se află în concordanță cu rezultatele auditurilor proprii pe care le-a desfășurat Comisia, precum și cu rezervele privind exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul PC6, rezerve formulate de directorii generali ai direcțiilor generale cu competențe în cercetare în rapoartele lor anuale de activitate.

5.22. În ceea ce privește cele 44 de operațiuni testate care nu constituie plăți efectuate în domeniul cercetării (28 de plăți în avans și 16 plăți intermediare și finale), Curtea a detectat erori în șase cazuri. Printre acestea se află cazul unui proiect din domeniul TEN-T în care nu s-au aplicat în mod corespunzător normele privind achizițiile publice, precum și cazul unui alt proiect din domeniul TEN-T în care au fost declarate și apoi rambursate o serie de cheltuieli care nu erau prevăzute în decizia de finanțare.

EFICACITATEA SISTEMELOR

5.23. Rezultatele examinării de către Curte a sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 5.2**. Curtea a constatat că sistemele sunt parțial eficace în asigurarea regularității operațiunilor.

5.24. Constatările prezentate în continuare pun accentul în principal pe controalele efectuate asupra plăților intermediare și finale efectuate în domeniul cercetării.

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

Controale documentare ex anteale declarațiilor de cheltuieli

5.25. Controalele documentare *ex ante* constau, în principal, în verificări contabile și aritmetice din partea Comisiei ale declarațiilor de cheltuieli, înainte de efectuarea rambursării. În unele cazuri, controalele pot, de asemenea, să includă examinarea anumitor elemente de cost pe baza unor informații suplimentare solicitate beneficiarului, precum facturi sau state de plată.

5.20. În această etapă a ciclului programului și dat fiind numărul mic de plăți intermediare pentru PC7 din eșantionul Curții, este prea devreme pentru a trage concluzii privind frecvența și valoarea erorilor în PC7, comparativ cu PC6.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.26. Deși multe dintre erori nu pot fi identificate decât prin efectuarea unor controale la beneficiar, controalele documentare ar trebui să permită detectarea unor deficiențe fundamentale în declarațiile de cheltuieli.

5.27. Curtea a verificat funcționarea controalelor pentru toate cele 150 de operațiuni din eșantionul său. Rezultatele testelor efectuate de Curte arată că aceste controale funcționează în general conform așteptărilor, deși au fost identificate patru cazuri în care respectivele controale nu au detectat anumite anomalii din declarațiile de cheltuieli care ar fi trebuit să fie descoperite, cum ar fi rate incorecte ale cheltuielilor de regie.

CertIFICATELE DE AUDIT PENTRU DECLARAȚIILE DE CHELTUIELI ÎN CADRUL PC6

5.28. Conform dispozițiilor aplicabile PC6, în acordul de atribuire a grantului se stipulează, în general, că declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor depuse în vederea rambursării trebuie însoțite de un certificat de audit emis de către un auditor independent. Auditorul certifică faptul că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia cheltuielile declarate îndeplinesc cerințele de eligibilitate.

5.29. Fiecare partener din cadrul unui proiect trebuie să furnizeze cel puțin un certificat de audit care să acopere întreaga durată a proiectului. Se solicită întotdeauna un certificat atunci când contribuția UE cerută de către un partener depășește 750 000 de euro pentru o perioadă de raportare dată.

5.30. În ceea ce privește cele 30 de operațiuni auditate la beneficiar pentru care s-au pus la dispoziție certificate de audit ⁽²⁾, Curtea a comparat rezultatele propriilor sale teste cu certificatele respective. În 13 dintre cazuri (43 %), ele făcând parte din PC6, Curtea a constatat erori în declarații de cheltuieli pentru care se emisese o opinie fără rezerve din partea auditorului responsabil de certificare înainte de a fi depuse spre rambursare.

5.31. Această observație este în concordanță cu constatările privind exercițiul anterior ⁽³⁾ și cu observațiile formulate în capitolul 8 ⁽⁴⁾, confirmând necesitatea de a îmbunătăți fiabilitatea acestui control.

5.31. Comisia împărtășește preocuparea Curții cu privire la corectitudinea certificatelor de audit pentru PC6, care nu furnizează pe deplin asigurarea suplimentară preconizată inițial. Cu toate acestea, Comisia susține că acest instrument a adus o contribuție substanțială la prevenirea erorilor, rezultând o scădere semnificativă a ratelor de eroare în auditurile pentru PC6, comparativ cu PC5.

⁽²⁾ 27 din cadrul PC6, 1 din cadrul PC7, 1 din cadrul Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel, 1 din cadrul Programului MEDIA 2007.

⁽³⁾ Punctele 7.21-7.24 din Raportul anual privind exercițiul 2008.

⁽⁴⁾ Capitolul 8 punctele 8.19 și 8.20.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Certificarea ex ante a metodologiei utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor în cadrul PC7

5.32. După cum a observat Curtea în 2008, eforturile Comisiei sunt îndreptate spre o simplificare a sistemului privind certificatele de audit din cadrul PC7 prin introducerea certificării *ex ante* a metodologiei utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor.

5.33. Măsura este destinată să se aplice beneficiarilor care primesc mai multe granturi, ale căror sisteme contabile ar putea oferi o asigurare rezonabilă că metodele pe care le-au aplicat pentru calculul costurilor sunt conforme cu prevederile din acordul de atribuire a grantului. Beneficiarii pot primi certificare pentru metodologia lor de calcul al costurilor de personal și indirecte, precum și pentru metodologia de calcul al costurilor medii de personal.

5.34. La sfârșitul lunii mai 2010, doar pentru 25 din cei 650 de beneficiari potențiali care întruneau condițiile pentru a introduce o cerere de certificare se acordase efectiv o certificare *ex ante* a metodologiilor lor de calcul al costurilor. Cererile altor 16 beneficiari au fost respinse, în timp ce alți beneficiari au preferat să nu introducă nicio cerere în acest sens, având convingerea că li se va refuza certificarea.

5.35. Comisia a admis că criteriile de acceptabilitate⁽⁵⁾ pe care le-a stabilit pentru acordarea certificării metodologiei de calcul al costurilor sunt prea stricte pentru majoritatea beneficiarilor⁽⁶⁾. Într-adevăr, criteriile nu corespund practicilor contabile curente din cadrul sectorului (cum ar fi utilizarea costurilor medii de personal defalcate pe centre de cost) și al organizațiilor de cercetare.

Comisia a luat măsuri de remediere pentru a îmbunătăți calitatea certificatelor de audit pentru PC7. Certificatele de audit pentru PC7 se bazează pe „proceduri convenite”, ceea ce impune ca auditorul certficator să urmeze proceduri prestabilite și, pe această bază, să raporteze constatările factuale. Această abordare ar trebui să ducă la o reducere a erorilor de interpretare a normelor de eligibilitate de către auditori care s-au produs în PC6.

Comisia va continua să evalueze fiabilitatea certificatelor de audit pe durata propriilor sale audituri financiare.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 5.49.

5.32-5.33. Certificarea *ex ante* a metodologiei de calcul al costurilor utilizată de beneficiari este obligatorie numai pentru cei care doresc să aplice costurile medii de personal în cererile lor de decont. Aceasta este opțională pentru ceilalți beneficiari.

În plus, beneficiarii trebuie să furnizeze în continuare un certificat pentru plata finală care acoperă toate perioadele în cazul în care contribuția cumulată solicitată depășește 375 000 de euro. În practică, certificarea *ex ante* reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și contribuie la realizarea de economii substanțiale în ceea ce privește taxele de audit.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 5.36.

5.34-5.35. În comunicarea sa privind simplificarea, Comisia propune să se ia în considerare orice metodologie de calcul al costurilor medii de personal aplicate ca practici contabile uzuale ale beneficiarilor, inclusiv o abordare bazată pe centre de costuri, atât timp cât acestea sunt bazate pe costuri reale de personal, înregistrate în conturi și se exclude dubla finanțare a costurilor din alte categorii de costuri.

Normele de participare la PC7 autorizează costurile medii de personal ca o excepție de la norma generală a costurilor reale, cu condiția ca acestea să fie practicile contabile uzuale ale beneficiarului și să nu existe o diferență semnificativă între costurile medii și costurile reale. Criteriile definite de către Comisie vizează să ofere o asigurare rezonabilă că aplicarea metodologiei beneficiarului nu va duce la nicio deviere semnificativă a costurilor medii raportate față de costurile reale. În opinia Comisiei, aceste criterii reprezintă cel mai bun echilibru posibil între simplificare și preocupări în materie de responsabilitate în cadrul de reglementare actual.

⁽⁵⁾ Decizia Comisiei din 23.6.2009 [C(2009) 4705].

⁽⁶⁾ COM(2010) 187 din 24 aprilie 2010 – Simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.36. Pentru PC7 au fost preluate principalele norme de finanțare aplicabile PC6 – precum și riscurile aferente pentru regularitatea cheltuielilor. Este posibil ca riscurile să fi crescut în acest stadiu, întrucât numărul certificatelor de audit cerute a fost redus în mod considerabil, în vreme ce sistemul de certificare *ex ante* a metodologiei de calcul al costurilor, menit să înlocuiască în mare parte certificatele de audit, nu funcționează conform așteptărilor.

Strategia de audit ex post a Comisiei

5.37. Unul dintre celelalte elemente principale ale sistemului de control al Comisiei în ceea ce privește cheltuielile din domeniul cercetării îl reprezintă programul acesteia de audituri financiare *ex post* (ulterior rambursării) efectuate la beneficiari. Auditurile sunt efectuate de auditori ai Comisiei sau de societăți de audit externe aflate sub supravegherea Comisiei. Scopul auditurilor *ex post* este de a detecta și de a corecta erorile care nu au fost prevenite sau detectate pe parcursul controalelor anterioare.

5.38. În 2009, direcțiile generale cu competențe în cercetare din cadrul Comisiei (DG RTD, DG INFSO, DG TREN și DG ENTR) au trecut în cel de al treilea an de aplicare a strategiei comune de audit *ex post* pentru PC6 și au demarat, de asemenea, primele audituri din cadrul strategiei de audit *ex post* pentru PC7. Aceste strategii sunt destinate să evalueze regularitatea cheltuielilor din domeniul cercetării și să ofere o bază pentru măsurile corective și de recuperare.

5.39. În 2009, volumul cheltuielilor acoperite de auditurile *ex post* a continuat să crească, iar direcțiile generale cu competențe în cercetare au atins numărul vizat de audituri stabilit pentru exercițiul respectiv (**graficul 5.1**). Numărul de audituri finalizate a crescut de la 1 084 la sfârșitul exercițiului 2008 la 1 905 la sfârșitul exercițiului 2009.

5.40. Direcțiile generale cu competențe în cercetare au continuat să depună eforturi pentru a asigura o abordare coerentă și o coordonare eficientă prin intermediul grupurilor de lucru comune și al comitetelor mixte. Se preconizează că introducerea unor instrumente informatice noi în cursul anului 2009 va favoriza și mai mult eficacitatea coordonării. Integrarea Agenției Executive pentru Cercetare și a Agenției Executive a Consiliului European pentru Cercetare în activitățile de audit, precum și împărțirea Direcției Generale Energie și Transporturi în două direcții generale ⁽⁷⁾ necesită o intensificare a eforturilor de coordonare.

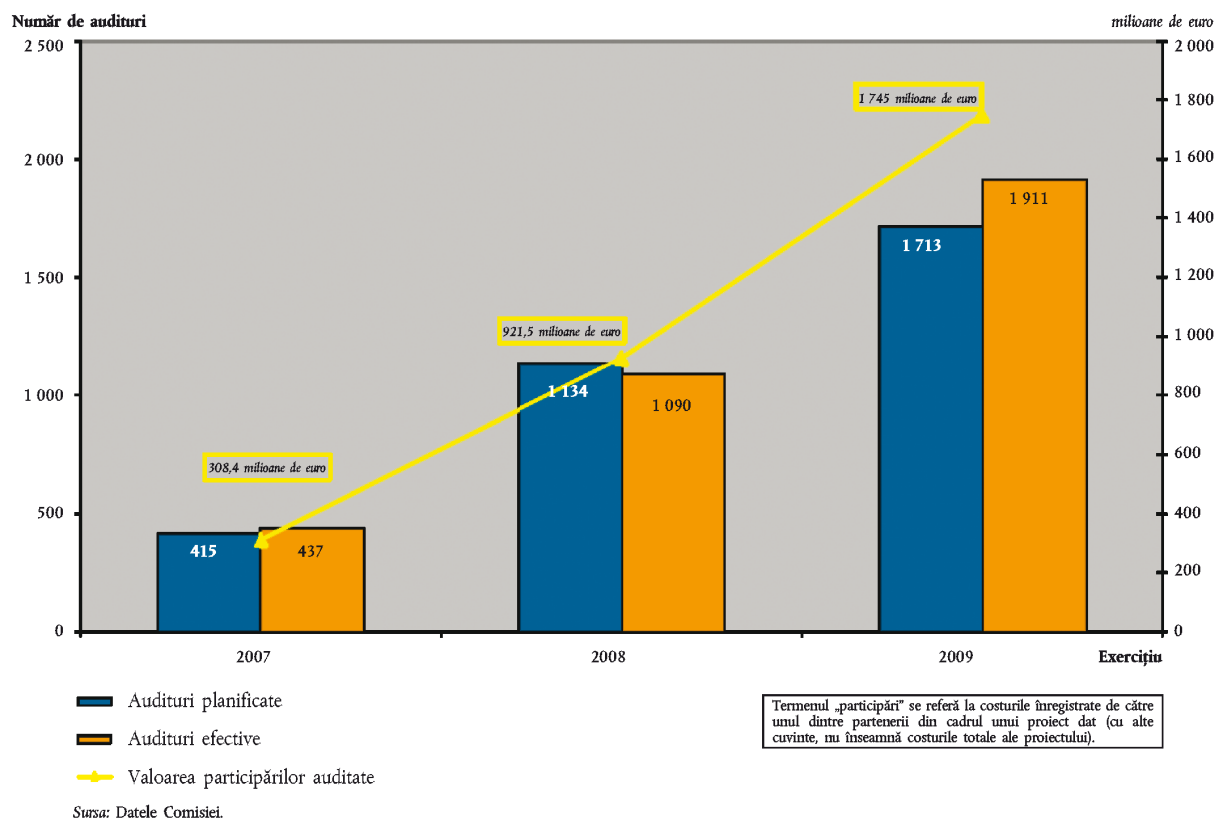
RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.36. Numărul certificatelor de audit cerute în cadrul PC7 a scăzut pentru a reduce sarcina administrativă pentru participanți. Cu toate acestea, un certificat privind situațiile financiare (CSF) este în continuare necesar pentru beneficiarii care au primit o certificare a metodologiilor lor de calcul al costurilor, întrucât acesta elimină doar obligația beneficiarului de a înainta un CSF intermediar. Trebuie să se prezinte un CSF pentru ultima perioadă de raportare, în cazul în care contribuția cumulată solicitată depășește 375 000 de euro. Ca urmare a campaniilor intensive de audit pentru PC6, mulți intermediari au dobândit cunoștințe și, ca rezultat, Comisia preconizează că este probabil ca beneficiarii să își îmbunătățească practicile contabile privind costul proiectului.

În acest stadiu, nu este posibil să se concluzioneze că rata globală de eroare va crește, întrucât riscurile identificate pot fi compensate prin alte măsuri.

5.40. Comisia salută evaluarea pozitivă a progreselor înregistrate. Aceasta este pe deplin conștientă de nivelurile necesare de coordonare și acționează în consecință.

⁽⁷⁾ Din februarie 2010, DG TREN a fost împărțit în DG Mobilitate și Transporturi (DG MOVE) și DG Energie.

Graficul 5.1 – Implementarea strategiei comune de audit *ex post* a Comisiei ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Cifrele publicate anterior pentru 2007 și 2008 au fost ajustate din cauza unei modificări a criteriilor de raportare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare

5.41. În 2008, Curtea a remarcat întârzieri importante în aplicarea corecțiilor financiare stabilite în urma auditurilor *ex post*. S-a constatat o creștere considerabilă a sumei recuperate de Comisie în 2009 reprezentând cheltuieli neeligibile; în același timp, însă, sumele recuperabile care sunt încă restante au cunoscut o creștere similară și aproape s-au triplat, ajungând la 31,5 milioane de euro (graficul 5.2).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.41. Se vor depune eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți punerea în aplicare în timp util a rezultatelor auditului.

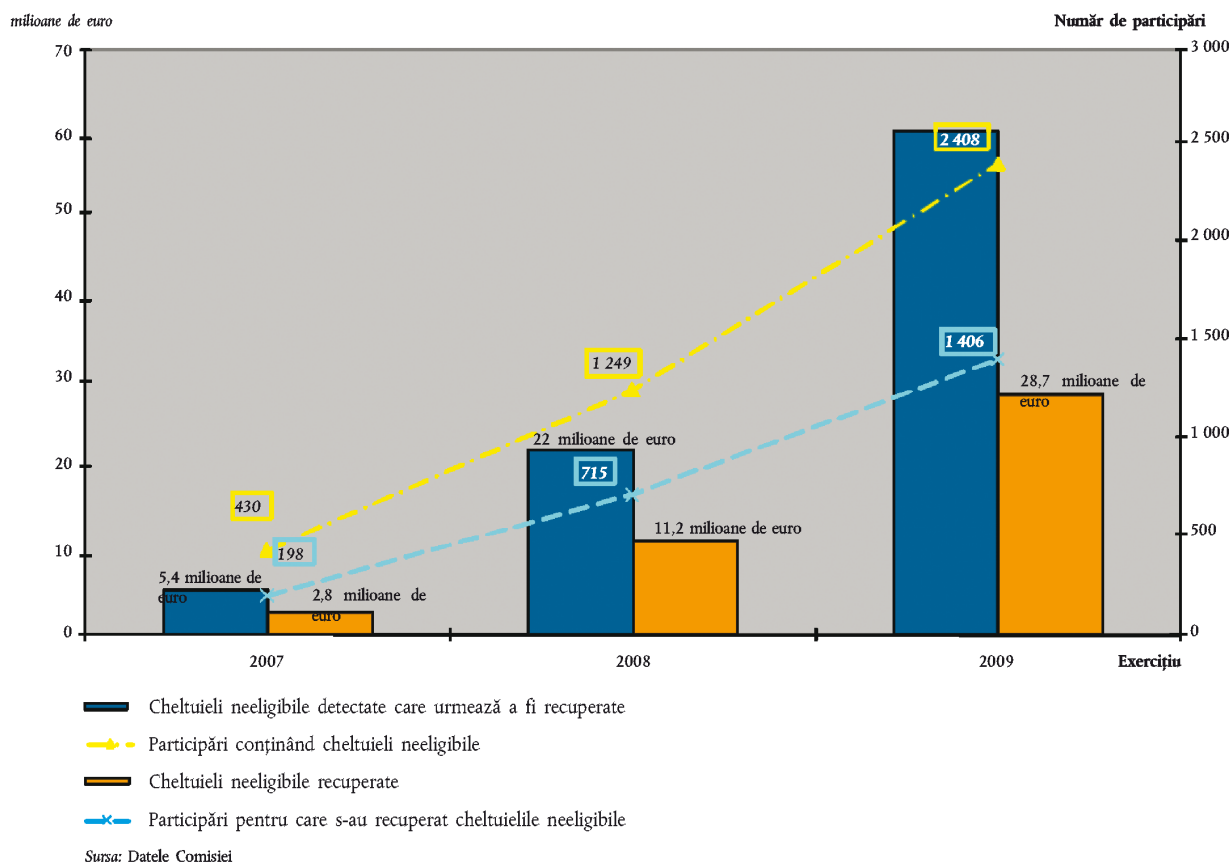
De asemenea, procesul de recuperare în cadrul punerii în aplicare a strategiei de audit a făcut obiectul unor măsuri de simplificare ⁽³⁾ pentru a reduce sarcina atât pentru Comisie, cât și pentru beneficiari.

Procesul de recuperare a înregistrat progrese semnificative în 2009.

Majoritatea corecțiilor financiare sunt puse în aplicare prin deducerea sumei datorate din următoarea plată, care, din punct de vedere al costurilor, este cea mai eficientă metodă de recuperare. Întrucât, de obicei, plățile sunt făcute anual, aceasta duce la o întârziere în procesul de recuperare.

Creșterea numărului de audituri a multiplicat numărul de proiecte care necesită corecții și ajustări.

⁽³⁾ SEC(2009) 1720 din 15.12.2009.

Graficul 5.2 – Aplicarea corecțiilor financiare în urma auditurilor ⁽¹⁾

(¹) Cifrele publicate anterior pentru 2007 și 2008 au fost ajustate din cauza unei modificări a criteriilor de raportare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.42. După cum a observat Curtea în Raportul anual privind exercițiul 2008 ⁽⁸⁾, Comisia nu aplicase nicio sancțiune, în pofida faptului că printre măsurile corective principale introduse în faza de demarare a PC6 în 2002 ⁽⁹⁾ se număra un sistem de sancțiuni extins. În decursul exercițiului 2009, Comisia a luat măsuri de remediere și toate direcțiile generale cu competențe în cercetare au aplicat sancțiuni, cu excepția DG TREN. Până la sfârșitul exercițiului 2009, Comisia aplicase penalități în 34 de cazuri, care se ridicau la suma totală de 514 330 de euro.

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

5.43. Curtea a evaluat rapoartele anuale de activitate ale DG RTD, DG INFSO și DG TREN și declarațiile directorilor generali care le însoțesc.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.42. De la crearea lor la mijlocul lunii februarie 2010, DG MOVE și DG ENER au impus daune-interese în același mod ca și alte DG din domeniul cercetării.

⁽⁸⁾ Punctul 7.39.

⁽⁹⁾ Articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 2321/2002 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 355, 30.12.2002, p. 23).

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.44. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 5.3**. Curtea a constatat că declarațiile și rapoartele anuale de activitate ale directorilor generali furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.45. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupul de politici Cercetare, energie și transport sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

5.46. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru grupul de politici Cercetare, energie și transport sunt parțial eficiente în asigurarea regularității plăților.

5.47. Aceste rezultate sunt în concordanță cu cele pentru exercițiul anterior. Sursa principală de eroare în cadrul acestui grup de politici rămâne rambursarea, pentru anumite proiecte de cercetare, a unor cheltuieli de personal și a unor cheltuieli indirecte supradecarate.

5.48. În acest context, Curtea a recunoscut, în Raportul anual privind exercițiul 2008 ⁽¹⁰⁾, că a avut loc o reducere a nivelului de eroare pentru acest grup de politici în decursul ultimilor ani, datorată îmbunătățirii sistemelor de control intern și schimbărilor aduse cu scopul de a simplifica normele de finanțare pentru proiectele de cercetare. Curtea observă că această tendință a continuat în 2009. Există însă riscul ca efectul pozitiv al acestor schimbări să dispară în cadrul PC7, în special din cauza dificultăților întâmpinate în implementarea certificării *ex ante* a metodologiei utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor (a se vedea punctele 5.20 și 5.36).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.44. Comisia salută evaluarea pozitivă a Curții privind toate rapoartele anuale de activitate vizate de prezentul capitol.

5.45. Comisia subliniază că, în ceea ce privește rata de eroare, constatarea Curții este conformă celei formulate anul trecut și că cea mai probabilă rată de eroare pentru domeniile de politică vizate de acest capitol este cuprinsă între 2 % și 5 %.

Acest rezultat coincide cu propriile constatări ale Comisiei. La 26 mai, Comisia a adoptat o comunicare ⁽⁴⁾ ce propune un nivel admisibil de risc de eroare în acest interval (2 %-5 %). În opinia Comisiei, o rată DAS de eroare situată spre valoarea mediană a acestui interval ar fi acceptabilă și justificată. Dincolo de acest nivel, se vor întreprinde acțiuni suplimentare pentru a reduce rata de eroare prin sporirea numărului de controale, care să abordeze principalele cauze ale erorii și să țină cont de caracterul multianual al cheltuielilor. Această rată ar trebui să acopere toate programele-cadru de cercetare.

Acest nivel ar putea fi revizuit ținând cont de modificările majore în mediul de control care ar avea un efect asupra ratei DAS de eroare, în special acțiunile de simplificare ce intră în vigoare în următorul program-cadru.

5.48. Comisia salută tendința pozitivă remarcată de către Curte. Comisia subliniază că modificările cerințelor privind certificatele de audit au fost introduse pentru a simplifica și a facilita participarea beneficiarilor.

În plus, deși recunoaște succesul limitat al metodologiei de certificare *ex ante*, întreaga gamă de controale interne existente, inclusiv strategia de audit pentru PC7, va asigura condițiile propice pentru o bună gestiune financiară.

⁽¹⁰⁾ Punctul 7.42.

⁽⁴⁾ COM(2010) 261 din 26.5.2010.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.49. Curtea încurajează Comisia să își continue eforturile în vederea asigurării unei aplicări riguroase a unor sisteme de control eficace. În contextul cadrului juridic actual, Comisia ar trebui:

(a) să se asigure că auditorii independenți care au certificat în mod incorect declarațiile de cheltuieli sunt informați cu privire la criteriile de eligibilitate a cheltuielilor declarate;

(b) să reexamineze funcționarea sistemului de certificare a metodologiilor utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor;

(c) să limiteze întârzierile acumulate în ceea ce privește recuperarea sumelor nejustificate plătite, aplicând sancțiuni acolo unde este necesar.

5.50. Programele-cadru de cercetare s-au transformat în mecanisme de finanțare complexe, pentru care Comisia a dezvoltat sisteme de gestionare și de control la fel de greoaie. Deși obligația de a răspunde în mod corespunzător de gestiunea fondurilor UE trebuie să rămână principiul fundamental, este clar că este binevenită simplificarea în continuare a normelor de finanțare în domeniul cercetării.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.49. *Principalul țel al Comisiei este îndeplinirea în mod eficient a obiectivelor în materie de politică de cercetare, asigurând, totodată, un control corespunzător al execuției bugetare aferente.*

(a) *Comisia duce o politică de informare activă a beneficiarilor cu privire la constatările auditurilor ex post pentru a asigura – dacă este cazul – îmbunătățirea activității auditorilor care emit certificate de audit. În acest scop, în cursul procedurii de audit, fiecare beneficiar trebuie să informeze pe auditorul certicator cu privire la constatările relevante ale auditului. Cu toate acestea, Comisia observă că principala cauză a observațiilor Curții nu este atât forma certificatului de audit sau modul în care acesta a fost conceput, ci, mai degrabă, complexitatea relativă a normelor, menționată de către Curte la punctul 5.16. Această complexitate inerentă are efecte asupra activității desfășurate de auditorii externi mandatați de către beneficiari pentru a elibera certificate de audit. În ceea ce privește PC7, se preconizează că, pe baza procedurilor convenite, nivelul erorilor cauzate de o astfel de interpretare greșită va scădea în mod semnificativ.*

(b) *Certificarea metodologiei (CM) vizează doar beneficiarii granturilor multiple. Criteriile de eligibilitate pentru CM au fost revizuite în noiembrie 2008 și publicate în Ghidul cu privire la aspecte financiare ale PC7.*

Recent, Comisia a luat măsuri pentru a consolida atractivitatea certificării ex ante a metodologiilor utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor. Comisia și-a exprimat punctele de vedere în această privință în comunicarea sa privind simplificarea din 24 aprilie 2010, precum și în propunerea sa de revizuire trienală a Regulamentului financiar și a normelor sale de aplicare, adoptată la 28 mai 2010. O simplificare autentică ar putea fi obținută prin autorizarea metodologiilor aplicate ca practici contabile uzuale, atât timp cât acestea se bazează pe costuri reale de personal înregistrate în conturi.

(c) *În continuare, Comisia va depune eforturi pentru a îmbunătăți punerea în aplicare în timp util a rezultatelor auditului și va urma orientările sale privind aplicarea daunelor-interese. În plus, comunicarea privind simplificarea procesului de recuperare, adoptată la 15 decembrie 2009, prevede măsuri pentru îmbunătățirea performanței procesului de recuperare.*

5.50. *Comisia este pe deplin de acord și face referire la orientările dezvoltate în comunicările sale recente privind „Simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare” și „Mai multe controale sau mai puține controale? Găsirea echilibrului just între costurile administrative ale controlului și riscul de eroare”.*

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.51. Prin urmare, Curtea salută publicarea recent de către Comisie a unei comunicări ⁽¹¹⁾ în care se propun posibilități suplimentare de simplificare a normelor și a procedurilor de finanțare în domeniul cercetării, atât pentru PC7, cât și pentru programele-cadru viitoare. Comunicarea Comisiei ar trebui să servească drept punct de plecare pentru discuțiile cu toți factorii interesați relevanți, în vederea lansării unei examinări aprofundate a sistemelor de gestionare și de control utilizate pentru finanțările UE în domeniul cercetării.

5.52. Simplificarea și clarificarea normelor și a procedurilor nu numai că au capacitatea de a reduce posibilitățile de producere a erorilor și de a spori nivelul de asigurare obținut în ceea ce privește regularitatea cheltuielilor, ci și facilitează participarea cercetătorilor la programele-cadru și îndeplinirea obiectivelor politicii de cercetare a UE.

5.53. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 5.4**.

ÎNȚEPRINDERILE COMUNE ALE UNIUNII EUROPENE

5.54. Auditurile întreprinderilor comune ale Uniunii Europene fac obiectul rapoartelor anuale specifice, care se publică separat.

5.55. În 2009, Curtea a emis opinii fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor și la regularitatea operațiunilor subiacente pentru întreprinderile comune care se încadrează în grupul de politici Cercetare, energie și transport (a se vedea punctele 5.10 și 5.13).

5.56. Deși opiniile de audit pentru întreprinderile comune au fost emise fără rezerve, Curtea a subliniat că este necesar ca aceste întreprinderi să creeze sisteme de control intern solide și detaliate.

5.57. Curtea a formulat, de asemenea, o serie de avize referitor la regulamentul financiar al Întreprinderii comune europene pentru dezvoltarea energiei de fuziune și la normele financiare ale Întreprinderii comune SESAR ⁽¹²⁾. Curtea a formulat o serie de observații prin care susține consolidarea cadrului financiar al întreprinderilor comune și armonizarea acestuia cu Regulamentul financiar general al UE și cu Regulamentul financiar cadru aplicabil organismelor UE. De asemenea, Curtea a atras atenția că normele financiare adoptate de întreprinderile comune nu cuprind dispoziții adecvate referitoare la competențele Serviciului de Audit Intern al Comisiei în materie de auditare a întreprinderilor comune.

⁽¹¹⁾ COM(2010) 187.

⁽¹²⁾ Avizul nr. 4/2008 referitor la regulamentul financiar al Întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (*Fusion for Energy*) și Avizul nr. 2/2010 referitor la normele financiare ale Întreprinderii comune SESAR.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.51. *Impactul deplin al acestor măsuri de simplificare se va face simțit, în principal, în următorul program-cadru. Până la punerea în aplicare a unor astfel de propuneri, Comisia trebuie să soluționeze problemele cauzate de normele complexe de eligibilitate pentru beneficiarii granturilor. La 26 mai 2010, Comisia a adoptat o comunicare, ce propune un nivel de risc admisibil de eroare în acest domeniu între 2 % și 5 % ⁽⁵⁾. Nivelul riscului admisibil este stabilit luând în considerare eficacitatea controalelor din punct de vedere al costurilor și un nivel acceptabil al erorii reziduale, care se justifică ținând cont de aceste costuri.*

5.56. *Comisia monitorizează punerea în aplicare a planurilor de acțiune elaborate de către întreprinderile mixte pentru a dezvolta pe deplin sistemele lor interne de control.*

5.57. *Comisia împărtășește opinia Curții conform căreia Serviciul de audit intern al Comisiei ar trebui să exercite aceleași competențe asupra organismelor instituite de UE care au personalitate juridică și care beneficiază de contribuții de la buget în temeiul articolului 185 alineatul (3) din Regulamentul financiar, ca cele pe care le exercită asupra serviciilor Comisiei.*

⁽⁵⁾ COM (2010) 261 final.

ANEXA 5.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI CERCETARE, ENERGIE ȘI TRANSPORT

		2009					2008	2007
		PC6	PC7	TEN	Altele	Total		
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI								
Total operațiuni (din care):		35	71	16	28	150	150	180
Plăți în avans		0	58	9	19	86	82	59
Plăți intermediare/finale		35	13	7	9	64	68	121
REZULTATELE TESTELOR								
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)								
Operațiuni care nu sunt afectate de erori		49 % {17}	85 % {60}	81 % {13}	86 % {24}	76 % {114}	78 %	52 %
Operațiuni care sunt afectate de erori		51 % {18}	15 % {11}	19 % {3}	14 % {4}	24 % {36}	22 %	48 %
ANALIZA OPERAȚIUNILOR AFECTATE DE ERORI								
(prezentată procentual și pe numere de operațiuni)								
Analiza pe tipuri de cheltuieli								
Plăți în avans		0 % {0}	36 % {4}	0 % {0}	50 % {2}	17 % {6}	3 %	9 %
Plăți intermediare/finale/alte plăți		100 % {18}	64 % {7}	100 % {3}	50 % {2}	83 % {30}	97 %	91 %
Analiza pe tipuri de eroare								
Erori necuantificabile		22 % {4}	27 % {3}	33 % {1}	25 % {1}	25 % {9}	27 %	29 %
Erori cuantificabile		78 % {14}	73 % {8}	67 % {2}	75 % {3}	75 % {27}	73 %	71 %
privind:	Eligibilitatea	21 % {3}	63 % {5}	0 % {0}	0 % {0}	30 % {8}	58 %	77 %
	Realitatea operațiunilor	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 %	3 %
	Exactitatea	79 % {11}	37 % {3}	100 % {2}	100 % {3}	70 % {19}	42 %	20 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE								
Indicele de eroare cel mai probabil:								
< 2 %								
2 % - 5 %		X					X	X
> 5 %								

ANEXA 5.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI CERCETARE, ENERGIE ȘI TRANSPORT

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat	Controale documentare înainte de efectuarea plății	Certificate de audit	Audituri financiare <i>ex post</i>	Aplicarea de corecții financiare	Evaluare globală
Programele-cadru de cercetare					

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRIILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU GRUPUL DE POLITICI CERCETARE, ENERGIE ȘI TRANSPORT

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
RTD	cu o rezervă	Indicele de eroare reziduală în ceea ce privește exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul celui de Al șaselea program-cadru de cercetare (PC6)	Rezerva este exprimată pe baza indicelui de eroare reziduală pentru declarațiile de cheltuieli din cadrul PC6, care a fost estimat de DG RTD ca fiind mai mare de 2 %. Această rezervă coincide cu constatările Curții, conform cărora sistemele de supraveghere și de control pentru plățile efectuate în domeniul cercetării nu sunt decât parțial eficace, iar cheltuielile sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare. Cu toate că, în ceea ce privește declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7, suma care prezintă risc este estimată ca nefiind semnificativă în 2009, ceea ce explică faptul că nu s-a exprimat nicio rezervă, DG RTD atrage atenția, în raportul său anual de activitate, asupra probabilității ca, începând din 2010, declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7 să fie afectate de un nivel semnificativ de eroare.	A
INFSO	cu o rezervă	Indicele de eroare reziduală în ceea ce privește exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul celui de Al șaselea program-cadru de cercetare (PC6)	Rezerva este exprimată pe baza indicelui de eroare reziduală pentru declarațiile de cheltuieli din cadrul PC6, care a fost estimat de DG INFSO ca fiind mai mare de 2 %. Această rezervă coincide cu constatările Curții, conform cărora sistemele de supraveghere și de control pentru plățile efectuate în domeniul cercetării nu sunt decât parțial eficace, iar cheltuielile sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare. În ceea ce privește declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7, suma care prezintă risc este estimată de DG INFSO ca nefiind semnificativă în 2009, ceea ce explică faptul că nu s-a exprimat nicio rezervă. Cu toate acestea, Curtea a observat că, începând din 2010, este posibil ca declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7 să fie afectate de un nivel semnificativ de eroare.	A
TREN	cu o rezervă	Indicele de eroare reziduală în ceea ce privește exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul celui de Al șaselea program-cadru de cercetare (PC6)	Rezerva este exprimată pe baza indicelui de eroare reziduală pentru declarațiile de cheltuieli din cadrul PC6, care a fost estimat de DG TREN ca fiind mai mare de 2 %. Această rezervă coincide cu constatările Curții, conform cărora sistemele de supraveghere și de control pentru plățile efectuate în domeniul cercetării nu sunt decât parțial eficace, iar cheltuielile sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare. În ceea ce privește declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7, suma care prezintă risc este estimată de DG TREN ca nefiind semnificativă în 2009, ceea ce explică faptul că nu s-a exprimat nicio rezervă. Cu toate acestea, Curtea a observat că, începând din 2010, este posibil ca declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7 să fie afectate de un nivel semnificativ de eroare.	A

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA GRUPUL DE POLITICI CERCETARE, ENERGIE ȘI TRANSPORT

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Declarația de asigurare pentru exercițiile 2007 și 2008: un nivel semnificativ de eroare în ceea ce privește plățile			
În 2007 și 2008, Curtea a descoperit erori substanțiale în 83 dintre operațiunile auditate. Principalele tipuri de eroare au fost următoarele: supraestimarea cheltuielilor de personal eligibile și a cheltuielilor indirecte eligibile; declararea altor costuri neeligibile; lipsa unor documente justificative adecvate care să sprijine cheltuielile declarate; declararea sumelor înscrise în buget, și nu a cheltuielilor reale; și declararea unor costuri care nu pot fi atribuite proiectului încauză. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 7.14-7.15; Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctele 7.11-7.15).	În 12 cazuri, Comisia a ajuns la concluzia că nu este necesară nicio măsură corectivă specifică pentru a remedia erorile identificate de Curte. În 56 de cazuri, Comisia a procedat la corecții financiare. În 14 cazuri, Comisia a demarat măsuri corective, care nu au fost încă finalizate. Într-un caz, nu au fost demarate încă măsuri corective.	Cu toate că, în cinci cazuri, au existat întârzieri semnificative în ceea ce privește aplicarea măsurilor corective, în general, Comisia a luat în timp util măsurile adecvate pentru a da curs observațiilor formulate de Curte.	
2. Plăți efectuate cu întârziere de Comisie			
Comisia a înregistrat întârzieri excesive în efectuarea plăților către beneficiari, cu toate că, pentru 2008, Curtea a constatat că s-au făcut progrese considerabile la nivelul Comisiei în ceea ce privește reducerea întârzierilor în efectuarea plăților. Pentru 2007, Curtea a constatat plăți efectuate cu întârziere în 30 dintre cele 180 de cazuri auditate (17 %). Pentru 2008, Curtea a identificat un număr mai redus de plăți efectuate cu întârziere: 12 cazuri dintre cele 150 de plăți auditate (8 %). Pentru 2009, Curtea a constatat plăți efectuate cu întârziere în 10 dintre cele 150 de plăți auditate 2009 (7 %). (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, anexa 7.2; Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 7.16).	Comisia și-a îmbunătățit sistemul de monitorizare a întârzierilor, și-a adaptat instrumentele informatice și și-a simplificat procedurile. Gestiunea administrativă a plăților a fost delegată din ce în ce mai mult agențiilor executive cu competențe în domeniul cercetării.	Comisia și-a menținut nivelul îmbunătățit de performanță constatat în 2008. Cu toate că s-au adus îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește plățile efectuate către experți, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a reduce întârzierile în efectuarea plăților aferente granturilor pentru cercetare, în cazul cărora 30 % dintre plăți s-au efectuat cu întârziere în 2009.	Comisia salută recunoașterea de către Curte a progreselor înregistrate până în prezent. Comisia se angajează să continue aceste eforturi pentru a-și îmbunătăți și mai mult performanța.

CAPITOLUL 6

Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	6.1-6.17
Caracteristicile grupului de politici	6.2-6.16
EuropeAid	6.3-6.7
DG RELEX	6.8-6.11
DG ELARG	6.12-6.14
DG ECHO	6.15-6.16
Sfera și abordarea auditului	6.17
Regularitatea operațiunilor	6.18-6.21
Eficacitatea sistemelor	6.22-6.46
EuropeAid	6.23
DG RELEX	6.24-6.30
DG ELARG	6.31-6.40
DG ECHO	6.41-6.46
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	6.47-6.50
Concluzii și recomandări	6.51-6.55
Situația acțiunilor întreprinse în urma Raportului special nr. 3/2006 privind ajutorul umanitar oferit ca răspuns la tsunami	6.56-6.67
Introducere	6.56-6.58
Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor	6.59-6.66
Concluzii	6.67
Situația acțiunilor întreprinse în urma Raportului special nr. 6/2006 privind aspectele legate de mediul înconjurător în cooperarea pentru dezvoltare a Comisiei	6.68-6.88
Introducere	6.68-6.70
Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor	6.71-6.86
Concluzii	6.87-6.88

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

6.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, care cuprinde domeniile de politici: 19 – Relații externe, 21 – Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) ⁽¹⁾, 22 – Extindere și 23 – Ajutor umanitar. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 6.1.**

Tabelul 6.1 – Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
19	Relații externe	Cheltuieli administrative	415	centralizată directă
		Relații multilaterale, cooperarea cu țările terțe în materie de migrație și azil și aspecte generale ale relațiilor externe	60	centralizată directă/
		Politica externă și de securitate comună	316	centralizată indirectă ⁽¹⁾ /în comun
		Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)	123	centralizată directă
		Relațiile și cooperarea cu țări terțe industrializate	16	centralizată directă
		Gestionarea crizelor și amenințări mondiale la adresa securității	215	centralizată directă
		Politica europeană de vecinătate și relațiile cu Rusia	1 469	centralizată directă/descentralizată
		Relațiile cu America Latină	308	centralizată directă/descentralizată
		Relațiile cu Asia, Asia Centrală și cu țările din Orientul Mijlociu	727	centralizată directă/descentralizată/în comun
		Strategie politică și coordonare	24	centralizată directă
			3 673	
21	Dezvoltare și relațiile cu statele ACP	Cheltuieli administrative	349	centralizată directă
		Securitatea alimentară	673	centralizată directă
		Actorii nestatali din domeniul dezvoltării	181	centralizată directă
		Mediul și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv energia	81	centralizată directă
		Dezvoltarea capitalului uman și social	113	centralizată directă/în comun
		Cooperarea geografică cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP)	256	centralizată directă/descentralizată/în comun
		Acțiuni de cooperare pentru dezvoltare și programe ad-hoc	30	centralizată directă
		Strategie politică și coordonare	15	centralizată directă
			1 698	

⁽¹⁾ Informațiile cu privire la ajutorul furnizat prin fondurile europene de dezvoltare sunt raportate separat, deoarece acesta nu este finanțat de la bugetul general.

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
22	Extindere	Cheltuieli administrative	91	centralizată directă
		Procesul și strategia de extindere	1 165	centralizată directă/indirectă/descentralizată
		Sprijin financiar postaderare	43	centralizată directă/descentralizată
		Strategia de informare și comunicare	9	centralizată directă
			1 308	
23	Ajutor umanitar	Cheltuieli administrative	28	centralizată directă
		Ajutor umanitar	772	centralizată directă/în comun
			800	
		Total cheltuieli administrative ⁽²⁾	883	
		Total cheltuieli operaționale (cuprinzând)	6 596	
		— plăți în avans	4 079	
		— plăți intermediare/finale	2 517	
		Total plăți aferente exercițiului	7 479	
		Total angajamente aferente exercițiului	8 463	

(¹) Conform articolului 53 din Regulamentul financiar, modalitatea de gestiune centralizată directă se aplică atunci când sarcinile de execuție sunt efectuate direct de către serviciile Comisiei, iar modalitatea de gestiune centralizată indirectă se aplică atunci când Comisia delegă sarcini de execuție bugetară în conformitate cu articolele 54-57 din Regulamentul financiar.

(²) Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.

Sursa: Conturile anuale pentru exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Caracteristicile grupului de politici

6.2. Cheltuielile alocate domeniilor de politici Relații externe și Dezvoltare sunt efectuate de către Oficiul de Cooperare – EuropeAid (EuropeAid) și de către Direcția Generală Relații Externe (DG RELEX). Cheltuielile privind extinderea sunt efectuate de Direcția Generală Extindere (DG ELARG), iar cele privind ajutorul umanitar, inclusiv ajutorul alimentară, sunt efectuate de Direcția Generală Ajutor Umanitar (DG ECHO).

EuropeAid

6.3. Printre cheltuielile executate de EuropeAid se numără cele privind:

- (a) asistența financiară și tehnică acordată țărilor din Asia și din America Latină, precum și cooperarea economică cu aceste țări;
- (b) politica europeană de vecinătate, inclusiv parteneriatul strategic cu Rusia;
- (c) programe tematice, printre care cele privind securitatea alimentară, actorii nestatali și autoritățile locale, mediul înconjurător, sănătatea și educația, democrația și drepturile omului.

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.4. Cea mai mare parte a cheltuielilor face obiectul gestiunii centralizate directe din partea serviciilor Comisiei, fie la nivel central, fie la nivelul delegațiilor UE ⁽²⁾ din țările terțe în cauză. Pentru ajutorul furnizat prin intermediul organizațiilor internaționale, se utilizează modalitatea de gestiune în comun.

6.5. Majoritatea plăților sunt fie plăți în avans, fie plăți intermediare, în timp ce plățile finale nu reprezintă mai mult de 20 % din cheltuielile aferente exercițiului.

6.6. În general, plățile finale prezintă un risc mai ridicat privind regularitatea decât plățile în avans sau cele intermediare. Acestea din urmă trebuie, în mod normal, să respecte doar un număr limitat de condiții, în timp ce plățile finale sunt, de obicei, condiționate de prezentarea și validarea tuturor cheltuielilor suportate efectiv pe parcursul întregului proiect.

6.7. Țările în care se desfășoară proiectele de dezvoltare sunt în număr de peste 150, iar la nivelul organizațiilor de implementare există o diversitate foarte mare în ceea ce privește dimensiunile și experiența. Pentru a fi eligibile pentru sprijinul UE, proiectele trebuie să respecte norme complexe, inclusiv normele aferente procedurilor de achiziții publice și de atribuire a contractelor.

DG RELEX

6.8. Cheltuielile gestionate de către DG RELEX vizează, în principal, acțiunile implementate în cadrul politicii externe și de securitate comună (PESC), al Instrumentului pentru stabilitate (IdS) și al Instrumentului pentru țările industrializate (ITI). Principalele obiective vizate sunt: menținerea păcii, prevenirea conflictelor, întărirea securității internaționale și promovarea intereselor UE în cadrul relațiilor cu principalii parteneri industrializați și cu venituri ridicate pe teme legate de politica externă, integrarea economică și probleme de interes mondial.

6.9. Se aplică următoarele modalități de gestiune:

- (a) gestiune centralizată indirectă sau gestiune în comun cu organizațiile internaționale pentru politica externă și de securitate comună;
- (b) gestiune centralizată directă pentru relațiile și cooperarea cu țări terțe industrializate (Instrumentul pentru țările industrializate);
- (c) gestiune centralizată directă și gestiune în comun pentru gestionarea crizelor și pentru amenințările mondiale la adresa securității (Instrumentul pentru stabilitate). Proiectele sunt implementate fie de către serviciile centrale, fie de către delegații.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.8. *Cele mai multe dintre acțiunile din cadrul IdS implică răspunsul la situațiile de criză sau la situațiile de criză care se conturează, precum și consolidarea capacităților pre- și postcriză.*

⁽²⁾ După intrarea în vigoare a Tratatului UE, astfel cum a fost modificat prin Tratatul de la Lisabona, delegațiile Comisiei au devenit delegațiile Uniunii Europene.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.10. În cazul PESC, cheltuielile vizează, în principal, punerea în aplicare a politicii europene de securitate și apărare (PESA) prin intermediul unor misiuni civile în diferite țări și teritorii care, de obicei, prezintă un risc politic și de instabilitate ridicat. Riscuri similare există și în cazul Instrumentului pentru stabilitate.

6.11. La fel ca în cazul EuropeAid, cea mai mare parte a cheltuielilor gestionate de DG RELEX sunt executate sub forma fie a unor plăți în avans, fie a unor plăți intermediare. De obicei, acestea din urmă sunt condiționate de prezentarea unor dovezi care să ateste că a fost realizat un anumit nivel de implementare a proiectului grație cheltuielilor efectuate, în timp ce plățile finale sunt condiționate de prezentarea și validarea tuturor cheltuielilor suportate efectiv pe parcursul întregului proiect.

DG ELARG

6.12. DG ELARG gestionează cheltuielile aferente strategiei și procesului de extindere în principal prin intermediul Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA), al programului Phare, inclusiv ajutorul postaderare, al programului CARDS ⁽³⁾ și al asistenței financiare pentru preaderare pentru Turcia.

6.13. O parte considerabilă a cheltuielilor se execută pe baza unor plăți efectuate direct către autoritățile naționale din țările beneficiare. De regulă, primul transfer de fonduri se realizează după semnarea programului național în cauză. Eliberarea următoarelor tranșe este condiționată de aprobarea unei declarații în care să se precizeze că un anumit procentaj din fondurile transferate anterior a fost deja angajat și că cheltuielile efectuate sunt eligibile pentru finanțare cu fonduri UE.

6.14. Plățile sunt efectuate, în general, pe baza unei modalități de gestiune fie centralizată directă, fie descentralizată. În cazul gestiunii descentralizate, controalele *ex ante* privind deciziile de atribuire a contractelor sunt efectuate de către delegația Comisiei, însă, în anumite condiții, aceste controale *ex ante* nu mai sunt realizate.

DG ECHO

6.15. DG ECHO răspunde de executarea cheltuielilor generate de ajutorul umanitar acordat de UE în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului ⁽⁴⁾, pe care le gestionează la nivelul serviciilor centrale ale Comisiei. Aproximativ jumătate din creditele angajate vizează ONG-urile (gestiune centralizată directă), iar cealaltă jumătate este legată de ONU sau de alte organizații internaționale (gestiune în comun).

6.10. În cazurile în care mediul politic instabil creează un nivel de risc ridicat, se pun în aplicare măsuri de atenuare, de exemplu misiuni de control *ex post* ce vor fi efectuate de către serviciile centrale sau de către delegații, pe lângă auditurile externe obligatorii organizate de către beneficiari în temeiul cerințelor contractuale.

⁽³⁾ Phare a reprezentat instrumentul financiar principal al strategiei de preaderare pentru țările din Europa Centrală și de Est. Programul CARDS înseamnă Asistența comunitară pentru reconstrucție, dezvoltare și stabilizare în regiunea Balcanilor (*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stability*).

⁽⁴⁾ JO L 163, 2.7.1996, p. 1.

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.16. Plățile în avans și cele intermediare reprezintă o proporție importantă din totalul cheltuielilor. Datorită naturii lor, ele presupun un risc mai scăzut de neregularitate decât plățile finale, trebuind, în mod normal, să respecte doar un număr limitat de condiții, în timp ce plățile finale sunt condiționate de prezentarea și validarea tuturor cheltuielilor suportate efectiv pe parcursul întregului proiect.

Sfera și abordarea auditului

6.17. Abordarea generală de audit a Curții și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2 din anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

- (a) a fost testat un eșantion de 180 de elemente, care a cuprins 83 de plăți în avans, 48 de plăți intermediare și 49 de plăți finale;
- (b) s-a realizat o evaluare a eficacității sistemelor de supraveghere și de control ale Comisiei, la nivelul serviciilor centrale și la nivelul delegațiilor, inclusiv:
 - (i) a controalelor *ex ante*;
 - (ii) a monitorizării și supravegherii;
 - (iii) a auditurilor externe ⁽⁵⁾;
 - (iv) a auditului intern.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

6.18. Dintre operațiunile afectate de erori, 26 % (șase din 23) conțin erori cuantificabile, iar restul de 74 % (17 din 23) au fost afectate de erori necuantificabile. Indicele de eroare cel mai probabil estimat de Curte pentru domeniul auditat este cuprins între 2 % și 5 % (**anexa 6.1**).

6.19. Erorile cele mai semnificative identificate constau în:

- (a) erori cuantificabile privind eligibilitatea (de exemplu, nerespectarea condițiilor esențiale obligatorii, cheltuieli efectuate în afara perioadei de eligibilitate, includerea unor cheltuieli neeligibile în declarațiile de costuri ale proiectelor și nereguli în derularea procedurilor de achiziții publice și de atribuire a contractelor de către organizațiile de implementare); și
- (b) erori necuantificabile (de exemplu, nereguli în cadrul procedurilor de achiziții publice, nerespectarea criteriilor de atribuire a contractelor stabilite în deciziile de finanțare aferente, inexistența unei piste de audit adecvate).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.17.

- (a) Comisia remarcă faptul că, în eșantionul pentru anul 2009, au fost incluse mult mai multe plăți finale decât în anii precedenți.

6.18. Comisia salută creșterea „frecvenței” tranzacțiilor pe care Curtea le-a apreciat ca fiind în totalitate „conforme” (în proporție de 87 %) în comparație cu cifrele pentru anii 2008 și 2007.

⁽⁵⁾ Controale *ex post* în ceea ce privește DG RELEX.

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.20. Per ansamblu, majoritatea erorilor identificate sunt necuantificabile și au fost constatate la nivelul delegațiilor UE.

6.21. Unele dintre erorile constatate se refereau la plăți intermediare și, în consecință, vor face obiectul unor verificări ulterioare în cadrul procesului de control intern. Cu toate acestea, Curtea a constatat și în unele plăți finale erori care nu fuseseră detectate de controalele Comisiei.

EFICACITATEA SISTEMELOR

6.22. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 6.2**. În urma evaluării globale a sistemelor de supraveghere și de control, s-a constatat că acestea sunt parțial eficiente.

EuropeAid

6.23. Astfel cum se prezintă în raportul anual al Curții referitor la Al optulea, Al nouălea și Al zecelea fond european de dezvoltare (raport cu privire la FED-uri), conform evaluării sistemelor de supraveghere și de control ale EuropeAid, acestea sunt parțial eficiente.

DG RELEX

6.24. Per ansamblu, conform evaluării sistemelor de supraveghere și de control ale DG RELEX, acestea sunt parțial eficiente.

6.25. Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control ale DG RELEX a inclus o urmărire a acțiunilor întreprinse în urma evaluării sistemelor realizate în anii anteriori și o examinare a rezultatelor activității de audit intern.

Controalele ex ante

6.26. Procedurile de control *ex ante* din cadrul DG RELEX au fost consolidate în 2009 prin intermediul introducerii unor noi proceduri și liste de verificare, însă evaluarea eficacității acestor schimbări va fi posibilă doar în anii următori. Cu toate acestea, Curtea atrage atenția asupra faptului că anumite deficiențe identificate anterior nu au fost încă remediate (de exemplu, lipsa unei evaluări *ex ante* cu privire la misiunile din cadrul politicii externe și de securitate comune, așa cum prevede articolul 56 din Regulamentul financiar).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.20. Delegațiile UE sunt responsabile pentru marea majoritate a plăților din portofoliul de ajutor extern al Comisiei. Pentru EuropeAid, 79 % din portofoliul în curs înscris în bugetul UE (angajamente restante) a fost gestionat în anul 2009 de către delegații.

6.21. Comisia consideră că măsurile de detectare și cele corective premergătoare efectuării plăților finale (de exemplu, prezentarea de rapoarte, audituri externe, verificarea cheltuielilor și a operațiunilor de către personalul Comisiei) sunt eficiente. În plus, neregulile posibile pot fi corectate ex post, prin lansarea de audituri ex post și prin recuperări corespunzătoare. Cu toate acestea, controalele nu pot reduce în mod realist la zero riscul erorilor financiare.

6.22. Comisia consideră că sistemele multianuale de supraveghere și de control pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea sunt eficiente și s-au îmbunătățit în mod semnificativ de la an la an, așa după cum se reflectă în creșterea ponderii plăților integral conforme, constatată de către Curte în eșantionul său.

6.23. Comisia salută observația Curții conform căreia „EuropeAid a creat o strategie de control cuprinzătoare” și că „în anul 2009, EuropeAid a continuat să aducă îmbunătățiri semnificative în proiectarea și punerea în aplicare a sistemelor sale de supraveghere și control” (a se vedea punctul 54 din Raportul anual pentru 2009 privind FED).

6.24. Comisia salută confirmarea Curții privind îmbunătățirile recent introduse.

6.26. Noua propunere de revizuire a Regulamentului financiar include recunoașterea faptului că evaluările în temeiul articolului 56 pot fi efectuate numai treptat, datorită caracterului specific al acestor misiuni care sunt create ad hoc și ex nihilo.

În ceea ce privește listele de verificare aferente achizițiilor pentru PESCE, acestea au fost finalizate și sunt deja în uz.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Monitorizarea și supravegherea

6.27. Curtea a constatat deficiențe care continuă să existe în ceea ce privește componenta de monitorizare și supraveghere a sistemului de control intern, deși s-au observat îmbunătățiri în ceea ce privește încheierea unor vechi contracte în cadrul cărora au fost deja finalizate activitățile (mecanismul de reacție rapidă). La finalul anului, 16 dosare care țin de mecanismul de reacție rapidă nu au fost închise și, în cazul a 20 de contracte care țin de politica externă și de securitate comună (PESC), pentru care termenul de execuție expirase deja (pentru majoritatea, în 2008), nu s-a primit niciun raport final.

Controalele ex post

6.28. În ceea ce privește controalele ex post, directorul general a exprimat, în declarația sa de asigurare, o rezervă semnificativă privind eficacitatea acestora asupra bugetelor operaționale destinate politicii externe și de securitate comună și a Instrumentului de stabilitate, fondându-se pe deficiențele constatate de către Curte în 2008 și de către auditul intern (a se vedea, de asemenea, punctul 6.49).

6.29. Cu toate acestea, Curtea recunoaște că au fost aduse îmbunătățiri funcționării sistemelor de control ex post în comparație cu 2008. S-a elaborat și s-a pus în aplicare o strategie de control ex post și s-a realizat un număr ridicat de controale ex post. Eficacitatea acestor schimbări nu va putea fi evaluată decât în anii următori.

Auditul intern

6.30. Conform evaluării, funcția de audit intern este considerată ca fiind, în general, eficace. În 2009, Structura de audit intern (IAC) a funcționat la capacitate maximă și a desfășurat audituri ale unor aspecte relevante și utile.

DG ELARG**Controalele ex ante**

6.31. Conform evaluării, controalele ex ante sunt considerate ca fiind parțial eficace. Un nivel semnificativ de eroare constat de Curte în ceea ce privește procedurile de achiziții publice gestionate de către agențiile naționale de plăți [a se vedea punctul 6.19 litera (a)] nu a fost prevenit ori detectat și corectat de către controlul ex ante al delegațiilor UE.

6.32. Curtea a constatat o serie de deficiențe în ceea ce privește instituirea și funcționarea sistemului de implementare descentralizată pentru Croația și Turcia. Printre acestea se numără:

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.27. Comisia a luat într-adevăr măsuri privind închiderea încă din anul 2009 a dosarelor vechi (atât pentru mecanismul de reacție rapidă, cât și pentru PESC). Aceste eforturi vor fi continuate de-a lungul anului 2010.

6.28. Directorul general al DG RELEX a stabilit un plan de acțiune pentru a da curs rezervei emise în RAA din 2009 și pentru îmbunătățirea calității asigurării pentru anul 2010.

6.29. Comisia salută confirmarea Curții privind modificările introduse care au fost continuate în anul 2010. Măsurile luate în acest an includ o metodologie îmbunătățită pentru controalele la fața locului, oferirea de formare profesională, precum și orientări îmbunătățite pentru documentarea rezultatelor controalelor ex post.

6.31. Comisia apreciază ca fiind eficiente controalele ex ante, atât la nivelul serviciilor centrale, cât și al delegațiilor UE. Conform recunoașterii Curții, Comisia și-a îmbunătățit și mai mult sistemele interne și a finalizat un set de instrucțiuni. În Raportul anual pentru 2008, controalele ex ante au fost evaluate ca fiind eficiente.

6.32. În anul 2009, DG ELARG a continuat să asigure respectarea de către autoritățile naționale din Croația și Turcia a condițiilor de delegare (parțială) a competențelor de gestionare. A menținut controalele ex ante efectuate de către delegație în scopul atenuării riscurilor.

Mai mult decât atât, testele de validare a operațiunilor efectuate de către Curte nu au evidențiat neajunsuri importante, în afara lipsei unei piste de audit pentru a explica în întregime deciziile luate de către delegații.

OBSERVAȚIILE CURȚII

(a) necesitatea existenței unor instrucțiuni mai precise privind procedura de „delegare a competențelor de gestionare” ⁽⁶⁾, astfel încât să devină mai clare rolurile diferiților actori din cadrul Comisiei în cadrul acestui proces; și

(b) insuficiența probelor care să ateste că delegația a efectuat verificări, prezentând rezultatele acestora șefului de delegație în vederea aprobării operaționale a cererilor de fonduri.

6.33. S-au constatat deficiențe și în cazul gestiunii centralizate exercitate de Comisie, inclusiv cazuri de documentație insuficientă și de nerespectare corespunzătoare a normelor.

6.34. La finalul exercițiului 2009 nu fuseseră încă finalizate toate instrucțiunile necesare privind închiderea și validarea programelor PHARE și CARDS (inclusiv privind utilizarea corecțiilor forfetare). Între timp, DG ELARG a redus numărul declarațiilor finale rămase nesoluționate pentru programul PHARE și pentru Facilitatea de tranziție din noile state membre, însă nu le-a epuizat în totalitate, existând încă întârzieri (de până la cinci ani).

Monitorizarea și supravegherea

6.35. Conform evaluării, monitorizarea și supravegherea sunt considerate ca fiind eficace. Cu toate acestea, Curtea a constatat că unele deficiențe deja constatate în anii anteriori nu au fost remediate în totalitate.

6.36. Printre acestea se află necesitatea de a efectua o verificare suficientă a calității datelor introduse în sistemele de informații de gestiune (CRIS, i-Perseus), fapt dovedit de erorile de introducere a datelor constatate în decursul testelor efectuate de către Comisie pe operațiuni.

6.37. În plus, Curtea a observat că, în cadrul gestiunii descentralizate, metoda de înregistrare a rezultatelor obținute în urma vizitelor de monitorizare efectuate de către delegațiile UE la beneficiari nu permite întotdeauna o analiză și o monitorizare ulterioară eficace.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

(a) Pe măsură ce tot mai multe țări se pregătesc să solicite delegarea gestionării, DG ELARG și-a actualizat nota internă de orientare din 2008 pentru a ține seama de lecțiile învățate în procesul de delegare a gestionării în 2008 și a oferit orientări suplimentare în 2009 tuturor actorilor implicați în acest proces. În prezent, este în curs de pregătire un document complet, „Orientări pentru delegarea gestionării”, pentru solicitările care vor fi primite în anii imediat următori.

(b) Rolul șefului delegației care aprobă cererea pentru obținerea de fonduri este specificat în mod explicit în notele interne de informare emise de către DG ELARG. Controalele care urmează a fi efectuate în conformitate cu instrucțiunile sale oferă baza necesară pentru aprobarea unei cereri specifice de obținere de fonduri.

6.33. Punctele ridicate de către Curte se referă, în esență, la posibilele îmbunătățiri ale pistei de audit, și nu la erori de substanță în aplicarea regulilor. Cele mai multe dintre ele au fost tratate la începutul anului 2010 prin intermediul instrucțiunilor interne și notelor de clarificare.

6.34. Având în vedere că Regulamentul financiar și normele de aplicare au fost modificate în anul 2003, DG ELARG a aplicat întotdeauna o procedură pentru verificarea și validarea conturilor în conformitate cu prezentul Regulament financiar modificat. Această procedură a fost actualizată cu regularitate și în prezent este înlocuită de o politică întărită semnificativ „Politica de verificare și validare a conturilor în gestiunea descentralizată – Phare și Facilitatea de tranziție”, adoptată în iunie 2010, politica prezentând mai detaliat modul în care corecțiile forfetare pentru punctele slabe ale sistemului ar putea fi aplicate atunci când este necesar (precum verificarea și validarea conturilor programelor în cadrul gestiunii descentralizate extinse).

Numai în anul 2009 DG ELARG a închis 375 de declarații finale, adică un număr mult mai mare decât noile programe lansate. Rămân unele cazuri pentru care procedura contradictorie necesită timp, iar închiderea poate dura mai mulți ani până la finalizare.

⁽⁶⁾ Delegarea de către Comisie a competențelor de gestionare în contextul procesului de descentralizare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Controalele ex post

6.38. Conform evaluării, controalele ex post sunt considerate ca fiind în general eficace.

6.39. În 2009, DG ELARG a pus la punct o strategie specifică în vederea introducerii unor audituri ex post pentru proiectele administrate în cadrul gestiunii centralizate. Noua strategie va fi pusă în aplicare doar începând cu 2010.

Auditul intern

6.40. Conform evaluării, funcția de audit intern este considerată ca fiind, în general, eficace. În 2009, Structura de audit intern (IAC) a funcționat la capacitate maximă și a desfășurat audituri ale unor aspecte relevante și utile.

DG ECHO**Controalele ex ante**

6.41. Conform evaluării, controalele ex ante sunt considerate ca fiind în general eficace.

6.42. În opinia Curții, circuitele financiare instituite sunt suficient de bine concepute pentru a detecta și a corecta erorile comise de către parteneri. Cu toate acestea, Curtea a observat că deficiențele identificate în cursul auditurilor periodice ale sistemelor partenerilor nu sunt întotdeauna remediate de aceștia în timp util și nici nu sunt luate întotdeauna în considerare la examinarea anuală a acreditării lor. Acest fapt reduce nivelul de încredere de care poate dispune Comisia cu privire la eficacitatea sistemelor de control intern ale partenerilor în ceea ce privește prevenirea apariției erorilor și a neregularităților.

6.43. În plus, caracterul general al obiectivelor care figurează în deciziile de finanțare subiacente contractelor face dificilă evaluarea în cunoștință de cauză a propunerilor depuse. Mai mult, documentația aferentă evaluărilor efectuate nu permite o comparație de ansamblu între propunerile depuse.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.38. Comisia consideră că, în ceea ce privește controalele ex post pentru gestiunea descentralizată, acestea sunt pe deplin eficiente. Comisia recunoaște că funcția de control ex post pentru gestiunea centralizată nu a fost încă lansată complet.

Aceste audituri ex post suplimentare efectuate de către o unitate orizontală separată și tratate în această secțiune au ca scop unic de a oferi ordonatorului de credite delegat o asigurare în plus peste nivelul cerințelor Regulamentului financiar.

6.39. Această nouă strategie adaugă un nivel suplimentar care să dea o asigurare în plus, fără însă a fi cerută de Regulamentul financiar.

6.42. Rezultatele auditului sunt disponibile pentru evaluările partenerilor și sunt utilizate în acest scop. La acreditarea partenerilor se iau în considerare și datele obținute din monitorizarea proiectelor întreprinse și, totodată, se ține seama inter alia de aspectele financiare, juridice și operaționale ale partenerului respectiv. Evaluarea și auditul au de cele mai multe ori ca rezultat unele recomandări pentru îmbunătățirea de către parteneri a sistemelor lor de control intern. Prin urmare, multe dintre rapoartele de audit au condus direct la modificări ale statutului acordat sistemelor de control ale partenerilor. Sistemul actual de audit și de evaluare a partenerilor care a fost pus în aplicare de către DG ECHO a condus la un sistem de control ce oferă o imagine echilibrată și eficientă a sistemelor de control intern ale partenerilor care contribuie la prevenirea erorilor și a neregulilor.

6.43. Deși sunt pe deplin suficiente pentru luarea unei decizii de finanțare, obiectivele prezentate în deciziile de finanțare pentru ajutor umanitar trebuie corelate cu informațiile detaliate privind nevoile identificate, strategia propusă și componentele necesare ale unui răspuns convingător, informații care se regăsesc în documentul justificativ al deciziei.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Monitorizarea și supravegherea

6.44. Per total, sistemele de monitorizare și de supraveghere sunt, în general, eficace. Cu toate acestea, Curtea a constatat că Comisia nu monitorizează măsura în care „centrele de achiziții publice pentru acțiunile umanitare”⁽⁷⁾ sunt utilizate de către partenerii din cadrul acordurilor-cadru de parteneriat, în ciuda importanței acestor centre pentru reducerea riscului apariției unor erori în procedurile de achiziții publice.

Auditurile externe

6.45. Conform evaluării, activitatea de audit *ex post* este considerată ca fiind eficace. Curtea a confirmat faptul că au fost continuate progresele realizate în 2008, deși se pot aduce în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește consolidarea măsurilor întreprinse în urma constatărilor de audit, în special în cazul constatărilor care antrenează recuperarea cheltuielilor neeligibile.

Auditurile interne

6.46. Conform evaluării, funcția de audit intern este considerată ca fiind, în general, eficace. În 2009, Structura de audit intern (IAC) a funcționat la capacitate maximă și a desfășurat audituri ale unor aspecte relevante și utile.

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

6.47. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 6.3**.

6.48. Curtea recunoaște îmbunătățirile aduse de către toate DG-urile cu competențe în cadrul acestui grup de politici în ceea ce privește calitatea informațiilor furnizate în rapoartele lor anuale de activitate.

Având în vedere complexitatea situațiilor de criză, multitudinea de nevoi și disponibilitatea altor donatori, nevoile detaliate care trebuie satisfăcute, precum și răspunsul specific sunt descrise în propunerile prezentate de către partenerii DG ECHO în conformitate cu decizia de finanțare a Comisiei. Comisia consideră că procedurile de selectare a unui proiect, instituite de către DG ECHO, reflectă caracteristicile specifice ale ajutorului umanitar și oferă garanții ridicate în ceea ce privește calitatea ajutorului furnizat de către partenerii ECHO. Cu toate acestea, Comisia admite că documentația evaluării propunerii poate fi în continuare îmbunătățită, simplificată și standardizată.

6.44. Comisia salută concluzia generală a Curții.

În ceea ce privește Centrele de achiziții pentru acțiunile umanitare (HPC), Comisia salută recunoașterea utilității generale a acestora.

6.45. Comisia salută evaluarea Curții și confirmă angajamentul său de a continua îmbunătățirea procedurii sale de urmărire.

6.48. Comisia a efectuat un studiu pentru a identifica factorii de succes care influențează calitatea rapoartelor anuale de activitate. Ca răspuns la factorii identificați, au fost puse în aplicare o serie de măsuri cu scopul de a îmbunătăți calitatea probelor prezentate în sprijinul asigurării și a lizibilității rapoartelor. Comisia salută, prin urmare, evaluarea pozitivă a Curții asupra rapoartelor anuale de activitate și va continua activitatea de îmbunătățire a acestora ca o sursă a probelor destinate DAS.

⁽⁷⁾ Organizații nonprofit specializate în gestionarea tehnică și comercială a bunurilor și a serviciilor necesare desfășurării acțiunilor umanitare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.49. Curtea este de acord cu evaluările realizate de către directorii generali pentru DG RELEX (o rezervă privind controalele *ex post* asupra bugetului operațional pentru PESC și pentru Instrumentul de stabilitate) și pentru DG ELARG și DG ECHO (nicio rezervă).

6.50. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale directorului general al EuropeAid sunt incluse în raportul cu privire la FED-uri. Curtea consideră că declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

6.51. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

6.52. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea sunt, în general, parțial eficiente în asigurarea regularității plăților.

6.53. Ar trebui luate în considerare următoarele recomandări:

- (a) DG RELEX ar trebui să își consolideze metodologia pentru controalele *ex post* și să dea curs fără întârziere recomandărilor prezentate de către auditorul intern în această privință;
- (b) DG RELEX ar trebui să aloce suficiente resurse analizei și închiderii vechilor contracte care țin de mecanismul de reacție rapidă și a contractelor din cadrul PESC pentru care termenele de execuție au expirat deja;
- (c) DG ELARG ar trebui să pună la dispoziție instrucțiuni mai precise privind procedura de „delegare a competențelor de gestionare”, astfel încât să devină mai clare rolurile diferiților actori din cadrul Comisiei în cadrul acestui proces;

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.50. Comisia salută concluzia Curții conform căreia Raportul anual de activitate al EuropeAid este „clar și informativ, în special datorită utilizării indicatorilor cantitativi” (a se vedea raportul FED, punctul 50). Comisia consideră că indicatorii cantitativi și calitativi definiți prin cele patru componente ale „asigurării” din Raportul anual de activitate al EuropeAid furnizează într-adevăr probele necesare pentru a susține declarația directorului general de asigurare rezonabilă și oferă o evaluare exactă a gestiunii financiare în cadrul EuropeAid în ceea ce privește regularitatea.

6.52. Comisia și-a conceput propriile controale pentru a acoperi întregul ciclu de viață al proiectelor sale multianuale. Comisia consideră că aceste sisteme de supraveghere și control pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea sunt eficiente și s-au îmbunătățit în mod semnificativ de la an la an, după cum se reflectă și în creșterea ponderii de plăți deplin conforme cu reglementările constatată de către Curte în eșantionul său. Recomandările făcute de către Curte în ultimii ani au fost puse în aplicare și multe dintre aceste îmbunătățiri au fost recunoscute de Curte, elementele semnificative ale sistemelor cheie de control fiind considerate „eficiente”.

6.53.

- (a) Comisia acceptă recomandarea Curții și ar dori să precizeze că aceasta ia deja măsuri pentru a da curs tuturor recomandărilor primite în ceea ce privește controalele *ex post* în cadrul DG RELEX.
- (b) Comisia este de acord cu Curtea și ar dori să sublinieze faptul că s-au depus eforturi considerabile în 2009 pentru închiderea proiectelor vechi restante. De fapt, 75 % din toate contractele care țin de mecanismul de reacție rapidă și care erau deschise la începutul anului 2009 au fost închise până la sfârșitul anului. Aceste eforturi vor continua pe tot parcursul anului 2010.
- (c) Întrucât tot mai multe țări se pregătesc să solicite „delegarea gestionării”, DG ELARG și-a actualizat nota internă de orientare din anul 2008 pentru a ține seama de lecțiile învățate în procesul de delegare a gestionării din 2008 și a continuat să ofere consiliere în 2009 tuturor actorilor implicați în acest proces.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- (d) DG ELARG ar trebui să își revizuiască listele de verificare în materie de control intern, astfel încât să consemneze toate verificările efectuate;
- (e) DG ELARG ar trebui să ia măsuri în vederea îmbunătățirii calității datelor introduse în sistemele sale de informații de gestiune (de exemplu, analiza și verificarea periodică a calității datelor);
- (f) DG ELARG ar trebui să dezvolte și să instituie mecanisme în vederea facilitării analizei și a urmăririi rezultatelor misiunilor de monitorizare efectuate;
- (g) DG ELARG ar trebui să aloce în continuare suficiente resurse analizării declarațiilor finale nesoluționate depuse în cadrul PHARE și al Facilității de tranziție în noile state membre;
- (h) DG ECHO ar trebui să îmbunătățească documentarea evaluării propunerilor de acțiuni de ajutor umanitar (de exemplu, introducerea unor rapoarte de evaluare standardizate);
- (i) DG ECHO ar trebui să definească și să instituie un mecanism pentru colectarea și analiza datelor referitoare la utilizarea „centrelor de achiziții publice pentru acțiunile umanitare” de către partenerii săi.

6.54. Recomandările referitoare la EuropeAid sunt incluse în raportul cu privire la FED.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (d) Comisia a luat deja măsurile necesare pentru a se asigura că acele controale efectuate de servicii în secțiunea operațională și în cea de finanțare și de contracte sunt documentate cât mai detaliat.
- (e) Calitatea datelor din CRIS este verificată periodic, în special înainte de extragerea informațiilor relevante pentru raportul anual de activitate. Instrumentul de gestiune informatică în care se introduc datele cuprinde și controale integrate pentru calitatea datelor. Totodată, Comisia pune un accent deosebit și pe instruirea utilizatorilor sistemului CRIS.
- (g) Închiderile au reprezentat o prioritate pentru DG ELARG încă din anul 2007. Numai în 2009, DG ELARG a închis 375 de declarații finale.
- (h) Comisia lucrează deja la îmbunătățirea și armonizarea documentației centralizate aferente evaluării propunerilor. Introducerea unui raport de evaluare standard reprezintă una dintre opțiunile luate în considerare.
- (i) Deși sugestia Curții este utilă, prioritățile actuale și constrângerile legate de resurse nu permit să se dea curs acestei recomandări în viitorul apropiat.

6.54. Ca răspuns la recomandările Curții, EuropeAid:

- va lua în considerare metodologiile posibile pentru un indicator al impactului financiar estimat al erorii reziduale;
- va evalua raportul cost-eficiență al controalelor sale, în contextul revizuirii riscului de eroare admisibil;
- va finaliza și va difuza un instrumentar privind gestiunea financiară destinat organizațiilor responsabile de punerea în aplicare;
- va continua eforturile pentru a asigura înregistrarea corectă și la timp a informațiilor referitoare la audit;
- va depune eforturi pentru a îmbunătăți sistemele de tehnologie a informațiilor care stau la baza activității de audit;
- va îmbunătăți proiectarea și monitorizarea criteriilor pentru plățile de sprijin bugetar prin intermediul orientărilor revizuite și al proceselor de revizuire inter pares (Grupul de sprijinire a calității);
- va pune în aplicare un cadru revizuit de raportare și de monitorizare a gestionării finanțelor publice pentru plățile de sprijin bugetar.

6.55. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 6.4**.

OBSERVAȚIILE CURȚII

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA RAPORTULUI SPECIAL NR. 3/2006 PRIVIND AJUTORUL UMANITAR OFERIT CA RĂSPUNS LA TSUNAMI**Introducere**

6.56. În 2006, Curtea de Conturi a publicat Raportul special (RS) nr. 3/2006 privind ajutorul umanitar oferit de Comisie ca răspuns la tsunamiul generat de cutremurul care a avut loc la 26 decembrie 2004 în largul coastei occidentale a părții nordice a insulei Sumatra. Auditul a acoperit intervenția de urgență și activitatea de reabilitare pe termen scurt efectuată de către Direcția Generală Ajutor Umanitar (ECHO) ⁽⁸⁾.

6.57. În RS 3/2006, Curtea a prezentat o serie de recomandări, care au fost, de fapt, adoptate în totalitate de către Consiliu și Parlament. Curtea a recomandat Comisiei:

- (a) să analizeze ce rol ar putea juca în sprijinirea guvernelor afectate, astfel încât să se gestioneze în mod mai eficace coordonarea donatorilor pentru a asigura satisfacerea nevoilor;
- (b) să clarifice rolurile pe care le joacă DG ECHO și DG Mediu (mecanismul de protecție civilă), astfel încât să asigure o abordare coerentă;
- (c) să aibă în vedere o perioadă mai lungă pentru derularea operațiunilor de urgență (de exemplu, nouă luni, în loc de șase luni), cu scopul de a oferi suficient timp pentru implementarea lor;
- (d) să își consolideze sistemul de monitorizare în vederea includerii următoarelor elemente: furnizarea unui feedback în scris partenerilor în urma vizitelor de monitorizare, elaborarea unor informații comparative privind costurile, o mai bună explicare a măsurilor luate în vederea implementării și furnizarea de informații cu privire la ceea ce s-a realizat și unde;
- (e) să țină seama de dificultatea de a avea acces la documentația aferentă proiectelor implementate de către agențiile ONU în contextul Acordului-cadru financiar și administrativ.

6.58. În cadrul răspunsurilor sale la raportul Curții, Consiliul a invitat Comisia să sprijine rolul coordonator al Biroului Organizației Națiunilor Unite pentru coordonarea afacerilor umanitare (OCHA), iar Parlamentul a pus accentul pe importanța stabilirii de legături între ajutorul umanitar pe termen scurt și reabilitarea și reconstrucția pe termen mai lung.

⁽⁸⁾ Acțiunile pe termen mai lung ale Comisiei în acest domeniu au fost examinate de către Curtea de Conturi în Raportul special nr. 6/2008 privind ajutorul pentru reabilitare acordat de Comisia Europeană în urma tsunamiului și a uraganului Mitch.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor

6.59. În 2007, ca urmare a unei propuneri a Comisiei Europene cu privire la „consensul european privind ajutorul umanitar” (denumit în continuare „consensul”), a fost publicată o declarație comună⁽⁹⁾ în scopul sporirii coordonării și a promovării bunelor practici între statele membre și Comisie. În 2008, Comisia a redactat un plan de acțiune anexat la consens.

6.60. Comisia sprijină rolul de lider al OCHA în domeniul coordonării reacției constând în ajutor umanitar. DG ECHO este membru al Grupului de sprijin al donatorilor din cadrul OCHA (OCHA *Donor Support Group* – ODSG), iar în perioada cuprinsă între 2007 și 2009, Comisia a semnat 43 de contracte în domeniul cooperării cu OCHA pentru o valoare totală de aproximativ 30 de milioane de euro.

6.61. Comisia își propune să coordoneze modalitățile UE de acordare a ajutorului cu cele ale statelor membre ale UE prin intermediul Grupului de lucru al Consiliului privind ajutorul umanitar și ajutorul alimentară (COHAFA) și al Comitetului pentru ajutor umanitar (HAC). De asemenea, Comisia a îmbunătățit utilizarea „sistemului celor 14 puncte” pentru înregistrarea fondurilor corespunzătoare ajutorului umanitar acordat de UE, iar în 2009 DG ECHO a dispus întocmirea unui studiu de trecere în revistă a sistemului de coordonare pe teren a donatorilor de ajutor umanitar⁽¹⁰⁾.

6.62. În acest sens, în decursul anilor 2008 și 2009, DG ECHO a făcut cunoscute statelor membre ale UE și Parlamentului European în jur de 250 de rapoarte de situație (*SitReps*), care sunt întocmite de către personalul de pe teren și care prezintă situația umanitară din teritoriu în perioada în care are loc o criză într-o anumită țară sau regiune.

6.63. Ca urmare a recomandării Curții, în 2009, Comisia a anunțat transferarea Centrului de monitorizare și de informare în materie de protecție civilă (MIC) de la DG Mediu la DG ECHO, acest transfer fiind valabil începând cu februarie 2010.

6.64. Comisia a pus accentul mai degrabă pe corelarea ajutorului în caz de urgență, a reabilitării și a acțiunilor pentru dezvoltare (*Linking Relief, Rehabilitation and Development* – LRRD), decât pe prelungirea operațiunilor de urgență, considerând că aceasta ar necesita o modificare semnificativă a concepției și a cadrului legislativ al politicii de acțiune externă a UE. În acest context, cadrul de reglementare a fost îmbunătățit, iar Comisia a luat măsuri în vederea consolidării cooperării dintre serviciile umanitare și de dezvoltare și alți actori din domeniul acordării asistenței, în special în teren și în situații de criză și de fragilitate a statelor.

⁽⁹⁾ Consiliul European, Declarație comună – Consensul european privind ajutorul umanitar (JO C 25, 30.1.2008).

⁽¹⁰⁾ Spaak, M. și Otto, R., *Study on the mapping of donor coordination (Humanitarian Aid) at the field level*, Channel Research, iulie 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.65. Comisia și-a propus să remedieze deficiențele constatate în sistemul de monitorizare, în principal printr-o aplicare mai strictă a procedurilor sale de control intern, precum și prin revizuirea orientărilor în materie de monitorizare. A fost adoptată o abordare mai concretă în vederea dezvoltării unui sistem de informații comparative privind costurile. DG ECHO lucrează la un sistem global de costuri unitare comparabile, care se preconizează că va include o masă critică de date în materie de costuri unitare reale. Cu toate acestea, se preconizează că acest sistem, cunoscut sub numele de „Cost Observed for Results” (COR) (Costul observat pentru rezultate), va fi dat în funcțiune, în cadrul platformei informatice Hope/e-tool, abia începând cu 2012.

6.66. Curtea a examinat problema accesului la documentația aferentă proiectelor implementate de către agenții ONU în Raportul său special nr. 15/2009 ⁽¹¹⁾.

Concluzii

6.67. Comisia a luat în considerare recomandările Curții și ale autorităților care acordă descărcarea de gestiune, cu toate că anumite îmbunătățiri concrete ale sistemului de monitorizare sunt încă în curs de finalizare. Mai exact:

- (a) Comisia s-a străduit să asigure o eficacitate mai crescută a coordonării donatorilor prin intermediul consensului și al planului de acțiune, al sprijinului acordat OCHA și al interacțiunii sale continue cu statele membre. Evaluarea intermediară a planului de acțiune aferent consensului, care este programată să aibă loc în 2010, trebuie să prezinte sistematic felul în care Comisia exploatează la maximum cele cinci avantaje comparative enumerate în consens cu privire la coordonarea și la complementaritatea donatorilor de ajutor umanitar;
- (b) se preconizează că transferul MIC către DG ECHO va rezolva în mod satisfăcător problema coerenței abordării dintre cele două servicii ale Comisiei;
- (c) noile instrumente de finanțare introduse în 2007, mai exact Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare și Instrumentul de stabilitate, oferă Comisiei soluții pentru abordarea provocărilor ridicate de corelarea ajutorului în caz de urgență, a reabilitării și a acțiunilor pentru dezvoltare prin aplicarea unui ansamblu de măsuri în statele care ies din criză;

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.65. Proiectarea modelului cunoscut sub denumirea „Cost of Observed Results” (COR) va începe în anul 2011, după ce acesta va fi fost integrat în cadrul unui instrument informatic (Hope/e-tool). După testare și introducerea datelor se estimează că utilizarea acestui model va putea fi planificată să înceapă în 2012.

6.66. Comisia a sprijinit pe deplin cererile Curții pentru obținerea din partea organizațiilor ONU a elementelor justificative necesare, iar acest principiu este stipulat în mod clar în Acordul-cadru financiar și administrativ (FAFA). În cazul în care Comisia este informată de către Curte despre dificultățile întâmpinate în această privință, ea poate contacta omologii din cadrul ONU pentru a găsi o soluție și pentru a se asigura că informațiile solicitate de Curte sunt primite de către aceasta.

6.67.

- (a) În prezent, Comisia efectuează evaluarea intermediară a planului de acțiune aferent consensului, iar rezultatele finale ar trebui să fie disponibile până la sfârșitul anului 2010.
- (b) Integrarea Centrului de monitorizare și de informare în materie de protecție civilă (MIC) creează deja sinergii, cum ar fi disponibilitatea informațiilor în timp real încă de la declanșarea catastrofelor naturale și a celor de altă natură, precum și o cooperare mai strânsă între experții tehnici ai DG ECHO de pe teren și experții statelor membre detașați pentru activitățile de protecție civilă.
- (c) Comisia salută recunoașterea de către Curte a contribuției noilor instrumente la procesul de tranziție. Pentru a consolida aceste eforturi, Comisia a înființat un grup interservicii pe probleme de tranziție în scopul promovării unei viziuni comune, a unor abordări coordonate și a unor poziții comune în materie de politici pentru „situații de tranziție”, acolo unde există instrumente umanitare, de dezvoltare și de stabilizare. Scopul este acela de a îmbunătăți atât politicile, cât și punerea în aplicare a programelor pe teren și de a contribui la dezbaterile politice internaționale privind situațiile de tranziție.

⁽¹¹⁾ Raportul special nr. 15/2009 „Asistența comunitară implementată prin organizații ONU: procesul decizional și de monitorizare”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

(d) deși dezvoltarea sistemului COR reprezintă o inițiativă riguroasă și promițătoare, performanța și rezultatele acesteia pot fi evaluate doar după punerea în aplicare completă a sistemului.

(d) Comisia este de acord cu această declarație a Curții și dorește să prezinte primele rezultate până la sfârșitul anului 2011.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA RAPORTULUI SPECIAL NR. 6/2006 PRIVIND ASPECTELE LEGATE DE MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ÎN COOPERAREA PENTRU DEZVOLTARE A COMISIEI

Introducere

6.68. În 2006, Curtea a publicat Raportul special (RS) nr. 6/2006 privind aspectele legate de mediul înconjurător în cooperarea pentru dezvoltare a Comisiei ⁽¹²⁾. Auditul a examinat atât programele de mediu finanțate de Comisie, cât și modul în care aceasta a reușit să integreze mediul în toate activitățile sale de cooperare pentru dezvoltare.

6.69. Cele 15 recomandări adresate Comisiei de către Curte, primite favorabil de către Consiliu și Parlament, au acoperit trei domenii principale: elaborarea unei strategii globale de mediu și monitorizarea punerii în aplicare a acesteia, sporirea eficacității integrării mediului și sporirea eficacității proiectelor de mediu.

6.70. În plus, Parlamentul a recomandat Comisiei să utilizeze mai intens expertiza recunoscută a administrațiilor naționale de gestionare a ajutoarelor din statele membre și a întreprinderilor private cu experiență dovedită în calitate de parteneri ai acestor administrații în gestionarea de proiecte de mediu, în contextul programelor naționale de cooperare pentru dezvoltare ⁽¹³⁾.

Situația acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor

6.71. Ca urmare a Raportului special al Curții, serviciile Comisiei au acordat prioritate elaborării unei noi strategii globale de mediu și, până la finalul anului 2006, au redactat un proiect de linii generale ale strategiei. Cu toate acestea, au intervenit o serie de modificări în prioritățile Comisiei, care au întârziat continuarea activităților privind strategia, astfel încât abia în aprilie 2009 au fost prezentate elementele care urmau să contribuie la elaborarea noii strategii, într-un document de lucru al serviciilor Comisiei ⁽¹⁴⁾. Consiliul a primit favorabil acest document și, în iunie 2009, a invitat Comisia să elaboreze un document privind o strategie globală a UE. În martie 2010, Comisia și statele membre erau în faza incipientă în ceea ce privește punerea la punct a unui program de lucru în vederea elaborării noii strategii.

6.71. Întârzierea în pregătirea strategiei a fost cauzată de modificarea priorităților, astfel strategia de mediu nu mai era emisă ca o comunicare distinctă, ci sub formă de anexă la o comunicare mai amplă care reunea toate aspectele transversale (nu numai cele legate de mediu), programată a fi adoptată până la sfârșitul anului 2008. Această abordare a fost propusă cu scopul de a reduce numărul de comunicări ale Comisiei. Însă, această nouă abordare a fost în cele din urmă abandonată din cauza dificultăților întâmpinate în gruparea într-un singur document a unor tematici diferite, precum și ca urmare a recunoașterii necesității de a avea o abordare axată mai mult pe problemele de mediu. O reuniune cu statele membre (și societatea civilă) a avut loc în luna septembrie 2009 pentru a începe pregătirea în comun a noii strategii.

⁽¹²⁾ JO C 235, 29.9.2006, p. 1.

⁽¹³⁾ Punctul 233 din rezoluția Parlamentului privind descărcarea de gestiune (JO L 187, 15.7.2008, p. 50).

⁽¹⁴⁾ *Improving Environmental Integration in Development Cooperation* (Îmbunătățirea integrării aspectelor legate de mediu în cooperarea pentru dezvoltare) [SEC(2009) 555, 21.4.2009].

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.72. În septembrie 2006, Comisia a instituit un cadru operațional în scopul elaborării noii sale strategii de mediu prin înființarea unui grup interservicii condus de către DG Dezvoltare și alcătuit din reprezentanți ai direcțiilor generale relevante. În 2006, Comisia a solicitat asistență tehnică pentru a defini eventuali indicatori de performanță pentru integrarea aspectelor legate de mediu care să poată fi utilizați în cadrul noii strategii de mediu. O primă evaluare completă a performanței Comisiei în materie de integrare a aspectelor legate de mediu a fost în cele din urmă realizată de asistența tehnică în 2009, pe baza indicatorilor definiți și a metodologiei elaborate.

6.73. Comisia nu a realizat nicio analiză specifică în scopul evaluării capacității sale interne de a pune în aplicare strategia de mediu. Abordarea adoptată de Comisie pentru creșterea capacității s-a bazat, în principal, pe programul său substanțial de formare și pe redactarea de orientări mai detaliate destinate personalului său. În plus, anumite unități importante din cadrul serviciilor centrale ale Comisiei au înregistrat creșteri limitate ale numărului de membri ai personalului, mai ales pentru a desfășura activități legate de schimbările climatice în contextul cooperării pentru dezvoltare.

6.74. La sfârșitul anului 2006, a fost elaborat un ghid pentru angajați cu privire la integrarea aspectelor legate de mediu în cadrul ajutorului pentru dezvoltare, care a fost apoi reactualizat în 2009 pentru a ține cont mai mult de schimbările climatice. Totuși, rezultatele unei analize realizate în 2009 de către consultanți angajați de EuropeAid au arătat că, în cazul a aproximativ 50 % dintre proiectele examinate, se puteau aduce în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește integrarea aspectelor legate de mediu în etapa de formulare a proiectului.

6.75. Un număr important de membri ai personalului Comisiei au beneficiat de formare cu privire la aspectele de mediu în cadrul cooperării pentru dezvoltare, Comisia investind fonduri substanțiale în acest scop. Acest tip de formare a devenit obligatoriu, din 2009, pentru personalul EuropeAid care lucrează în domeniul operațional, deși nu și pentru personalul DG Dezvoltare și al DG Relații Externe.

6.76. Comisia nu a realizat încă o evaluare globală a asistenței sale în domeniul protecției mediului care să acopere atât programele, cât și integrarea. De asemenea, încă nu a fost creată o bază de date centrală care să cuprindă toate proiectele individuale de mediu evaluate. Deși aspectele legate de mediu din cadrul sistemului Comisiei de monitorizare a proiectelor au fost extinse, nu s-a realizat nicio evaluare din punct de vedere ecologic a acestor rapoarte de monitorizare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.72. Principalii indicatori cantitativi privind strategia existentă de integrare a aspectelor legate de mediu au fost puși în aplicare – astfel cum a solicitat Curtea – și au făcut obiectul monitorizării încă din anul 2006. Acești indicatori se referă la aplicarea unor instrumente, cum ar fi profilurile de mediu în pregătirea strategiilor naționale și regionale, la evaluările de mediu legate de programe și proiecte, precum și la numărul de programe de formare profesională oferite și la numărul de persoane instruite. În ceea ce privește indicatorii calitativi necesari pentru a evalua integrarea aspectelor legate de mediu în formularea proiectului respectiv, aceștia au fost definiți și aplicați mai întâi într-un program-pilot evaluarea ex post fiind efectuată în anul 2009.

6.73. În contextul politicii de personal a Comisiei de „creștere zero” și după cum a recunoscut și Curtea, EuropeAid a pus accentul mai degrabă pe consolidarea competențelor personalului nespecializat, și nu pe efectuarea unei revizuii speciale a capacității interne. Această abordare a fost aplicată în mod constant în perioada de referință.

6.74. Revizuirea ex post – care a fost un exercițiu-pilot – se înscrie în dinamica de îmbunătățire continuă la nivelul etapei de formulare a proiectului.

6.75. Formarea în domeniul integrării aspectelor de mediu este obligatorie în prezent pentru întreg personalul operativ din sediile EuropeAid care pleacă în delegații. Acesta a fost unul dintre cele mai frecventate cursuri de formare profesională din 2009, cu peste 400 de participanți. Începând cu anul 2005, se desfășoară un program amplu de seminarii de formare profesională, care cuprinde aproximativ 50 de seminarii regionale organizate în țările beneficiare ale cooperării, cât și un număr mult mai mare de seminarii la sediile centrale.

6.76. Evaluarea integrării aspectelor de mediu în cooperarea pentru dezvoltare este planificată pentru anul 2011. În prezent, este în curs de dezvoltare o bază de date centrală pentru evaluările proiectelor individuale, care va fi operațională în anul 2011. În anii 2005 și 2009, pentru America Latină s-au efectuat rapoarte de evaluare pentru monitorizarea orientată spre rezultate (ROM) cu accent pe proiectele de mediu. Evaluările la nivel de țară ale cooperării cu CE au tratat aspectele de mediu, ca parte a chestiunilor trans-versale.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.77. Comisia a luat măsuri pentru a eficientiza identificarea proiectelor care prezintă aspecte legate de mediu, însă nu are încă capacitatea de a estima cu exactitate suma cheltuielilor legate de mediu. În cazul proiectelor relevante din punct de vedere climatic, aceasta a introdus un sistem de estimare aproximativă a cheltuielilor, demers care nu a avut însă loc în alte domenii, în special în cel al biodiversității și cel al deșertificării.

6.78. S-au elaborat profiluri de mediu ale țărilor (*Country Environmental Profiles* – CEP) pentru aproape toate documentele de strategie de țară (*Country Strategy Papers* – CSP) și s-au anexat la acestea, în documentul de strategie de țară fiind inclusă o secțiune specifică referitoare la mediu. Cu toate acestea, calitatea profilurilor de mediu variază, iar influența acestora asupra documentelor de strategie de țară per ansamblu este, în general, încă limitată. Orientările pentru evaluarea intermediară a documentelor de strategie de țară, care era în curs de desfășurare la data prezentului exercițiu de monitorizare, vizează să crească gradul de atenție acordat mediului în aceste documente și au atribuit o prioritate specială includerii chestiunilor legate de schimbările climatice în documentele de strategie de țară revizuite.

6.79. Comisia a elaborat îndrumări specifice în vederea integrării aspectelor legate de mediu în operațiunile de sprijin bugetar. Cu toate acestea, în practică, condiționarea pe baza unor criterii ecologice și indicatorii de mediu sunt încă rareori incluși în programele de sprijin bugetar și doar în puține cazuri s-au realizat evaluări strategice de mediu.

6.80. Deși orientările Comisiei au stabilit proceduri specifice pentru examinarea tuturor proiectelor din punctul de vedere al mediului, EuropeAid a lăsat la latitudinea delegațiilor să decidă dacă vor stabili puncte focale în materie de mediu în vederea verificării acestor proceduri. Din cauza numărului limitat de personal, specialiștii de mediu proprii ai EuropeAid nu pot revizui examinarea din punctul de vedere al mediului a tuturor propunerilor de proiecte.

6.81. Comisia a elaborat, de asemenea, orientări pentru realizarea evaluărilor impactului asupra mediului (*Environmental Impact Assessments* – EIA) în cursul etapei de formulare a proiectului, precum și pentru monitorizarea situației acțiunilor întreprinse în urma recomandărilor formulate în EIA. Cu toate acestea, conform analizei EuropeAid din 2009, menționată la punctul 6.74, obligația privind realizarea unei evaluări a impactului asupra mediului nu este întotdeauna respectată.

6.82. În cazul programului tematic pentru mediu⁽¹⁵⁾, delegațiile dețin un rol important în evaluarea propunerilor de proiecte. În ceea ce privește proiectele de documente de strategie de țară, Manualul pentru integrarea aspectelor legate de mediu conține orientări destinate să garanteze că sunt luate în considerare condițiile locale în cadrul conceperii proiectului.

6.77. EuropeAid și-a îmbunătățit capacitatea de a identifica și de a urmări cheltuielile privind proiectele de mediu, însă calcularea sumelor exacte alocate obiectivelor de mediu în cadrul unor acțiuni care vizează în principal alte obiective de politică este o sarcină foarte complexă. Au loc discuții cu OCDE/CAD pentru a identifica modul în care datele calitative care au la bază reperele Rio pot fi transformate cel mai bine în date financiare.

6.78. Calitatea profilurilor de mediu ale țărilor (CEP) și influența acestora asupra documentelor de strategie de țară (CSP) variază într-adevăr în continuare; unele CEP sunt actualizate pe baza orientărilor de integrare a aspectelor privind mediul și pentru a trata mai bine aspectele legate de schimbările climatice, în timp ce orientările pentru revizuirea intermediară au determinat, de asemenea, acordarea unei atenții mai mari problemelor legate de mediu și de schimbările climatice în cadrul CEP, în special în țările care fac obiectul Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare.

6.79. Noile orientări pentru sprijin bugetar vor fi emise în anul 2011 și vor include noi orientări privind aspectele transversale. Totuși, fără a aduce atingere includerii unor indicatori specifici de mediu, dialogul politic cu privire la problemele de mediu are loc în multe țări participante în contextul Cadrului comun al donatorilor care urmează operațiunilor de sprijin bugetar general. Evaluările strategice de mediu presupun luarea în considerare a contextului local și angajamentul țărilor partenere pentru a fi eficiente și, prin urmare, nu pot fi impuse.

6.81. EuropeAid a elaborat note de informare și documente de orientare care, printre alte aspecte, fac trimitere la sprijinirea gestionării resurselor naturale la nivel de comunitate. O serie de programe CE au promovat inițiative de gestionare a resurselor naturale la nivel local. Programul tematic pentru mediu și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv energia, face o trimitere specifică la colaborarea cu comunitățile locale, această componentă fiind preluată în cererile de propuneri prin care se solicită ca pre-propunerile să țină seama de „garantarea proprietății și a drepturilor comunităților locale, inclusiv a populațiilor indigene”, în contextul guvernanței în domeniul forestier.

⁽¹⁵⁾ Programul tematic pentru mediu și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv energia (*Environment and Natural Resources Thematic Programme* – ENRTP).

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.83. În cadrul procesului de simplificare a gestiunii financiare a Comisiei, au fost aduse modificări Regulamentului financiar și Ghidului practic în scopul simplificării și al accelerării procedurilor de achiziții publice.

6.84. Orientările în materie de mediu ale EuropeAid subliniază nevoia de a sprijini comunitățile locale în vederea identificării unor metode durabile de utilizare a resurselor naturale locale, însă nu au fost făcute recomandări specifice privind modalitățile de realizare a acestui deziderat.

6.85. Comisia nu a realizat nicio evaluare globală a eficacității diferitelor instrumente de ajutor în ceea ce privește protecția mediului. Cu toate acestea, EuropeAid este în curs de a finaliza un studiu cu privire la elaborarea unor abordări sectoriale și analizează, de asemenea, posibilitatea creării unor fonduri fiduciare ale UE care ar putea fi folosite pentru a sprijini mediul.

6.86. Comisia a continuat să utilizeze expertiza statelor membre și a întreprinderilor private în vederea implementării programelor sale de mediu și a multiplicat posibilitățile sectorului privat de a participa la ENRTP.

Concluzii

6.87. Comisia a făcut progrese importante în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor Curții, care acopereau numeroase aspecte. Este, în special, cazul creșterii capacității interne prin furnizarea de cursuri de formare și de orientări membrilor personalului. Cu toate acestea, o analiză a EuropeAid din 2009 a indicat deficiențe în ceea ce privește punerea în aplicare a unora dintre noile proceduri de integrare a aspectelor legate de mediu.

6.88. Există mai multe domenii în care trebuie depuse mai multe eforturi în vederea punerii în aplicare în întregime a recomandărilor. O nouă strategie globală de mediu este în curs de elaborare, dar ea trebuie să fie finalizată până în 2011 pentru a putea fi utilizată în următorul exercițiu de programare. Această strategie trebuie să fie sprijinită printr-o continuare a activităților care vizează indicatorii de performanță de mediu și evaluarea globală a eficacității integrării aspectelor legate de mediu și a programelor, inclusiv a rolului pe care îl joacă diferitele instrumente. Ar trebui totodată să se acorde o atenție mai accentuată integrării aspectelor legate de mediu în programele de sprijin bugetar.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.84. EuropeAid a dezvoltat o serie de note de informare pentru a promova dezvoltarea durabilă, cu accent pe abordările la nivel de comunitate. În plus, Programul tematic pentru mediu face o trimitere specifică la colaborarea cu comunitățile locale și această componentă a fost preluată, printre alte aspecte, în cererile de propuneri prin care se solicită ca pre-propunerile să țină seama de „garantarea proprietății și a drepturilor comunităților locale, inclusiv a populațiilor indigene” în contextul guvernanței în domeniul forestier.

6.85. Studiul CE cu privire la abordările sectoriale din domeniul protecției mediului și a resurselor naturale a fost finalizat, în strânsă cooperare cu o serie de agenții UE pentru dezvoltare, iar în prezent sunt în curs de desfășurare câteva programe de sprijin a politicilor sectoriale ale CE din acest domeniu. Aceasta marchează în mod evident o evoluție în raport cu trecutul. Înființarea fondurilor fiduciare ale UE poate deveni posibilă acum în temeiul propunerii de revizuire a Regulamentului financiar și s-au încheiat acorduri de transfer pentru a permite statelor membre UE să realizeze contribuții la Alianța mondială împotriva schimbărilor climatice gestionată de către CE (GCCA). Mecanismele inovatoare de finanțare pentru mediu includ, de asemenea, stabilirea de parteneriate public-privat, precum și corelarea împrumuturilor și a finanțărilor nerambursabile.

6.86. Comisia a recurs în continuare la expertiza statelor membre și a companiilor private în punerea în aplicare a strategiei sale de mediu.

6.87. Comisia salută recunoașterea progreselor semnificative înregistrate în integrarea aspectelor legate de mediu în portofoliul de ajutoare externe al Comisiei. Revizuirea ex post – care a reprezentat un exercițiu-pilot – se înscrie în dinamica de îmbunătățire continuă. Acest proces a inclus reexaminarea procedurilor de revizuire inter pares (Grupul de sprijinire a calității), introducerea unor indicații mai clare cu privire la abordarea aspectelor legate de mediu în etapa de pregătire a propunerilor de proiecte.

6.88. Comisia și statele membre ale UE lucrează împreună pentru a elabora la începutul anului 2011 un prim proiect de strategie de mediu, urmând ca acesta să fie adoptat în a doua jumătate a anului 2011.

Comisia intenționează să continue activitatea cu privire la indicatori pentru a monitoriza eficiența unei noi strategii de mediu și pentru a evalua integrarea aspectelor legate de mediu în cadrul operațiunilor sale. O evaluare generală a integrării aspectelor legate de mediu în cooperarea pentru dezvoltare este planificată pentru anul 2011. În cazul în care rezultatele evaluării sunt disponibile la timp, acestea vor fi integrate în proiectul noii strategii a UE. Noile orientări pentru sprijin bugetar sunt planificate tot pentru anul 2011 și vor include noi îndrumări privind aspectele transversale. În desfășurarea acestei activități, Comisia va continua să caute o strânsă coordonare și armonizare cu statele membre UE, în sprijinul agendei privind eficacitatea ajutorului.

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AJUTORUL EXTERN, DEZVOLTAREA ȘI EXTINDEREA

		2009										2008	2007
		EuropeAid		RELEX		ELARG		ECHO		Total			
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI													
Total operațiuni (din care):		117		11		38		14		180		180	145
Plăți în avans		57		2		13		11		83		71	46
Plăți intermediare/finale		60		9		25		3		97		109	99
REZULTATELE TESTELOR													
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)													
Operațiuni care nu sunt afectate de erori		90 % {105}		91 % {10}		79 % {30}		86 % {12}		87 % {157}		73 %	74 %
Operațiuni care sunt afectate de erori		10 % {12}		9 % {1}		21 % {8}		14 % {2}		13 % {23}		27 %	26 %
ANALIZA OPERAȚIUNILOR AFECTATE DE ERORI													
(prezentată procentual și pe numere de operațiuni)													
Analiza pe tipuri de cheltuieli													
Plăți în avans		33 % {4}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		17 % {4}		19 %	19 %
Plăți intermediare/finale		67 % {8}		100 % {1}		100 % {8}		100 % {2}		83 % {19}		81 %	81 %
Analiza pe tipuri de eroare													
Erori necuantificabile		67 % {8}		100 % {1}		88 % {7}		50 % {1}		74 % {17}		60 %	73 %
Erori cuantificabile		33 % {4}		0 % {0}		12 % {1}		50 % {1}		26 % {6}		40 %	27 %
privind:	Eligibilitatea	100 % {4}		n.a. {0}		100 % {1}		100 % {1}		100 % {6}		79 %	100 %
	Realitatea operațiunilor	0 % {0}		n.a. {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		21 %	0 %
	Exactitatea	0 % {0}		n.a. {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 % {0}		0 %	0 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE													
Indicele de eroare cel mai probabil:													
< 2 %													
2 %-5 %		X										X	X
> 5 %													

ANEXA 6.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI AJUTORUL EXTERN, DEZVOLTAREA ȘI
EXTINDEREA

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat		Control intern cheie (Comisie)				Evaluare globală
		Controale ex ante	Monitorizare și supraveghere	Auditorile externe	Auditul intern	
EuropeAid ⁽¹⁾	Servicii centrale					
	Delegații				N/A	
DG RELEX				(²)		
DG ELARG				(²)		
DG ECHO						

⁽¹⁾ Această evaluare corespunde celei publicate în raportul privind FED-urile.

⁽²⁾ Controale ex post.

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

ANEXA 6.3

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AJUTORUL
EXTERN, DEZVOLTAREA ȘI EXTINDEREA

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
EuropeAid	fără rezerve	N/A	EuropeAid a instituit o strategie de control cuprinzătoare și a continuat să aducă îmbunătățiri semnificative concepției și punerii în aplicare a sistemelor sale de supraveghere și de control. Cu toate acestea, auditul Curții a arătat că încă există deficiențe în ceea ce privește anumite controale și că plățile au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.	B
RELEX	cu rezerve	Deficiențe semnificative în ceea ce privește controalele vizând atenuarea riscurilor, care sunt de o calitate insuficientă pentru a furniza o asigurare privind cheltuielile gestionate de către misiunile PESC, precum și deficiențe importante în ceea ce privește capacitatea controalelor ex post de a furniza o asigurare suplimentară care să vină în completarea altor elemente ale sistemului de control.	Încă nu au fost soluționate neajunsurile importante identificate în ceea ce privește componenta controalelor ex post din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale DG RELEX pentru asigurarea regularității operațiunilor.	A
ELARG	fără rezerve	N/A		A
ECHO	fără rezerve	N/A		A

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA GRUPUL DE POLITICI AJUTORUL EXTERN, DEZVOLTAREA ȘI EXTINDEREA

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții
Relații externe și dezvoltare		
<i>1. Monitorizarea și sprijinul acordat organizațiilor responsabile de implementarea proiectelor cu finanțare din partea UE</i>		
În ceea ce privește controalele <i>ex ante</i> , s-au constatat o serie de deficiențe, printre care se numără un nivel insuficient în ceea ce privește monitorizarea și sprijinul acordat organizațiilor responsabile de implementarea proiectelor cu finanțare din partea UE. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctele 8.22 și 8.35)	Elaborarea unui set de instrumente privind gestiunea financiară destinat organizațiilor de implementare.	A se vedea anexa 4 al doilea rând din raportul cu privire la FED-uri.
<i>2. Plăți de sprijin bugetar</i>		
În ceea ce privește controalele <i>ex ante</i> , s-au constatat o serie de deficiențe în cazul plăților de sprijin bugetar, la nivelul proceselor de verificare a îndeplinirii condițiilor pentru plată. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.22)	Sensibilizarea la scară largă în cadrul serviciilor Comisiei în ceea ce privește necesitatea de a asigura o abordare mai structurată și mai formală a evaluării plăților de sprijin bugetar, inclusiv consolidarea rolului de verificare de către personalul din domeniul finanțării și al contractelor în cadrul procesului de aprobare a plăților.	A se vedea anexa 4 al nouălea rând din raportul cu privire la FED-uri.
<i>3. Sistemul de audituri externe</i>		
Referitor la utilizarea auditurilor externe, una dintre cele mai importante componente ale cadrului de control intern al EuropeAid, Curtea a constatat o îmbunătățire a proceselor. Totuși, concluzia Curții este că aceste controale rămân, per ansamblu, parțial eficace. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctele 8.23 și 8.24)	Reforme inițiate începând cu 2007 vizând metodologia de audit existentă, completate de un proces de revizuire substanțială a metodologiei pentru planul anual de audit.	A se vedea anexa 4 al treilea rând din raportul cu privire la FED-uri.
<i>4. Procesul de gestionare a riscurilor</i>		
S-a constatat că procesul de gestionare a riscurilor este parțial eficace. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.23)	Continuarea eforturilor de sensibilizare privind procesul de gestionare a riscurilor.	Procesul de gestionare a riscurilor a fost evaluat ca fiind eficace per ansamblu.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții
5. Controalele ex post		
S-au identificat deficiențe importante la nivelul componentei privind controalele ex post din cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale DG RELEX concepute să asigure regularitatea operațiunilor. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.25)	Monitorizarea îndeaproape a punerii în aplicare a planurilor anuale de controale ex post.	În ciuda eforturilor și a progreselor realizate până acum, există în continuare deficiențe importante care trebuie remediate.
Extindere		
6. Structura de audit intern		
S-a constatat că programul multianual al Structurii de audit intern nu a fost dezvoltat în mod suficient. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.27)	În 2009, Structura de audit intern a dezvoltat un program multianual pentru activitățile sale.	Curtea consideră că DG ELARG a dat curs în mod corespunzător acestei observații.
7. Controalele ex post ale proiectelor gestionate la nivel central		
S-a constatat că DG ELARG nu dispunea de o strategie specifică pentru controalele ex post ale proiectelor gestionate la nivel central. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.27)	În 2009, DG ELARG a pus la punct o strategie vizând controalele ex post ale proiectelor gestionate la nivel central.	Curtea salută inițiativa DG ELARG, însă noua strategie va fi pusă în practică abia în 2010 și încă nu și-a dovedit eficacitatea.
8. Neregularități potențiale la nivelul gestionării fondurilor Phare de către două agenții din Bulgaria		
S-a constatat că încă există unele deficiențe fundamentale vizând o serie de neregularități potențiale la nivelul gestionării fondurilor Phare de către două agenții din Bulgaria. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.28)	În cursul exercițiului 2009 și în urma măsurilor corective aplicate de către autoritățile bulgare, DG ELARG a ridicat suspendarea plăților către Bulgaria.	Este încă necesar ca DG ELARG să acorde o atenție deosebită monitorizării execuției fondurilor de postaderare în Bulgaria.
Ajutor umanitar		
9. Structura de audit intern		
În 2008, IAC nu a funcționat încă la capacitate maximă din cauza transferării activităților de la Structura de audit intern a EuropeAid. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2008, punctul 8.29)	În 2009, Structura de audit intern a beneficiat de un personal corespunzător și a pus în aplicare un program de lucru pentru un an întreg.	Structura de audit intern a DG ECHO funcționează corespunzător și furnizează asigurare directorului general al DG ECHO.

CAPITOLUL 7

Educație și cetățenie

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	7.1-7.8
Caracteristicile grupului de politici	7.2-7.5
Sfera și abordarea auditului	7.6-7.8
Regularitatea operațiunilor	7.9-7.13
Eficacitatea sistemelor	7.14-7.16
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	7.17
Concluzii și recomandări	7.18-7.21

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

7.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Educație și cetățenie, care cuprinde domeniile de politici 15 – Educație și cultură, 16 – Comunicare și 18 – Libertate, securitate și justiție. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la plățile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 7.1**.

Tabelul 7.1 – Educație și cetățenie – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune
15	Educație și cultură	Cheltuieli administrative	118	centralizată directă
		Învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv multilingvism	1 154	centralizată indirectă
		Dezvoltarea cooperării culturale în Europa	52	centralizată indirectă
		Încurajarea și promovarea cooperării în domeniul tineretului și sporturilor	144	centralizată indirectă
		Promovarea cetățeniei europene	28	centralizată indirectă
			1 496	
16	Comunicare	Cheltuieli administrative	109	centralizată directă
		Comunicare și media	35	centralizată directă
		Comunicare la nivel local	39	centralizată directă
		Metode de cercetare și comunicare	21	centralizată directă
			204	
18	Libertate, securitate și justiție	Cheltuieli administrative	64	centralizată directă
		Solidaritate – Frontiere externe, politica în materie de vize și libera circulație a persoanelor	270	partajată/centralizată directă
		Fluxuri de migrație – Politica comună în domeniul imigrării și a azilului	254	partajată/centralizată directă
		Drepturi fundamentale și cetățenie	34	centralizată directă
		Securitate și protecția libertăților	52	centralizată directă
		Justiția în materie penală și civilă	50	centralizată directă
		Prevenirea consumului de droguri și informarea publicului	16	centralizată directă
		Strategie politică și coordonare	4	centralizată directă
			744	
Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾			291	
Total cheltuieli operaționale (cuprinzând):			2 153	
— plăți în avans			1 881	
— plăți intermediare/finale			272	
Total plăți aferente exercițiului			2 444	
Total angajamente aferente exercițiului			2 788	

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.
Sursa: Conturile anuale 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Caracteristicile grupului de politici

7.2. Cele trei titluri bugetare din acest grup de politici sunt gestionate aproape în exclusivitate de către cele trei direcții generale (DG) corespunzătoare din cadrul Comisiei. Este vorba despre DG Educație și Cultură (DG EAC) pentru linia bugetară 15, DG Comunicare (DG COMM) pentru linia bugetară 16 și DG Justiție, Libertate și Securitate (DG JLS) pentru linia bugetară 18. Majoritatea cheltuielilor din acest domeniu sunt gestionate prin gestiune centralizată indirectă sau prin gestiune partajată, implementarea acțiunilor, sub forma programelor multianuale, fiind delegată Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură, agențiilor naționale⁽¹⁾ sau altor structuri similare de gestionare din statele membre. Entitățile responsabile din statele membre alocă granturi și contracte pentru proiecte sau măsuri puse în aplicare de beneficiari publici și privați.

7.3. Ajutorul acordat de UE în domeniile educației și cetățeniei se caracterizează printr-o multitudine de sisteme de finanțare pentru diferite sfere tematice și tipuri de proiecte, cum ar fi granturile acordate pentru acțiuni în favoarea cetățeniei sau pentru acțiuni în favoarea mobilității în sectoarele educației și formării. Proiectele nu sunt derulate numai de organizații de învățământ și de formare, ci și de alte organizații nonprofit, de societăți private și de administrații publice. Beneficiarii finali ai acțiunilor de mobilitate sunt persoane particulare, în general cetățeni ai UE. Cu toate acestea, gestionarea anumitor programe, și anume Fondul pentru frontierele externe, Fondul de integrare, Fondul de returnare și Fondul european pentru refugiați, este, în cea mai mare parte, partajată cu statele membre.

7.4. Finanțarea în cadrul acestui grup de politici constă în principal în plăți în avans efectuate către agenții UE și către agenții naționale consacrate, precum și în contribuții trimestriale la costurile de exploatare ale acestora. Plățile către agențiile naționale se efectuează după semnarea unui contract sau după aprobarea unui program de activitate sau, în cazul majorității tranșelor a doua și a treia de prefinanțare, atunci când Comisia aprobă plata a 70 % din fondurile deja avansate. Aceste plăți în avans se cumulează, în general, până la 100 % din suma maximă admisă. Deoarece condițiile impuse în cazul acestor plăți sunt limitate, riscul de eroare este foarte scăzut. Se consideră că riscul producerii de erori la nivelul plăților intermediare și finale este mai mare decât cel în cazul plăților în avans. Plățile intermediare și finale sunt fundamentate pe costurile reale care trebuie rambursate, astfel încât există riscul ca declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor să cuprindă costuri neeligibile, supraestimate sau nefondate și aceste costuri să nu fie detectate de organismul de gestionare în cauză sau de Comisie.

7.4. În domeniul de politică Educație și cetățenie, Comisia a instituit propriul sistem de supraveghere și control pe baza unei singure abordări în materie de audit, în care controalele primare au loc la nivelul agențiilor naționale, controalele secundare sunt efectuate de autoritățile naționale, iar controalele de supraveghere se efectuează de către Comisie.

Pentru a se reduce la minimum riscul cheltuielilor neeligibile cu privire la plățile finale, DG EAC a extins utilizarea sumelor forfetare și a granturilor forfetare în cadrul generației actuale de programe.

Au fost impuse controale, de asemenea, la nivelul agențiilor naționale, în special prin controale la fața locului, verificarea documentelor și audituri, cu cerințe minime bazate pe evaluarea riscului.

⁽¹⁾ Care sunt angajate într-o relație contractuală cu Comisia.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.5. Agențiile naționale încheie acorduri de atribuire a granturilor cu organizații participante⁽²⁾ și utilizează plățile în avans primite de la Comisie pentru a efectua plăți în avans, cuprinse între 80 % și 100 %, în funcție de tipul de program, către organizațiile respective. Aceste proiecte trebuie finalizate în termen de maximum trei ani, conducând la elaborarea unui raport final și la închiderea conturilor aferente proiectului între agenția națională și beneficiari. Agenția națională înaintează Comisiei un raport anual al agenției naționale (*Yearly National Agency Report*) care cuprinde rapoartele financiare pentru toate acordurile în vigoare existente între agenție și Comisie. După ce toate proiectele finanțate de la bugetul aferent unui an dat au fost închise, agenția națională transmite un raport final consolidat Comisiei, care face parte din raportul anual menționat mai sus. Comisia procedează la închiderea acordului cu agenția prin aprobarea raportului, prin calculul soldului final și prin efectuarea plății sau a recuperării de regularizare.

Sfera și abordarea auditului

7.6. Abordarea generală de audit a Curții, precum și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2** din **anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Educație și cetățenie, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

- (a) a fost testat un eșantion de 120 de închideri de programe și de proiecte la nivelul Comisiei, dintre care 78 se refereau la programe și proiecte aferente perioadei 2000-2006;
- (b) a fost testat, în mod separat, un eșantion de 30 de plăți în avans efectuate în 2009;
- (c) evaluarea sistemelor s-a axat pe sistemele destinate închiderii de programe și de proiecte de către Comisie;
- (d) au fost examinate rapoartele anuale de activitate și declarațiile care însoțesc aceste rapoarte, pentru DG EAC și DG JLS.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.5. Pe baza rapoartelor anuale întocmite de agenția națională, Comisia poate avea în fiecare an o imagine de ansamblu privind stadiul implementării programului, precum și modul de gestionare și controalele efectuate de agențiile naționale.

Informațiile conținute în rapoartele anuale întocmite de agenția națională sunt certificate în fiecare an de către autoritatea națională a țării în cauză, în contextul declarației de asigurare (DAS) prezentată Comisiei.

7.6.

- (a) Programele 2007-2013 din actuala generație, cu reguli simplificate și utilizarea extensivă a finanțării prin sume forfetare, ar trebui să reducă riscurile legate de plățile finale.

⁽²⁾ Organizațiile participante sunt, în general, universități, școli sau colegii care gestionează plățile către beneficiari, ca de exemplu studenții sau profesorii.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.7. Pentru DAS 2009, Curtea și-a axat auditul pe cheltuielile subiacente efectuate și aprobate de Comisie. Acest audit a inclus vizite la fața locului la beneficiari finali precum servicii de poliție de frontieră din statele membre, centre pentru refugiați, institute culturale și universități care administrează plățile efectuate către studenți și profesori, cu scopul de a evalua dacă cheltuielile au fost corect calculate și dacă, tot în materie de cheltuieli, s-au respectat normele și reglementările aplicabile. Prin auditarea unui eșantion de operațiuni aflate la baza închiderilor se obține o imagine mai completă a gestiunii financiare realizate la nivelul Comisiei și al statelor membre pentru acest grup de politici decât s-ar fi obținut prin examinarea unui număr mare de plăți în avans, pentru care riscul de eroare este foarte mic (după cum reiese din auditurile anterioare realizate de Curte), deoarece la momentul închiderii se poate constata în mod clar dacă cheltuielile s-au efectuat sau nu în conformitate cu condițiile sistemului de finanțare în cauză. Astfel, abordarea auditului diferă de cea din anul precedent și, prin urmare, rezultatele nu sunt direct comparabile.

7.8. Având în vedere că procesul de închidere cuprinde mai multe etape, cheltuielile subiacente de la nivelul beneficiarilor finali nu pot fi examinate în vederea aprobării lor de către Comisie decât după o perioadă de mai mulți ani de la semnarea contractelor inițiale. Din cadrul eșantionului de regularizări efectuate de Comisie în 2009, numeroase operațiuni subiacente erau legate de proiecte inițiate în 2004 și în 2005. Prin urmare, proiectele se referă la perioada de programare 2000-2006. Pentru cheltuielile corespunzătoare perioadei 2007-2013, s-au introdus noi norme de finanțare și noi sisteme de control. Închiderile aferente vor avea loc în anii ulteriori.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

7.9. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 7.1**.

7.10. Plățile în avans reprezintă 87 % din totalul plăților efectuate în grupul de politici Educație și cetățenie. Curtea a examinat un eșantion ales aleatoriu care a cuprins 30 de plăți în avans efectuate în 2009. Valoarea combinată a acestor plăți în avans s-a ridicat la 410 milioane de euro, echivalentul a 22 % din cheltuielile totale înregistrate în conturi ca plăți în avans. S-a constatat că plățile în avans nu erau afectate de un nivel semnificativ de eroare.

7.11. În ceea ce privește închiderile, Curtea a constatat că indicele de eroare este cuprins între 2 % și 5 %.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.7. Comisia constată că eșantionul examinat de Curte cu privire la DAS 2009 constă în 120 de plăți de închidere și 30 de sume în avans, în timp ce 87 % din sumele de plată pentru întregul domeniu de politică reprezintă sume în avans (a se vedea tabelul 7.1).

7.8. Comisia subliniază că sistemul actual de gestiune și control se bazează pe o rețea stabilă de agenții naționale, care sunt supervizate îndeaproape atât la nivel național, cât și la nivelul UE. Acest lucru înseamnă că încheierea acordurilor financiare între agenții și Comisie nu constituie un factor de risc deosebit, întrucât există un sistem solid de raportare anuală, prin care Comisia monitorizează execuția bugetară anuală de către agenții. În cazul unor probleme constatate în cursul revizuirii anuale, Comisia intervine la agenția națională și la autoritatea națională cu mult timp înainte de încheierea acordului financiar respectiv (a se vedea observațiile din evaluarea financiară, menționate în scrisoarea privind concluziile evaluării de la sfârșitul revizuirii anuale bazate pe verificarea documentelor).

7.9. Aparenta deteriorare a situației privind procentul operațiunilor afectate de erori în 2009 se explică prin noua abordare pusă în practică de Curtea de Conturi, care se axează în primul rând pe închiderea conturilor.

7.10. Comisia constată cu satisfacție faptul că nu au fost detectate erori de către Curtea de Conturi cu privire la plățile în avans.

7.11. Comisia ia notă de faptul că procentul erorilor privind închiderile depășește cu puțin 2 %.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.12. Curtea a constatat că 29 dintre cele 120 de închideri auditate (24 %) erau afectate de erori cuantificabile. Tipul cel mai frecvent de eroare cuantificabilă care a fost identificat a constat în erori de eligibilitate; a se vedea exemplul (c) prezentat în continuare. Printre exemplele de erori cuantificabile se numără următoarele:

- (a) *Plăți efectuate către studenți pentru durate incorecte în ceea ce privește perioadele de mobilitate ale acestora (exactitate)*

Pentru 7 dintre cele 36 de operațiuni aferente programului Socrates II al DG EAC care au făcut obiectul auditului (20 %) – dintre care majoritatea erau plăți efectuate către universități care varsă fonduri pentru perioadele de studii din cadrul Erasmus – s-au constatat cazuri în care studenții erau plătiți pentru perioade mai lungi decât cele efective.

- (b) *Costuri în sprijinul cărora nu existau facturi sau dovezi de plată (realitatea operațiunilor)*

În cazul unui proiect din cadrul programului Daphne II ⁽³⁾ al DG JLS, costurile declarate cuprindeau cheltuieli de deplasare și de ședere în sprijinul cărora nu era prezentat niciun document justificativ. Erorile constatate reprezentau 10 % din costurile declarate.

- (c) *Declararea de costuri neeligibile (eligibilitate)*

În ceea ce privește un proiect auditat din cadrul programului „Tineretul în acțiune” al DG EAC, 27 dintre cei 48 de participanți depășeau ca vârstă limita maximă admisă, fără să se furnizeze nicio justificare în acest sens. Acest fapt a dus la cheltuieli neeligibile de deplasare, de viză și de activitate în valoare de 12 460 de euro (37 % din costurile declarate). În ceea ce privește alte proiecte pentru care s-au constatat erori și care au fost auditate în cadrul programului „Tineretul în acțiune” al DG EAC, indicii de eroare s-au situat între 1 % și 13 %.

7.13. De asemenea, 38 de operațiuni (32 %) conțineau erori necuantificabile, unele dintre acestea indicând deficiențe în cadrul sistemelor de la nivelul Comisiei. De exemplu, existau cinci cazuri legate de aprobarea cu întârziere de către Comisie a rapoartelor finale, și anume unul în cadrul DG JLS, unul în cadrul EACEA și trei în cadrul DG EAC, termenele fiind depășite cu perioade variind între 87 de zile și peste doi ani.

EFICACITATEA SISTEMELOR

7.14. Rezultatele examinării sistemelor pentru grupul de politici Educație și cetățenie sunt prezentate sintetic în **anexa 7.2**.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.12. Comisia va lua măsuri în legătură cu erorile constatate de către Curte și, dacă este cazul, se vor recupera fondurile plătite în mod necuvenit.

- (a) Comisia subliniază faptul că toate constatările Curții se referă la operațiunile aferente programului Socrates II, care includ granturile acordate instituțiilor de învățământ superior pentru anii universitari 2004-2005, 2005-2006 și 2006-2007. Odată cu introducerea programului de învățare de-a lungul vieții, Comisia a intensificat acțiunile de orientare și sprijinire a agențiilor naționale, astfel încât acestea să poată asigura o gestionare corectă a fondurilor UE atât la nivelul agențiilor naționale, cât și la nivelul beneficiarilor și să poată institui o pistă de audit corespunzătoare, la toate nivelurile.

- (b) Comisia va urmări și va recupera orice plăți necuvenite legate de dosarul Daphne.

- (c) În cadrul programului anterior, auditat de Curte, denumit „Tineretul”, criteriile de eligibilitate au oferit o anumită flexibilitate. Criteriile de eligibilitate au devenit tot mai stricte în cadrul programului actual „Tineretul în acțiune”. Comisia va recupera fondurile în cauză, întrucât nu i s-a prezentat o justificare în legătură cu acest dosar vechi.

7.13. Perioadele de timp necesare aprobărilor sunt monitorizate în cadrul raportărilor periodice către conducere. Comisia recunoaște existența unor întârzieri privind închiderea rapoartelor finale menționate anterior, însă dorește să sublinieze că acest lucru nu a avut un impact asupra beneficiarilor finali ai programului. Pentru remedierea acestei situații, în fiecare serviciu există un grup operativ responsabil de închiderea unor astfel de dosare și au fost modificate normele de raportare cu privire la aceste programe.

⁽³⁾ Program de combatere a violenței împotriva copiilor, a tinerilor și a femeilor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.15. Auditul de sistem realizat de Curte s-a axat pe sistemele de la nivelul Comisiei utilizate pentru închiderile pe care aceasta din urmă le-a efectuat în 2009 (închideri bazate în mare parte pe normele aferente perioadei 2000-2006, a se vedea punctul 7.8). Auditul a urmărit să determine dacă Comisia a dispus de o bază solidă pentru închiderea/regularizarea finală, verificând, printre altele, dacă Comisia evaluase integral rapoartele finale, inclusiv aspectele financiare și alte aspecte în afară de cele financiare, dacă suma corespunzătoare plății/recuperării fusese corect calculată, dacă prefinanțarea fusese corect verificată și validată și dacă separarea funcțiilor s-a realizat în mod adecvat.

7.16. Curtea a precizat în Raportul său anual pentru 2008 că, în cazul în care sistemul, în forma în care a fost conceput pentru noua perioadă, va fi aplicat în mod corespunzător, el ar putea oferi o bază adecvată pentru obținerea asigurării în viitor. Cu toate acestea, referitor la DG EAC, sistemele de supraveghere și de control de la nivelul Comisiei din 2009 nu au reușit detectarea și corectarea unui număr semnificativ de erori care afectau închiderile efectuate în anul respectiv. În ceea ce privește DG JLS, Curtea a identificat erori în cadrul operațiunilor, care fuseseră realizate înainte de efectuarea plăților corespondente. De exemplu, trei operațiuni eșantionate privind dezvoltarea, implementarea și serviciile de suport tehnic aferente unității centrale a sistemului de corespondențe biometrice (*Biometric Matching System* – BMS) și unității centrale de backup a BMS pentru Sistemul de informații privind vizele nu au fost înregistrate în contul angajamentului corect.

FIABILITATEA LUĂRIILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

7.17. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 7.3**.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

7.18. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că închiderile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru grupul de politici Educație și cetățenie nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.15. Comisia ia notă cu satisfacție de faptul că nu a fost raportată de către Curte nicio constatare semnificativă cu privire la sistemele de audit ale Comisiei, în special cu privire la evaluarea de către Comisie a rapoartelor finale, stabilirea plăților și a recuperărilor, încheierea conturilor aferente creditelor de prefinanțare, precum și separarea corespunzătoare a funcțiilor. În această privință, Comisia consideră că sistemele de control sunt eficiente.

7.16. Normele simplificate și utilizarea în extenso a finanțării prin sume forfetare în cadrul generației actuale de programe (2007-2013) ar trebui să reducă riscurile legate de viitoarele plăți finale; a se vedea răspunsul la punctul 7.6 litera (a). În prezent, DG EAC efectuează un studiu privind costul operațiunilor de control. Până la definitivarea studiului, Comisia consideră că nu ar fi productiv să sporească numărul verificărilor în contextul unei rate scăzute de erori constatate.

Exemplul Curții de Conturi cu privire la JLS se referă la corecțiile/regularizările necesare pentru remedierea unei erori anterioare.

7.17. În ceea ce privește JLS, directorul general a decis să nu includă luări de poziție cu privire la cele două „riscuri majore” menționate de Curte (CEPOL și achizițiile privind Facilitatea Schengen pentru Bulgaria) în raportul anual de activitate pe 2009, întrucât o analiză aprofundată a împrejurărilor specifice a condus la concluzia că nu au fost îndeplinite criteriile stabilite în orientările generale de includere a luărilor de poziție. În conformitate cu instrucțiunile de bază privind rapoartele anuale de activitate pe 2009, un risc major nu poate da naștere unei luări de poziție (trebuie să existe un „eveniment” care să conducă la o luare de poziție, iar evenimentul respectiv trebuie să îndeplinească anumite criterii). În opinia Comisiei, în anul 2009 nu a existat un astfel de eveniment în cadrul JLS.

În plus, situația a fost similară în raportul anual de activitate pe 2008.

7.18. Comisia ia notă cu satisfacție de faptul că nu au fost identificate de către Curte niciun fel de erori în ceea ce privește plățile în avans, care au reprezentat 87 % din totalul cheltuielilor operaționale pentru Educație și cetățenie în 2009 (a se vedea tabelul 7.1).

Comisia ia notă de faptul că procentul erorilor aferente închiderilor depășește cu puțin 2 %. Comisia va lua măsuri în legătură cu erorile constatate de către Curte cu privire la plățile de închidere și, dacă este cazul, fondurile vor fi recuperate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.19. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru grupul de politici Educație și cetățenie au fost parțial eficace în asigurarea regularității închiderilor realizate în 2009. După cum s-a explicat la punctul 7.8, procesul de închidere realizat în mai multe etape și aplicat de Comisie presupune că aceste închideri se referă la operațiuni subiacente care datează din 2004/2005, dar care au fost aprobate de Comisie abia în 2009.

7.20. Curtea recomandă Comisiei să consolideze în continuare controalele sale realizate cu privire la închideri, cu scopul de a se asigura că erorile sunt detectate și corectate și de a preveni reapariția unor erori detectate anterior.

7.21. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 7.4**.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.19-7.20. Comisia consideră că sistemele de supraveghere și control instituite pentru perioada 2007-2013 oferă un cadru solid.

Îmbunătățirile aduse în 2009 sistemelor din domeniul Educației și culturii (orientări actualizate pentru autoritățile naționale și audituri la fața locului intensificate) nu sunt evidențiate, întrucât Curtea s-a axat pe plățile de închidere legate de acțiuni desfășurate în cadrul programelor din generația anterioară, care nu au fost incluse în sistemul actual (cu precădere acțiunile auditate aferente anilor universitari 2004/2005 și 2005/2006).

Comisia subliniază faptul că închiderea în 2009 a proiectelor din 2004-2005 constituie o procedură normală. Dintre toate aceste proiecte, cel care a avut durata cea mai mare s-a încheiat în 2008. Agențiile naționale au prezentat aceste proiecte în raportul anual pe 2008, în vederea închiderii. Raportul a fost primit de Comisie în 2009.

ANEXA 7.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI EDUCAȚIE ȘI CETĂȚENIE ⁽¹⁾

	2009				2008	2007	
	15 Educație și cultură	16 Comunicare	18 Libertate, securitate și justiție	Total			
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI							
Total operațiuni (din care):	92	13	45	150	150	150	
Plăți în avans	20	1	9	30	129	95	
Închideri	72	12	36	120	21	55	
REZULTATELE TESTELOR							
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)							
Operațiuni care nu sunt afectate de erori	58 % {53}	100 % {13}	82 % {37}	69 % {103}	90 %	79 %	
Operațiuni care sunt afectate de erori	42 % {39}	0 % {0}	18 % {8}	31 % {47}	10 %	21 %	
ANALIZA OPERAȚIUNILOR AFECTATE DE ERORI							
(prezentată procentual și pe numere de operațiuni)							
Analiza pe tipuri de cheltuieli							
Plăți în avans	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	0 % {0}	60 %	35 %	
Închideri	100 % {39}	0 % {0}	100 % {8}	100 % {47}	40 %	65 %	
Analiza pe tipuri de eroare							
Erori necuantificabile	33 % {13}	0 % {0}	67 % {5}	38 % {18}	73 %	68 %	
Erori cuantificabile	67 % {26}	0 % {0}	33 % {3}	62 % {29}	27 %	32 %	
privind: Eligibilitatea opera-	50 % {13}	0 % {0}	100 % {3}	55 % {16}	50 %	80 %	
	Realitatea țiunilor	15 % {4}	0 % {0}	0 % {0}	14 % {4}	25 %	0 %
	Exactitatea	35 % {9}	0 % {0}	0 % {0}	31 % {9}	25 %	20 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE							
Indicele de eroare cel mai probabil pentru închideri:							
< 2 %					X		
2 %-5 %	X					X	
> 5 %							

⁽¹⁾ După cum s-a explicat la punctul 7.7, abordarea auditului pentru 2009 diferă de cea pentru 2008 și pentru 2007 și, prin urmare, rezultatele pentru 2009 nu sunt direct comparabile cu cele pentru 2008 și 2007. În plus, trebuie menționat că, pentru 2007 și 2008, eșantionul ales de Curte consta în plăți intermediare/finale și plăți în avans, în timp ce pentru 2009 eșantionul era format din închideri și plăți în avans. Prin urmare, „închiderile” din prima coloană ar trebui să corespundă „plăților intermediare/finale” din 2007 și 2008.

ANEXA 7.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI EDUCAȚIE ȘI CETĂȚENIE

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat	Evaluare globală
DG EAC	
DG JLS	
DG COMM	

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007
	(¹)	(²)	(³)

(¹) Sistemele auditate: Închiderea efectuată de Comisie cu privire la plăți și regularizări.

(²) Sistemele auditate: Gestionarea Programului de învățare de-a lungul vieții în cadrul autorităților naționale, al agențiilor naționale și al Comisiei.

(³) Sistemele auditate: Evaluările Comisiei privind declarația de asigurare *ex ante* pentru Programul de învățare de-a lungul vieții și pentru Fondul european pentru refugiați II, controalele *ex ante* ale Comisiei cu privire la plăți, controalele/auditurile *ex post* ale Comisiei.

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
EAC	cu o rezervă	Există un indice de eroare prea ridicat în cazul acelor cheltuieli care fac obiectul gestiunii centralizate directe (o proporție mică din cheltuielile globale), din cauza absenței de documente justificative privind declarațiile de cheltuieli, referitor la proiecte care datează din perioada de programare anterioară.		A
JLS	cu rezerve	Prejudiciu reputațional, din cauza întârzierilor înregistrate în finalizarea proiectului SIS II. Prejudiciu reputațional, din cauza întârzierii înregistrate în finalizarea proiectului VIS). Risc financiar corespunzător indicelui de eroare reziduală (2,15 %) prezent în cadrul populației neauditată de granturi aferente programelor care fac obiectul activității ABB (activity-based budgeting – întocmirea bugetului pe activități) 1804 – Drepturi fundamentale și cetățenie.	Două riscuri reputaționale care au fost enumerate în raportul anual de activitate pentru 2008 au continuat să fie prezente și în 2009, însă direcția generală nu le-a considerat ca fiind suficiente pentru a justifica exprimarea unor rezerve. În primul rând, deși s-au luat măsuri în vederea remedierii deficiențelor din cadrul sistemelor Colegiului European de Poliție (CEPOL), acestea nu vor fi implementate decât în 2010. În al doilea rând, în raportul anual de activitate pentru 2009 se indică faptul că o serie de deficiențe continuă să afecteze procedurile de achiziții publice aferente Facilității Schengen pentru Bulgaria.	

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA GRUPUL DE POLITICI EDUCAȚIE ȘI CETĂȚENIE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Deficiențe în cadrul sistemelor instituite în statele membre pentru Programul de învățare de-a lungul vieții			
Curtea a constatat următoarele deficiențe în cadrul sistemelor instituite în statele membre pentru Programul de învățare de-a lungul vieții: — în ceea ce privește controalele primare, în anumite cazuri, nu a existat nicio dovadă care să demonstreze că au fost efectuate analizele în cauză sau verificările documentare sau nu s-a efectuat niciun audit de sisteme pentru universități, în pofida stabilirii de către Comisie a unor cerințe cu privire la numărul minim de audituri de acest tip care să fie efectuate până la sfârșitul exercițiului 2008; nu existau nici registre de excepții și nici o politică de trezorerie care să asigure plasarea fondurilor în conturi purtătoare de dobândă; — întâzieri în transmiterea de către agențiile naționale a rapoartelor anuale către Comisie; — în ceea ce privește controalele secundare, în urma auditului Curții s-au constatat abordări cu grade diferite de calitate utilizate de autoritățile naționale în vederea obținerii unei baze pentru declarațiile de asigurare <i>ex ante</i> și <i>ex post</i>, precum și diferențe în ceea ce privește cantitatea de informații comunicate cu privire la procedurile efectuate de aceste autorități; — numai 10 dintre cele 40 de declarații <i>ex post</i> pentru 2007 au fost transmise Comisiei de către autoritățile naționale înainte de termenul-limită de 30 aprilie 2008. Nivelul de respectare a termenului nu se ameliorase până în martie 2009. Declarațiile <i>ex post</i> pentru 2008 trebuiau transmise până la 30 aprilie 2009, însă numai șase dintre acestea au fost primite la timp;	Conform Raportului anual de activitate pentru 2009 al DG EAC, constatările Curții referitor la controalele primare sunt urmărite în mod individual în cursul evaluării declarației de asigurare anuale și sunt verificate în cadrul unor vizite la fața locului. Urmărirea individuală este completată cu seminare de formare, cu o comunicare permanentă cu agențiile naționale, precum și cu o informare continuă a acestora. Referitor la întârzierile în transmiterea către Comisie, pe de o parte, a rapoartelor anuale de către agențiile naționale și, pe de altă parte, a declarațiilor <i>ex post</i> anuale de către autoritățile naționale, Raportul anual de activitate pentru 2009 al DG EAC precizează că formularele de raportare și orientările privind completarea lor au fost publicate în decembrie 2009, asigurându-se, astfel, faptul că atât agențiile naționale, cât și autoritățile naționale vor avea la dispoziție o perioadă mai lungă pentru a completa formularele respective și pentru a efectua controalele de supraveghere necesare în perspectiva termenului-limită de depunere de 30 aprilie 2010. Mai mult, formularele de raportare financiară au fost substanțial simplificate cu scopul de a reduce riscul de raportare eronată și de incoerențe între rapoartele financiare și rapoartele privind controalele primare.	Curtea ia act de schimbările care au avut loc la nivelul procedurilor, însă, în acest stadiu, nu se poate determina impactul acțiunilor descrise în Raportul anual de activitate pentru 2009. Pentru 2009, s-au primit la termen nouă declarații și rapoarte (23 % din total) din partea agențiilor naționale (alte trei au fost primite în format electronic până la data de 6 mai). În urma comparării cu 2008 (șase declarații primite la termen), se constată că s-a înregistrat doar un progres minor în ceea ce privește respectarea termenelor-limită de depunere a declarațiilor și a rapoartelor. Orientările actualizate elaborate în atenția autorităților naționale iau în considerare aspectele indicate în constatările Curții. Cu toate acestea, având în vedere că aceste orientări nu vor fi puse în aplicare în statele membre decât în 2010, este imposibil să se evalueze, în acest stadiu, impactul acestora asupra controalelor secundare desfășurate de autoritățile naționale.	DG EAC a creat un sistem de asigurare permanentă. Analiza declarațiilor anuale de asigurare reprezintă numai unul dintre elementele pe care Comisia își întemeiază asigurarea globală. În plus, vizitele de monitorizare și verificările de supervizare sunt îndeplinite de serviciile DG EAC și de un auditor extern. În acest mod, Comisia poate verifica rezultatele examinării documentelor aferente declarațiilor de asigurare anuale și poate urmări îndeaproape cazurile care ar putea pune probleme. Comisia salută analiza efectuată de Curte, conform căreia orientările actualizate întocmite de Comisie iau în considerare recomandările Curții din anul anterior.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
— deși orientările pentru agențiile naționale sunt bine elaborate, atât pe plan legislativ, cât și în cadrul Ghidului pentru agențiile naționale responsabile de implementarea Programului de învățare de-a lungul vieții, nu același lucru este valabil și în cazul autorităților naționale. Cu toate că s-au emis de către Comisie orientări privind clarificarea responsabilităților, nu există nicio orientare suficient de detaliată și de riguroasă care să conțină proceduri particulare pe care trebuie să le urmeze autoritățile. (Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 9.16, punctele 9.19-9.21 și punctul 9.33)	Conform Raportului anual de activitate pentru 2009 al DG EAC, în cadrul luării de măsuri ca urmare a recomandărilor Curții, s-au elaborat și s-au comunicat orientări actualizate autorităților naționale la sfârșitul anului 2009. Pe baza acestor orientări revizuite, la care se adaugă un seminar de formare organizat pentru autoritățile naționale la 2 martie 2010, se estimează că declarațiile de asigurare pentru 2009 vor fi de o calitate mai bună și mai omogenă decât în anii anteriori (p. 35). Un reprezentant al CCE a participat la seminarul destinat autorităților naționale, menționat în raportul anual de activitate al direcției generale, iar Curtea a primit o copie a noilor orientări.		
2. Deficiențe în cadrul procesului de evaluare realizat de Comisie cu privire la declarațiile <i>ex ante</i> și <i>ex post</i> referitoare la Programul de învățare de-a lungul vieții			
Curtea a constatat că modul în care s-au aplicat procedurile de declarare atât <i>ex ante</i> pentru perioada 2007-2013, cât și <i>ex post</i> pentru 2007 a oferit o asigurare limitată în ceea ce privește calitatea gestiunii cheltuielilor. Evaluarea Comisiei s-a bazat pe o verificare documentară a sistemelor și a controalelor și pe vizite de monitorizare privind sistemele, efectuate în 2008 în 11 țări. Cu toate acestea, Comisia a verificat numai în anumite cazuri realitatea și calitatea controalelor primare și a controalelor secundare la care fac referire declarațiile anuale sau informațiile prezentate în rapoartele anuale. Curtea recomandă Comisiei să asigure o supraveghere mai atentă a procesului de declarare anuală <i>ex post</i>, prin verificarea directă a caracterului adecvat al controalelor descrise, precum și a aplicării integrale a acestora.	Conform Raportului anual de activitate pentru 2009 al DG EAC, în conformitate cu politica de supraveghere strategică, DG EAC a consolidat deja vizitele la fața locului axate pe existența și pe punerea în aplicare a procedurilor și a controalelor de gestiune, astfel cum sunt acestea descrise de statele membre. Planul de audit pentru 2010 va continua demersurile în această direcție. În 2009, DG EAC a desfășurat cinci audituri financiare pentru nouă acorduri referitoare la acțiuni descentralizate aferente perioadelor 2000-2006 sau 2007-2008 (comparativ cu 14 audituri financiare desfășurate în opt țări în 2008) și 11 vizite în cadrul unor audituri de sistem la nivelul autorităților naționale. DG EAC a efectuat, de asemenea, 58 de vizite de monitorizare la agenții naționale (comparativ cu 41 în 2008).	În 2009, numărul auditurilor financiare a fost mai mic decât cel din 2008, deși DG EAC a desfășurat audituri suplimentare de sistem la nivelul autorităților naționale. Numărul vizitelor de monitorizare efectuate la agențiile naționale a crescut în 2009.	Descreșterea numărului de audituri financiare în 2009 comparativ cu 2008 se explică prin rezultatele bune înregistrate în 2008 în cursul unor audituri similare, care au indicat rate scăzute ale erorilor. Aceste audituri nu pot fi izolate de controalele de supraveghere și de monitorizare a sistemelor întreprinse de serviciile DG EAC în 2009.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Pe baza evaluării declarațiilor <i>ex ante</i> și <i>ex post</i>, a rapoartelor anuale elaborate de agențiile naționale și a rezultatelor vizitelor de monitorizare pe care le-a efectuat la nivelul agențiilor naționale și al autorităților naționale, Comisia a întocmit o listă de rezerve care necesită măsuri de remediere din partea agențiilor naționale și a autorităților naționale. Pentru a se obține, în anii următori, asigurarea că agențiile naționale îndeplinesc cerințele în ceea ce privește gestiunea și controlul cheltuielilor, este necesar să existe o urmărire continuă a rezervelor, sub forma unor vizite de monitorizare mai aprofundate, și o supraveghere mai atentă de către Comisie a procedurii de declarare anuală <i>ex post</i>. (Raportul anual privind exercițiul 2008, punctele 9.22-9.24, 9.25 și 9.34)			
3. Controale <i>ex post</i> parțial eficace în cadrul DG EAC			
Conform Raportului anual de activitate pentru 2008 al DG EAC, rezultatele auditurilor financiare cu privire la proiecte, realizate în numele Comisiei de către o societate de audit privată, indică, pentru contractele auditate aferente Programului de învățare de-a lungul vieții, un indice de eroare mediu de 0,01 %. Cu toate acestea, un indice de eroare calculat pentru proiectele încheiate în cursul exercițiului ar fi mult mai ridicat. În plus, deoarece aceste audituri s-au desfășurat în principal la nivelul agențiilor naționale, care nu primesc, de regulă, toate documentele justificative, ele nu acoperă toate criteriile de eligibilitate. (Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 9.26)	În 2009, indicele de eroare constatat cu privire la Programul de învățare de-a lungul vieții s-a ridicat la nivelul de 0,65 %.	Sfera auditurilor financiare desfășurate a rămas neschimbată în 2009 comparativ cu 2008 și, prin urmare, Curtea își menține observația referitoare la limitările auditului.	<i>Domeniul de aplicare al auditurilor financiare pe 2009 comparativ cu auditurile pe 2008 a fost ușor modificat și s-a pus un accent mai mare pe auditarea unui eșantion de verificări primare efectuate de către agenția națională sau în numele acesteia. Aceste audituri au inclus examinarea verificărilor de rutină a rapoartelor finale, verificarea documentelor justificative, controale la fața locului în timpul unei acțiuni și verificări financiare la fața locului, după primirea raportului final.</i>

CAPITOLUL 8

Afaceri economice și financiare

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Prezentare generală	8.1
Aprecieri specifice în contextul declarației de asigurare	8.2-8.34
Introducere	8.2-8.9
Caracteristicile grupului de politici	8.3-8.8
Sfera și abordarea auditului	8.9
Regularitatea operațiunilor	8.10-8.12
Eficacitatea sistemelor	8.13-8.27
Controalele <i>ex ante</i>	8.15-8.18
Certificatele de audit	8.19-8.21
Controalele <i>ex post</i>	8.22-8.27
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	8.28-8.29
Concluzii și recomandări	8.30-8.34
Rezultatele auditului cu privire la Fondul de garantare pentru acțiuni externe	8.35-8.39
Rezultatele auditului privind CECO în lichidare	8.40-8.44

OBSERVAȚIILE CURȚII

PREZENTARE GENERALĂ

8.1. Capitolul 8 cuprinde trei părți. Începe cu aprecierea specifică privind grupul de politici Afaceri economice și financiare, realizată în contextul declarației de asigurare (a se vedea punctele 8.2-8.34), continuă cu rezultatele auditurilor recurente cu privire la Fondul de garantare pentru acțiuni externe (a se vedea punctele 8.35-8.39) și cu privire la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului în lichidare (a se vedea punctele 8.40-8.44) și se încheie cu o prezentare a situației acțiunilor întreprinse în urma observațiilor formulate în anii anteriori (a se vedea **anexa 8.4**).

APRECIERE SPECIFICĂ ÎN CONTEXTUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE**Introducere**

8.2. Această parte se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Afaceri economice și financiare, care cuprinde următoarele domenii de politici: 01-Afaceri economice și financiare, 02-Întreprinderi, 03-Concurență, 12-Piața internă și 20-Comerț. Principalele informații cu privire la activitățile acoperite și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 8.1**.

Caracteristicile grupului de politici

8.3. Principalele programe din cadrul acestui grup de politici, care reprezintă aproape 83 % (605 milioane de euro) din totalul cheltuielilor operaționale ale grupului, sunt finanțate de domeniile de politici 01-Afaceri economice și financiare și 02-Întreprinderi. Aceste programe sunt:

- (a) Al șaptelea și Al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7, PC6) (222 de milioane de euro);
- (b) finanțarea agențiilor UE ⁽¹⁾ (116 milioane de euro);
- (c) Fondul de garantare pentru acțiuni externe (a se vedea punctele 8.35-8.39) (92 de milioane de euro); și
- (d) Programul-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP) și Programul multianual pentru întreprinderi și spirit antreprenorial (MAP) (175 de milioane de euro).

⁽¹⁾ Cele două agenții ale UE în cauză sunt Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) și Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA). Curtea publică rapoarte de audit anuale cu privire la ambele agenții.

Tabelul 8.1 – Afaceri economice și financiare – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitatea de gestiune
1	Afaceri economice și financiare	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	63	centralizată directă
		Uniunea economică și monetară	13	centralizată directă
		Afaceri economice și financiare internaționale	17	centralizată directă
		Operațiuni și instrumente financiare	235	centralizată directă/în comun cu FEI/ centralizată indirectă prin intermediul FEI
			328	
2	Întreprinderi	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	114	centralizată directă
		Competitivitate, politică industrială, inovație și spirit antreprenorial	71	centralizată directă/centralizată indirectă prin intermediul EACI
		Piața internă a bunurilor și politici sectoriale	145	centralizată directă
		Cooperare – spațiu și securitate	228	centralizată directă
			558	
3	Concurență	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	91	centralizată directă
		Înțelegeri între întreprinderi, politică antitrust și liberalizare	3	centralizată directă
			94	
12	Piața internă	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	58	centralizată directă
		Strategia politică și coordonarea Direcției Generale Piața Internă	8	centralizată directă
			66	
20	Comerț	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	65	centralizată directă
		Politica comercială	12	centralizată directă/în comun cu organizații internaționale
			77	
Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾			391	
Total cheltuieli operaționale (cuprinzând):			732	
— plăți în avans ⁽²⁾			273	
— plăți intermediare/finale ⁽³⁾			459	
Total plăți aferente exercițiului			1 123	
Total angajamente aferente exercițiului			1 373	

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 9.⁽²⁾ Valoarea plăților în avans efectuate în cadrul Celui de al șaptelea program-cadru (2007-2013) s-a ridicat la 100 de milioane de euro.⁽³⁾ Valoarea plăților intermediare/finale efectuate în cadrul Celui de al șaptelea program-cadru (2007-2013) și al Celui de al șaselea program-cadru (2002-2006) s-a ridicat la 9 milioane de euro și, respectiv, la 32 de milioane de euro.

Sursa: Conturile anuale pentru exercițiul 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

8.4. Programele CIP și MAP, finanțate în cadrul domeniului de politici 01-Afaceri economice și financiare, au ca scop sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) prin intermediul unor instrumente financiare comunitare gestionate în numele Comisiei de către Fondul European de Investiții (FEI), aceste instrumente facilitând accesul la finanțare. Plățile efectuate de Comisie în favoarea FEI constau în transferul fondurilor către conturi fiduciare utilizate de FEI în vederea implementării de programe. Riscul ca plățile efectuate de Comisie să fie neconforme cu legile și reglementările în vigoare este redus.

8.5. În cadrul acestui domeniu de politici, programul PC7 are ca obiectiv sprijinirea acțiunilor desfășurate în domeniul cercetării spațiale și al cercetării în materie de securitate, în timp ce PC6 sprijină acțiunile menite să promoveze inovarea tehnologică, exploatarea rezultatelor cercetării și crearea de întreprinderi cu profil tehnologic în cadrul Comunității și al tuturor regiunilor acesteia. Programul CIP, finanțat în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi, are ca obiectiv promovarea acțiunilor care stimulează competitivitatea întreprinderilor, în special a IMM-urilor, prin inovare.

8.6. Pentru majoritatea acțiunilor derulate în cadrul celor trei programe menționate anterior⁽²⁾, finanțarea este furnizată prin intermediul unui acord încheiat cu Comisia privind atribuirea unui grant. Granturile se plătesc în tranșe: o plată în avans după semnarea acordului de atribuire a grantului, urmată de plăți intermediare și plăți finale destinate să ramburseze cheltuielile eligibile pe baza declarațiilor de cheltuieli depuse de beneficiari.

8.7. Principalul risc pentru regularitate este acela al supradecarării costurilor eligibile în cadrul declarațiilor de cheltuieli și acela al nedetectării ulterioare a acestui fapt de către sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei. Având în vedere numărul mare de declarații de cheltuieli, Comisia nu este în măsură să le verifice pe fiecare în parte la fața locului, la nivel de beneficiar. Prin urmare, riscul cu privire la regularitatea plăților efectuate pe baza declarațiilor de cheltuieli este evaluat de Curte ca fiind ridicat⁽³⁾. Condițiile de plată pentru plățile în avans sunt mai puțin complexe, acestea decurgând în urma semnării acordului de atribuire a grantului sau a deciziei de finanțare. Plățile în avans au fost totuși afectate de erori în exercițiile precedente, deși aceste erori nu sunt în general cuantificabile și au fost legate de deficiențe de ordin procedural.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.7. *Comisia a implementat o strategie de control și a dezvoltat auditurile ex post pentru a reduce riscul privind regularitatea plăților efectuate. Măsura corectivă luată are scopul de a diminua rata de eroare. Comisia urmează să recupereze orice sumă plătită în plus beneficiarilor auditați.*

⁽²⁾ PC6, PC7 și programul CIP finanțate în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi.

⁽³⁾ Plățile intermediare și finale efectuate în 2009 în cadrul PC6, al PC7 și al programului CIP, toate cele trei programe fiind finanțate în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi, totalizează 142 de milioane de euro.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.8. În cadrul PC7, Comisia a încheiat, de asemenea, un acord cu Agenția Spațială Europeană (ASE) ⁽⁴⁾ cu scopul de a finanța componenta spațială a programului „Monitorizare globală pentru mediu și securitate” (*Global Monitoring for Environment and Security* — GMES) pentru perioada 2008-2013. Comisia a delegat sarcini de execuție bugetară Agenției Spațiale Europene în conformitate cu articolul 53d din Regulamentul financiar. Conform acestui acord, Agenției Spațiale Europene i se alocă suma totală de 624 de milioane de euro, din care, în cursul exercițiului 2009, s-a plătit o sumă de 68 de milioane de euro.

Sfera și abordarea auditului

8.9. Abordarea generală de audit a Curții și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2** din **anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul grupului de politici Afaceri economice și financiare, trebuie menționate următoarele aspecte specifice:

- a fost testat un eșantion de 80 de plăți, dintre care 51 erau plăți intermediare și finale, 15 dintre acestea fiind aferente celor trei programe menționate anterior ⁽⁵⁾ (a se vedea punctul 8.5);
- plățile în avans au fost incluse în eșantion, întrucât prezintă un risc de eroare; și
- evaluarea eficacității sistemelor de supraveghere și de control a acoperit:
 - verificările documentare *ex ante* vizând plățile efectuate de Agenția Executivă pentru Competitivitate și Inovare (EACI) ⁽⁶⁾, în special prin examinarea unui eșantion de 30 de plăți;
 - certificatele de audit privind declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor, furnizate de auditori independenți; și
 - controalele *ex post*, în special cele realizate de Direcția Generală Întreprinderi și Industrie și de Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare.

8.8. Plata efectuată către ESA (Agenția Spațială Europeană) în anul 2009 a fost prima contribuție din bugetul UE la programul GMES gestionat în comun. Acordul de delegare a fost semnat între Comisie și ESA în conformitate cu „gestiunea în comun”, conform căreia anumite sarcini de execuție sunt delegate organizațiilor internaționale.

⁽⁴⁾ ASE este o organizație internațională din sectorul public creată în temeiul unui acord interguvernamental în afara cadrului UE. ASE are sediul central la Paris și dispune de centre specializate în Țările de Jos, Germania, Italia și Spania.

⁽⁵⁾ În cazul a 14 plăți intermediare și finale, auditul s-a desfășurat la nivelul beneficiarilor finali.

⁽⁶⁾ Comisia a încredințat Agenției Executive pentru Competitivitate și Inovare sarcina de a gestiona acțiunile derulate în cadrul programului CIP finanțat în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Regularitatea operațiunilor

8.10. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 8.1**. Curtea a constatat că 26 % din plăți (21 din 80) ⁽⁷⁾ erau afectate de un număr de 25 de erori. 62 % din aceste plăți (13 din 21) erau afectate de erori cuantificabile privind eligibilitatea sau exactitatea cheltuielilor declarate. Restul plăților (opt din 21) erau afectate de erori necuantificabile și erau legate în principal de încălcări ale normelor Comisiei privind achizițiile publice sau ale altor norme interne ⁽⁸⁾. Curtea a constatat că, per ansamblu, plățile testate nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

8.11. Majoritatea erorilor au afectat acțiuni finanțate prin cele trei programe menționate anterior (a se vedea punctul 8.5) și sunt legate de rambursarea de către Comisie a unor costuri neeligibile declarate de beneficiari în declarațiile lor de cheltuieli. Acest rezultat este coroborat de constatările formulate în urma controalelor ex post efectuate de Comisie ⁽⁹⁾.

8.12. Printre cauzele erorilor se numără, în principal, cheltuielile de personal și cheltuielile indirecte neeligibile și absența sau caracterul necorespunzător al documentelor justificative. Cele trei exemple prezentate în continuare ilustrează tipurile de proiecte afectate de erori pe care le întâlnește Curtea în cadrul auditurilor sale desfășurate la nivelul beneficiarilor finali.

8.10. Comisia face eforturi pentru a reduce și a corecta și mai mult erorile, în măsura în care acest lucru este posibil prin mijloace eficiente din punct de vedere al costurilor.

8.11. Complexitatea normelor reprezintă o sursă majoră de erori și de neeligibilitate a costurilor declarate. Comunicarea Comisiei privind simplificarea programelor-cadru de cercetare propune acțiuni pentru abordarea acestui risc. Întrucât aceste propuneri vor fi puse în aplicare abia în următorul program-cadru, iar Comisia trebuie să soluționeze problemele cauzate de cerințele complexe de eligibilitate pentru beneficiarii de granturi, aceasta a adoptat la data de 26 mai 2010 o comunicare ⁽¹⁾ către celelalte instituții pentru a le propune un nivel pentru riscul de eroare admisibil cuprins între 2 % și 5 %. Nivelul propus pentru riscul de eroare admisibil este stabilit ținând cont de raportul cost-eficiență al controalelor și de un nivel acceptabil al erorii reziduale care să fie justificat în lumina acestor costuri.

8.12. În ceea ce privește aceste trei cazuri, Comisia ar dori să sublinieze următoarele:

⁽⁷⁾ Șapte dintre aceste 21 de plăți se referă la prima contribuție de la bugetul UE pentru programul GMES gestionat în comun.

⁽⁸⁾ Întrucât aceste erori nu au impact financiar, ele sunt considerate ca fiind necuantificabile.

⁽⁹⁾ A se vedea rezerva referitoare la indicele de eroare reziduală privind exactitatea declarațiilor de cheltuieli pentru granturile aferente PC6, formulată în declarația ordonatorului de credite delegat din Raportul anual de activitate pentru 2009 al Direcției Generale Întreprinderi și Industrie.

⁽¹⁾ COM(2010) 261.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Exemple de cheltuieli neeligibile

(a) Al șaselea program-cadru

Proiectul care a făcut obiectul auditului era gestionat de un beneficiar care implementa, în total, cinci proiecte în cadrul PC6, finanțate de două direcții generale diferite ale Comisiei. În urma examinării fișelor de pontaj pentru toate proiectele, s-a observat că beneficiarul declara mai multe ore prestate și chiar un număr dublu de ore față de orele prestate efectiv pentru aceste proiecte care au beneficiat de finanțare comunitară. În plus, beneficiarul a declarat cheltuieli indirecte în mod semnificativ mai mari decât cele reale. Eroarea detectată se ridica în total la 21 % din cheltuielile declarate (însușind în jur de 146 000 de euro). Aceste deficiențe grave din declarațiile de cheltuieli nu au fost detectate nici de societatea care a emis certificatul de audit și nici în cursul celor două controale *ex post* efectuate în numele Comisiei de o altă societate de audit externă.

(b) Al șaptelea program-cadru

Din 2004, beneficiarul a participat la șase proiecte finanțate în cadrul PC6 și la opt proiecte finanțate în cadrul PC7. Valoarea totală a finanțării comunitare de care a beneficiat începând cu 2006 se ridică la aproximativ 1 milion de euro. Beneficiarul a aplicat o metodologie de calcul al cheltuielilor de personal care nu era conformă nici cu normele pentru PC6, nici cu cele pentru PC7. Drept rezultat, în cazul singurului proiect al acestui beneficiar care a făcut obiectul auditului, cheltuielile declarate depășeau cu peste 17 % (sau cu aproximativ 7 800 de euro) costurile efective. Această metodologie a fost aplicată, de asemenea, și celorlalte 13 proiecte.

(c) Al șaptelea program-cadru – Gestiune în comun

ASE întocmește anual un raport financiar în care este prezentat modul în care au fost utilizate fondurile primite de la UE (a se vedea punctul 8.8). Curtea a examinat raportul anual pentru exercițiul 2008, transmis Comisiei la data de 19 martie 2009, în care erau declarate cheltuieli în valoare de 20,2 milioane de euro. Curtea a observat că au fost incluse costuri care nu ar fi trebuit să beneficieze de finanțare comunitară sau costuri pentru care nu existau suficiente documente justificative, valoarea totală a acestora (aproximativ 1,3 milioane de euro) reprezentând aproape 10 % din eșantionul care a făcut obiectul auditului. Curtea a constatat, de asemenea, deficiențe grave la nivelul normelor și al procedurilor de achiziții publice ⁽¹⁰⁾.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemple de cheltuieli neeligibile

(a) Comisia va investiga în continuare cazul și va recupera orice sumă plătită în plus.

Controalele ex post efectuate în numele Comisiei au depistat o serie de deficiențe în declarațiile de cheltuieli. Cu toate acestea, concluzia acestora cu privire la eligibilitatea costurilor indirecte a fost diferită față de observațiile Curții.

Deși numărul orelor pe proiecte diferite a fost în mod evident contabilizat dublu, s-a concluzionat că acest lucru s-a datorat în principal unui slab management de proiect din partea beneficiarului și nu că s-ar fi făcut în mod intenționat.

(b) Eroarea observată se referă la o interpretare eronată a normelor de eligibilitate pentru PC7 cu privire la orele productive standard. Comisia va face corecția necesară, iar observația va fi extrapolată și la alte proiecte gestionate de către acest beneficiar.

(c) Plată efectuată către ESA în anul 2009, care a fost auditată de către Curte, a reprezentat prima contribuție din bugetul UE la programul GMES gestionat în comun. În conformitate cu termenii acordului de delegare semnat între Comisie și ESA, valoarea fondurilor transferate anual de către Comisie este independentă de valoarea care figurează în raportul financiar anual prezentat de către ESA. Posibilele erori găsite în raportul financiar anual al ESA nu afectează legalitatea și regularitatea plăților. De asemenea, Comisia consideră că, ținând cont și de costurile care nu au fost incluse inițial în raportul financiar, costurile raportate de către ESA au fost cu 2 % prea mari. Acest lucru va fi corectat înainte de a se efectua plata finală la sfârșitul programului.

⁽¹⁰⁾ A se vedea rezerva referitoare la fiabilitatea raportării financiare a ASE, formulată în declarația directorului general din Raportul anual de activitate pentru 2009 al Direcției Generale Întreprinderi și Industrie.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia este de acord că unele proceduri pentru achizițiile publice ar trebui armonizate în continuare cu normele CE, însă este necesar să se țină cont și de natura specială a achizițiilor publice din domeniul spațial. Comisia consideră că normele și procedurile ESA privind achizițiile publice asigură cel mai bun raport calitate-preț în sectorul specific al achizițiilor publice din domeniul spațial.

Eficacitatea sistemelor

8.13. Comisia a instituit diverse controale pentru toate fazele ciclului de cheltuieli, cu scopul de a diminua riscul de plăți incorecte sau neconforme cu reglementările. Curtea a evaluat eficacitatea funcționării controalelor *ex ante* ale plăților, fiabilitatea sistemului privind certificatele de audit și controalele *ex post* efectuate de Comisie cu privire la cheltuielile rambursate.

8.14. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 8.2**.

Controalele *ex ante*

8.15. Controalele *ex ante* au ca scop verificarea regularității și a bunei gestiuni financiare a plăților. Ele acoperă aspectele atât operaționale, cât și financiare, în special calitatea elementelor care trebuie realizate, respectarea cerințelor contractuale și corectitudinea calculării sumei care trebuie plătită.

8.16. Întrucât, în cazul programelor PC6 și PC7, plățile intermediare și plățile finale se efectuează doar pe baza unor declarații de cheltuieli, controalele *ex ante* standard cu privire la cheltuielile declarate nu permit decât detectarea erorilor materiale sau aritmetice. Pentru a ține seama de natura inherent limitată a acestor controale *ex ante*, Direcția Generală Întreprinderi și Industrie și-a consolidat strategia de control *ex ante*, în special prin realizarea unor verificări documentare detaliate ⁽¹⁾ și prin desfășurarea de audituri *ex ante* la nivelul sistemelor beneficiarilor.

⁽¹⁾ De exemplu, prin solicitarea de documente justificative precum facturile înainte de a efectua plata.

OBSERVAȚIILE CURȚII

8.17. Auditul eșantionului de 80 de plăți menționat la punctul 8.9 nu a relevat nicio deficiență semnificativă în funcționarea verificărilor documentare *ex ante*. Cu toate acestea, în cazul domeniului de politici 02-Întreprinderi, Curtea a remarcat că 24 dintre cele 48 de plăți testate erau afectate de deficiențe la nivelul controalelor *ex ante*. În cazul Agenției Executive pentru Cercetare⁽¹²⁾, controalele *ex ante* nu au reușit să detecteze cinci erori privind regularitatea. În cazul ASE, Comisia nu a definit cu precizie costurile eligibile aferente activităților cofinanțate și nu a abordat problema deficiențelor existente la nivelul achizițiilor publice înainte de semnarea acordului de finanțare a programului GMES (a se vedea punctul 8.8). În plus, Comisia a formalizat o strategie pentru controalele *ex ante* abia în luna februarie 2010 (a se vedea punctul 8.26).

8.18. Curtea a selecționat un eșantion suplimentar de 30 de plăți în avans cu scopul de a evalua modul în care a fost conceput sistemul de controale *ex ante* și eficacitatea funcționării acestuia în cadrul EACI în ceea ce privește gestionarea programului CIP⁽¹³⁾. Nu s-au observat deficiențe semnificative. Curtea a constatat totuși că manualul financiar ar fi necesitat o actualizare și că documentația aferentă anumitor părți ale verificărilor efectuate era insuficientă.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.17. Comisia este de acord cu aprecierea Curții conform căreia verificările *ex ante* nu au evidențiat nicio deficiență semnificativă în domeniul de politică 02-Întreprinderi.

Comisia consideră că verificările *ex ante* în domeniul de politică 02-Întreprinderi sunt adecvate și eficiente. Unele discrepanțe minore nu afectează eficacitatea controalelor *ex ante*. Eliminarea acestor discrepanțe minore ar avea un cost prea mare în raport cu eficiența acțiunii.

În ceea ce privește Agenția Executivă pentru Cercetare, trei dintre cele cinci cazuri menționate se referă la una și aceeași imputernicire a unui agent în circuitul de plăți pe care Curtea îl consideră incorect. Comisia nu împărtășește opinia Curții conform căreia există erori de legalitate sau de regularitate referitoare la imputernicirea de către ordonatorul de credite a personalului care a participat la circuitul financiar, deoarece nu există nicio normă de reglementare care să prevadă numirea formală de personal pe diferite funcții.

Faptul că costurile eligibile ale activităților finanțate în comun nu sunt definite în detaliu este inerent atât activităților desfășurate în cadrul gestiunii în comun, în general, cât și naturii programului GMES, în special. Programul presupune un proiect din domeniul spațial complex din punct de vedere tehnic, care implică dezvoltarea de sateliți satinelă. Așadar, este dificil de separat elementele care sunt finanțate din surse diferite pe parcursul procesului de dezvoltare și de achiziții publice.

Comisia consideră că evaluarea *ex ante* a cerințelor pentru „gestiunea în comun”, realizată înainte de intrarea în vigoare a acordului, este suficientă.

Pregătirea cadrului de control și de monitorizare pentru finanțarea GMES a început deja din anul 2008, dar a trebuit să fie adaptată și completată în lumina experienței dobândite pe parcursul punerii în aplicare a proiectului. Începând cu anul 2010, Comisia a pus în aplicare și a formalizat activitățile sale de monitorizare și control.

8.18. EACI (Agenția Executivă pentru Competitivitate și Inovare) recunoaște că nu toate părțile din manualul său de proceduri sunt complet actualizate pentru toate programele. Diferite capitole ale manualului au fost supuse revizuirii și actualizării în anul 2010.

⁽¹²⁾ Agenția Executivă pentru Cercetare (REA) a fost creată în 2008 pentru a gestiona anumite componente ale programului PC7 și a devenit autonomă în iunie 2009.

⁽¹³⁾ Mai precis, Rețeaua întreprinderilor europene (*Enterprise Europe Network* – EEN) și proiectele de sensibilizare și de aplicare privind drepturile de proprietate intelectuală.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CertIFICATELE DE AUDIT

8.19. Regulamentul financiar al UE ⁽¹⁴⁾ prevede, pentru declarațiile de cheltuieli care depășesc un anumit prag, emiterea de către un auditor autorizat a unui certificat de audit care să ateste exactitatea, realitatea și eligibilitatea costurilor declarate. Aceste certificate de audit reprezintă un control-cheie pentru Comisie în ceea ce privește proiectele finanțate în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi, în special cele finanțate în cadrul PC6 și PC7.

8.20. Pentru toate plățile care au fost auditate la nivelul beneficiarului și pentru care fusese emis un certificat, Curtea a comparat acest certificat cu rezultatele propriului audit. Curtea a identificat erori în toate cazurile pentru care auditorul autorizat exprimase o opinie fără rezerve. În timp ce, în două cazuri, erorile nu au avut un impact financiar semnificativ ⁽¹⁵⁾, ele au avut totuși un impact semnificativ în celelalte patru cazuri sau au fost legate de o metodologie de alocare a costurilor care nu era compatibilă cu normele aplicabile. Această constatare coroborează rezultatele din anul precedent și rezultatele prezentate în capitolul 5 și demonstrează că acest control este doar parțial eficient în identificarea erorilor privind cheltuielile declarate.

8.21. În ceea ce privește PC6, toți beneficiarii aveau, în principiu, obligația de a furniza cel puțin un certificat de audit pentru cheltuielile aferente proiectelor. În ceea ce privește PC7, beneficiarii au obligația de a furniza certificate de audit numai în cazurile în care valoarea cumulată a finanțării acordate de UE este egală cu sau mai mare de 375 000 de euro. În plus, Comisia a instituit sistemul de certificare *ex ante* a metodologiilor utilizate de beneficiari pentru calculul costurilor. Cu toate acestea, numărul beneficiarilor cărora le-au fost certificate metodologiile de calcul al costurilor este mic, la care se adaugă faptul că numărul de certificate de audit cerute a fost redus în mod considerabil. Acestea împreună sporesc riscul de producere a erorilor (a se vedea, de asemenea, punctele 5.28-5.31).

8.20. Comisia împărtășește preocuparea Curții în ceea ce privește corectitudinea certificatelor de audit din cadrul PC6, care nu au furnizat toată asigurarea suplimentară așteptată inițial. Cu toate acestea, Comisia susține că acest instrument a avut o contribuție semnificativă la prevenirea unor erori, conducând la o scădere importantă a ratei de eroare pentru auditurile din cadrul PC6 în comparație cu PC5.

Comisia a luat măsuri corective pentru a îmbunătăți calitatea certificatelor de audit din cadrul PC7.

Certificarea de audit din cadrul PC7 se bazează pe „procedurile convenite”, care impune ca auditorul responsabil de certificare să efectueze procedurile predefinite și să prezinte pe această bază un raport referitor la constatările factuale. Această abordare ar trebui să conducă la o reducere a erorilor de interpretare a normelor de eligibilitate, făcute de către auditori, care au survenit în PC6. Comisia va continua să evalueze fiabilitatea certificatelor de audit în cadrul propriilor sale audituri financiare.

8.21. Numărul de certificate de audit prezentate în cadrul PC7 a fost redus pentru a diminua povara administrativă asupra participanților.

Cu toate acestea, este încă necesar un certificat privind situațiile financiare (CSF) pentru beneficiarii care au primit certificarea pentru metodologiile lor de calcul al costurilor, întrucât acesta elimină numai obligația beneficiarului de a depune un CSF intermediar. Un CSF trebuie prezentat pentru ultima perioadă de raportare în cazul în care contribuția solicitată cumulată depășește 375 000 de euro. Campaniile intensive de audit din cadrul FP6 au determinat un efect de învățare în cazul multor beneficiari și, în consecință, Comisia se așteaptă ca beneficiarii să își îmbunătățească practicile în materie de contabilitate a costurilor dintr-un proiect.

În situația actuală, nu este posibil să se concluzioneze că rata de eroare globală va crește, astfel încât riscurile identificate să poată fi compensate prin alte măsuri.

⁽¹⁴⁾ Articolul 180 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, astfel cum a fost modificat (JO L 357, 31.12.2002, p. 1).

⁽¹⁵⁾ De exemplu, clasificarea incorectă a costurilor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Controalele ex post

8.22. Direcțiile generale responsabile de punerea în aplicare a domeniilor de politici 01-Afaceri economice și financiare și 02-Întreprinderi au creat funcții însărcinate în mod special cu controlul *ex post*, în principal din cauza numărului mare de plăți și a complexității programelor gestionate.

8.23. În ceea ce privește domeniul de politici 01-Afaceri economice și financiare, Curtea a constatat că programul de activitate pentru 2009 referitor la controalele *ex post* nu fusese formalizat decât în luna decembrie 2009. În 2009, au fost publicate trei rapoarte privind controlul *ex post*, dintre care două se refereau la controale demarate în 2006, dar finalizate abia în 2009.

8.24. Referitor la domeniul de politici 02-Întreprinderi, sistemul de control intern pentru cheltuielile în materie de cercetare are ca principal fundament sistemul de control *ex post* (cu alte cuvinte, audituri financiare efectuate la nivelul beneficiarilor după rambursare). Aceste audituri sunt efectuate fie direct de către auditorii Comisiei, fie de către societăți de audit externe sub supravegherea Comisiei. În ceea ce privește PC6 și PC7, a fost definită o strategie de audit specifică care urmărește:

- (a) să evalueze regularitatea operațiunilor financiare și să aducă o contribuție la declarația anuală de asigurare (a se vedea punctele 8.28 și 8.29); și
- (b) să furnizeze o bază pentru mecanismele de corecție și de recuperare.

8.25. Sistemul de control *ex post* instituit de Direcția Generală Întreprinderi și Industrie a fost evaluat ca fiind eficace, cu toate că este de dorit să se aducă o serie de îmbunătățiri în ceea ce privește controalele *ex post* încredințate societăților de audit externe. Partea din cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi care a fost delegată Agenției Executive pentru Cercetare și Agenției Executive pentru Competitivitate și Inovare nu a fost acoperită de programele de activitate ale agențiilor executive și nu se efectuase niciun control *ex post*.

8.23. Este acceptată întârzierea în formalizarea programului de lucru pentru anul 2009. Cu toate acestea, acest program a fost în mare măsură definit și aprobat de către Grupul pentru gestiunea controlului intern (ICMG) în februarie 2009, iar punerea sa în aplicare a început de la acea dată. Programul pentru anul următor a fost aprobat de către ICMG în ianuarie 2010 și a fost formalizat în martie 2010.

În anii precedenți, cea mai mare parte a resurselor alocate controalelor *ex post* au fost consacrate unui control extrem de important și, în consecință, finalizarea altor controale a fost amânată.

8.25. Aprecierea Curții se referă în mod exclusiv la anul 2009.

Pentru EACI, volumul și calendarul primelor plăți intermediare, pe baza declarațiilor de cheltuieli din anul 2009 din cadrul domeniului de politică 02-Întreprinderi, nu au justificat lansarea auditurilor *ex post* încă din 2009.

Agenția Executivă pentru Cercetare (REA) pune în aplicare strategia comună multianuală de audit din cadrul PC7. În conformitate cu această strategie, dar și după cum se precizează în raportul său anual de activitate, volumul plăților efectuate în anul 2009 și care se încadrează în sfera de aplicare a acestei strategii a fost prea mic pentru a justifica o primă selecție și lansarea ulterioară a auditurilor *ex post* din anul 2009. Aceste plăți din anul 2009 vor fi totuși luate în considerare în populația de plăți din care vor fi selectate eșantioane statistice pentru auditurile *ex post* din anul 2010.

OBSERVAȚIILE CURȚII

8.26. În ceea ce privește acordul de finanțare a programului GMES (a se vedea punctul 8.8), care a fost semnat în februarie 2008, cadrul privind strategia de monitorizare și controlul nu a fost finalizat decât în februarie 2010. La articolul 6 din acest acord se prevede că Comisia poate efectua verificări documentare și la fața locului cu privire la utilizarea fondurilor comunitare și că poate desfășura un audit complet. La sfârșitul exercițiului 2009, Comisia încă nu efectuase nicio astfel de verificare sau audit și nu a solicitat niciun document justificativ în sprijinul raportului financiar anual al ASE.

8.27. Curtea a observat, de asemenea, că, deși strategia de audit *ex post* privind PC7 pentru perioada 2009-2016 a fost finalizată în septembrie 2009, la sfârșitul anului 2009 nu era disponibil niciun manual de audit elaborat special pentru PC7.

Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei

8.28. Curtea a evaluat rapoartele anuale de activitate, precum și declarațiile care le însoțesc, aferente celor cinci direcții generale cu competențe în domeniile de politici acoperite de capitolul Afaceri economice și financiare, precum și părțile relevante din rapoartele anuale de activitate ale celor două agenții executive⁽¹⁶⁾ care răspund parțial de punerea în aplicare a domeniului de politici 02-Întreprinderi.

8.29. Rezultatele examinării acestor luări de poziție sunt prezentate sintetic în **anexa 8.3**.

Concluzii și recomandări

8.30. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 efectuate pentru grupul de politici Afaceri economice și financiare nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare. Cu toate acestea, Curtea atrage atenția asupra tipului și a frecvenței erorilor care afectează cheltuielile aferente programelor-cadru de cercetare, în pofida faptului că aceste erori nu au un impact semnificativ asupra regularității grupului de politici în ansamblu.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.26. În conformitate cu termenii acordului de delegare semnat între Comisie și ESA, suma fondurilor transferate anual de Comisie este independentă de valoarea înscrisă în raportul financiar anual prezentat de către ESA. Comisia a avut în vedere controale la fața locului încă din anul 2009, iar acestea au loc în 2010.

Pregătirea cadrului de control și de monitorizare pentru finanțarea GMES a început încă din anul 2008, dar a trebuit să fie adaptată și completată în lumina experienței dobândite pe parcursul punerii în aplicare a proiectului. Recent, Comisia a pus în aplicare și a formalizat activitățile sale de monitorizare și control.

8.27. Serviciile de audit din cadrul direcțiilor generale implicate în domeniul cercetării au instrumentele necesare pentru punerea în aplicare a primelor audituri din cadrul PC7. Modelele-standard au fost adaptate la condițiile PC7 și este programată și o actualizare similară privind Manualul de audit pentru PC7. Trebuie reținut, totuși, că principalii termeni de referință ai auditorului sunt reprezentați de dispozițiile care guvernează acordul privind atribuirea subvențiilor supuse procesului de auditare, și anume regulamentul de participare la PC7, prevederile privind atribuirea unei subvenții, precum și orice alte orientări relevante.

8.29. Comisia salută aprecierea pozitivă a Curții referitoare la toate rapoartele anuale de activitate cuprinse în acest capitol.

Deși DG COMP nu a formalizat evaluarea impactului, riscurile asociate cu recuperarea în cauză au fost evaluate în profunzime la nivelul conducerii, pe parcursul procedurilor. Mai mult, conducerea a urmărit îndeaproape cazul, prin asigurarea unor contacte strânse cu DG BUDG și cu Serviciul Juridic al Comisiei, pentru a decide asupra celei mai bune modalități de recuperare a fondurilor.

⁽¹⁶⁾ Agenția Executivă pentru Cercetare și Agenția Executivă pentru Competitivitate și Inovare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

8.31. Curtea a examinat trei sisteme de supraveghere și de control aferente grupului de politici Afaceri economice și financiare. În urma acestei analize, două sisteme au fost considerate ca fiind eficiente (01-Afaceri economice și financiare, 03-Concurență, 12-Piața internă și 20-Comerț), iar cel de al treilea, aferent domeniului de politici 02-Întreprinderi, a fost considerat ca fiind doar parțial eficient în asigurarea regularității plăților.

8.32. Comisia a luat măsuri în vederea simplificării aplicării normelor de eligibilitate și a creșterii nivelului de cunoaștere a acestor norme de către beneficiari. Curtea recomandă totuși Comisiei:

- (a) să îi încurajeze pe beneficiari să depună metodologiile pe care le utilizează pentru calculul costurilor în vederea certificării *ex ante* și
- (b) să crească nivelul de cunoaștere de către auditorii responsabili de certificare a normelor legate de eligibilitatea cheltuielilor, cu scopul de a îmbunătăți fiabilitatea certificatelor de audit pe care le emit.

8.33. Comisia ar trebui să își îmbunătățească în continuare calitatea controalelor *ex ante* cu privire la procedurile de achiziții publice și la plățile intermediare/finale și să se asigure că funcțiile de control *ex post* sunt acoperite în programele de activitate. În ceea ce privește gestiunea pe care o exercită în comun cu ASE, Comisia ar trebui să urmărească îndeaproape dacă sistemele de control ale ASE funcționează în mod eficient și dacă raportul financiar anual al acesteia, care acoperă implementarea activităților finanțate în temeiul acordului de delegare către GMES, este fiabil.

8.34. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 8.4**.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.31. A se vedea punctul 8.17.

Comisia consideră că verificările ex ante, în conformitate cu domeniul de politică 02-Întreprinderi, sunt proporționale și eficiente.

8.32.

- (a) *Comisia a luat recent măsuri pentru a crește atractivitatea certificării ex ante a metodologiilor de calcul al costurilor beneficiarilor. Comisia și-a exprimat punctul de vedere în acest sens prin Comunicarea sa privind simplificarea din data de 24 aprilie 2010, precum și în propunerea sa de revizuire trienală a Regulamentului financiar și a normelor de aplicare ale acestuia, adoptată la data de 28 mai 2010. O simplificare autentică ar putea fi realizată prin recunoașterea metodologiilor aplicate în practicile contabile uzuale, cu condiția ca acestea să se bazeze pe cheltuielile reale de personal înregistrate în contabilitate.*
- (b) *Comisia are drept politică să reacționeze activ la constatările auditurilor ex post, printr-un feedback adresat atât beneficiarilor, cât și auditorilor responsabili de certificare, astfel încât să asigure – atunci când este necesar – îmbunătățiri la nivelul auditorilor care emit certificate de audit. Complexitatea intrinsecă a criteriilor de eligibilitate are un impact asupra activității desfășurate de către mulți auditori externi mandatați de beneficiari să elibereze certificatele de audit. Pentru PC7, este de așteptat ca recurgerea la procedurile convenite să reducă în mod semnificativ nivelul erorilor datorate unor astfel de interpretări eronate.*

8.33. *Comisia va analiza ce măsuri suplimentare pot fi luate în scopul reducerii erorilor, ținând cont de raportul costuri-beneficii.*

În ceea ce privește gestiunea în comun cu ESA, Comisia a pus în aplicare activități de monitorizare și de control începând cu anul 2010.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

REZULTATELE AUDITULUI CU PRIVIRE LA FONDUL DE GARANTARE PENTRU ACȚIUNI EXTERNE

8.35. Scopul Fondului de garantare pentru acțiuni externe ⁽¹⁷⁾ (denumit în continuare „fondul”), care garantează împrumuturi acordate țărilor terțe, este de a rambursa sumele datorate creditorilor Comunității ⁽¹⁸⁾ în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată a unui împrumut de către beneficiar, precum și de a evita apelul direct la bugetul comunitar. Gestionarea administrativă a fondului este asigurată de către Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare (DG ECFIN), în timp ce Banca Europeană de Investiții (BEI) răspunde de gestiunea trezoreriei.

8.36. La 31 decembrie 2009, suma totală a resurselor fondului se ridica la 1 240 de milioane de euro, comparativ cu cele 1 091 de milioane de euro la 31 decembrie 2008. În cursul exercițiului examinat, fondul nu a primit nicio cerere de activare a garanțiilor.

8.37. BEI și Comisia utilizează un indice de referință pentru a analiza performanța anuală a fondului. Rentabilitatea portofoliului fondului a fost de 4,6 % în 2009, în comparație cu rentabilitatea de 3,78 % a indicelui de referință.

8.38. Portofoliul de investiții al Fondului de garantare este gestionat de BEI, în numele Comunităților Europene ⁽¹⁹⁾, în timp ce portofoliul de investiții al CECO în lichidare este gestionat de o unitate specializată din cadrul DG ECFIN. Obiectivele în materie de investiții ale ambelor portofolii sunt relativ similare – de exemplu, apetitul pentru risc, tipul și calitatea investițiilor, precum și restricțiile privind investițiile. Nu s-au evaluat câștigurile financiare pe care le generează cele două fonduri gestionate de unitatea din cadrul DG ECFIN.

8.39. În general, Curtea consideră că, în 2009, Fondul de garantare a fost gestionat în mod satisfăcător și că s-au luat măsuri corespunzătoare pentru monitorizarea impactului crizei financiare asupra portofoliului fondului.

8.38. Atât Banca Europeană de Investiții (BEI), cât și Comisia au capacitatea de a gestiona activele fondului într-un mod similar și cu rezultate financiare comparabile. Prin urmare, nu există niciun motiv referitor la performanță care să justifice propunerea unui amendament la articolul 7 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 (versiunea codificată), prin care gestiunea activelor Fondului de garantare pentru acțiuni externe să fie atribuită BEI.

Conform Comisiei, faptul că fondurile sunt gestionate de către două instituții prezintă avantaje din punctul de vedere al diversificării riscurilor financiare și operaționale. Este, de fapt, o practică frecventă a ministerelor de finanțe și a băncilor centrale naționale din majoritatea statelor membre de a externaliza o parte din gestiunea fondurilor lor către părți terțe.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2728/94 al Consiliului din 31 octombrie 1994 privind constituirea Fondului de garantare pentru acțiuni externe (JO L 293, 12.11.1994, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 89/2007 (JO L 22, 31.1.2007, p. 1).

⁽¹⁸⁾ În principal pentru BEI, dar și pentru împrumuturile externe acordate de Euratom și împrumuturile acordate de CE țărilor terțe în cadrul asistenței macrofinanciare.

⁽¹⁹⁾ Articolul 6 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2728/94; BEI percepe un tarif anual pentru serviciile de gestiune furnizate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

REZULTATELE AUDITULUI PRIVIND CECO ÎN LICHIDARE

8.40. După expirarea, la 23 iulie 2002, a Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, toate elementele din patrimoniul activ și pasiv al CECO au fost transferate Comunității Europene⁽²⁰⁾. Valoarea netă a acestui patrimoniu, desemnat cu sintagma „Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului în lichidare” (CECO în lichidare), este alocată cercetării în industria cărbunelui și a oțelului.

8.41. La 31 decembrie 2009, activele totale ale CECO în lichidare se ridicau la suma de 2 011 milioane de euro, în comparație cu 2 045 de milioane de euro la 31 decembrie 2008. Profitul net pentru 2009 a fost de 13,9 milioane de euro, în comparație cu o pierdere netă de 14,8 milioane de euro pentru 2008.

8.42. Veniturile nete ale investițiilor realizate în cadrul CECO în lichidare în 2009 s-au ridicat la suma de 68 de milioane de euro și vor fi puse la dispoziția bugetului comunitar în vederea finanțării activităților de cercetare din cadrul proiectelor privind cărbunele și oțelul. Curtea a constatat că, la 31 decembrie 2009, bugetul neutilizat destinat finanțării cercetării în domeniul cărbunelui și al oțelului atinsese nivelul de 238 de milioane de euro⁽²¹⁾.

8.43. Performanța portofoliului CECO în lichidare a fost de 5,85 % pentru exercițiul 2009, în timp ce rentabilitatea indicelui de referință, care reprezintă rata-reper pentru CECO în lichidare, a fost de 4,41 %.

8.44. Lichidarea operațiunilor financiare ale CECO în lichidare se află în desfășurare, realizându-se în conformitate cu legislația aplicabilă, inclusiv cu liniile directe financiare multianuale. Curtea a constatat că s-au luat măsuri corespunzătoare pentru a monitoriza impactul crizei financiare asupra activelor CECO în lichidare.

8.42. Bugetul neutilizat de 238 milioane EUR include:

- credite pentru anul 2010, care nu au fost încă angajate (54 milioane EUR);
- credite pentru anul 2011 (61 milioane EUR);
- sumele restante (123 milioane EUR) aferente contractelor semnate începând cu anul 2003, pentru care închiderea conturilor nu este încă finalizată pentru toți partenerii din proiect. Deblocările pot fi procesate după două luni de la ultima închidere a conturilor contractului. Durata medie a unui contract finanțat din Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel (FCCO) este de trei ani, iar cea mai mare parte a sumei restante se referă la contracte care nu au fost încă finalizate sau pentru care raportul tehnic final nu a fost aprobat (condiție pentru ultima plată și pentru închiderea conturilor).

Prin urmare, este firesc ca suma de 238 milioane EUR să nu fi fost utilizată la 31 decembrie 2009.

⁽²⁰⁾ Protocolul referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel (JO C 80, 10.3.2001, p. 67).

⁽²¹⁾ Această sumă include alocările pentru 2011 (61 de milioane de euro) și pentru 2010 (54 de milioane de euro).

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AFACERI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

	2009										2008	2007		
	Domeniul de politici 02-Întreprinderi		Domeniul de politici 01-Afaceri economice și financiare		Domeniul de politici 03-Concurență		Domeniul de politici 12-Piața internă		Domeniul de politici 20-Comerț				Total	
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI														
Total operațiuni (din care):	48	27	1	0	4	80	80	55						
Plăți în avans	28	0	0	0	1	29	35	15						
Plăți intermediare/finale	20	27	1	0	3	51	45	40						
REZULTATELE TESTELOR														
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)														
Operațiuni care nu sunt afectate de erori	54 %	{28}	100 %	{27}	100 %	{1}	N/A	N/A	75 %	{3}	74 %	{59}	86 %	93 %
Operațiuni care sunt afectate de erori	46 %	{20}	0 %	{0}	0 %	{0}	N/A	N/A	25 %	{1}	26 %	{21}	14 %	7 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE														
Indicele de eroare cel mai probabil:														
< 2 %	X												X	
2 % - 5 %												X		
> 5 %														

ANEXA 8.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR PENTRU GRUPUL DE POLITICI AFACERI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat	Controalele ex ante	CertIFICATELE DE AUDIT	Auditul financiar ex post	Evaluare globală
Domeniul de politici 01-Afaceri economice și financiare		N/A		
Domeniul de politici 02-Întreprinderi				(¹)
Domeniul de politici 03-Concurență Domeniul de politici 12-Piața internă Domeniul de politici 20-Comerț		N/A	N/A	

(¹) Eficace pentru DG Întreprinderi și Industrie, parțial eficace pentru EACI și ineficace pentru ASE și REA.

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică; nu este cazul sau nu a fost evaluat

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRILO DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU GRUPUL DE POLITICI AFACERI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
COMP	fără rezerve	N/A	În 2009, DG COMP a emis un ordin de recuperare care reprezenta peste 70 % din bugetul operațional care îi fusese alocat. La sfârșitul exercițiului 2009, acest ordin de recuperare încă nu fusese încasat, cu toate că termenul scadent era pentru luna octombrie 2009. În pofida faptului că acest element depășește cu mult pragul de semnificație de 2 % și că ar putea exista un risc reputațional în legătură cu această recuperare, DG COMP nu a procedat la realizarea unei evaluări formale de impact pentru a stabili dacă era necesar să se exprime o rezervă.	A
ECFIN	fără rezerve	N/A	Rezerva anterioară exprimată cu privire la problemele de aplicare a „cerințelor în materie de aditionalitate” pentru un program financiar a fost retrasă. Curtea a examinat în ce măsură a fost dus la capăt planul de acțiune și a obținut probe care atestă că au fost instituite controalele finale prin care se verifică eficacitatea sistemelor de control consolidate.	A
ENTR	cu rezerve	1. Rezervă exprimată cu privire la indicele de eroare reziduală referitor la exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul celui de Al șaselea program-cadru de cercetare (PC6) 2. Rezervă exprimată cu privire la fiabilitatea raportării financiare a Agenției Spațiale Europene privind implementarea în comun a componentei spațiale a programului „Monitorizare globală pentru mediu și securitate” (GMES)	În ceea ce privește declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7, suma care prezintă risc este estimată de DG ENTR ca fiind nesemnificativă în 2009, ceea ce explică faptul că nu s-a exprimat nicio rezervă. Cu toate acestea, Curtea a observat că, începând din 2010, este posibil ca declarațiile de cheltuieli din cadrul PC7 să fie afectate de un nivel semnificativ de eroare.	
MARKT	fără rezerve	N/A	—	
TRADE	fără rezerve	N/A	—	

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA GRUPUL DE POLITICI AFACERI ECONOMICE ȘI FINANCIARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Regularitatea operațiunilor subiacente			
În 2007, Curtea a constatat erori care afectau regularitatea în cazul a trei plăți care au fost finanțate în cadrul celui de Al cincilea sau al celui de Al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică. Erorile detectate au drept cauze principale: absența sau caracterul necorespunzător al documentelor justificative aduse în sprijinul cheltuielilor declarate; utilizarea sumelor înscrise în buget, ceea ce contravine obligațiilor contractuale de a utiliza costurile reale, și declararea unor diverse cheltuieli neeligibile. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 10.16 și 10.17)	Comisia a operat corecții financiare pentru erorile detectate în cadrul eșantionului, fie prin emiterea unui ordin de recuperare, fie prin ajustarea plăților efectuate către beneficiari în cursul perioadelor următoare.	Comisia a urmărit erorile semnalate de Curte și a luat măsuri corective adecvate.	Comisia va continua să corecteze erorile identificate și convenite.
2. Certificatele de audit privind declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor			
Reglementările financiare ale UE prevăd obligația de a anexa un certificat de audit la declarațiile de cheltuieli care depășesc un anumit prag. În cazul a trei proiecte, auditorul responsabil de certificare a emis o opinie de audit fără rezerve, în vreme ce Curtea a detectat erori cuantificabile grave. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 10.27-10.30)	În ceea ce privește PC7, Comisia a depus eforturi pentru a îmbunătăți în continuare gradul de fiabilitate al certificatelor de audit prin utilizarea unor „proceduri convenite”, prin stabilirea în detaliu a activităților de audit care trebuie realizate de auditorii responsabili de certificare care emit „certificate cu privire la situațiile financiare” și prin încurajarea certificării <i>ex ante</i> a metodologiei de calcul al costurilor.	Este puțin probabil ca aceste măsuri să aibă un impact pozitiv pe termen scurt asupra numărului de declarații de cheltuieli afectate de erori, întrucât, la sfârșitul exercițiului 2009, DG ENTR nu efectuase încă nicio plată care să fie însoțită de un astfel de certificat, iar Comisia nu aprobase decât metodologiile a 11 beneficiari pentru calculul costurilor.	PC7 stabilește un prag de 375 000 EUR (contribuția cumulată de la bugetul UE per participant, per proiect), dincolo de care prezentarea unui certificat de audit este obligatorie. Cele mai multe proiecte din cadrul PC7 sunt încă în prima lor perioadă de raportare, ceea ce explică numărul limitat de certificate privind situațiile financiare, la sfârșitul anului 2009. În ceea ce privește certificarea <i>ex ante</i> a metodologiei de calcul a costurilor, la sfârșitul lunii mai 2010, Comisia a acceptat metodologiile de calcul a costurilor pentru 25 de beneficiari.

CAPITOLUL 9

Cheltuielile administrative și alte cheltuieli

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	9.1-9.8
Caracteristicile grupului de politici	9.3-9.5
Sfera și abordarea auditului	9.6-9.8
Regularitatea operațiunilor	9.9
Conformitatea sistemelor cu dispozițiile Regulamentului financiar	9.10
Fiabilitatea luărilor de poziție ale Comisiei	9.11
Observații privind instituții specifice	9.12-9.27
Parlamentul	9.13-9.16
Consiliul	9.17
Comisia	9.18-9.20
Curtea de Justiție	9.21
Curtea de Conturi	9.22
Comitetul Economic și Social European	9.23
Comitetul Regiunilor	9.24
Ombudsmanul European	9.25
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	9.26-9.27
Concluzii și recomandări	9.28-9.31
Agențiile și agențiile executive ale Uniunii Europene	9.32-9.34
Școlile Europene	9.35-9.37

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

9.1. Prezentul capitol se referă la aprecierea specifică a Curții cu privire la cheltuielile administrative ale instituțiilor și organismelor Uniunii Europene. Principalele informații cu privire la instituțiile și organismele vizate, precum și la cheltuielile efectuate în 2009 sunt prezentate în **tabelul 9.1**.

Tabelul 9.1 – Cheltuielile administrative ale instituțiilor – Informații de bază

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2009	Modalitate de gestiune bugetară
Secțiunile I, II și IV-IX. Pentru secțiunea III, capitolul 1 pentru toate titlurile și titlurile 14, 24-27 și 29	Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	Parlamentul European	1 466	Centralizată directă
		Consiliul	659	Centralizată directă
		Comisia	6 358	Centralizată directă
		Curtea de Justiție	307	Centralizată directă
		Curtea de Conturi	123	Centralizată directă
		Comitetul Economic și Social	117	Centralizată directă
		Comitetul Regiunilor	86	Centralizată directă
		Ombudsmanul European	8	Centralizată directă
		Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	5	Centralizată directă
		Total cheltuieli administrative		9 129
Total cheltuieli operaționale				
Total plăți aferente exercițiului		9 129		
Total angajamente aferente exercițiului		9 224		

Sursa: Conturile anuale 2009.

9.2. Prezentul capitol oferă și informații referitoare la rezultatele auditurilor Curții cu privire la agențiile Uniunii Europene și la alte organisme descentralizate, precum și cu privire la Școlile Europene.

Caracteristicile grupului de politici

9.3. Categoria cheltuielilor administrative cuprinde, în principal, cheltuielile cu resursele umane (salarii, indemnizații și pensii) și pe cele referitoare la clădiri, echipamente, energie, comunicații și tehnologia informației.

9.4. Prezentul capitol se referă, de asemenea, la cheltuieli care sunt considerate operaționale în cadrul bugetului general, dar al căror scop și obiect îl reprezintă, în cele mai multe cazuri, funcționarea administrației Comisiei, și nu implementarea de politici. Aceste cheltuieli includ următoarele titluri din bugetul general: titlul 14 („Impozitare și uniunea vamală”), titlul 24 („Luptă antifraudă”), titlul 25 („Coordonarea politicilor Comisiei și consultanță juridică”), titlul 26 („Administrația Comisiei”), titlul 27 („Buget”) și titlul 29 („Statistici”). Unele dintre aceste titluri includ și cheltuieli operaționale. Pentru 2009, titlul 27 include o sumă de 200 de milioane de euro reprezentând „Compensație temporară și forfetară pentru noile state membre”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

9.5. Principalele riscuri pentru grupul de politici care acoperă cheltuielile administrative și celelalte cheltuieli sunt legate de nerespectarea dispozițiilor cu privire la procedurile de achiziții publice, la implementarea contractelor, la procedurile de recrutare și la calculul salariilor și al indemnizațiilor.

Sfera și abordarea auditului

9.6. Abordarea generală de audit a Curții, precum și metodologia generală de audit a acesteia sunt descrise în **partea 2 din anexa 1.1**. În ceea ce privește auditul cheltuielilor administrative:

- s-a testat un eșantion de 57 de operațiuni, selectat aleatoriu din ansamblul cheltuielilor administrative menționate la punctele 9.3 și 9.4;
- Curtea a evaluat conformitatea cu Regulamentul financiar a sistemelor de supraveghere și de control ⁽¹⁾ aplicate de fiecare dintre instituții;
- Curtea a examinat, de asemenea, luările de poziție a patru direcții generale și oficii ale Comisiei responsabile în principal de cheltuielile administrative.

9.7. Curtea a efectuat, de asemenea, audituri cu privire la următoarele teme selectate, pe baza unor eșantioane specifice:

- (a) angajarea agenților temporari și contractuali în toate instituțiile;
- (b) plata alocațiilor sociale pentru personalul din toate instituțiile în domeniile care prezintă un risc mai ridicat (alocația pentru locuință pentru familiile fără copil în întreținere, alocațiile/indemnizațiile naționale care nu sunt deduse din cele de natură similară plătite de instituții atunci când soțul/soția încasează un venit sau prestații din afara instituțiilor, alocațiile naționale care sunt deduse din cele de natură similară plătite de instituții, însă care nu sunt actualizate de mai mult de un an);
- (c) contractele de achiziții publice, în cadrul tuturor instituțiilor, cu excepția Ombudsmanului European și a Autorității Europene pentru Protecția Datelor;
- (d) contractele de achiziții publice atribuite în urma unei proceduri de negociere, din cauza caracterului urgent, în cadrul tuturor instituțiilor, cu excepția Ombudsmanului European și a Autorității Europene pentru Protecția Datelor.

⁽¹⁾ Controale *ex ante* și controale *ex post*, funcția de audit intern, raportarea excepțiilor și standarde de control intern. În plus, Curtea a efectuat și o evaluare aprofundată a sistemelor de supraveghere și de control din cadrul Curții de Justiție, al Ombudsmanului European și al Autorității Europene pentru Protecția Datelor. Această evaluare a inclus examinarea unui eșantion suplimentar de operațiuni de plată aferente resurselor umane și altor cheltuieli administrative.

OBSERVAȚIILE CURȚII

9.8. Curtea de Conturi este auditată de o societate de audit externă independentă ⁽²⁾, care a emis un raport de audit cu privire la situațiile financiare pentru exercițiul financiar cuprins între 1 ianuarie 2009 și 31 decembrie 2009, precum și un raport vizând asigurarea obținută cu privire la regularitatea utilizării resurselor Curții și la procedurile de control aplicate pentru perioada 1 ianuarie 2009-31 decembrie 2009 (a se vedea punctul 9.22).

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

9.9. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate sintetic în **anexa 9.1**. Auditul eșantionului de 57 de operațiuni a condus la formularea concluziei că plățile, per ansamblu, nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare.

9.9. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia salută evaluarea pozitivă a Curții de Conturi conform căreia cheltuielile administrative nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

CONFORMITATEA SISTEMELOR CU DISPOZIȚIILE REGULAMENTULUI FINANCIAR

9.10. Rezultatele examinării sistemelor sunt prezentate sintetic în **anexa 9.2**. În urma auditului efectuat de Curte referitor la conformitatea cu Regulamentul financiar a sistemelor menite să asigure regularitatea operațiunilor (a se vedea punctul 9.6), nu s-au constatat deficiențe semnificative.

FIABILITATEA LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI

9.11. Rezultatele examinării luărilor de poziție ale Comisiei sunt prezentate sintetic în **anexa 9.3**.

OBSERVAȚII PRIVIND INSTITUȚII SPECIFICE

9.12. Observațiile specifice formulate în continuare sunt prezentate pe instituții și pe organisme ale Uniunii Europene și se bazează pe auditul efectuat de Curte cu privire la (a) sistemele de supraveghere și de control aplicate de fiecare instituție și la (b) temele selectate menționate (a se vedea punctele 9.6 și 9.7). Aceste constatări nu pun în discuție evaluările formulate la punctele 9.9 și 9.10, deoarece nu afectează în mod semnificativ cheltuielile administrative per ansamblu, însă sunt semnificative la nivelul individual al instituției vizate.

⁽²⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Parlamentul**Angajarea agenților temporari și contractuali**

9.13. Examinarea procedurilor pentru angajarea altor agenți (personal temporar și contractual) a stabilit că, în cinci cazuri din 20, documentele care atestă respectarea normelor cu privire la îndeplinirea obligațiilor militare sau de altă natură nu fuseseră furnizate.

9.13. RĂSPUNSURILE PARLAMENTULUI

În ceea ce privește documentele care trebuie furnizate pentru verificarea respectării obligațiilor militare, Parlamentul dorește să facă următoarele precizări:

Parlamentul recunoaște că, având în vedere eliminarea treptată a obligațiilor militare din diverse state membre, respectarea acestor obligații nu a făcut obiectul unui control sistematic în cursul recrutării agenților temporari și contractuali până la începutul celui de-al doilea semestru din 2008.

Cu toate acestea, de la această dată, DG Personal solicită candidaților să furnizeze o dovadă a respectării obligațiilor militare. Unitatea de recrutare și transfer al personalului dispune astfel de o bază de date cuprinzând obligațiile militare în funcție de țară și verifică sistematic respectarea acestor obligații cu ocazia încheierii contractelor pentru acești agenți.

Exemplele de neconformitate evidențiate de Curte corespund unor agenți temporari/contractuali care au fost recrutați pentru prima dată de Parlamentul European înainte de stabilirea acestor controale sistematice.

Plata alocațiilor sociale către personal

9.14. În urma auditului s-a constatat că, în 16 cazuri din 30, informațiile de care dispuneau serviciile Parlamentului pentru a asigura efectuarea în conformitate cu legislația comunitară și națională aplicabilă a plății către personal a alocațiilor prevăzute de Statutul funcționarilor nu erau actualizate. Această situație implică riscul efectuării de plăți incorecte sau necuvenite dacă situația persoanei beneficiare a suferit modificări. Angajaților ar trebui să li se solicite să prezinte la intervale corespunzătoare documente care să le ateste situația personală. În plus, Parlamentul ar trebui să instituie un sistem care să permită monitorizarea și controlul acestor documente în timp util.

9.14. RĂSPUNSURILE PARLAMENTULUI

În conformitate cu articolul 67 alineatul (2) și articolul 68 din statut, beneficiarii indemnizațiilor sunt cei care au obligația de a aduce la cunoștință orice schimbare a situației lor. Acest sistem, bazat pe o „declarație spontană”, poate conduce la o eventuală întârziere în actualizarea drepturilor individuale.

Pentru a remedia acest risc, Parlamentul a procedat întotdeauna la campanii periodice de verificare a situației agenților săi. Începând din 2010, această verificare este automatizată prin intermediul unei „fișe electronice”. Această procedură, care este de acum înainte „proactivă”, trebuie să permită o verificare cel puțin anuală a datelor personale și administrative ale agenților. Ea vizează astfel verificarea de către agentul în cauză a situației sale din ziua Z și notificarea oricărei eventuale modificări, precum și transmiterea documentelor justificative serviciului în cauză.

Sumele primite nejustificat de funcționarii care nu au notificat modificarea situației lor sunt recuperate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Organizarea și funcționarea grupurilor politice

9.15. Articolul 12 alineatul (9) din Normele interne ale Parlamentului privind execuția bugetului, adoptate la 27 aprilie 2005, prevede că sfera de competență a auditorului intern nu include și creditele din cadrul bugetului Parlamentului gestionate de grupurile politice. Normele specifice cu privire la utilizarea acestor credite⁽³⁾ cer ca fiecare grup politic să stabilească propriile norme financiare interne și să instituie un sistem de control intern. Funcția de audit intern nu este menționată. Numai normele unuia dintre cele șapte grupuri politice prevăd numirea unui auditor intern. Independența funcțională a grupurilor politice nu justifică faptul că reglementările privind funcția de audit intern nu sunt aplicate referitor la utilizarea fondurilor de către grupurile politice.

9.16. Aceleași norme specifice referitoare la utilizarea creditelor stabilesc dispoziții privind reportarea creditelor din bugetul Parlamentului gestionate de grupuri politice. Acestea permit grupurilor politice să reporteze în exercițiile următoare creditele neutilizate dintr-un anumit exercițiu, fără a avea obligația de a justifica respectiva decizie⁽⁴⁾. Aceste dispoziții specifice, care introduc o excepție de la principiul bugetar al anualității, nu au un temei juridic în Regulamentul financiar.

Consiliul**Achizițiile publice**

9.17. În cazul a două din șase proceduri de achiziții publice care au făcut obiectul auditului, normele prevăzute de Regulamentul financiar pentru publicarea rezultatului procedurii în cadrul anunțurilor de atribuire a contractelor nu au fost respectate.

9.15. RĂSPUNSURILE PARLAMENTULUI

Parlamentul ia act de constatarea Curții și, în consecință, intenționează să discute eventuala ipoteză:

- *de a integra în regulamentul privind utilizarea creditelor de la postul 4 0 0 0 obligația de prevedea în normele financiare, adoptate de grupuri, o formulă care să acopere domeniul de activitate și funcțiile unui auditor intern, prevăzute la articolul 85 din Regulamentul financiar;*
- *de a furniza grupurilor posibilitatea de a recurge fie la un auditor intern (dacă dimensiunea lor le permite acest lucru), fie de a conferi aceste funcții unui auditor extern, fiind stabilit că acesta nu va fi auditorul extern însărcinat cu examinarea conturilor grupului.*

9.16. RĂSPUNSURILE PARLAMENTULUI

Trebuie să se facă diferența între operațiunile bugetare ale ordonatorului delegat – care angajează și lichidează creditele din postul bugetar 4 0 0 0 respectând pe deplin Regulamentul financiar, în special aplicarea principiului anualității – și gestiunea resurselor fiecărui grup politic care respectă reglementarea specifică adoptată de Birou la data de 30 iunie 2003. Această reglementare a fost elaborată pentru a ține cont de exigențele specificității funcției grupurilor politice și prevede în mod explicit procedura de raport menționată de Curte.

9.17. RĂSPUNSURILE CONSILIULUI

În conformitate cu articolul 149 alineatul (1) din Normele de punere în aplicare, Secretariatul General al Consiliului informează sistematic și fără întârziere toți candidații care participă la procedura de ofertare cu privire la rezultatul procedurii imediat ce autoritatea contractantă a decis atribuirea contractului.

În plus, anunțul de atribuire menționat la articolul 118 alineatul (4) din Normele de punere în aplicare este trimis de departamentul central de achiziții spre publicare de către Oficiul pentru Publicații imediat ce contractul este semnat de ordonatorul de credite. Din păcate, în cele două cazuri identificate de Curte, acesta din urmă a informat departamentul central de achiziții prea târziu, iar termenul menționat la articolul 118 alineatul (4) din norme nu a fost respectat.

⁽³⁾ Normele adoptate de Biroul Parlamentului European la 30 iunie 2003, modificate prin deciziile din 22 martie 2006 și din 11 iulie 2007.

⁽⁴⁾ La sfârșitul exercițiului financiar 2008, creditele reportate de grupurile politice însumau 22 de milioane de euro, respectiv 42,5 % din creditele anuale pentru 2008.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Comisia**Plata alocațiilor și prestațiilor sociale către personal**

9.18. În urma auditului efectuat cu privire la zece operațiuni, s-a constatat că, în patru cazuri, Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) nu a dedus, din alocațiile sociale prevăzute de Statutul funcționarilor, alocațiile familiale pe care membrii personalului au dreptul să le primească de la autoritățile naționale. În alte patru cazuri, sumele deduse nu corespundeau ultimei valori aplicabile a prestațiilor plătite de autoritățile naționale. Sistemele informatice utilizate pentru gestionarea acestor plăți ar trebui dezvoltate în continuare pentru a garanta că sumele alocațiilor plătite de autoritățile naționale sunt actualizate în mod automat.

9.19. În urma auditului s-a constatat că, în cinci cazuri din 15, informațiile de care dispuneau serviciile Direcției Generale Relații Externe (DG RELEX) pentru a asigura plata în conformitate cu legislația comunitară aplicabilă a alocațiilor prevăzute de Statutul funcționarilor către personalul angajat în cadrul delegațiilor nu erau actualizate. Această situație implică riscul efectuării de plăți incorecte sau necuvenite. Angajaților ar trebui să li se solicite să prezinte la intervale corespunzătoare, serviciilor Comisiei, documente care să le ateste situația personală. În plus, DG RELEX ar trebui să instituie un sistem care să permită monitorizarea și controlul acestor documente în timp util.

9.20. Articolul 81a din Statutul funcționarilor prevede limite pentru suma pensiilor de urmaș. Acestea se aplică atunci când are loc stabilirea inițială a drepturilor la o pensie de urmaș. Auditul a indicat că aceste limite nu erau examinate la intervale regulate pentru a reflecta evoluția situației personale și financiare a beneficiarului, conducând astfel la plăți excedentare.

Trebuie remarcat că, în cele două cazuri citate de Curtea de Conturi (ambele cu un număr foarte limitat de participanți), aceștia nu au motive de reclamații, întrucât au fost imediat informați individual cu privire la decizia de atribuire.

9.18. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Oficiul pentru Administrare și Plata Drepturilor Individuale (PMO) a luat deja măsuri pentru a recupera întârzierile în controlul alocațiilor sociale naționale și va urmări cazurile detectate. Între mijlocul lui octombrie 2009 și sfârșitul lui aprilie 2010, au fost deschise 348 de dosare din 598 și 243 de dosare au fost deja închise, iar controalele vor continua.

Se prevede să se introducă în noul sistem posibilitatea de a actualiza automat alocațiile naționale, însă nu va fi posibilă punerea în funcțiune a acestui modul înainte de începutul lui 2011. Cu toate acestea, începând din acel moment, alocațiile vor fi corectate retroactiv și vor fi recuperate în conformitate cu articolul 85 din Statutul funcționarilor.

9.19. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia (DG RELEX) ia notă de această observație și va aborda problema menționată, furnizând funcționarilor informații adecvate și în timp util și realizând verificări periodice. Este vorba de verificări privind situația personală a angajaților în momentul în care noii angajați sosesc pentru a-și prelua posturile. Verificări periodice privind personalul care a lucrat timp de o anumită perioadă pot fi, de asemenea, întreprinse ca parte a controalelor efectuate de unitățile responsabile pentru gestionarea drepturilor și obligațiilor personalului din delegații.

În special, crearea viitoare a Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) va necesita circulația informațiilor și adoptarea, în caz de nevoie, a documentelor standard pentru noul serviciu. Adoptarea Statului funcționarilor CE va oferi oportunitatea de a reaminti personalului că, între altele, trebuie să informeze serviciile SEAE atunci când circumstanțele lor personale se modifică și că trebuie să furnizeze documente care să ateste situația lor.

În ceea ce privește cele cinci cazuri identificate, Comisia va urmări în mod corespunzător aceste cazuri și, în situația în care există un impact financiar, vor fi luate măsurile corective necesare.

9.20. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Actualizarea tuturor dosarelor în care este aplicabilă această prevedere din Statutul funcționarilor a început în februarie 2010. Imediat după soluționarea dosarelor restante, PMO va revizui dosarele vizate de fiecare dată când are loc o modificare a situației beneficiarilor sau când se aplică acele criterii menționate la articolul 81a. De asemenea, PMO va examina dacă noul sistem informatic pentru determinarea pensiilor, care este în curs de dezvoltare, ar putea fi utilizat pentru o actualizare automată a dosarelor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Curtea de Justiție ⁽⁵⁾**Achizițiile publice**

9.21. În ceea ce privește achiziția de servicii de publicare, Curtea de Justiție nu a anticipat expirarea unui contract-cadru și a comandat servicii în valoare de 102 000 de euro fără să aplice proceduri concurențiale de achiziții publice. Această situație confirmă necesitatea unei ameliorări în ceea ce privește pregătirea și coordonarea procedurilor de achiziții publice ⁽⁶⁾.

9.21. RĂSPUNSUL CURȚII DE JUSTIȚIE

Astfel cum arată Curtea de Conturi ⁽¹⁾, Curtea de Justiție a făcut obiectul, în anul 2009, al unei operațiuni de control foarte extinse. Controalele au vizat un eșantion aleatoriu de 54 de tranzacții ⁽²⁾ acoperind o gamă largă de activități și de servicii ale Curții de Justiție și reprezentând o parte foarte importantă din bugetul său anual, în vederea testării eficacității sistemelor de control și de supraveghere înființate de instituție.

În prezentul raport anual, Curtea de Conturi nu prezintă nicio concluzie de ansamblu privind rezultatele acestor controale aprofundate.

Cu toate acestea, concluziile detaliate comunicate de Curtea de Conturi către Curtea de Justiție în martie 2010, cu ocazia procedurii prealabile elaborării raportului anual, sunt în mare parte pozitive și arată că sistemele de control și de supraveghere deja existente au funcționat în mod eficace pentru a detecta eventualele erori și excepții.

Astfel, pentru cheltuielile privind resursele umane (reprezentând mai mult de 70 % din bugetul instituției), Curtea de Conturi a constatat în mod expres că „sistemele de control și de supraveghere privind gestiunea și plata remunerațiilor și a alocațiilor sunt în general în măsură să identifice eventualele erori sau neregularități”.

În ceea ce privește celelalte cheltuieli administrative, Curtea de Conturi nu a prezentat nicio observație cu privire la 9 din cele 10 tranzacții controlate, cu alte cuvinte, ținând cont de valoarea fiecărei tranzacții din eșantion, cu privire la mai mult de 99 % din cheltuielile controlate.

În sfârșit, în legătură cu operațiunile de atribuire a contractelor de achiziții publice, concluziile detaliate ale controalelor Curții de Conturi menționau explicit seria de acțiuni deja inițiate de Curtea de Justiție pentru a răspunde recomandării făcute de Curtea de Conturi în noiembrie 2009 privind ameliorarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice în cadrul instituției și ajutorul pentru serviciile ordonatoare de credite în acest domeniu. Și mai important, aceste concluzii indicau faptul că examinarea respectării dispozițiilor cuprinse în procedurile de atribuire a contractelor în raport cu Regulamentul financiar privind un eșantion de trei contracte semnate în 2009, cu o valoare de 20,5 milioane de euro, „nu a ridicat observații”.

⁽⁵⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁶⁾ A se vedea, de asemenea, punctul 11.14 din Raportul anual privind exercițiul 2008 (JO C 269, 10.11.2009).

⁽¹⁾ A se vedea nota de subsol de la punctul 9.6.

⁽²⁾ Controalele au avut ca obiect 41 de tranzacții privind gestionarea cheltuielilor pentru resursele umane și 13 tranzacții privind gestionarea celorlalte cheltuieli de natură administrativă (3 operațiuni de atribuire a unor contracte de achiziții publice și 10 alte tranzacții).

OBSERVAȚIILE CURȚII

Cu toate acestea, în aceleași concluzii detaliate, Curtea de Conturi a ridicat o observație privind o tranzacție de 10 944 de euro ⁽³⁾ privind un contract de publicare de anunțuri în presa din statele membre, cu un quantum relativ redus (102 000 euro), accesoriu al unui contract principal de traducere juridică freelance care, în ceea ce îl privește, avea un quantum foarte important (28 de milioane de euro). Numai această observație este reluată în prezentul raport anual. Astfel, Curtea de Justiție dorește să aducă precizările care urmează, pentru a aprecia mai bine contextul în care a fost dispusă plata acestui contract accesoriu.

Cu ocazia lansării procedurilor de cerere de ofertă în vederea reînnoirii contractelor de traducere freelance în toate limbile oficiale ale Uniunii, Curtea de Justiție a considerat necesar să publice în presa din diferitele state membre anunțuri destinate informării publicului cu privire la aceste cereri de ofertă. În acest scop, Curtea de Justiție a adresat o comandă societății la care apelase în trecut pentru a servi drept intermediar cu ziarele. Totuși, serviciul de verificare al Curții de Justiție a observat că acel contract cadru care exista anterior cu acest intermediar expirase (ceea ce nu era adus la cunoștința serviciilor gestionare ale contractelor de traducere freelance).

La acel moment, ordonatorul de credite, care s-ar fi putut limita la publicările reglementare ale cererilor de ofertă în Jurnalul Oficial, a considerat că publicarea de anunțuri în presă rămânea crucială pentru a asigura o concurență extinsă [astfel cum impune articolul 89 alineatul (2) din Regulamentul financiar], având în vedere publicul vizat, cel al traducătorilor freelance, a cărui mobilizare numai prin publicarea în Jurnalul Oficial risca să fie extrem de slabă.

De fapt, anunțurile de presă și-au atins pe deplin scopul și, datorită unei puternice concurențe, prețul mediu pe pagina tradusă care rezultă din noile contracte de traducere freelance este cu 7,5 % mai mic decât prețul mediu al contractelor precedente, ceea ce reprezintă o economie foarte importantă pentru bugetul Curții (aproximativ 2,4 milioane de euro în 4 ani).

Din cele ce precedă reiese că, pe de o parte, sistemele de control intern ale Curții de Justiție au funcționat eficient prin detectarea expirării contractului cadru și, pe de altă parte, că această excepție de la procedurile stabilite, acceptată în speță în interesul bine înțeles al bugetului instituției și potrivit principiului bunei gestiuni financiare, a fost identificată și documentată, astfel cum se prevede în normele de control intern ale instituției ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Această tranzacție face parte din eșantionul de 10 tranzacții totalizând 30,86 milioane de euro și ce are ca scop controlul gestionării cheltuielilor administrative (altele decât resursele umane și procedurile de atribuire a contractelor testate separat).

⁽⁴⁾ Norma de control nr. 13 a Curții de Justiție, potrivit căreia „serviciile adoptă dispoziții adecvate pentru a garanta că toate cazurile în care, din cauza unor împrejurări excepționale, se derogă de la controale sau nu sunt aplicate politicile și procedurile stabilite sunt consemnate în scris, justificate și aprobate la un nivel adecvat înainte de adoptarea de măsuri”, a fost respectată în împrejurările de excepție indicate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Trebuie să se adauge că acțiunile deja întreprinse în vederea ameliorării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice în cadrul instituției, în particular întărirea gestionării datelor privind contractele direct în sistemul informatizat de gestiune financiară al instituției, vor permite, în viitor, să se evite situația care face obiectul prezentei observații a Curții de Conturi.

În sfârșit, trebuie amintit că mai multe rezoluții ⁽⁵⁾ recente ale Parlamentului European subliniază complexitatea și costul administrativ al dispozițiilor Regulamentului financiar privind achizițiile publice pentru anumite instituții – precum Curtea de Justiție – și invită Comisia să țină seama de acest aspect cu ocazia următoarei revizuirii a acestor norme. Curtea de Justiție nu poate decât să spere că aceste recomandări de simplificare a Regulamentului financiar pot fi puse în aplicare în cadrul revizuirii aflate în prezent în curs.

Curtea de Conturi

9.22. În raportul auditorului extern ⁽⁷⁾ se afirmă că, în opinia auditorilor, „situațiile financiare prezentate oferă o imagine fidelă și reală a poziției financiare a Curții de Conturi Europene la 31 decembrie 2009, precum și a performanței financiare a acesteia și a fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002, cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a respectivului regulament al Consiliului și cu normele contabile ale Curții de Conturi Europene”. Raportul se va publica în Jurnalul Oficial.

Comitetul Economic și Social European

9.23. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

Comitetul Regiunilor

9.24. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

⁽⁷⁾ A se vedea raportul de audit cu privire la situațiile financiare menționat la punctul 9.8.

⁽⁵⁾ A se vedea punctul 17 din Rezoluția din 23 aprilie 2009 privind descărcarea 2007 a Curții de Justiție [2008/2278(DEC)] și punctul 45 din Rezoluția din 18 mai 2010 privind estimarea încasărilor și a cheltuielilor Parlamentului European pentru exercițiul 2011 [2010/2005(BUD)].

OBSERVAȚIILE CURȚII

Ombudsmanul European ⁽⁸⁾**Angajarea agenților temporari și contractuali**

9.25. Articolul 12 alineatul (5) din Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților Europene prevede ca fiecare instituție să adopte dispoziții generale cu privire la procedurile de recrutare a personalului temporar. Ombudsmanul European nu a adoptat încă astfel de dispoziții, deși 47 dintre cele 63 de posturi acordate în cadrul bugetului pentru 2009 sunt posturi temporare.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor ⁽⁹⁾**Plata alocațiilor sociale către personal**

9.26. În urma auditului s-a constatat că, în patru cazuri din zece, informațiile de care dispunea Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor pentru a asigura efectuarea în conformitate cu legislația comunitară și națională aplicabilă a plății către personal a alocațiilor prevăzute de Statutul funcționarilor nu erau actualizate. Această situație implică riscul efectuării de plăți incorecte sau necuvenite. Angajaților ar trebui să li se solicite să prezinte la intervale corespunzătoare documente care să le ateste situația personală. În acest sens, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor ar trebui să își îmbunătățească sistemul pentru monitorizarea și controlul acestor documente în timp util.

Standarde de control intern

9.27. Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor nu a instituit un sistem de verificare ex post, acolo unde era cazul, după cum prevede Regulamentul financiar. În plus, standardele de control intern adoptate de Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor nu prevedeau ca excepțiile de la procedurile financiare standard să fie înregistrate în mod corespunzător într-un registru central.

9.25. RĂSPUNSUL OMBUDSMANULUI EUROPEAN

Ombudsmanul European a luat notă de observația Curții, iar serviciile sale au primit sarcina de a elabora dispoziții privind procedurile de recrutare a agenților temporari care să fie adoptate înainte de sfârșitul trimestrului al treilea din 2010.

9.26. RĂSPUNSURILE AUTORITĂȚII EUROPENE PENTRU PROTECȚIA DATELOR

În prezent, având în vedere dimensiunea sa mică, AEPD este asistat de PMO în prelucrarea dosarelor de alocații sociale. Informațiile privind alocațiile de familie și pentru copii aflați în întreținere sunt actualizate de PMO o dată pe an pe baza unor formulare speciale trimise personalului în cauză prin intermediul AEPD. Aceste formulare au fost elaborate de PMO în acest scop. Alocațiile sociale sunt actualizate pe baza informațiilor obținute prin intermediul acestor formulare.

Având în vedere recomandările Curții, AEPD va îmbunătăți supravegherea informațiilor referitoare la alocațiile sociale la care face referire Curtea.

9.27. RĂSPUNSURILE AUTORITĂȚII EUROPENE PENTRU PROTECȚIA DATELOR

Toate tranzacțiile efectuate de AEPD, inclusiv rambursarea plăților directe care au fost efectuate de alte instituții în numele AEPD, sunt deja supuse unui control amănunțit ex ante.

Având în vedere recomandarea Curții, AEPD va examina cum să aplice o procedură de control ex post începând din 2011. Având în vedere dimensiunea mică a instituției și particularitatea tratării în comun a dosarelor în cadrul diferitelor acorduri de cooperare și privind nivelul serviciilor, ar putea fi necesară o asistență interinstituțională sporită pentru ca AEPD să-și poată îndeplini sarcina.

⁽⁸⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁹⁾ A se vedea nota de subsol 1.

OBSERVAȚIILE CURȚII

AEPD a hotărât să pună în aplicare cea de a doua observație a Curții, privind standardele de control intern, prin crearea unei liste centralizate de înregistrare a excepțiilor.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

9.28. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că, per ansamblu, plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2009 pentru cheltuielile administrative ale instituțiilor nu sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare (a se vedea punctul 9.9).

9.29. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente cheltuielilor administrative ale instituțiilor sunt conforme cu cerințele Regulamentului financiar (a se vedea punctele 9.13-9.27).

9.30. Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare este prezentată sintetic în **anexa 9.4**.

9.31. În ceea ce privește plata alocațiilor sociale, Curtea recomandă instituțiilor și organismelor în cauză (a se vedea punctele 9.14, 9.19, 9.26), pe de o parte, să le ceară angajaților lor să prezinte la intervale corespunzătoare documente care să le ateste situația personală și, pe de altă parte, să instituie un sistem care să permită monitorizarea acestor documente în timp util.

AGENȚIILE ȘI AGENȚIILE EXECUTIVE ALE UNIUNII EUROPENE

9.32. Auditurile agențiilor și ale agențiilor executive ale Uniunii Europene fac obiectul rapoartelor anuale specifice, care se publică separat în Jurnalul Oficial ⁽¹⁰⁾. Pentru exercițiul financiar 2009, Curtea a auditat 30 de agenții. Bugetele acestora au totalizat 1 500,6 milioane de euro în 2009. Datele principale referitoare la agenții sunt prezentate în **tabelul 9.2**

9.33. Pentru fiecare agenție, Curtea a elaborat un raport privind exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2009, raport care conține opinia sa cu privire la fiabilitatea conturilor și la regularitatea operațiunilor. Aceste rapoarte se vor publica separat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* până la sfârșitul anului.

9.34. În ceea ce privește Agenția de Aprovizionare a Euratom, Curtea atrage atenția asupra faptului că, în contradicție cu dispozițiile statutului său, agenția nu a avut buget pentru exercițiul 2009 și, astfel, toate cheltuielile agenției, cu excepția comisioanelor bancare, au fost plătite de către Comisie. Această situație este identică cu cea constatată deja pentru exercițiul 2008. Comisia, în urma consultării cu toate părțile interesate, ar trebui să analizeze posibilele măsuri de remediere a acestei situații.

9.34. RĂSPUNSURILE COMISIEI

La pregătirea bugetului 2008, Comisia a propus un buget pentru Agenția de Aprovizionare a Euratom (AAE). Acesta a fost refuzat de autoritatea bugetară și, prin urmare, Comisia a suportat toate cheltuielile efectuate de AAE în 2008. Comisia a continuat să suporte cheltuielile AAE în bugetele pentru 2009 și 2010 și a propus să facă același lucru pentru 2011.

⁽¹⁰⁾ Rapoartele anuale ale Curții cu privire la conturile agențiilor sunt prezentate pe site-ul Curții (<http://www.eca.europa.eu>) și se vor publica în Jurnalul Oficial.

Tabelul 9.2 – Agențiile și agențiile executive ale Uniunii Europene – Datele principale

Agențiile și agențiile executive ale Uniunii Europene	Sediu	Primul exercițiu cu autonomie financiară	Buget ⁽¹⁾ (milioane de euro)		Posturi autorizate	
			2009	2008	2009	2008
Agenții						
Agencia de Aprovizionare a Euratom ⁽²⁾	Luxemburg	1960	—	—	—	—
Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale	Salonic	1977	18,6	18,3	101	99
Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă	Dublin	1977	20,2	21,0	101	101
Agencia Europeană de Mediu	Copenhaga	1994	39,8	37,1	133	123
Fundația Europeană de Formare	Torino	1994	21,8	22,4	96	96
Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie	Lisabona	1995	14,7	15,1	82	82
Agencia Europeană pentru Medicamente	Londra	1994	194,4	182,9	530	481
Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene	Luxemburg	1995	62,6	59,9	233	233
Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante	Angers	1995	13,2	12,5	46	43
Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne	Alicante	1995	338,1	318,4	658	643
Agencia Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă	Bilbao	1996	15,0	14,9	44	44
Agencia pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene	Viena	1998	17,2	15,0	61	49
Agencia Europeană pentru Reconstrucție ⁽³⁾	Salonic	2000	—	235,0	—	93
Colegiul European de Poliție	Bramshill	2006	8,8	8,7	26	22,5
Eurojust	Haga	2002	27,6	24,8	185	175
Agencia Europeană de Siguranță a Aviației	Köln	2003	122,0	102,0	506	452
Agencia Europeană pentru Siguranța Maritimă	Lisabona	2003	53,3	50,2	192	181
Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară	Parma	2003	71,0	66,4	355	335
Agencia Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor	Heraklion	2005	8,1	8,4	44	44
Agencia Europeană a Căilor Ferate	Valenciennes	2006	21,0	18,0	124	116
Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor	Stockholm	2005	49,3	40,6	170	130
Agencia Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe	Varșovia	2006	88,8	71,2	119	94
Autoritatea Europeană de Supraveghere a Sistemului Global de Navigație prin Satelit (GNSS) ⁽⁴⁾	Bruxelles	2006	44,4	10,5	23	50
Agencia Comunitară pentru Controlul Pescuitului	Vigo	2007	10,1	9,5	45	47
Agencia Europeană pentru Produse Chimice	Helsinki	2008	70,4	66,4	324	220
Agenții executive						
Agencia Executivă pentru Competitivitate și Inovare	Bruxelles	2006	13,3	11,5	37	36
Agencia Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură	Bruxelles	2006	47,7	38,2	99	92
Agencia Executivă pentru Sănătate și Consumatori	Luxemburg	2007	64	4,4	12	9
Agencia Executivă pentru Rețeaua Transeuropeană de Transport	Bruxelles	2008	8,9	5,2	32	32
Agencia Executivă pentru Cercetare ⁽⁵⁾	Bruxelles	2009	21,6	—	88	—
Agencia Executivă a Consiliului European pentru Cercetare	Bruxelles	2009	14,5	—	100	—
Total			1 500,6	1 488,5	4 566	4 122,5

⁽¹⁾ Credite de plată.⁽²⁾ A se vedea punctul 9.34.⁽³⁾ Agenție închisă în 2008.⁽⁴⁾ Sediu provizoriu.⁽⁵⁾ Agenție care și-a dobândit independența financiară în 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

ȘCOLILE EUROPENE

9.35. Raportul anual specific al Curții cu privire la Școlile Europene (care nu se publică în Jurnalul Oficial) este înaintat Consiliului superior, în calitate de autoritate responsabilă de acordarea descărcării de gestiune ⁽¹⁾. Bugetul Școlilor pentru exercițiul 2009, în valoare de 267,2 milioane de euro, a fost finanțat în principal printr-o subvenție din partea Comisiei (151,9 milioane de euro) și prin contribuții din partea statelor membre (53,7 milioane de euro) ⁽¹²⁾. Principalele date referitoare la Școlile Europene sunt prezentate în **tabelul 9.3**.

9.36. Curtea nu a identificat erori semnificative de natură să pună în discuție fiabilitatea conturilor pe care le-a auditat (ale școlilor München și Luxemburg I și ale Biroului central), conturi întocmite conform Regulamentului financiar din 24 octombrie 2006 aplicabil bugetului Școlilor Europene, sau de natură să pună în discuție regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

9.37. În urma analizei pe care a efectuat-o, Curtea nu a identificat niciun aspect care să conducă la concluzia conform căreia conturile consolidate nu sunt prezentate în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu standardele contabile relevante, cu următoarele excepții ce rezultă din aplicarea nesatisfăcătoare a principiului contabilității pe bază de angajamente: (a) nu s-a constituit niciun provizion pentru cauzele aflate pe rol împotriva școlilor; (b) nu s-au înregistrat sumele aferente ajustărilor care urmau să aibă loc ulterior în ceea ce privește remunerațiile din 2009; (c) provizioanele pentru cheltuielile viitoare care nu priveau exercițiul în curs au fost incluse în bilanț, deși ar fi trebuit să figureze doar în notele explicative.

9.37. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Aplicarea principiului contabilității bazate pe angajamente este examinată într-o revizuire, în curs de realizare, a Regulamentului financiar al școlilor europene. Propuneri care decurg din această revizuire vor fi prezentate Consiliului superior mai târziu în cursul acestui an.

⁽¹¹⁾ Pe lângă examinarea conturilor consolidate, Curtea efectuează în fiecare an un audit al Biroului central și un audit prin rotație a două dintre cele paisprezece școli europene.

⁽¹²⁾ Sursa: Școlile Europene, închiderea conturilor pentru exercițiul 2009.

Tabelul 9.3 – Școlile Europene – Datele principale

Școală	Stat	Buget ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (milioane de euro)		Subvenție primită din partea Comisiei ⁽²⁾ (milioane de euro)		Numărul de elevi ⁽³⁾	
		2009	2008	2009	2008	2009	2008
Biroul	Belgia	9,6	9,2	8,3	7,0	—	—
Luxemburg I	Luxemburg	39,8	37,4	26,0	22,8	3 468	3 437
Luxemburg II	Luxemburg	7,6	7,0	4,5	3,4	910	888
Bruxelles I (Uccle)	Belgia	33,1	32,1	23,1	22,7	3 112	3 057
Bruxelles II (Woluwe)	Belgia	32,4	31,5	22,2	21,5	3 030	2 904
Bruxelles III (Ixelles)	Belgia	29,7	29,1	20,8	19,8	2 811	2 649
Bruxelles IV	Belgia	5,4	5,5	2,7	3,4	594	438
Mol	Belgia	12,0	11,3	6,9	6,0	752	718
Varese	Italia	19,8	18,7	10,2	9,3	1 304	1 341
Karlsruhe	Germania	13,4	12,9	3,8	2,4	976	979
München	Germania	20,9	19,5	0,4	0,6	1 848	1 756
Frankfurt	Germania	11,5	10,6	6,5	3,9	1 085	1 053
Alicante	Spania	12,5	11,9	6,8	5,2	1 020	1 029
Bergen	Țările de Jos	9,8	9,8	4,8	5,1	586	565
Culham	Regatul Unit	9,7	11,4	4,9	5,7	835	835
Total		267,2	258,0	151,9	138,9	22 331	21 649

⁽¹⁾ Veniturile și cheltuielile totale, astfel cum au fost prevăzute în bugetul fiecărei școli și în bugetul Biroului; cifrele prezentate includ toate modificările aduse bugetelor adoptate inițial.

⁽²⁾ Sursa: Școlile Europene, închiderea conturilor pentru exercițiul 2009.

⁽³⁾ Sursa: Raportul anual al secretarului general către Consiliul superior al Școlilor Europene pentru exercițiul 2009.

N.B.: Variațiile totalurilor se datorează efectelor rotunjirii.

ANEXA 9.1

REZULTATELE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNI PENTRU CHELTUIELILE ADMINISTRATIVE

	2009				2008	2007
	Cheltuieli legate de personalul instituțiilor	Cheltuieli aferente clădirilor	Alte cheltuieli	Total		
DIMENSIUNEA ȘI STRUCTURA EȘANTIONULUI						
Total operațiuni (din care):	38	7	12	57	57	56
Plăți în avans	0	1	1	2	0	0
Plăți intermediare/finale	38	6	11	55	57	56
REZULTATELE TESTELOR						
(exprimate în procente și în număr de operațiuni)						
Operațiuni care nu sunt afectate de erori	97 % {37}	100 % {7}	75 % {9}	93 % {53}	91 %	95 %
Operațiuni care sunt afectate de erori	3 % {1}	0 % {0}	25 % {3}	7 % {4}	9 %	5 %
IMPACTUL ESTIMAT AL ERORILOR CUANTIFICABILE						
Indicele de eroare cel mai probabil este:						
< 2 %	X				X	X
2%-5%						
> 5 %						

ANEXA 9.2

REZULTATELE EXAMINĂRII SISTEMELOR AFERENTE CHELTUIELILOR ADMINISTRATIVE

Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2009	2008	2007

Legendă

	Conforme
	Parțial conforme
	Neconforme
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

ANEXA 9.3

REZULTATELE EXAMINĂRII LUĂRILOR DE POZIȚIE ALE COMISIEI PENTRU CHELTUIELILE ADMINISTRATIVE

Principalele direcții generale vizate	Natura declarației formulate de directorul general (*)	Rezervele exprimate	Observațiile Curții	Evaluarea globală a fiabilității
PMO	fără rezerve	N/A	—	A
OIB	fără rezerve	N/A	—	
OIL	fără rezerve	N/A	—	
DIGIT	fără rezerve	N/A	—	

(*) Potrivit declarației sale de asigurare, directorul general a obținut o asigurare rezonabilă că procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

A: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

B: Declarația directorului general și raportul anual de activitate furnizează o evaluare parțial corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

C: Declarația directorului general și raportul anual de activitate nu furnizează o evaluare corectă a gestiunii financiare din perspectiva regularității.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTEPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE CU PRIVIRE LA CHELTUIELILE ADMINISTRATIVE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
1. Factorul de multiplicare aplicabil salariilor			
Raportul anual privind exercițiul 2007, punctele 11.7-11-11 cel mai recent, anexa 11.2 la Raportul anual privind exercițiul 2008: Parlamentul și Comitetul Economic și Social nu aplică prevederile Statutului funcționarilor referitoare la factorul de multiplicare în același mod ca celelalte instituții. Acest lucru a avut drept rezultat acordarea unui avantaj financiar personalului acestor două instituții, avantaj pe care celelalte instituții nu îl acordă, și a dus, de asemenea, la cheltuieli mai mari.	Parlamentul și Comitetul Economic și Social continuă să aplice această practică, așteptând pronunțarea hotărârilor definitive ale Curții de Justiție în cauze deschise în acest sens de către angajați ai instituțiilor.	Curtea de Conturi va monitoriza acțiunile întreprinse în urma hotărârii Curții de Justiție.	Răspunsul Parlamentului European <i>Parlamentul European împărtășește abordarea procedurală a Curții de Conturi și va aștepta hotărârea finală a Curții de Justiție.</i>
2. Rambursarea cheltuielilor de cazare efectuate în delegație			
Rapoartele anuale privind exercițiile 2004 și 2007; cel mai recent, anexa 11.2 la Raportul anual privind exercițiul 2008: Potrivit Statutului funcționarilor modificat, care a intrat în vigoare la 1 mai 2004, cheltuielile de cazare efectuate în delegație se rambursează la prezentarea documentelor justificative, în limita unui plafon stabilit pentru fiecare țară (articolul 13 din anexa VII la Statutul funcționarilor). Contrar acestei norme, Parlamentul a prevăzut în normele sale interne plata unei cote forfetare de 60 % din suma maximă admisă, către agenții care nu prezintă nicio dovadă că au efectuat cheltuielile de cazare respective.	Normele interne privind delegațiile și deplasările funcționarilor sau ale altor agenți ai Parlamentului European au fost adoptate prin decizie a secretarului general la 10 decembrie 2009. În afară de aspectele legate de delegații, aceste norme interne stabilesc și regimuri specifice aplicabile deplasărilor în cele trei locuri de desfășurare a activității Parlamentului (Luxemburg, Strasbourg și Bruxelles), inclusiv rambursarea unei sume forfetare fără a fi necesară prezentarea unor documente justificative. În consecință, Parlamentul continuă să achite cheltuielile de cazare pe baza unor sume forfetare pentru cererile de rambursare vizând nopți de cazare în Luxemburg, Strasbourg și Bruxelles.	Normele actualizate nu respectă Statutul funcționarilor. Parlamentul ar trebui să se asigure de faptul că rambursarea cheltuielilor de cazare efectuate în delegație se realizează în conformitate cu Statutul funcționarilor.	Răspunsul Parlamentului European <i>Parlamentul ia act de poziția Curții în ceea ce privește noile dispoziții de reglementare adoptate în mod expres în urma observațiilor anterioare, dar își menține opinia sa cu privire la necesitatea unui tratament diferențiat pentru agenții despre care se consideră că „se deplasează între cele trei locuri de desfășurare a activității” și cei care „sunt în misiune”. Parlamentul intenționează astfel să profite de următoarea revizuire a Statutului și de rolul său de legislator în această procedură pentru a modifica dispozițiile statutare și a introduce o distincție între misiunile și deplasările agenților între cele trei locuri de desfășurare a activității.</i>

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
			În acest scop, autoritatea bugetară a modificat deja numele și comentariul bugetar referitor la vechiul post 3 0 0 0 „Cheltuielile de misiune ale personalului”. Acest post este intitulat în prezent „Cheltuieli de misiune și de deplasare între cele trei locuri de desfășurare a activității ale personalului”, iar comentariul la acesta prevede în mod explicit că aceste credite vizează acoperirea cheltuielilor legate de deplasarea personalului instituției, a experților naționali detașați sau a stagiarelor între locul de afectare și unul dintre cele trei locuri de desfășurare a activității Parlamentului European (Bruxelles, Luxemburg și Strasbourg), precum și a cheltuielilor aferente misiunilor efectuate în orice alt loc decât cele trei locuri de desfășurare a activității.
3. Indemnizațiile acordate deputaților în Parlamentul European pentru asistență parlamentară			
Raportul anual privind exercițiul 2006, punctele 10.10 10.12, și anexa 11.2 la Raportul anual privind exercițiul 2008: În Raportul anual pentru exercițiul 2006, Curtea de Conturi opina că nu existau documente suficiente pentru a se demonstra că deputații în Parlamentul European au angajat sau au folosit efectiv serviciile unor asistenți și că sarcinile sau serviciile menționate în contractele semnate de către deputați au fost efectiv prestate. Biroul ar trebui să ia măsuri pentru a obține documentele considerate esențiale pentru a se demonstra caracterul justificat al cheltuielilor. Potrivit normelor modificate ale Biroului, din decembrie 2006 deputații nu mai trebuie să prezinte facturile și notele de onorarii emise de către agenții plătitori și de furnizorii de servicii, ci trebuie să le păstreze în posesia lor. În locul acestor documente, deputații trebuie să prezinte copii ale „declarațiilor de cheltuieli” și ale „declarațiilor privind sumele facturate” emise de agenții plătitori	Validarea cheltuielilor de asistență parlamentară aferente exercițiilor financiare 2004-2007 a fost finalizată. Administrația Parlamentului a obținut peste 98 % din declarațiile de cheltuieli și din declarațiile privind sumele facturate aferente exercițiului financiar 2008. În ceea ce privește exercițiul financiar 2009, administrația Parlamentului prelucrează declarațiile primite în cursul ultimelor luni.	Curtea va monitoriza validarea de către Parlament a declarațiilor de cheltuieli ale deputaților cu privire la exercițiile financiare 2008 și 2009. Administrația Parlamentului ar trebui să efectueze verificări ale facturilor originale care stau la baza declarațiilor de cheltuieli.	Răspunsul Parlamentului European Regularizarea cheltuielilor de asistență parlamentară pentru exercițiile 2008/2009 (primul semestru) se efectuează pe baza articolului 14 din Normele privind cheltuielile și indemnizațiile deputaților în Parlamentul European (normele CID). Pentru 2008, 99,79 % din valoarea totală a plăților aferente procedurii de regularizare au fost regularizate cu succes. Restul de 0,2 % este în prezent tratat de la caz la caz. Se are în vedere rambursarea obligatorie a sumelor, în funcție de caz. Pentru primul semestru din 2009 ⁽¹⁾, procentul de regularizări reușite este în această fază de aproape 92,31 % (adică 94 227 604 EUR din 102 074 881 EUR). Restul, mai exact 7,6 %, reprezintă în principal documente în curs de examinare (6,28 %). Sunt așteptate încă anumite documente care reprezintă 1,41 % din plățile aferente procedurii de regularizare.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
și de furnizorii de servicii. Aceste noi norme se aplică pentru perioadele cu începere din iulie 2004. Raportul anual privind exercițiul 2007 include o recomandare potrivit căreia Parlamentul ar trebui să continue consolidarea mecanismelor de control referitoare la indemnizația pentru asistență parlamentară, inclusiv în ceea ce privește verificarea aleatorie a facturilor aflate în posesia deputaților.			În toate cazurile unde au apărut îndoieli cu privire la informațiile furnizate, serviciile competente au solicitat deputaților clarificările corespunzătoare, inclusiv facturile. Până la sfârșitul anului, data la care vor fi examinate complet toate documentele restante, procentul definitiv de regularizări reușite se va apropia, după toate probabilitățile, de nivelurile din ceilalți ani.
4. Sistemul de pensii complementare pentru deputații în Parlamentul European			
Raportul anual privind exercițiul 2006, tabelul 10.2, și anexa 11.2 la Raportul anual privind exercițiul 2008: Curtea reamintește observațiile formulate în acest sens în Raportul anual privind exercițiul 2008: (a) ar trebui efectuat un nou studiu actuarial, pentru a se evalua impactul deciziilor luate de către Birou cu privire la măsurile aplicabile la nivelul participanților la sistem; (b) Parlamentul ar trebui să își clarifice rolul în ceea ce privește gestiunea și supravegherea activelor fondului.	Potrivit unui studiu actuarial furnizat de Parlament, fondul urma să înregistreze un deficit actuarial de 84,5 milioane de euro la 31 decembrie 2009, pe baza noilor norme stabilite în deciziile luate în cadrul reuniunii Biroului din 1 aprilie 2009.	Parlamentul ar trebui să obțină din partea fondului instituirea unei strategii de investiții bazate pe orientările stabilite de Parlament.	Răspunsul Parlamentului European Parlamentul reamintește că Biroul a adoptat, în cadrul reuniunii sale din 1 aprilie 2009, decizii importante care vizează definirea poziției Parlamentului față de Fond și garantarea obligațiilor și a relațiilor clare ale Parlamentului față de acesta. În ceea ce privește rolul Parlamentului în strategia de investiții, Parlamentul și-a manifestat deja intenția de a propune linii directoare generale gestionarilor Fondului. Cu toate acestea, nu este dispus să joace un rol activ în deciziile specifice privind investițiile. De altfel, nu ar putea face acest lucru deoarece Fondul este o entitate distinctă și independentă. Scrisoarea adresată la 4 mai 2009 Fondului de către președintele PE stabilește totuși liniile directoare și invită Fondul să evite expunerea la riscurile legate de fluctuațiile ratei de schimb și să adopte o strategie prudentă în materie de investiții. Efectul combinat al deciziilor Biroului, liniile directoare stabilite și redresarea piețelor financiare a permis Fondului să își reducă deficitul actuarial de 121,84 milioane (31 decembrie 2008) la 84,56 milioane (31 decembrie 2009).

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
			Pe de altă parte, Parlamentul a efectuat o actualizare a studiilor actuariale independente pentru a evalua situația financiară a Fondului de pensii în urma intrării în vigoare a Statutului și a deciziilor Biroului din 9 martie și 1 aprilie 2009 care aduc modificări regimului voluntar de pensii complementare. Având în vedere faptul că Parlamentul și-a recunoscut responsabilitatea în caz de deficit, suma acestuia este trecută în bilanț, astfel cum a solicitat Curtea. Sunt prevăzute de acum înainte actualizări anuale ale evoluției actuariale în contextul realizării situațiilor financiare anuale.
5. Data de finalizare a Sistemului european securizat pentru mesaje automate (SESAME – Secured European System for Automatic Messaging)			
Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 11.10: Data-țintă de finalizare a Sistemului european securizat pentru mesaje automate (SESAME – Secured European System for Automatic Messaging) care a fost utilizată la elaborarea bugetelor anuale ale Consiliului a fost în mod constant una prea optimistă. Concepției inițiale a proiectului i-au fost aduse multe modificări și nu a existat un acord între statele membre pe tema modului de tratare a anumitor tipuri de informații confidențiale. În consecință, bugetul anual pentru SESAME a fost supra-estimat în fiecare an.	În 2009, bugetul de 2,7 milioane de euro alocat pentru SESAME a fost din nou supraestimat cu 2,4 milioane de euro. Cu toate acestea, implementarea segmentului „Low Classified” al proiectului SESAME a fost autorizată de statele membre în cadrul Comitetului politic și de securitate în octombrie 2009. Astfel, proiectul poate demara. Mai trebuie însă să se ajungă la un acord referitor la conceperea segmentului „High Classified” al proiectului.	Consiliul ar trebui să se asigure că creditele bugetare puse la dispoziția proiectului SESAME corespund stadiului de implementare a proiectului.	Răspunsurile Consiliului Secretariatul General al Consiliului acceptă analiza Curții de Conturi privind monitorizarea observațiilor din 2008 ale Curții de Conturi privind proiectul SESAME. Pentru a asigura conformarea creditelor bugetare pentru proiectul SESAME cu stadiul punerii în aplicare a proiectului, sumele prevăzute pentru bugetul 2010 și proiectul de buget 2011 se reduc la 400 000 EUR pe an.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
6. Implementarea Sistemului de informații cu privire la drepturile individuale			
Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 11.11: În iunie 2008, Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) a implementat un nou sistem, numit IRIS (<i>Individual Rights Information System</i> – Sistemul de informații cu privire la drepturile individuale), pentru gestionarea drepturilor personalului, inclusiv a salariilor. Trecerea la sistemul IRIS a creat numeroase probleme în ceea ce privește calculul salariilor. Printre măsurile de urgență luate în vederea corectării neconcordanțelor s-au numărat și intervenții manuale în sistemul de calcul al statelor de plată, intervenții care nu au făcut obiectul unei supravegheri corespunzătoare. Sistemul IRIS nu a fost testat suficient și nu s-a procedat la utilizarea paralelă a vechiului sistem și a celui nou până la demonstrarea funcționării satisfăcătoare a acestuia din urmă.	Ca urmare a problemelor întâmpinate, dezvoltarea sistemului IRIS a fost oprită. S-au lansat două noi proiecte: unul pentru gestionarea drepturilor individuale și altul pentru gestionarea asigurărilor de boală. Pe durata dezvoltării acestor aplicații, calculul drepturilor individuale se bazează pe date introduse manual în sistemul de calcul al statelor de plată.	Comisia ar trebui să se asigure că noile aplicații vor fi implementate numai după obținerea unor rezultate satisfăcătoare în urma testării acestora.	Răspunsul Comisiei <i>PMO a început deja testarea modulelor nou dezvoltate pentru gestionarea drepturilor individuale. Programul extins de testare elaborat ține seama de învățămintele trase din experiența trecută.</i>
7. Sistemul de pensii pentru agenții locali din cadrul delegațiilor Comisiei			
Raportul anual privind exercițiul 2008, punctul 11.13: Din 1996, sistemul de pensii pentru agenții locali angajați în cadrul delegațiilor Comisiei, instituit de Direcția pentru serviciul extern a Direcției Generale Relații Externe, este administrat pe baza unor norme provizorii. Aceste norme nu abordează problema responsabilității Comisiei pentru protejarea și rentabilitatea activelor fondului și nici nu definesc dispozițiile detaliate vizând lichidarea drepturilor personalului.	Comisia a fost de acord să examineze modul în care acest sistem ar putea deveni permanent. Aceasta a recunoscut, de asemenea, necesitatea elaborării unei propuneri legislative și a realizării unui studiu actuarial.	Comisia ar trebui să ia măsuri în vederea adoptării de norme privind organizarea și gestionarea acestui sistem.	Răspunsul Comisiei <i>Permanențizarea schemei complementare actuale necesită un temei juridic. Acesta presupune o modificare a Regimului aplicabil celorlalți agenți, pe care Comisia a inclus-o în propunerea SEAE către Consiliu și Parlament.</i>
(¹) La 26 iulie 2010.			

ANEXA I

Informații financiare privind bugetul general

CUPRINS

INFORMAȚII DE BAZĂ PRIVIND BUGETUL

1. Originea bugetului
2. Temeiul juridic
3. Principii bugetare stabilite în tratate și în Regulamentul financiar
4. Conținutul și structura bugetului
5. Finanțarea bugetului (veniturile bugetare)
6. Tipuri de credite bugetare
7. Execuția bugetului
 - 7.1. Responsabilitatea pentru execuția bugetară
 - 7.2. Execuția veniturilor
 - 7.3. Execuția cheltuielilor
 - 7.4. Situațiile consolidate privind execuția bugetară și stabilirea soldului exercițiului financiar
8. Prezentarea conturilor
9. Auditul extern
10. Descărcarea de gestiune și măsurile adoptate

NOTE EXPLICATIVE

Sursele datelor financiare

Unitatea monetară

Abrevieri și simboluri utilizate

ILUSTRAȚII GRAFICE

INFORMAȚII DE BAZĂ PRIVIND BUGETUL

1. ORIGINEA BUGETULUI

Bugetul conține cheltuielile Uniunii Europene. Acesta cuprinde, de asemenea, cheltuielile administrative aferente cooperării în domeniile „justiției și afacerilor interne” și politici externe și de securitate comună, precum și orice alte cheltuieli care, conform Consiliului, trebuie să fie suportate de la buget pentru a permite implementarea acestor politici.

2. TEMEIUL JURIDIC

Bugetul este reglementat de dispozițiile financiare din tratate ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (articolele 310-325 TFUE) și de articolul 106a CEEA, precum și de regulamentele financiare ⁽³⁾.

3. PRINCIPII BUGETARE STABILITE ÎN TRATATE ȘI ÎN REGULAMENTUL FINANCIAR

Toate veniturile și toate cheltuielile Uniunii Europene trebuie să fie incluse într-un singur buget (principiile unității și exactității bugetare). Bugetul este adoptat doar pentru un exercițiu financiar (principiul anualității). Este echilibrat în venituri și cheltuieli (principiul echilibrului). Conturile sunt stabilite, executate și prezentate în euro (principiul unității de cont). Veniturile trebuie să fie utilizate fără diferențieri pentru finanțarea tuturor cheltuielilor și trebuie, la fel ca și cheltuielile, să fie înregistrate în buget, apoi în situațiile financiare, la suma integrală, fără a fi regularizate între ele (principiul universalității). Creditele se alocă unor scopuri precise pe titluri și capitole; capitolele sunt subdivizate în articole și posturi (principiul specializării creditelor). Creditele bugetare trebuie să fie utilizate conform următoarelor principii: economicitate, eficiență și eficacitate (buna gestiune financiară). Stabilirea și execuția bugetului, precum și prezentarea conturilor se efectuează respectându-se principiul transparenței (transparență). Există unele excepții de la aceste principii fundamentale.

4. CONȚINUTUL ȘI STRUCTURA BUGETULUI

Bugetul cuprinde o „situație rezumativă a veniturilor și a cheltuielilor” și secțiuni divizate în „situații ale veniturilor și cheltuielilor” pentru fiecare instituție. Cele nouă secțiuni sunt: secțiunea I – Parlamentul; secțiunea II – Consiliul; secțiunea III – Comisia; secțiunea IV – Curtea de Justiție; secțiunea V – Curtea de Conturi; secțiunea VI – Comitetul Economic și Social; secțiunea VII – Comitetul Regiunilor; secțiunea VIII – Ombudsmanul European și secțiunea IX – Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.

În cadrul fiecărei secțiuni, veniturile și cheltuielile sunt clasificate pe linii bugetare (titluri, capitole, articole și, după caz, posturi), în funcție de tipul sau de destinația lor.

5. FINANȚAREA BUGETULUI (VENITURILE BUGETARE)

Finanțarea bugetului este asigurată în principal prin resursele proprii ale Uniunii Europene: resurse proprii bazate pe VNB; resurse proprii bazate pe TVA; taxe vamale, taxe agricole și cotizațiile pentru „zahăr” și „izoglucoză” ⁽⁴⁾.

În afară de resursele proprii, există și alte venituri (a se vedea **ilustrația grafică I**).

6. TIPURI DE CREDITE BUGETARE

Pentru a acoperi cheltuielile prevăzute, în buget se disting următoarele tipuri de credite bugetare:

(a) creditele diferențiate (CD) sunt destinate finanțării acțiunilor multianuale în anumite domenii bugetare. Acestea cuprind credite de angajament (CA) și credite de plată (CP):

- creditele de angajament permit contractarea, în cursul exercițiului financiar, a unor obligații juridice pentru activități a căror realizare se întinde pe mai multe exerciții financiare;
- creditele de plată permit finanțarea diverselor cheltuieli care provin din angajamente contractate în cursul exercițiului financiar curent și al celor anterioare;

⁽¹⁾ Tratatul de la Roma (25 martie 1957): Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

⁽²⁾ Tratatul de la Roma (25 martie 1957): Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (CEEA).

⁽³⁾ În principal, Regulamentul financiar (REGFIN) din 25 iunie 2002 (JO L 248, 16.9.2002, p. 1).

⁽⁴⁾ Principalele acte legislative referitoare la resursele proprii: Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului (JO L 163, 23.6.2007, p. 17); Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului (JO L 253, 7.10.2000, p. 42); Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului (JO L 130, 31.5.2000, p. 1).

- (b) creditele nediferențiate (CND) permit asigurarea angajamentului și a plății cheltuielilor referitoare la activități anuale în cursul fiecărui exercițiu financiar.

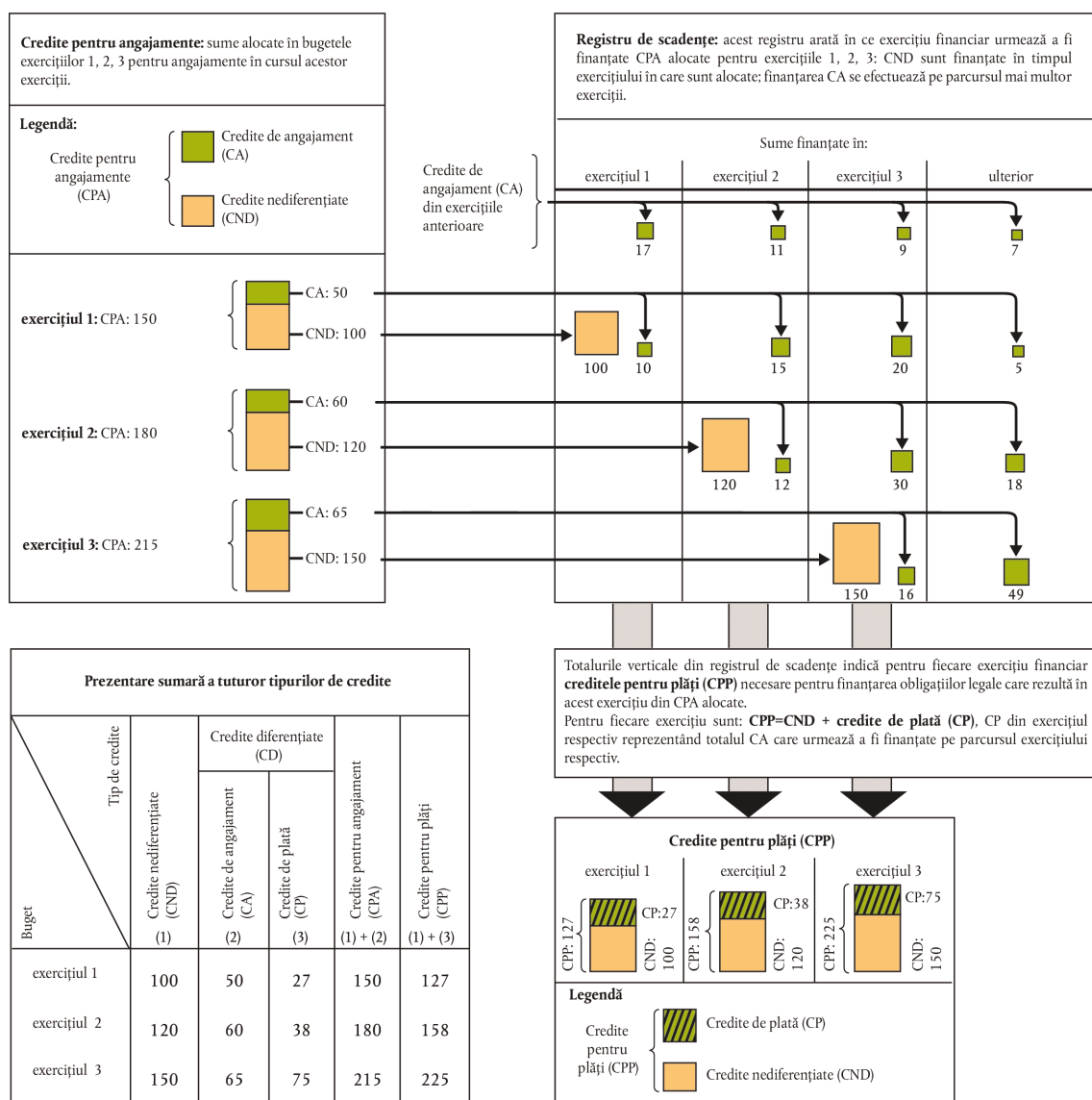
În consecință, este important să se stabilească următoarele două totaluri pentru fiecare exercițiu financiar:

- (a) totalul creditelor pentru angajamente (CPA) ⁽⁵⁾ = credite nediferențiate (CND) + credite de angajament (CA) ⁽⁵⁾;

- (b) totalul creditelor pentru plăți (CPP) ⁽⁵⁾ = credite nediferențiate (CND) + credite de plată (CP) ⁽⁵⁾.

Veniturile bugetare sunt utilizate pentru a acoperi totalul creditelor pentru plăți. Creditele de angajament nu trebuie să fie acoperite de venituri.

Figura simplificată, prezentată în continuare (cu sume fictive), arată impactul acestor tipuri de credite asupra fiecărui exercițiu bugetar.

⁽⁵⁾ Este important să se aibă în vedere diferența dintre „creditele pentru angajamente” și „creditele de angajament”, precum și cea dintre „creditele pentru plăți” și „creditele de plată”. Cele două noțiuni, „credite de angajament” și „credite de plată”, sunt utilizate numai în contextul creditelor diferențiate.

7. EXECUȚIA BUGETULUI

7.1. Responsabilitatea pentru execuția bugetară

Comisia execută bugetul sub propria responsabilitate, în conformitate cu Regulamentul financiar și în limita creditelor alocate; de asemenea, aceasta conferă celorlalte instituții autoritatea necesară pentru execuția secțiunilor din buget aferente fiecăreia dintre ele ⁽⁶⁾. Regulamentul financiar stabilește procedurile de execuție și mai ales responsabilitatea ordonatorilor de credite, a contabililor-șefi și a administratorilor conturilor de avans, precum și a auditorilor interni ai instituțiilor. În cele mai importante două domenii de cheltuieli [FEGA (Fondul european de garantare agricolă) și Fondul de coeziune], gestiunea fondurilor Uniunii Europene este partajată între Comisie și statele membre.

7.2. Execuția veniturilor

Veniturile estimate sunt înscrise în buget sub rezerva eventualelor modificări aduse de bugete rectificative.

Execuția bugetară a veniturilor constă în stabilirea drepturilor și în recuperarea veniturilor datorate Uniunii Europene (resurse proprii și alte venituri). Aceasta este reglementată de dispoziții speciale ⁽⁷⁾. Veniturile reale ale unui exercițiu financiar sunt definite ca fiind totalul sumelor colectate pe baza drepturilor stabilite în exercițiul financiar curent și al sumelor colectate pe baza drepturilor care urmează a fi recuperate din exercițiile financiare anterioare.

7.3. Execuția cheltuielilor

Cheltuielile estimate sunt înregistrate în buget.

Execuția bugetară a cheltuielilor, și anume evoluția și utilizarea creditelor, poate fi rezumată după cum urmează:

(a) credite pentru angajamente:

- (i) *evoluția creditelor*: totalul creditelor pentru angajamente disponibile într-un exercițiu financiar este format din următoarele elemente: buget inițial (CND și CA) + bugete rectificative + venituri alocate + transferuri + credite de angajament reportate din exercițiul financiar anterior + reportări neautomate din exercițiul financiar anterior neangajate încă + credite de angajament deblocate din exercițiile financiare anterioare și reconstituite;
- (ii) *utilizarea creditelor*: creditele definitive pentru angajamente sunt disponibile în cursul exercițiului financiar pentru contractarea angajamentelor (credite pentru angajamente utilizate = suma angajamentelor contractate);
- (iii) *reportarea creditelor din exercițiul financiar în cauză în exercițiul financiar următor*: creditele neutilizate într-un exercițiu financiar pot fi reportate în exercițiul financiar următor printr-o decizie adoptată de către instituția în cauză. Creditele disponibile cu titlu de venituri alocate sunt reportate automat;
- (iv) *anularea creditelor*: soldul este anulat.

(b) credite pentru plăți:

- (i) *evoluția creditelor*: totalul creditelor pentru plăți disponibile în cursul exercițiului financiar este format din următoarele elemente: bugetul inițial (CND și CP) + bugete rectificative + venituri alocate + transferuri + credite reportate din exercițiul financiar anterior sub forma unor reporturi automate sau reporturi neautomate;
- (ii) *utilizarea creditelor exercițiului financiar în cauză*: creditele pentru plăți din exercițiul financiar în cauză sunt disponibile în cursul exercițiului pentru efectuarea plăților. Acestea nu includ creditele reportate din exercițiul financiar anterior (credite pentru plăți utilizate = suma plăților efectuate prin creditele din exercițiul financiar în cauză);
- (iii) *reportarea creditelor din exercițiul financiar în cauză în exercițiul financiar următor*: creditele neutilizate dintr-un exercițiu financiar pot fi reportate în exercițiul financiar următor, printr-o decizie adoptată de către instituția în cauză. Creditele disponibile cu titlu de venituri alocate sunt reportate automat;

⁽⁶⁾ A se vedea articolul 317 TFUE, articolul 106a CEEA și articolul 50 din REGFIN.

⁽⁷⁾ A se vedea articolele 69-74 din REGFIN și Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000.

- (iv) *anularea creditelor*: soldul este anulat;
- (v) *totalul plăților efectuate în cursul exercițiului financiar*: plățile prin credite pentru plăți din exercițiul financiar în cauză + plățile prin credite pentru plăți reportate din exercițiul financiar anterior;
- (vi) *cheltuielile efective imputabile unui exercițiu financiar*: cheltuielile din situațiile consolidate privind execuția bugetară (a se vedea punctul 7.4) = plățile prin credite pentru plăți din exercițiul financiar în cauză + creditele pentru plăți din exercițiul financiar în cauză reportate în exercițiul financiar următor.

7.4. Situațiile consolidate privind execuția bugetară și stabilirea soldului exercițiului financiar

Situațiile consolidate privind execuția bugetară sunt întocmite la încheierea fiecărui exercițiu financiar. Acestea stabilesc soldul exercițiului financiar respectiv, care este înregistrat în bugetul exercițiului financiar următor prin intermediul unui buget rectificativ.

8. PREZENTAREA CONTURILOR

Conturile aferente unui exercițiu financiar sunt comunicate Parlamentului, Consiliului și Curții de Conturi; aceste conturi sunt prezentate sub forma unor situații financiare și a unor situații privind execuția bugetară și sunt însoțite de un raport cu privire la gestiunea bugetară și financiară. Conturile provizorii se transmit cel mai târziu la data de 31 martie a exercițiului următor; conturile finale trebuie să fie transmise la data de 31 iulie din cursul exercițiului următor.

9. AUDITUL EXTERN

Din anul 1977, auditul extern al bugetului este efectuat de Curtea de Conturi a Uniunii Europene⁽⁸⁾. Curtea de Conturi examinează conturile tuturor veniturilor și ale tuturor cheltuielilor din buget. Aceasta furnizează Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor, precum și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. De asemenea, aceasta examinează dacă veniturile au fost colectate și dacă cheltuielile au fost efectuate în conformitate cu legile și reglementările în vigoare și se asigură de buna gestiune financiară. Auditurile se pot efectua înainte de încheierea exercițiului financiar în cauză și se realizează prin examinarea documentelor sau, dacă este nevoie, la fața locului, la instituțiile Uniunii, în statele membre și în țările terțe. Curtea de Conturi întocmește un raport anual pentru fiecare exercițiu financiar și poate prezenta în orice moment observații cu privire la chestiuni specifice, precum și avize la cererea oricărei instituții a Uniunii.

10. DESCĂRCAREA DE GESTIUNE ȘI MĂSURILE ADOPTATE

Din anul 1977, se aplică următoarele dispoziții⁽⁹⁾: înainte de data de 30 aprilie a celui de al doilea an după exercițiul financiar în cauză, Parlamentul, la recomandarea Consiliului, acordă Comisiei descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului. În acest sens, Consiliul și Parlamentul examinează conturile prezentate de Comisie, precum și raportul anual și rapoartele speciale ale Curții de Conturi. Instituțiile trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a da curs observațiilor care figurează în deciziile cu privire la descărcarea de gestiune și să întocmească rapoarte referitor la măsurile adoptate.

⁽⁸⁾ A se vedea articolele 285-287 TFUE, articolul 160a CEEA și articolele 139-147 din REGFIN.

⁽⁹⁾ A se vedea articolul 319 TFUE și articolul 106a CEEA.

NOTE EXPLICATIVE**SURSELE DATELOR FINANCIARE**

Datele financiare cuprinse în această anexă sunt extrase din conturile anuale ale Uniunii Europene, precum și din alte situații financiare furnizate de Comisie. Distribuția geografică a fost stabilită pornind de la codurile țărilor din sistemul de informații contabile al Comisiei (ABAC). După cum subliniază Comisia, indiferent dacă este vorba de venituri sau de cheltuieli, toate cifrele furnizate pe stat membru sunt rezultatul unor calcule aritmetice care oferă o imagine incompletă asupra beneficiilor pe care le are fiecare stat membru din partea Uniunii. Ele trebuie, așadar, interpretate cu prudență.

UNITATEA MONETARĂ

Toate datele financiare sunt prezentate în milioane de euro. Totalurile sunt rotunjite pornind de la fiecare valoare exactă și, în consecință, nu corespund obligatoriu sumei rotunjirilor.

ABREVIERI ȘI SIMBOLURI UTILIZATE

AELS	Asociația Europeană de Liber Schimb
AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaria
CA	Credite de angajament
CD	Credite diferențiate
CE	Comunitatea (Comunitățile) Europeană (Europene)
CEE	Comunitatea Economică Europeană
CEEA sau Euratom	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
CND	Credite nediferențiate
CP	Credite de plată
CPA	Credite pentru angajamente
CPP	Credite pentru plăți
CY	Cipru
CZ	Republica Cehă
DE	Germania
DK	Danemarca
EE	Estonia
EL	Grecia
ES	Spania
FI	Finlanda
FR	Franța
HU	Ungaria
IE	Irlanda
IG	Ilustrație grafică la care se face referire în alte ilustrații grafice (de exemplu: IG III)

IT	Italia
JO	<i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>
LT	Lituania
LV	Letonia
LU	Luxemburg
MT	Malta
NL	Țările de Jos
PL	Polonia
PT	Portugalia
REGFIN	Regulamentul financiar din 25 iunie 2002
RO	România
S.	Secțiune din buget
SE	Suedia
SI	Slovenia
SK	Slovacia
T.	Titlu din buget
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană
UE-27	Total pentru cele 27 de state membre ale Uniunii Europene
UK	Regatul Unit
VNB	Venitul național brut
0,0	Date cuprinse între 0 și 0,05
—	Lipsă date

ILUSTRAȚII GRAFICE**BUGETUL PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR 2009 ȘI EXECUȚIA BUGETARĂ ÎN CURSUL EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2009**

IG I	Bugetul pe 2009 – Venituri estimate și credite definitive pentru plăți
IG II	Bugetul pe 2009 – Credite pentru angajamente
IG III	Credite pentru angajamente disponibile în 2009 și utilizarea acestora
IG IV	Credite pentru plăți disponibile în 2009 și utilizarea acestora
IG V	Resurse proprii în 2009, pe stat membru
IG VI	Plăți efectuate în 2009 în fiecare stat membru

CONTURILE CONSOLIDATE ALE EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2009

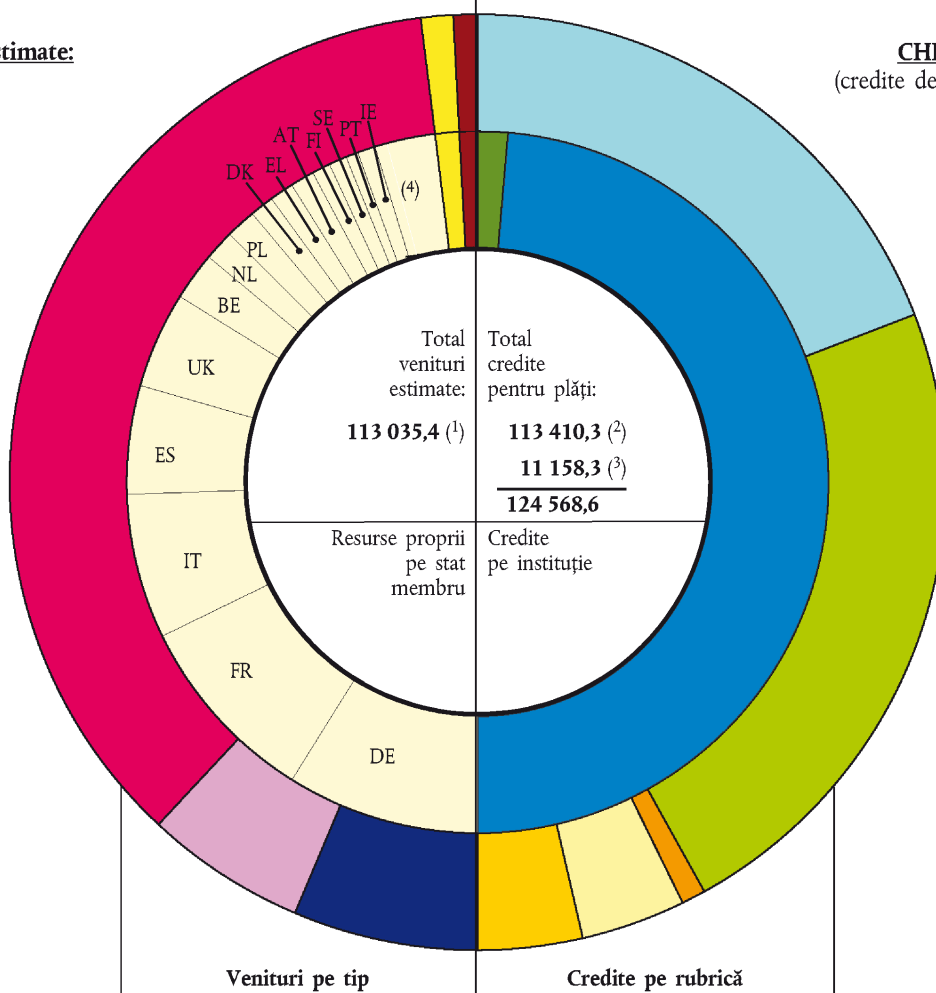
IG VII	Bilanțul consolidat
IG VIII	Contul consolidat al rezultatului economic

Ilustrația grafică I

Bugetul pe 2009 – Venituri estimate și credite definitive pentru plăți

[pentru venituri, a se vedea „Informații de bază privind bugetul”, punctul 7.2; pentru cheltuieli, a se vedea „Informații de bază privind bugetul general”, punctul 7.3, iar pentru informații mai detaliate, a se vedea IG IV, coloana (a)]

(milioane de euro și %)

VENITURI estimate:**CHELTUIELI estimate:**
(credite definitive pentru plăți)**Legenda veniturilor:**

Total resurse proprii (pe stat membru)		
Taxe agricole	—	(0 %)
Cotizații pentru „zahăr” și „izoglucoză”	139,4	(0,1 %)
Taxe vamale	14 441,1	(12,8 %)
Resurse proprii bazate pe TVA	12 714,0	(11,2 %)
Resurse proprii bazate pe VNB	81 557,1	(72,2 %)
Alte venituri	2 387,7	(2,1 %)
Excedent disponibil din exercițiul anterior	1 796,2	(1,6 %)

Legenda cheltuielilor**Rubricile cadrului financiar:**

1. Creștere durabilă	47 520,1	(38,1 %)
2. Conservarea și gestionarea resurselor naturale	57 106,9	(45,8 %)
3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	2 174,4	(1,7 %)
4. UE ca actor global	8 804,1	(7,1 %)
5. Administrație	8 754,0	(7 %)
6. Compensații	209,1	(0,2 %)
Credite disponibile pentru alte instituții	3 333,9	(2,7 %)
Credite disponibile pentru Comisie	121 234,7	(97,3 %)
dintre care credite operaționale	115 814,6	(93 %)

(1) După bugete rectificative.

(4) Contribuțiile la venituri din partea CZ, RO, HU, SK, SI, LU, BG, LT, LV, EE, CY, MT au fost grupate împreună.

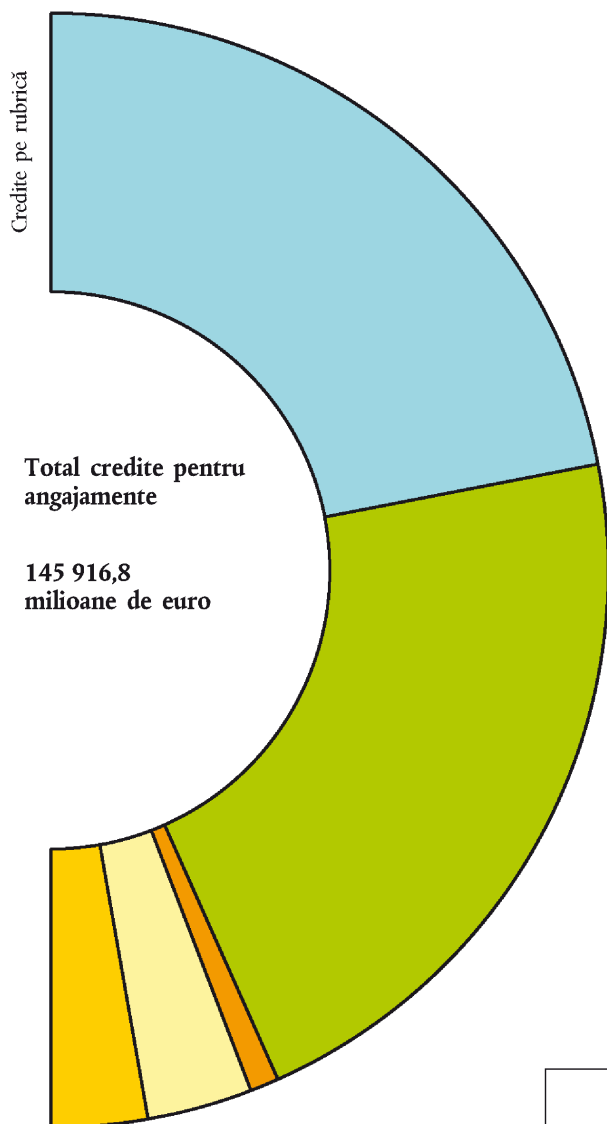
(2) După bugete rectificative și transferuri între linii bugetare.

(3) Venituri alocate și credite reportate.

Ilustrația grafică II
Bugetul pe 2009 – Credite pentru angajamente

[după bugete rectificative; pentru informații mai detaliate, a se vedea IG III, coloana (b)]

(milioane de euro și %)

Notă:

Totalul creditelor pentru angajamente nu este în echilibru cu veniturile bugetare pe 2009, deoarece creditele de angajament cuprind și sume care vor fi finanțate prin venituri bugetare din exercițiile ulterioare.

Legenda cheltuielilor

Rubricile cadrului financiar:

	1. Creștere durabilă	63 923,3	(43,8 %)
	2. Conservarea și gestionarea resurselor naturale	62 718,4	(43 %)
	3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	2 327,7	(1,6 %)
	4. UE ca actor global	8 713,5	(6 %)
	5. Administrație	8 024,7	(5,5 %)
	6. Compensații	209,1	(0,1 %)

Ilustrația grafică III
Credite pentru angajamente disponibile în 2009 și utilizarea acestora

(milioane de euro și %)

Secțiuni (S.) și titluri (T.) corespunzătoare nomenclaturii bugetare aferente exercițiului 2009 și rubricilor cadrului financiar	Credite definitive ⁽¹⁾	Utilizarea creditelor					
		Angajamente contractate	Rata de utilizare (%)	Reporturi în 2010	Rata (%)	Anulări	Rata (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
Nomenclatura bugetară							
I Parlamentul (S. I)	1 596,1	1 467,4	91,9	26,3	1,6	102,4	6,4
II Consiliul (S. II)	642,1	592,8	92,3	37,7	5,9	11,5	1,8
III Comisia (S. III)	142 946,7	139 778,5	97,8	2 486,7	1,7	681,5	0,5
III.1 Afaceri economice și financiare (T.01)	444,6	439,7	98,9	1,5	0,3	3,4	0,8
III.2 Întreprinderi (T.02)	757,3	697,6	92,1	55,5	7,3	4,2	0,6
III.3 Concurență (T.03)	94,1	91,6	97,3	1,8	2,0	0,7	0,8
III.4 Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)	11 255,1	11 195,6	99,5	46,0	0,4	13,4	0,1
III.5 Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)	61 260,4	60 054,0	98,0	1 180,3	1,9	26,1	0,0
III.6 Energie și transport (T.06)	4 859,0	4 803,4	98,9	44,0	0,9	11,5	0,2
III.7 Mediu (T.07)	487,8	459,8	94,2	18,7	3,8	9,4	1,9
III.8 Cercetare (T.08)	5 388,0	5 083,5	94,3	301,2	5,6	3,3	0,1
III.9 Societatea informațională și media (T.09)	1 609,3	1 555,8	96,7	52,3	3,3	1,2	0,1
III.10 Cercetare directă (T.10)	795,3	432,6	54,4	360,8	45,4	1,9	0,2
III.11 Afaceri maritime și pescuit (T.11)	985,4	976,2	99,1	4,5	0,5	4,7	0,5
III.12 Piața internă (T.12)	68,5	66,2	96,6	1,1	1,6	1,2	1,8
III.13 Politică regională (T.13)	38 559,9	38 523,1	99,9	22,0	0,1	14,8	0,0
III.14 Impozitare și uniunea vamală (T.14)	133,6	126,2	94,5	1,6	1,2	5,8	4,3
III.15 Educație și cultură (T.15)	1 691,0	1 566,1	92,6	123,5	7,3	1,4	0,1
III.16 Comunicare (T.16)	217,4	213,7	98,3	1,4	0,6	2,3	1,0
III.17 Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)	695,2	675,5	97,2	11,1	1,6	8,6	1,2
III.18 Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)	1 032,1	1 008,0	97,7	14,7	1,4	9,4	0,9
III.19 Relații externe (T.19)	4 167,5	4 105,3	98,5	53,8	1,3	8,4	0,2
III.20 Comerț (T.20)	80,8	77,7	96,2	1,3	1,6	1,8	2,2
III.21 Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)	2 429,9	2 324,9	95,7	100,0	4,1	5,0	0,2
III.22 Extindere (T.22)	1 131,6	1 119,9	99,0	10,3	0,9	1,4	0,1
III.23 Ajutor umanitar (T.23)	915,0	913,0	99,8	1,0	0,1	0,9	0,1
III.24 Luptă antifraudă (T.24)	78,4	77,4	98,6	0,0	0,0	1,1	1,4
III.25 Coordonarea politicilor Comisiei și consultanță juridică (T.25)	193,7	187,3	96,7	3,8	2,0	2,7	1,4
III.26 Administrația Comisiei (T.26)	1 092,5	1 047,9	95,9	36,5	3,3	8,1	0,7
III.27 Buget (T.27)	274,3	271,7	99,1	2,0	0,7	0,5	0,2
III.28 Audit (T.28)	10,9	10,5	96,8	0,2	1,9	0,1	1,3
III.29 Statistici (T.29)	143,4	133,0	92,7	7,1	4,9	3,3	2,3
III.30 Pensii (T.30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Servicii lingvistice (T.31)	455,8	424,0	93,0	28,5	6,2	3,4	0,7
III.40 Rezerve (T.40)	503,0	—	—	—	—	503,0	100,0
IV Curtea de Justiție (S. IV)	317,6	312,8	98,5	1,2	0,4	3,6	1,1
V Curtea de Conturi (S. V)	188,2	173,5	92,2	0,4	0,2	14,3	7,6
VI Comitetul Economic și Social (S. VI)	122,3	119,9	98,0	0,4	0,3	2,0	1,6
VII Comitetul Regiunilor (S. VII)	88,2	86,8	98,4	0,1	0,1	1,4	1,6
VIII Ombudsmanul European (S. VIII)	9,0	8,3	92,0	—	—	0,7	8,0
IX Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)	6,7	5,4	81,4	—	—	1,2	18,6
Total general al creditelor pentru angajamente	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Cadrul financiar							
1 Creștere durabilă	63 923,3	62 444,5	97,7	972,1	1,5	506,7	0,8
2 Conservarea și gestionarea resurselor naturale	62 718,4	61 484,4	98,0	1 192,8	1,9	41,3	0,1
3 Cetățenie, libertate, securitate și justiție	2 327,7	2 264,1	97,3	49,9	2,1	13,7	0,6
4 UE ca actor global	8 713,5	8 481,4	97,3	166,3	1,9	65,8	0,8
5 Administrație	8 024,7	7 661,9	95,5	171,6	2,1	191,2	2,4
6 Compensații	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Total general al creditelor pentru angajamente	145 916,8	142 545,4	97,7	2 552,7	1,7	818,7	0,6
Total general al creditelor pentru plăți	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

⁽¹⁾ Credite bugetare definitive după luarea în considerare a transferurilor între linii bugetare, a creditelor cu privire la veniturile alocate sau alte venituri asimilate și a creditelor reportate din exercițiul anterior.

Ilustrația grafică IV
Credite pentru plăți disponibile în 2009 și utilizarea acestora

(milioane de euro și %)

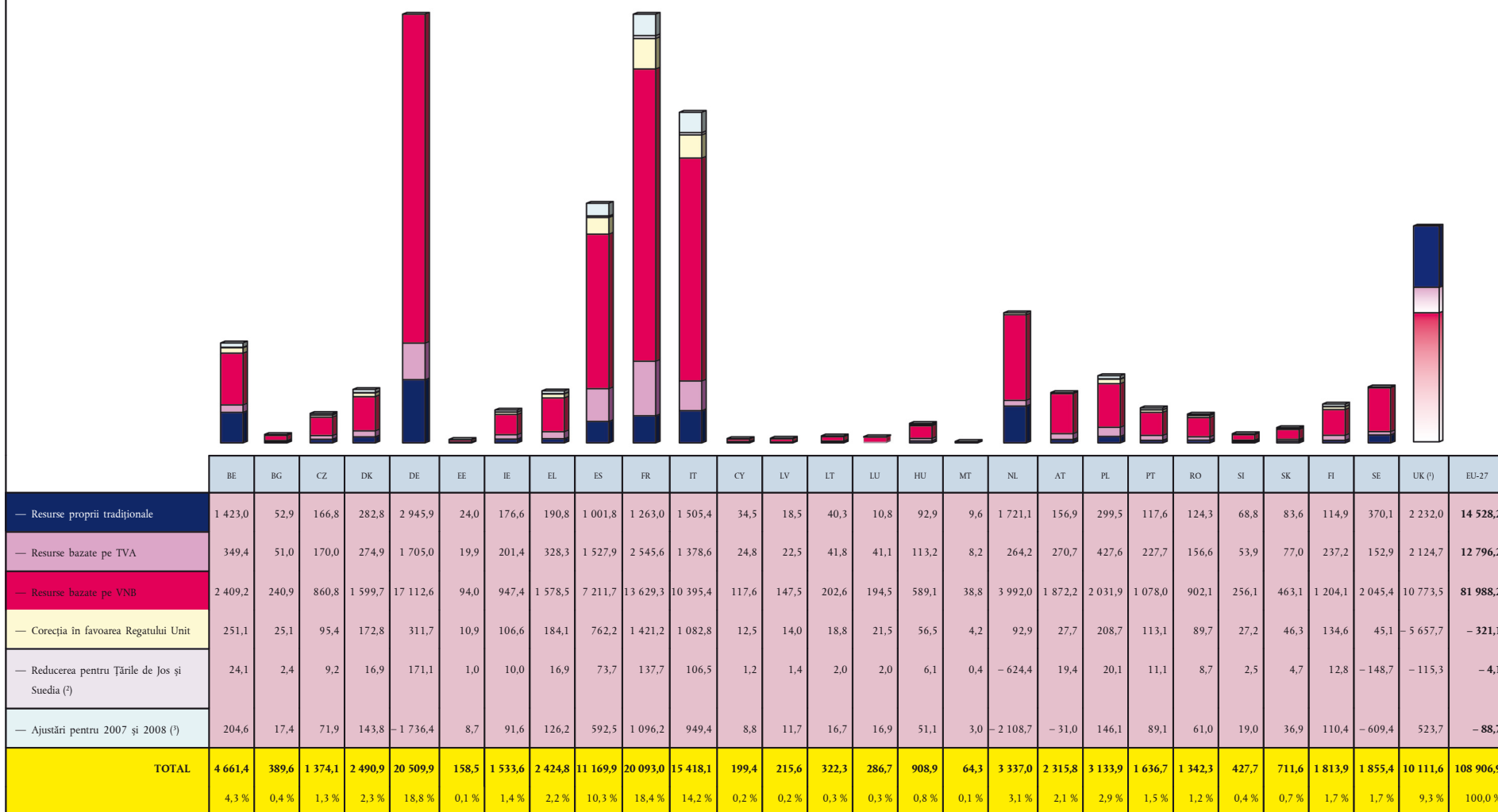
Secțiuni (S.) și titluri (T.) corespunzătoare nomenclurii bugetare aferente exercițiului 2009 și rubricilor cadrului financiar	Credite definitive ⁽¹⁾	Utilizarea creditelor					
		Plăți efectuate în 2009	Rata de utilizare (%)	Reporturi în 2010	Rata (%)	Anulări	Rata (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) – (b) – (c)	(d)/(a)
Nomenclatura bugetară							
I Parlamentul (S. I)	1 798,8	1 466,1	81,5	211,9	11,8	120,8	6,7
II Consiliul (S. II)	762,2	658,8	86,4	82,8	10,9	20,6	2,7
III Comisia (S. III)	121 234,7	115 589,9	95,3	4 127,4	3,4	1 517,3	1,3
III.1 Afaceri economice și financiare (T.01)	345,2	327,4	94,8	14,1	4,1	3,7	1,1
III.2 Întreprinderi (T.02)	705,0	558,4	79,2	88,6	12,6	58,0	8,2
III.3 Concurență (T.03)	107,0	94,5	88,3	10,1	9,4	2,4	2,3
III.4 Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)	9 929,4	8 906,4	89,7	754,7	7,6	268,3	2,7
III.5 Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)	56 412,6	55 208,9	97,9	954,2	1,7	249,5	0,4
III.6 Energie și transport (T.06)	2 480,5	2 253,2	90,8	176,5	7,1	50,7	2,0
III.7 Mediu (T.07)	408,6	356,1	87,2	30,2	7,4	22,2	5,4
III.8 Cercetare (T.08)	5 644,1	4 825,8	85,5	788,6	14,0	29,7	0,5
III.9 Societatea informațională și media (T.09)	1 552,0	1 374,7	88,6	172,7	11,1	4,6	0,3
III.10 Cercetare directă (T.10)	734,7	410,5	55,9	313,9	42,7	10,3	1,4
III.11 Afaceri maritime și pescuit (T.11)	714,9	592,5	82,9	19,2	2,7	103,3	14,4
III.12 Piața internă (T.12)	75,5	65,6	86,9	7,2	9,5	2,8	3,6
III.13 Politică regională (T.13)	26 792,8	26 739,5	99,8	14,9	0,1	38,4	0,1
III.14 Impozitare și uniunea vamală (T.14)	131,5	120,4	91,5	8,6	6,5	2,5	1,9
III.15 Educație și cultură (T.15)	1 654,2	1 495,1	90,4	153,4	9,3	5,7	0,3
III.16 Comunicare (T.16)	228,6	203,9	89,2	16,4	7,2	8,3	3,6
III.17 Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)	632,2	526,4	83,3	35,3	5,6	70,6	11,2
III.18 Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)	830,4	744,4	89,6	15,7	1,9	70,3	8,5
III.19 Relații externe (T.19)	3 804,5	3 673,4	96,6	72,5	1,9	58,7	1,5
III.20 Comerț (T.20)	87,9	77,4	88,1	7,5	8,6	2,9	3,4
III.21 Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)	1 872,1	1 697,7	90,7	137,9	7,4	36,6	2,0
III.22 Extindere (T.22)	1 436,5	1 308,4	91,1	17,9	1,2	110,2	7,7
III.23 Ajutor umanitar (T.23)	858,7	799,7	93,1	46,6	5,4	12,4	1,4
III.24 Luptă antifraudă (T.24)	80,1	71,0	88,6	6,8	8,5	2,3	2,8
III.25 Coordinarea politicilor Comisiei și consultanță juridică (T.25)	211,6	184,7	87,3	19,7	9,3	7,2	3,4
III.26 Administrația Comisiei (T.26)	1 225,6	1 033,7	84,3	163,6	13,4	28,2	2,3
III.27 Buget (T.27)	284,6	270,9	95,2	12,2	4,3	1,5	0,5
III.28 Audit (T.28)	11,5	10,4	90,0	0,9	7,4	0,3	2,5
III.29 Statistici (T.29)	137,8	120,3	87,3	14,7	10,6	2,9	2,1
III.30 Pensii (T.30)	1 135,9	1 117,3	98,4	—	—	18,7	1,6
III.31 Servicii lingvistice (T.31)	479,5	421,5	87,9	52,8	11,0	5,1	1,1
III.40 Rezerve (T.40)	229,0	—	—	—	—	229,0	100,0
IV Curtea de Justiție (S. IV)	332,2	307,2	92,5	19,4	5,8	5,6	1,7
V Curtea de Conturi (S. V)	200,5	123,0	61,3	61,7	30,8	15,8	7,9
VI Comitetul Economic și Social (S. VI)	128,0	117,3	91,7	7,6	5,9	3,0	2,4
VII Comitetul Regiunilor (S. VII)	95,0	85,6	90,1	6,4	6,7	3,0	3,2
VIII Ombudsmanul European (S. VIII)	9,6	8,1	84,6	0,7	7,6	0,8	7,9
IX Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)	7,6	4,9	64,2	1,1	15,0	1,6	20,7
Total general al creditelor pentru plăți	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4
Cadrul financiar							
1 Creștere durabilă	47 520,1	44 683,5	94,0	2 380,6	5,0	455,9	1,0
2 Conservarea și gestionarea resurselor naturale	57 106,9	55 877,3	97,8	985,7	1,7	243,9	0,4
3 Cetățenie, libertate, securitate și justiție	2 174,4	1 993,0	91,7	75,2	3,5	106,2	4,9
4 UE ca actor global	8 804,1	7 982,9	90,7	220,0	2,5	601,2	6,8
5 Administrație	8 754,0	7 615,3	87,0	857,5	9,8	281,3	3,2
6 Compensații	209,1	209,1	100,0	—	—	—	—
Total general al creditelor pentru plăți	124 568,6	118 361,0	95,0	4 519,1	3,6	1 688,5	1,4

(¹) Credite bugetare definitive după luarea în considerare a transferurilor între linii bugetare, a creditelor cu privire la veniturile alocate sau alte venituri asimilate și a creditelor reportate din exercițiul anterior.

Ilustrația grafică V
Resurse proprii în 2009, pe stat membru

Veniturile rezultate

(milioane de euro și %)

⁽¹⁾ Pentru Regatul Unit se aplică o corecție (5 657,7 milioane de euro) la valoarea brută a resurselor proprii (15 769,3 milioane de euro). Finanțarea acestei ajustări este suportată de celelalte state membre.

⁽²⁾ Pentru Țările de Jos și Suedia se acordă o reducere brută a contribuțiilor lor anuale calculate pe baza VNB pentru perioada 2007-2013. Pentru 2009, sumele care le corespund acestor două state membre se ridică la 624,4 milioane de euro și, respectiv, la 148,7 milioane de euro.

⁽³⁾ În urma intrării în vigoare a Deciziei 2007/436/CE, Euratom a Consiliului privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene, s-a calculat o ajustare pentru ca această decizie să poată fi pusă în aplicare cu privire la exercițiile financiare 2007 și 2008.

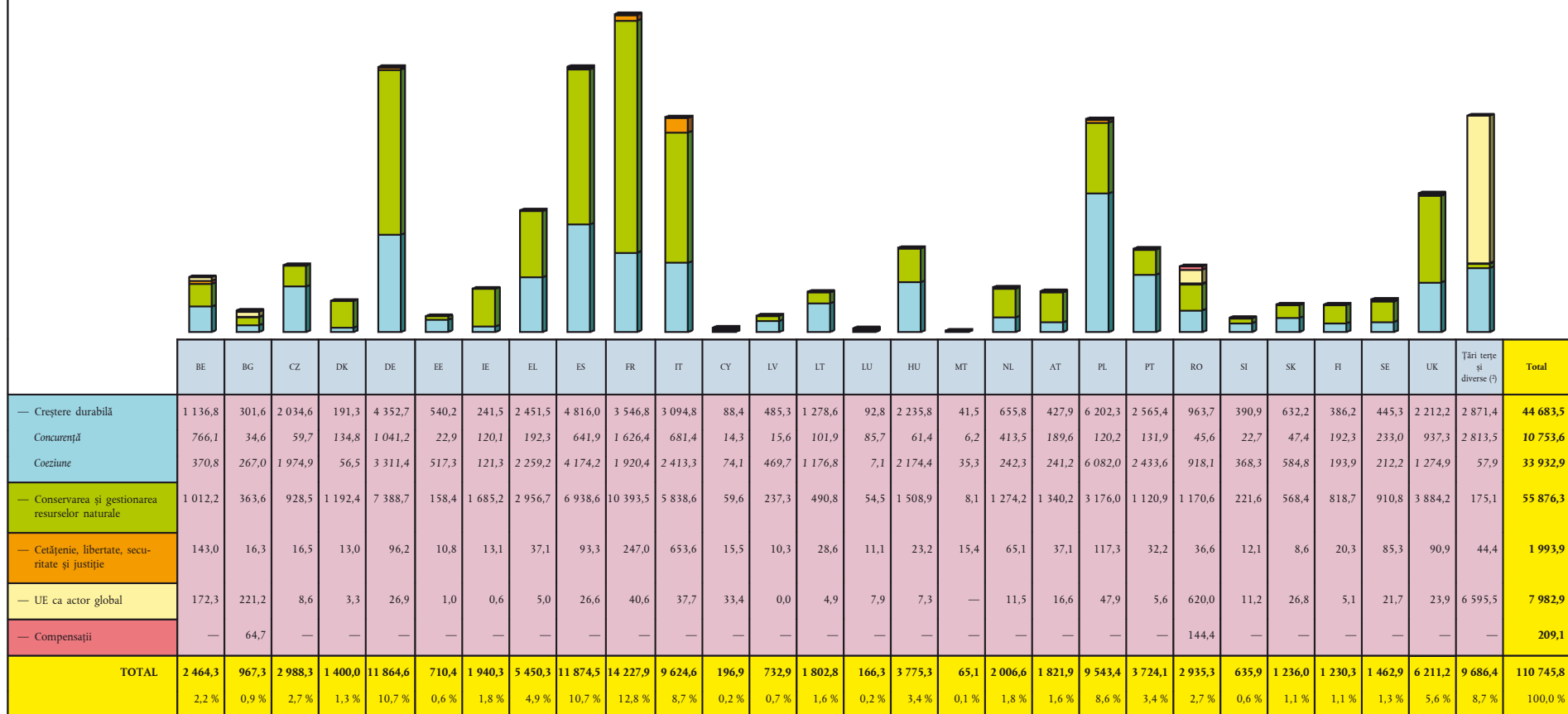
Ilustrația grafică VI

Plăți efectuate în 2009 în fiecare stat membru ⁽¹⁾

Notă: Plăți efectuate în 2009 = plăți prin credite operaționale aferente exercițiului 2009 plus plăți prin credite reportate din 2008.

Rubricile cadrului financiar:

(milioane de euro și %)

⁽¹⁾ Distribuția geografică nu corespunde plăților efectuate către statele membre, ci distribuției cheltuielilor în conformitate cu datele înregistrate în sistemul contabil informatizat al Comisiei, ABAC.

⁽²⁾ Valorile incluse la rubrica „Tări terțe și diverse” cuprind în principal cheltuielile aferente proiectelor implementate în afara Uniunii și participării țărilor terțe. Sunt incluse, de asemenea, cheltuielile pentru care nu a fost posibilă distribuția geografică.

Ilustrația grafică VII

Bilanțul consolidat

(milioane de euro)

	31.12.2009	31.12.2008
Active imobilizate:		
Imobilizări necorporale	72	56
Imobilizări corporale	4 859	4 881
Investiții pe termen lung	2 379	2 078
Împrumuturi	10 764	3 565
Prefinanțare pe termen lung	39 750	29 023
Creanțe pe termen lung	55	45
	57 879	39 648
Active circulante:		
Stocuri	77	85
Investiții pe termen scurt	1 791	1 553
Prefinanțare pe termen scurt	9 077	10 262
Creanțe pe termen scurt	8 663	11 920
Numerar și echivalente de numerar	23 372	23 724
	42 980	47 544
Total active	100 859	87 192
Datorii pe termen lung:		
Beneficiile angajaților	- 37 242	- 37 556
Provizioane pe termen lung	- 1 469	- 1 341
Datorii financiare pe termen lung	- 10 559	- 3 349
Alte datorii pe termen lung	- 2 178	- 2 226
	- 51 448	- 44 472
Datorii pe termen scurt:		
Provizioane pe termen scurt	- 213	- 348
Datorii financiare pe termen scurt	- 40	- 119
Conturi creditoare	- 93 884	- 89 677
	- 94 137	- 90 144
Total pasive	- 145 585	- 134 616
Active nete	- 44 726	- 47 424
Rezerve	3 323	3 115
Sume care vor fi cerute statelor membre:		
Beneficii ale angajaților	- 37 242	- 37 556
Alte sume	- 10 807	- 12 983
Active nete	- 44 726	- 47 424

Ilustrația grafică VIII
Contul consolidat al rezultatului economic

(milioane de euro)

	31.12.2009	31.12.2008
Venituri din exploatare		
Venituri din resurse proprii și din cotizații	110 537	112 713
Alte venituri din exploatare	7 532	9 731
	118 069	122 444
Cheltuieli de exploatare		
Cheltuieli administrative	- 8 133	- 7 720
Cheltuieli de exploatare	- 104 934	- 97 214
	- 113 067	- 104 934
Excedent din activitățile de exploatare	5 002	17 510
Venituri financiare	835	698
Cheltuieli financiare	- 594	- 467
Modificarea obligațiilor privind beneficiile angajaților	- 683	- 5 009
Cota de excedent (deficit) net a societăților asociate și întreprinderilor comune	- 103	- 46
Rezultatul economic al exercițiului	4 457	12 686

ANEXA II

Lista rapoartelor speciale adoptate de Curtea de Conturi de la publicarea ultimului raport anual:

- Raportul special nr. 15/2009 – Asistența comunitară implementată prin organizații ONU: procesul decizional și de monitorizare
- Raportul special nr. 16/2009 – Gestionarea de către Comisia Europeană a asistenței de preaderare pentru Turcia
- Raportul special nr. 17/2009 – Acțiunile de formare profesională destinate femeilor și cofinanțate de Fondul social european
- Raportul special nr. 18/2009 – Eficacitatea sprijinului acordat prin FED pentru integrarea economică regională în Africa de Est și în Africa de Vest
- Raportul special nr. 1/2010 – Sunt controlate în mod eficace procedurile de vămuire simplificate pentru importuri?
- Raportul special nr. 2/2010 – Eficacitatea acțiunilor de sprijin „Studii de proiectare” și „Construirea de noi infrastructuri” aferente celui de Al șaselea program-cadru pentru cercetare
- Raportul special nr. 3/2010 – Evaluările de impact în cadrul instituțiilor UE: un instrument util în sprijinul procesului decizional?
- Raportul special nr. 4/2010 – Conceperea și gestionarea acțiunii de mobilitate din cadrul programului Leonardo da Vinci sunt de natură să producă rezultate eficace?
- Raportul special nr. 5/2010 – Implementarea abordării Leader pentru dezvoltarea rurală
- Raportul special nr. 6/2010 – Au fost îndeplinite obiectivele principale ale reformei pieței zahărului?
- Raportul special nr. 7/2010 – Auditul procedurii de verificare și validare a conturilor
- Raportul special nr. 8/2010 – Îmbunătățirea performanței transporturilor pe axele feroviare trans-europene: Investițiile UE în infrastructura feroviară au fost eficace?
- Raportul special nr. 9/2010 – Cheltuielile UE din cadrul măsurilor structurale privind alimentarea cu apă pentru consumul casnic sunt efectuate în mod optim?

Aceste rapoarte pot fi consultate sau descărcate accesând site-ul Curții de Conturi Europene:
www.eca.europa.eu

Rapoartele pot fi obținute în versiune tipărită și pe CD-ROM printr-o cerere adresată Curții de Conturi:

**European Court of Auditors
Communication and Reports Unit
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
Tel: + (352) 4398-1
e-mail: euraud@eca.europa.eu**

sau prin completarea unui formular de comandă electronic pe site-ul EU-Bookshop.